

ΔΕΥΤΕΡΑ 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Δ. ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ): Καλησπέρα. Να σας ευχαριστήσω για τη σημερινή σας παρουσία στη σημερινή Διημερίδα που διοργανώνει η ΚΕΔΕ με την ΕΕΤΑΑ.

Την ΚΕΔΕ προφανώς την ξέρετε όλοι. Η ΕΕΤΑΑ είναι η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης. Είναι η εταιρεία η δική σας, η εταιρεία του Α' και του Β' Βαθμού.

Είναι η δεύτερη Διημερίδα που κάνουμε, με σκοπό την ενημέρωση των διοικήσεων, των Δημοτικών Αρχών, για την περίοδο 2024-2029.

Συγχαρητήρια λοιπόν σε όλους τους Δημάρχους που αναλαμβάνουν τη θέση ευθύνης για την καινούργια δημοτική περίοδο. Καλή δύναμη, καλή επιτυχία στο έργο σας, με την ελπίδα να ανταποκριθείτε στις προσδοκίες και στις απαιτήσεις των τοπικών σας κοινωνιών.

Θεωρούμε χρήσιμο τη δημιουργία αυτών των Ημερίδων, και θέλω να ευχαριστήσω προσωπικά στο πρόσωπο του Προέδρου της ΚΕΔΕ, το Διοικητικό Συμβούλιο, που από πολύ νωρίς προέβλεψε και γίνονται και μας δίνεται η δυνατότητα να έχουμε αυτές τις Ημερίδες σε όλη την Ελλάδα, γιατί είναι γνωστό ότι ένας καλός, πετυχημένος Δήμαρχος, είναι ο ενημερωμένος Δήμαρχος.

Τέτοιες λοιπόν Ημερίδες βοηθάνε προς την κατεύθυνση αυτή, συν ότι γίνεται και η δικτύωση μεταξύ παλαιών και νέων αυτοδιοικητικών, που αν θέλετε και εγώ ως παλιός Δήμαρχος, είναι το κατάλληλο μίγμα για να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στις ολοένα και καινούργιες και πιο δύσκολες απαιτήσεις.

Θέλω να ευχαριστήσω τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών και έναν άνθρωπο που έχει υπηρετήσει την Αυτοδιοίκηση από όλους τους τομείς, τον κύριο Μιχάλη Σταυριανουδάκη. Τους Ειδικούς Γραμματείς του Υπουργείου Εσωτερικών, τον κύριο Κατσαρό, τον κύριο Τζανακούλη, την κυρία

Δημοπούλου, την κυρία Νικολαΐδη, καθώς και την Ειδική Γραμματέα, την κυρία Δημοπούλου Μαριάνθη, που είναι η Γραμματέας για την προστασία των ζώων συντροφιάς.

Τον Πρόεδρο του ΙΤΑ, τον φίλο Δήμαρχο Παπάγου-Χολαργού, τον κύριο Αποστολόπουλο.

Τώρα θα ήθελα... όπως αντιλαμβάνεστε, γίνεται στην Αθήνα επειδή φιλοξενούμε όλη τη νησιωτική Ελλάδα. Άρα είναι κοντά μας Δήμαρχοι από τα νησιά του Ιονίου, από τα νησιά του Βορείου Αιγαίου και από τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου.

Σήμερα είναι κοντά μας ο Πρόεδρος της ΠΕΔ των Ιονίων, ένας παλιός αυτοδιοικητικός, ο κύριος Παρίσης ο Αλέκος. Θα ήθελα, κύριε Παρίση, ένα σύντομο χαιρετισμό.

Ο καιρός είναι δύσκολος, οι άλλοι δύο Πρόεδροι των ΠΕΔ του Βορείου και του Νοτίου Αιγαίου, δεν είναι κοντά μας με φυσική παρουσία. Μας παρακολουθούν διαδικτυακά.

Α. ΠΑΡΙΣΗΣ: Κύριε Γενική Γραμματέα, κύριε Σταυριανουδάκη, κύριε Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, κύριε Κυρίζογλου, κυρίες και κύριοι. Κύριε Πρόεδρε της ΕΕΤΑΑ, συγγνώμη, κύριε Μαραβέλια, κύριε Διευθύνοντα, κύριε Σπυρίδωνα, κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι, αγαπητοί συνεργάτες, φίλες και φίλοι.

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω σε αυτή τη Διημερίδα, που έχει σκοπό την έγκυρη ενημέρωση των νέων Δημάρχων που έχουν εκλεγεί για τη νέα δημοτική περίοδο '24-'28.

Στην αρχή θέλω να συγχαρώ όλους τους νέους Δημάρχους, θέλω να συγχαρώ όλους για την εκλογή σας, και να ευχηθώ καλή δύναμη και καλή επιτυχία στο έργο σας.

Η Διημερίδα αυτή είναι πολύ σημαντική και πραγματοποιείται σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ και την ΕΕΤΑΑ.

Κατά τη διάρκεια, ειδικοί επιστήμονες, στελέχη της ΚΕΔΕ και της ΕΕΤΑΑ, στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και άλλων Υπουργείων, θα παρουσιάσουν θέματα που ενδιαφέρουν άμεσα τους Δήμους μας.

Περάσαμε μια περίοδο με μεγάλες δυσκολίες, αφού όπως γνωρίζουμε όλοι προηγήθηκε η οικονομική κρίση, ήρθε αμέσως μετά η πανδημία, και ακολούθησε η ενεργειακή κρίση, η ακρίβεια.

Μέσα σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες η Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται πάντοτε δίπλα στους πολίτες και τις τοπικές μας κοινωνίες.

Οι Δήμοι μας για να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα πρέπει να είναι ισχυροί, να διαθέτουν πόρους και προσωπικό, να έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Τα προβλήματα όμως και οι προκλήσεις των καιρών απαιτούν γνώση, ετοιμότητα.

Τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης έχουν υποστεί μεγάλες μειώσεις. Χωρίς επαρκή οικονομική υποστήριξη δεν είναι δυνατόν οι Δήμοι να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους και να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Είναι απολύτως απαραίτητο να αποκατασταθούν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι και να αποδοθούν άμεσα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, για να καταφέρουν να αξιοποιήσουν τα προγράμματα και τις χρηματοδοτήσεις.

Η ΠΕΔ Ιονίων Νήσων έχει αναλάβει πρωτοβουλία και προσπαθεί να παρέχει ενημερωτική και συμβουλευτική υποστήριξη στους Δήμους μέλη της.

Θεωρούμε πολύ σημαντικό ότι η ΠΕΔ, η ΠΕΔΙΝ, μπορεί να συμβάλει με έγκυρη ενημέρωση και νέα χρηματοδοτικά προγράμματα και δράσεις, την αξιοποίησή τους. Η αδυναμία... η σύσταση Νομικών Προσώπων των νέων Δήμων οι οποίοι προήλθαν από το σπάσιμο των Δήμων της Κεφαλονιάς και της Κέρκυρας, έχουν τεράστια προβλήματα.

Σχετικά με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, πρέπει να επαναλάβουμε ότι είναι η απαραίτητη η ουσιαστική συμμετοχή της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης με όλες τις διαδικασίες τους.

Οι Περιφερειακές Ενώσεις της ΚΕΔΕ, ότι εκτός από την πανδημία να σκεφτούμε ότι αντιμετωπίσαμε και τα μεγάλα προβλήματα από τις φυσικές καταστροφές. Ήταν οι καταστροφές από σεισμούς, πλημμύρες, καθώς και τα κύματα σφοδρής κακοκαιρίας που έπληξαν τα νησιά μας.

Οι ζημιές ήταν μεγάλες, και έπρεπε άμεσα οι Δήμοι να ανταποκριθούν στην πίεση και να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα.

Χρειάζεται γενναία υποστήριξη και μπορεί να οδηγήσει στην αναβάθμιση της λειτουργίας των.

Στο πλαίσιο της καλής συνεργασίας που έχουμε με την ΕΕΤΑΑ, προχωρήσαμε την προηγούμενη περίοδο στην πραγματοποίηση προγράμματος ενημέρωσης και πληροφόρησης για τα στελέχη των Οικονομικών, των Διοικητικών, και των Τεχνικών Υπηρεσιών των Δήμων μας.

Τα προγράμματα αυτά με επιτυχία παρακολούθησαν με μεγάλη συμμετοχή, και με τις πρωτοβουλίες αυτές αποδεικνύεται στην πράξη ότι η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών μπορεί να δώσει απαντήσεις στις προκλήσεις της νησιωτικότητας και της προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουμε.

Οι μικροί Δήμοι αντιμετωπίζουμε τεράστια προβλήματα. Και εμείς εδώ στο Ιόνιο, όλοι οι μικροί Δήμοι, και οι νεοσύστατοι Δήμοι, έχουν τεράστια προβλήματα.

Φίλες και φίλοι, η Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ο θεσμός που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη. Ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι θεσμός λειτουργίας, σταθερότητας και αγώνα. Συνεχίζουμε καθημερινά την προσπάθειά μας για να υποστηρίξουμε τους συμπολίτες μας για τις τοπικές μας κοινωνίες.

Απαιτούμε και αγωνιζόμαστε για ένα θεσμικό πλαίσιο με αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, των οικονομικών πόρων, προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ο στόχος μας είναι ένα σύγχρονο επιτελικό κράτος, με ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης. Είναι απαραίτητο επίσης να

κατοχυρωθεί θεσμικά ένα πλαίσιο ισότιμης συνεργασίας ανάμεσα σ την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση.

Πιστεύω ότι η συνεργασία των Δήμων μας, η κοινή δράση και οι πρωτοβουλίες των ΠΕΔ και ΚΕΔΕ, είναι ο μοναδικός δρόμος για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα.

Είμαι βέβαιος ότι ενωμένοι είμαστε πιο δυνατοί και θα πετύχουμε περισσότερα για τους Δήμους μας και για τις τοπικές μας κοινωνίες.

Σας ευχαριστώ όλους και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Διημερίδας μας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Παρίση. Αλέκο, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ έχει ένα αναμνηστικό δώρο για εσένα.

Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, ο κύριος Λάζαρος Κυρίζογλου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δώσαμε στον κύριο Παρίση το νόμο περί συστάσεως Δήμων του 1834, όταν έγινε η Ελλάδα, που εκδόθηκε επί Όθωνος, και βεβαιωθείτε ότι πρόκειται για ένα πάρα πολύ καλό νομοθέτημα για την εποχή του, που δεν έχει καμία σχέση, όχι με όλα, με πολλά σύγχρονα νομοθετήματα, μνημεία κακής νομοθέτησης.

Κύριε Γενικέ Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ισχύουν οι αυτές προσφωνήσεις οι οποίες έγιναν ως τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, επιτρέψτε μου να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά σε μια εκλεκτή προσκεκλημένη μας, που αντιπροσωπεύει ένα από τα τρία Ανώτατα Δικαστήρια της χώρας, το Ελεγκτικό Συνέδριο, την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου, η οποία μας ακολουθεί πιστά και μας φωτίζει σε όλες τις Ημερίδες και τις Διημερίδες που κάνουμε.

Θερμά συγχαρητήρια και ευχές πολλές στους επανεκλεγέντες και νεοεκλεγέντες Δημάρχους.

Εξαίρουμε τους συντελεστές αυτών των Ημερίδων, την ΚΕΔΕ, την ΕΕΤΑΑ, τις ΠΕΔ, το προσωπικό αυτών των φορέων στους

οποίους αναφέρθηκα, όλους τους ειδικούς αγορητές και ομιλητές, για την εργασία και για τον κόπο τους.

Κληθήκαμε στην τρέχουσα δημοτική περίοδο, μετά τις εκλογές του 2019, να λειτουργήσουμε κάτω από ένα... πλούσια είναι η ελληνική γλώσσα, μη λειτουργικό θεσμικό πλαίσιο, του λεγομένου Κλεισθένη, το οποίο σκοπίμως και εν γνώσει, ψήφισε η τότε κυβέρνηση.

Ένα εκλογικό σύστημα δύο γύρων, το οποίο βαπτίστηκε απλή αναλογική, ενώ δεν ήταν, που οδήγησε σε μη ύπαρξη πλειοψηφίας της παράταξης που εξέλεξε το Δήμαρχο, σε 231 από τους 332 Δήμους της χώρας.

Ως παλιοί αυτοδιοικητικοί, γνωρίσαμε όλες τις κυβερνήσεις των τελευταίων τριάντα ετών. Η συσσωρευμένη, βιωματική, αυτοδιοικητική εμπειρία μας διδάσκει ότι πλην ορισμένων λίγων εξαιρέσεων, το κεντρικό κράτος όπως αυτό εκφράζεται από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, δεν κάνει πράξη τις θεσπισμένες για την Αυτοδιοίκηση συνταγματικές επιταγές. Για εμάς η σύγκριση πρέπει να γίνεται με βάση το τι επιτάσσει το Σύνταγμα και ποια είναι η πραγματικότητα στην ευρωπαϊκή Αυτοδιοίκηση.

Οι Βουλευτές, και εισέρχομαι κατευθείαν σε αυτό που θέλω να πω, οι Βουλευτές, οι Περιφερειάρχες, οι Δήμαρχοι, οι Δημοτικοί και Περιφερειακοί Σύμβουλοι, είμαστε οι μόνοι που εκλεγόμαστε με άμεση μυστική και καθολική ψηφοφορία από τους πολίτες.

Κατά συνέπεια πρέπει να ισχύουν για εμάς, ως προς την καταστατική μας θέση, αν όχι οι ίδιες με τους Βουλευτές, αλλά τουλάχιστον ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Και εξηγούμαι αμέσως. Ενώ για όλους τους πολίτες στο σύγχρονο δικαιοκτικό μας σύστημα ισχύει το τεκμήριο της αθωότητας, για τους αιρετούς στην Αυτοδιοίκηση ισχύει, άκουσον-άκουσον, το τεκμήριο της ενοχής, ακόμα και για αδικήματα που διαπράχτηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και αφορούν την Υπηρεσία.

Κατά το περιβόητο άρθρο 236Α του Καλλικράτη, ο αιρετός τίθεται σε αργία και στην περίπτωση αμετάκλητης παραπομπής του για κακούργημα, δηλαδή χωρίς έστω και μία πρωτόδικη δικαστική απόφαση. Βιώνει τις πρακτικές συνέπειες της παραπομπής.

Η διάταξη αυτή είναι απαράδεκτη, οδηγεί σε πολιτική ομηρία τους αιρετούς αν κακοπέσουν, και πρέπει να αλλάξει.

Μάλιστα δε, δεν προκαλείται καμία δαπάνη ούτε σε βάρος του Δήμου, ούτε σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Δυστυχώς τη διατηρούν όλες οι κυβερνήσεις, φαίνεται λόγω αγάπης, η λέξη αγάπη εντός εισαγωγικών, για εμάς τους αιρετούς.

Και σε αυτό, και σε μια σειρά από άλλα ζητήματα που αφορούν την καταστατική μας θέση, ασφαλιστικά και αντιμισθία των αιρετών, συνταξιοδοτικά, δεν σημειώθηκε πρόοδος.

Υπάλληλοι σε Δήμους, ορισμένοι, έχουν μισθό μεγαλύτερο από την αντιμισθία του Δημάρχου και των Αντιδημάρχων, και αυτό είναι γεγονός. Τα συμπεράσματα δικά σας.

Ποιος νέος επιστήμων, ποιος σοβαρός θα έλεγα άνθρωπος, έλκεται από την αυτοδιοικητική πολιτική διαδικασία με αυτό το τοπίο της καταστατικής θέσης ως προς τα θεσμικά, ποινικά και οικονομικά ζητήματα;

Την περίοδο της οικονομικής κρίσης, δηλαδή των μνημονίων, αλλά και της νυν οικονομικής κρίσης, και την περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού και της υγειονομικής κρίσης που διανύσαμε, και διανύουμε ακόμη, δεν γλιτώσαμε, αποδείξαμε ότι και θέλουμε και μπορούμε.

Καταβάλλαμε αποτελεσματικές προσπάθειες και στηρίξαμε τους πολίτες με τις κοινωνικοπρονοιακές δομές μας. Αποδείξαμε ότι είμαστε φορείς σταθερότητας και αποτελεσματικότητας.

Ταυτόχρονα όμως η επόμενη μέρα για το μέλλον της Αυτοδιοίκησης έχει ξημερώσει. Είναι λοιπόν η ώρα και στη χώρα μας να κάνουμε το επόμενο βήμα. Και βλέπουμε θετικά το ευήκοον ους της κυβέρνησης στον τομέα αυτό.

Τώρα δεν υπάρχει η δικαιολογία του κορωνοϊού, που όντως ήταν πολύ σοβαρό ζήτημα. Τώρα πλέον έχει αδιατάρακτο πολιτικό βίο με πλειοψηφία η κυβέρνηση, και εμείς μια πλήρη πενταετία μπροστά μας, έχουμε ζωτικό πολιτικό, αυτοδιοικητικό χώρο και χρόνο να κάνουμε πράξη αυτές τις διακηρύξεις στις οποίες αναφέρθηκα.

Οι Δήμοι μπορούν να μετατραπούν σε ατμομηχανές ανάπτυξης για την πατρίδα μας, την Ελλάδα, της επόμενης μέρας. Απαιτείται ισχυρή πολιτική βούληση, χωρίς καθυστερήσεις.

Στον τομέα των στρατηγικών επιλογών διοικητικής μεταρρύθμισης που συμφωνήθηκαν στο κοινό Συνέδριο ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ του 2018, ως οι βασικές κατευθύνσεις της αναγκαίας διοικητικής μεταρρύθμισης στη χώρα μας, δεν σημειώθηκε πρόοδος. Υπήρξε στασιμότητα. Αλλά στην τρέχουσα δημοτική περίοδο πρέπει να κινηθούμε πιο γρήγορα.

Το μέγα ζητούμενο στο κράτος μας, στο διοικητικό μας σύστημα, είναι η ολοκλήρωση από τον κοινό νομοθέτη, δηλαδή την κυβέρνηση που έχει την πρωτοβουλία και το Κοινοβούλιο, όλα τα κόμματα, την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την αποκέντρωση και την Αυτοδιοίκηση, με βάση το άρθρο 102 του Συντάγματος, και την Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Να συγκλίνουμε με την ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση. Αποκέντρωση με μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων, και προσωπικού και μέσων, για καλύτερη και αποτελεσματικότερη άσκησή τους προς όφελος των πολιτών των τοπικών κοινωνιών.

Με απλά λόγια, για καλύτερη δημοκρατία, πιο ποιοτική, με περισσότερη Αυτοδιοίκηση. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα και το όραμά μας.

Ζητάμε από την κυβέρνηση και τα κόμματα να μας εμπιστευτούν. Στην περίοδο Covid αποδείξαμε ότι μπορούμε.

Πρέπει ταυτόχρονα όμως να δούμε το ζήτημα του σύγχρονου, παράλληλου, ισόχρονου βηματισμού, και της δίκαιης ανάπτυξης

όλων των Δήμων. Από την Ορεστιάδα μέχρι τη Γαύδο, και από το Νεστόριο μέχρι το Καστελόριζο. Άλλωστε, όπως συνηθίζω να λέω, όλοι μαζί πρέπει να προχωρήσουμε, ιδιωτικοί παράδεισοι δεν υπάρχουν και κανείς δεν δικαιούται να ευτυχεί μόνος του.

Ειδικότερα όμως ως προς τα προς αντιμετώπιση και επίλυση σημαντικά ζητήματα της Αυτοδιοίκησης, μπορούμε να συμπεριλάβουμε τη σύνταξη του νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, Δήμων και Περιφερειών. Ήδη αποστείλαμε στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, τον κύριο Λιβάνιο, την καταγραφή που κάναμε όλων των άμεσων και έμμεσων νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν την Αυτοδιοίκηση. Ξέρετε πόσες είναι; Πεντακόσιες. Αν είναι δυνατόν ένας Δήμαρχος που ασκεί τα καθήκοντά του να μπορέσει να βρει άκρη μέσα από πεντακόσιες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Σύνταξη νέου Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων.

Τετραετές πρόγραμμα στελέχωσης των Δήμων, προσωπικό, για την κάλυψη των κενών. Τη στελέχωση των νέων Υπηρεσιών, όπως η Πολιτική Προστασία, ο Εσωτερικός Έλεγχος και λοιπά.

Την αντικατάσταση των αποχωρούντων υπαλλήλων, είτε λόγω συνταξιοδότησης, είτε λόγω κινητικότητας, που έπληξε τόσο πολύ τους Δήμους μας.

Ένα τετραετές πρόγραμμα υποστήριξης των μικρών Δήμων, και ιδίως των ορεινών, των νησιωτικών, και των νεοσύστατων Δήμων. Παραδείγματος χάρη, με τη σύσταση κοινών Υπηρεσιών και τηλεϋποστήριξης.

Ήδη έχουμε καταρτίσει σχέδιο νόμου με αιτιολογική έκθεση προς υποστήριξη των ορεινών και νησιωτικών Δήμων, και το αποστείλαμε, μικρών πάντοτε, ορεινών και νησιωτικών, και το αποστείλαμε και αυτό στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ένα διετές πρόγραμμα συγκρότησης των επτά Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας των ΟΤΑ, διασφάλιση της υποδομής, του

εξοπλισμού, πρόσληψη προσωπικού, οργάνωση υπηρεσιών, και εκπόνηση προτύπων.

Κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη του προσωπικού, ενημέρωση, και υπαλλήλων των ΟΤΑ.

Ολοκλήρωση του προγράμματος συγκρότησης των Πολεοδομιών των Δήμων, τις λεγόμενες ΥΔΟΜ.

Πρόγραμμα συλλογικής υποστήριξης των Δήμων για την εφαρμογή του συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Απλούστευση και προτυποποίηση διαδικασιών των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού, που υλοποίησε η ΕΕΤΑΑ.

Εκκρεμείς οικονομικές υποχρεώσεις προς την Αυτοδιοίκηση, ενεργειακό κόστος, ναυαγοσώστες, αδέσποτα.

Μεταξύ αυτών σαν πιο σοβαρό από όλα, και για τις αποχωρούσες Δημοτικές Αρχές, και για τις νέες Δημοτικές Αρχές, είναι, και τα μηνύματα έρχονται το ένα πίσω από το άλλο, τα ανησυχητικά, το πώς θα μπορέσουν να καταρτιστούν ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί στους Δήμους λόγω του τέλους ταφής το οποίο επιβάλλεται. Αν δεν έχουν ίδιους πόρους για να καλύψουν το κενό οι Δήμοι, θα πρέπει ή να αυξήσουν τα δημοτικά τέλη, πράγμα το οποίο δεν αντέχεται από τους πολίτες των τοπικών κοινωνιών με τίποτα, ή θα πρέπει να δανειστεί ένας Δήμος. Δεν γίνεται. Δεν έχει καμία απολύτως ευθύνη, δεν έχουμε ευθύνη εμείς για το ότι καθυστέρησε σε εθνικό επίπεδο το πρόγραμμα εφαρμογής της ανακύκλωσης και η απόδοση θετικών αποτελεσμάτων. Άλλωστε τις μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων τις κατασκευάζει το κράτος, το κράτος δια του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργείου και Γενικού Γραμματέα έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων, έχει το μαχαίρι και το πεπόνι.

Δυστυχώς καθ' όλη τη διάρκεια, θα επισημάνω και κάτι άλλο, των προεκλογικών εκστρατειών των Βουλευτικών Εκλογών του περασμένου Μαΐου και Ιουνίου του '23, εμείς ως Αυτοδιοίκηση δεν

υπήρχαμε πουθενά στην ατζέντα και στο δημόσιο λόγο των κομμάτων.

Πρέπει με κάθε τρόπο να βάλουμε στο χάρτη του δημόσιου λόγου και της γενικότερης προβληματικής, την Αυτοδιοίκηση. Και θα το κάνουμε, θα στηρίξουμε τον αγώνα μας στην ενότητά μας, στο διάλογο και τη συνεργασία, αλλά και τη διεκδίκηση ταυτόχρονα.

Βιώσαμε το περασμένο καλοκαίρι, αγαπητοί συνάδελφοι, επιθέσεις άδικες σε βάρος των Δήμων και προσπάθειες μετάθεσης ευθυνών σε εμάς, που δεν μας αναλογούν. Στις πυρκαγιές. Καμιά φωτιά δεν άναψε στην πλατεία κανενός χωριού ή κανενός Δήμου και πήγε στα δάση.

Κατά συνέπεια, όταν η φωτιά ήταν φωτιά πριν γίνει πυρκαγιά, δεν ήταν σε πεδίο ευθύνης, δικαιοδοσίας και αρμοδιότητας των Δήμων.

Σε ότι αφορά τις πλημμύρες, ο καθαρισμός των ρεμάτων στις δασικές περιοχές, όπου αν κόψεις ένα δέντρο πας κατηγορούμενος, αυτόφωρο, για να καθαρίσεις την κοίτη του δασορέματος, είναι η Δασική Υπηρεσία. Δηλαδή Αποκεντρωμένη Διοίκηση, δηλαδή κράτος. Και πιο χαμηλά οι Περιφέρειες.

Και για τα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά έργα και αντιπλημμυρικά έργα, το Υπουργείο Υποδομών, δια της Δ19 Διευθύνσεως Εγγείων Βελτιώσεων και Αντιπλημμυρικών Έργων.

Γιατί λοιπόν και σε αυτή την περίπτωση έγινε προσπάθεια μετάθεσης ευθυνών στους Δήμους;

Στα δε ομπρελοκαθίσματα, Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου. Εμείς έχουμε τους ναυαγοσώστες, εμείς έχουμε τον καθαρισμό των παραλιών, αλλά το δεσμεΐν και λύειν το έχει η Λιμενική Αστυνομία και η Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου.

Τι λέμε; Εξόχως τοπική υπόθεση αυτή, δώστε μας όλο το πακέτο των αρμοδιοτήτων, και όχι αυτή η σύγχυση αρμοδιοτήτων και η εμπλοκή πολλών φορέων, και τότε να μας ρίχνετε ευθύνες. Διότι η αλήθεια δυστυχώς δεν φαίνεται δημόσια.

Στη νέα περίοδο '24-'28, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος θα δώσει δυναμικό παρών, στο πλευρό όλων των Δήμων της χώρας, χωρίς διακρίσεις, χωρίς εξαιρέσεις.

Ξεκινάμε λοιπόν από 1/1/24 με την αποδοχή της πρότασής μας, δηλαδή της πρότασης της ΚΕΔΕ για την κατανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, όπως ομόφωνα... όπως καταρχήν αποφασίσαμε το '21 στη Θεσσαλονίκη και το καταλήξαμε ομόφωνα στο Συνέδριό μας στο Βόλο το 2022, με βάση τη μελέτη της ΕΕΤΑΑ. Χωρίς να υπάρχει μείωση σε κανένα Δήμο. Σε 54 Δήμους δεν υπάρχει αύξηση, αλλά σε 278 Δήμους αυξάνονται οι ΚΑΠ και ιδίως στους μικρούς ορεινούς, νησιωτικούς και περιφερειακούς Δήμους.

Εδώ, στους Δήμους Βορείου, Νοτίου Αιγαίου, και Ιονίων, σε όλους αυξάνονται οι ΚΑΠ.

Η πρότασή μας, που έγινε δεκτή από την κυβέρνηση, είναι ευέλικτη, αντικειμενική, χωρίς παράθυρα έξωθεν παρεμβάσεων, διαυγής, ώστε να μπορεί κάθε στέλεχος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ελέγχει την εφαρμογή της, και κυρίως μια κατανομή πιο δίκαιη και πιο συμπεριληπτική.

Εάν, συνάδελφοι, ήταν 90% το κριτήριο κατανομής των ΚΑΠ συνδεδεμένο με τον πληθυσμό, τότε η γήρανση του πληθυσμού, δημογραφικό πρόβλημα, σοβαρό ζήτημα, και η μείωση του πληθυσμού, πού θα οδηγούσε μικρούς νησιωτικούς, και μικρούς ορεινούς, και μικρούς περιφερειακούς Δήμους; Εύκολα όλοι μπορούμε να το αντιληφθούμε.

Σε ότι με αφορά, ο δικός μου Δήμος δεν παίρνει καμία αύξηση. Το λέω αυτό γιατί καμιά φορά οι κακοί λογισμοί περιφέρονται.

Όλοι οι Δήμοι που μετέχουν σήμερα, παίρνουν αύξηση.

Κλείνω λέγοντας, εύχομαι καλή δύναμη στη νέα αυτοδιοικητική περίοδο που ξεκινά την 1^η Ιανουαρίου του 2025 και είναι 5ετία.

Να είστε όλοι καλά. Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον κύριο Κυρίζογλου, και καλούμε στο βήμα τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, τον κύριο Σταυριανουδάκη.

Μ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗΣ: Μετά τα όσα είπε ο Λάζαρος, τι να πω εγώ;

Κύριε Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, κύριοι Πρόεδροι των ΠΕΔ, κύριοι Δήμαρχοι, κυρία Ειδική Γραμματέας, κύριοι Γενικοί Γραμματείς, συνάδελφοι Δήμαρχοι που έρχεστε από νίκη στις εκλογές, καινούργιοι Δήμαρχοι.

Θα ήθελα να συγχαρώ τους νεοκλεγέντες και τους επανεκλεγέντες, και να τους ευχηθώ καλή δύναμη και καλή επιτυχία στο έργο τους.

Εδώ θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω και τους απερχόμενους Δημάρχους που δεν πέτυχαν να επανεκλεγούν, καθότι τα προηγούμενα 4,5 χρόνια, δύσκολα χρόνια, μπορέσαμε να συνεργαστούμε, κυρίως για το καλό των τοπικών κοινωνιών, κάτι το οποίο είναι και η βασική προτεραιότητα όλων των αυτοδιοικητικών.

Όπως προείπε και ο Πρόεδρος της ΠΕΔ Ιονίων, ο Δήμαρχος, η Αυτοδιοίκηση, είναι ο πρώτος βαθμός κεντρικής διοίκησης που προσεγγίζει ο πολίτης. Πάντα αξιακά πιστεύα ότι ο αυτοδιοικητικός σε κάθε περίπτωση βασική του προτεραιότητα έχει το καλό του τόπου του. Άλλοι το πετυχαίνουν γιατί το φέρνουν οι συγκυρίες, οι συνεργάτες, οι συνεργασίες, οι καταστάσεις του γενικότερου πλαισίου που επικρατεί στη χώρα, άλλοι το παλεύουν και μπορεί να μην πετύχουν ακριβώς τους στόχους τους, το σίγουρο όμως είναι ότι... η άποψη η δική μου είναι ότι δεν υπάρχει αυτοδιοικητικός ο οποίος αν μη τι άλλο να μην ξεκινά το έργο του, την προσπάθειά του, για το καλό του τόπου του.

Και σήμερα εδώ είναι μια συνεργασία της ΚΕΔΕ με την ΕΕΤΑΑ, που είναι θεσμοθετημένη εδώ και αρκετά χρόνια, όπου αυτές οι επιστημονικές Ημερίδες στην αρχή κάθε νέας αυτοδιοικητικής περιόδου θέλουν να βάλουν ένα μικρό λιθαράκι στη

γνώση αυτών που για πρώτη φορά ασχολούνται με τα θέματα της Αυτοδιοίκησης, αλλά και να ενημερώσουν τους παλαιότερους για ότι καινούργιο μπορεί να προκύπτει, κάτι που πολλές φορές δεν είναι αυτονόητο, αλλά είναι σίγουρο ότι η γνώση και η επανάληψη όσων σήμερα υφίστανται είναι καλό για τη λειτουργία των Δήμων στην πορεία του χρόνου.

Άλλωστε τόσο η ΚΕΔΕ, όσο και η ΕΕΤΑΑ, αποτελούν δύο σημαντικούς φορείς υποστήριξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και με το εξειδικευμένο προσωπικό τους, είναι αρωγός σε κάθε δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Άλλωστε σήμερα υλοποιούμε τη δεύτερη Ημερίδα, που θα ακολουθήσουν και άλλες, που απευθύνονται σε εσάς, δηλαδή τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου, του Νοτίου Αιγαίου, και την Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων. Περιφέρειες οι οποίες έχουν ιδιαιτερότητες, που μαζί με την Κρήτη καλύπτουν τη μεγαλύτερη έκταση που αποκλειστικά ανήκουν στο θαλάσσιο χώρο, και θεωρώ ότι αυτή η ιδιαιτερότητα θα μπορεί στην πορεία του χρόνου να βελτιωθεί, καθότι και η κυβέρνηση ξέροντας τα ιδιαίτερα προβλήματα αυτά, στοχεύει με ειδικές νομοθετήσεις, και ήδη προβλέπει από την ανάλυση που θα μάθετε στην πορεία του χρόνου από του ΚΑΠ, να ενισχύσει τόσο τα μικρά νησιά, όσο και ειδικά τους μικρούς ορεινούς Δήμους.

Το Υπουργείο Εσωτερικών σε κάθε σχεδιασμό του λαμβάνει υπόψη του τις ιδιαιτερότητες αυτές της νησιωτικότητας, και φυσικά της ορεινότητας. Στρατηγικός μας στόχος είναι η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των ΟΤΑ. Στηρίζουμε το στόχο μας αυτό με συγκεκριμένα και στοχευμένα μέτρα, σε δύο άξονες. Στη δημιουργία ενός σταθερού και αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των ΟΤΑ, και στην εξασφάλιση των κατάλληλων χρηματοδοτικών και αναπτυξιακών εργαλείων.

Κάθε μεταρρύθμιση που σχεδιάζουμε για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, βασίζεται στη θεμελιακή αρχή της χρηστής

διακυβέρνησης. Η διαφάνεια, η λογοδοσία, η συμμετοχικότητα, η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα, αποτελούν το περιεχόμενο της χρηστής διακυβέρνησης και παράλληλα τη βάση της δημοκρατίας, της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και ο πρόσφατος νόμος 5056/23, με τον οποίο ενισχύεται σημαντικά η λειτουργικότητα των Δήμων, και παράλληλα κλείνει η παρένθεση της ακυβερνησίας της απλής αναλογικής που όλοι βιώσαμε.

Με το νόμο αυτό ενισχύεται και η ουσιαστική εφαρμογή τριών σημαντικών μεταρρυθμίσεων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που αφορούν τη λειτουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου ως εργαλείο βελτίωσης της επιχειρησιακής ικανότητας των φορέων, την εφαρμογή του νέου λογιστικού πλαισίου ως σημαντική χρηματοοικονομική πληροφόρηση των φορέων της γενικής κυβέρνησης, και τέλος την παρακολούθηση των επιδόσεων των ΟΤΑ στο πλαίσιο της καθολικής αξιολόγησης του δημόσιου τομέα.

Ο νέος νόμος ισχυροποιεί τη θέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό σύστημα της χώρας, και μας εισαγάγει σε μια νέα φιλοσοφία για αυτήν, η οποία θα είναι διάχυτη στο νέο Δημοτικό Κώδικα που επεξεργαζόμαστε και πιστεύουμε ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι το καλοκαίρι.

Παράλληλα, με τη θεσμική θωράκιση της λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το ΥΠΕΣ ενισχύει τον αναπτυξιακό ρόλο των ΟΤΑ με συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, που από το 2019 έχει εξασφαλιστεί για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που σήμερα υλοποιούνται και είναι περίπου στα 20 δισεκατομμύρια ευρώ.

Μερικά από αυτά είναι ο Φιλόδημος Ι, που στη συνέχεια μετονομάστηκε σε πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, ο Φιλόδημος ΙΙ, το ΕΣΠΑ '21-'27, το ΕΠΑ, πρώην ΠΔΕ, και το Ελλάδα 2.0, δηλαδή το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το εμβληματικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα του ΥΠΕΣ, το Αντώνης Τρίτσης, εστιάζει στα βασικά προβλήματα της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης, όπως είναι οι υποδομές ύδρευσης, επεξεργασίας λυμάτων, η αγροτική οδοποιία, η αστική αναζωογόνηση και άλλα.

Είχε ένα προϋπολογισμό 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, και με την υπερδέσμευση έφτασε στα 3,45 δισεκατομμύρια.

Κατατέθηκαν σχεδόν τρεις χιλιάδες προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 6 δισεκατομμυρίων, δηλαδή το διπλάσιο σχεδόν του προϋπολογισμού.

Σήμερα αποτιμώντας συνολικά το πρόγραμμα, βλέπουμε ότι έχουν ενταχθεί περίπου 1.500 έργα και κοντά στα 3,5 δις προϋπολογισμό.

Εν εστίασουμε στους δικούς σας Δήμους, θα δούμε ότι μέσα από αυτό το πρόγραμμα οι Δήμοι και οι Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου έχουν εγκριθεί 46 έργα, 90 εκατομμυρίων ευρώ, στο Νότιο Αιγαίου 129 έργα, 272 εκατομμυρίων ευρώ, και στα Ιόνια Νησιά 47 έργα, 103 εκατομμυρίων.

Το μεγαλύτερο μέρος των έργων που υλοποιούνται στις περιοχές σας, είναι ύδρευσης, επεξεργασίας λυμάτων, αγροτική οδοποιία και αστική αναζωογόνηση.

Αν αθροίσουμε στις εγκρίσεις και τις τρεις Περιφέρειες που βλέπουμε ότι το ΥΠΕΣ χρηματοδοτεί, τις δικές σας, μέσω του προγράμματος, έχουμε 222 έργα συνολικά, αξίας 465 εκατομμυρίων ευρώ.

Ένα άλλο σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο είναι το Ταμείο Ανάκαμψης, το πρόγραμμα της Οδικής Ασφάλειας που βγάλαμε πέρσι. Από αυτό, από τους Δήμους της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έχουν εγκριθεί 12 εκατομμύρια, τους Δήμους του Νοτίου Αιγαίου 44 εκατομμύρια, και των Ιονίων Νήσων 6. Συνολικά δηλαδή 62 εκατομμύρια ευρώ.

Σε όλα αυτά θα πρέπει να συμπληρωθούν και μερικά ακόμα χρηματοδοτικά εργαλεία που παίζουν σημαντικό ρόλο, όπως είναι ο Φιλόδημος II, το πρόγραμμα Αντιμετώπισης Κλιματικής Κρίσης, και το ΠΔΕ, νυν ΕΠΑ.

Έχει χρηματοδοτηθεί όλο το... όλοι οι Δήμοι αυτών των τριών Περιφερειών με περίπου 120 εκατομμύρια από αυτά τα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Από το πλήθος των έργων που αναθέτουμε και το μέγεθος των προϋπολογισμών που διαθέτουμε στους Δήμους, καταλαβαίνετε το σημαντικό ρόλο που αποδίδουμε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι Δήμοι αποτελούν τους σημαντικότερους πυλώνες βιώσιμης ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής, και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Θέλουμε μια ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση, για το λόγο αυτό θωρακίζουμε θεσμικά και χρηματοδοτικά αυτήν.

Από την αρχή του 2024 αυξάνουμε τους ΚΑΠ, και αλλάζουμε τον τρόπο κατανομής τους. Υιοθετούμε τη μελέτη της ΕΕΤΑΑ, και σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ την εφαρμόζουμε. Με τους νέους ΚΑΠ ωφελούνται και ενισχύονται οι μικροί, οι μεσαίοι, οι νησιωτικοί και οι ορεινοί Δήμοι. Δηλαδή οι Δήμοι που έχουν πραγματική ανάγκη, ενώ παράλληλα κανένας Δήμος δεν ζημιώνεται.

Δίνουμε μεγαλύτερη βαρύτητα στην έκταση, στην ορεινότητα, στη νησιωτικότητα, και λιγότερο στον πληθυσμό που ίσχυε μέχρι σήμερα, όπου ο συντελεστής βαρύτητας ήταν μέχρι πρόσφατα κοντά στο 95%, ενώ τώρα έχει μειωθεί στο 65%.

Επεξεργαζόμαστε ήδη το νέο Κώδικα, με νέα διοικητική φιλοσοφία, ισχυροποιώντας τη θέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διοικητικό μας σύστημα, με άξονες την ανάπτυξη, την διαφάνεια και τη λογοδοσία, και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Εδώ είμαστε σίγουροι ότι στους πρώτους Δήμους, το πρώτο εξάμηνο του 2024, θα είμαστε σε θέση, θα έχουμε επεξεργαστεί μια πλήρη πρόταση που θα είναι έτοιμη να γίνει η πλατφόρμα μέσα από την οποία η Αυτοδιοίκηση θα λειτουργήσει τα επόμενα χρόνια, δημιουργώντας σύγχρονες προϋποθέσεις, ούτως ώστε να μην έχουμε αυτά που είπε και ο κύριος Κυρίζογλου, ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, να έχουμε εκατοντάδες νομοθετήματα, να έχουμε αναδρομή

σε συμπληρωματικές νομοθετήσεις που ανάγονται σε δεκαετίες πριν στο παρελθόν, που αναγκάζει πολλές φορές να μη γνωρίζουμε επακριβώς ποιες είναι οι ακριβείς διατάξεις που πρέπει να εφαρμόσουμε.

Άλλωστε η στρατηγική επιλογή της κυβέρνησης, του ΥΠΕΣ, και της Γενικής Γραμματείας Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης, της οποίας ηγούμαι, είναι να εμπιστευτεί την τοπική ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών στα χέρια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για αυτό θεωρούμε απαραίτητη τη συνεχή βελτίωση των διοικητικών, οργανικών, διαχειριστικών και αναπτυξιακών ικανοτήτων των ΟΤΑ.

Εδώ να προσθέσω ότι πέραν της νέας κατανομής των ΚΑΠ, ήδη από την κυβέρνηση προς επεξεργασία, για τη στήριξη ακόμα περισσότερο των μικρών νησιωτικών και ορεινών Δήμων, και ιδιαίτερα στο κομμάτι της στέγασης, αλλά και της ενίσχυσης των δημοσίων υπαλλήλων, που είναι ένα μεγάλο πρόβλημα που συχνά συναντάμε, να (...) μια επιπρόσθετη επίλυση, είτε με τη στήριξη ενοικίων, είτε στήριξη κινήτρων οικονομικών, για να έρχονται οι όποιοι υπάλληλοι του δημοσίου φορέα και να παραμένουν και να μη φεύγουν ή να απαρνούνται τη μόνιμη ίσως πολλές φορές θέση στην οποία έχουν τοποθετηθεί.

Είμαι σίγουρος ότι μέσα από τις Θεματικές Ενότητες που θα αναλυθούν σήμερα και αύριο, οι εκλεκτοί ομιλητές, θα αποκομίσετε οργανωμένη κρίση και σημαντικά διοικητικά εργαλεία.

Εδώ θα πρέπει να πω και μια διευκρίνιση, γιατί καλό θα είναι να είμαστε ενήμεροι και σε κάποια οικονομικά δεδομένα. Ότι μέσα στις επόμενες μέρες είναι να δοθεί μια πρόσθετη μηνιαία ΚΑΠ, επιπλέον από αυτές που δικαιούται ο κάθε Δήμος, όπου στα πλαίσια της δέσμευσης που υπάρχει να έχει πληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του τέλους ταφής, όπως προαναφέρθηκε, του 2023, θα συμψηφιστεί για όσους Δήμους δεν το έχουν καταβάλλει. Αυτό σημαίνει λοιπόν ότι όλοι έχετε να λάβετε μια πλήρη ΚΑΠ, μία δέκατη

τρίτη πλήρη ΚΑΠ, όπου από αυτό το κομμάτι όμως θα υπάρξει αφαίρεση του ποσού του τέλους ταφής που αναλογεί στο πρώτο εξάμηνο του '23.

Επίσης να ενημερώσω ότι για τους Δημάρχους που ήδη δεν έχουν υπογράψει μέχρι σήμερα την κατακύρωση του έργου της οδικής ασφάλειας στο Ταμείο Ανάκαμψης, έχουμε ζητήσει από το Υπουργείο Ανάπτυξης παράταση της ημερομηνίας του 30/11, ούτως ώστε να μπορέσουν όλοι να προλάβουν να υπογράψουν.

Εδώ όμως να επισημάνω και κάτι άλλο. Επειδή υπάρχουν πιέσεις για πληρωμές στο πρόγραμμα αυτό, ότι όπως ήδη έχετε όλοι οι Δήμοι ενημερωθεί, θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας λογαριασμός escrow ατομικά για κάθε Δήμο στο Ταμείο Παρακαταθηκών, μέσα από τον οποίο θα μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε τα τιμολόγια που ήδη έχουν σταλεί, καθότι είναι δέσμευση σχετικά με τη δυνατότητα χρηματοδότησης μέσα από αυτόν τον ειδικό λογαριασμό, και όχι μέσα από τον γενικό λογαριασμό που χρηματοδοτούμε όλους τους Δήμους μέσα από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Άρα λοιπόν, καλό θα είναι να γίνει γρήγορα αυτό, καθότι οι προθεσμίες τρέχουν, και όπως αντιλαμβάνεστε ο χρόνος δεν είναι σύμμαχός μας.

Εδώ λοιπόν κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι η νέα 5ετης αυτοδιοικητική περίοδος που αρχίζει έχει πολλές δυσκολίες, αλλά έχει και πολλές προκλήσεις. Είμαι σίγουρος ότι όλοι μαζί, σε αγαστή συνεργασία, και με διάθεση συμπόρευσης, θα μπορέσουμε να μετατρέψουμε αυτές τις δυσκολίες σε ευκαιρίες, και τις προκλήσεις σε αναπτυξιακή προοπτική.

Τα στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών και της Γενικής Γραμματείας Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης, είναι δίπλα σας. Άλλωστε σε όλες τις Ημερίδες έχει μεριμνήσει το πάνελ να υπάρχουν έμπειρα στελέχη του Υπουργείου μας, που ακολουθούν σε όλες τις Ημερίδες, και εδώ θα μπορούσα να... θα μου επιτρέψετε

να αναγνωρίσω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ικανά στελέχη, και πάνω από όλα στελέχη τα οποία αγαπούν τη δουλειά τους και είναι κοντά σε όλους σας. Το έχω διαπιστώσει τα πάνω από τέσσερα χρόνια που είμαι κοντά τους, και είναι πολύ σημαντικό για μια πολιτική ηγεσία να ξέρει ότι πάνω από όλα μπορεί να στηριχτεί στους υπηρεσιακούς παράγοντες, κάτι που δεν είναι δεδομένο σε όλες τις άλλες υπηρεσίες, αλλά για εμάς είμαστε τυχεροί που τους έχουμε, και επίσης εσείς γιατί μέσα από αυτούς γρήγορα αντιμετωπίζετε τα προβλήματα τα οποία κάποιες περιπτώσεις μπορεί και να τα δημιουργούμε από μόνοι μας.

Κλείνοντας, να ευχηθώ σε όλους καλή επιτυχία στο έργο σας, θα είμαστε πάντα δίπλα σας, και εύχομαι αυτή η 5ετία που έρχεται να είναι καλή για την τοπική κοινωνία, αλλά και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που ζητάει εδώ και 10ετίες να της αναγνωριστεί η πραγματική ταυτότητα που της αρμόζει. Το βασικό πυλώνα στήριξης του ελληνικού κράτους. Κάτι που το έδειξε στην πανδημία, και στο χέρι μας είναι να συνεχίσει και παραπέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Γενικό Γραμματέα, και καλούμε στο βήμα τον Διευθύνων Σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ, τον κύριο Σπυρίδωνα.

Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ: Καλησπέρα και από εμένα. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος γιατί πρέπει να μπούμε στις εισηγήσεις.

Να σας καλωσορίσω εκ μέρους της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, σε αυτή την Ημερίδα, Διημερίδα, μία εκ των έξι που διοργανώνει η Κεντρική Ένωση Δήμων, με την αρωγή της ΕΕΤΑΑ.

Και να σας συγχαρώ για την εκλογική σας επιτυχία, την εμπιστοσύνη που έδειξε στο πρόσωπό σας η τοπική κοινωνία, και να έχετε μια παραγωγική και γόνιμη 5ετή θητεία, σας εύχομαι από καρδιάς.

Η ΕΕΤΑΑ θα είναι δίπλα σας, είτε υλοποιώντας προγράμματα που έχουν σχέση με την Αυτοδιοίκηση, για παράδειγμα τα προγράμματα της προσχολικής ηλικίας, Παιδικούς Σταθμούς, Βρεφικούς, τα ΚΔΑΠ, αυτά υλοποιούνται όλα από την ΕΕΤΑΑ. Και πολλά άλλα, και άλλα που έρχονται τώρα και είναι υπό τη μορφή πιλοτικών προγραμμάτων, που θα τονώσουν πάρα πολύ την κοινωνική σας πολιτική.

Παρέχει επίσης μια έγκυρη πληροφόρηση μέσα από το site της. Υπάρχει για παράδειγμα ειδική ανάρτηση, όπου μπορείτε να δείτε όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που υπάρχουν ανά πάσα στιγμή, ποια είναι διαθέσιμα, και να συμβουλευτείτε και να προχωρήσετε να τα αξιοποιήσετε για τον τόπο σας.

Όπως επίσης είναι ο θεσμοθετημένος φορέας της τεχνικής και της επιστημονικής βοήθειας των Δήμων, ιδιαίτερα δε στους Δήμους που έχουν ανάγκη, και αυτοί είναι οι μικροί, ορεινοί, και νησιωτικοί Δήμοι.

Αξίζει όμως να αναφέρουμε ότι το 2022 για πρώτη φορά η ΕΕΤΑΑ είναι ένας από τους φορείς όπου είναι δικαιούχος της τεχνικής βοήθειας του ΕΣΠΑ. Μέχρι χθες δεν ήταν. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό, διότι εκτός από τη ΜΟΔ που κυρίως αξιοποιεί τεχνική βοήθεια, θα υπάρχει και η ΕΕΤΑΑ, άρα θα υπάρχει η δυνατότητα εξυπηρέτησης περισσότερων Δήμων.

Εμείς βέβαια το ποσό αυτό που θα διατεθεί να το διαχειριστούμε προς όφελος της κοινωνίας, θα έχει σχέση κυρίως με τις ΟΧΕ, Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, της ΒΑΑ, τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, τα στερεά και υγρά απόβλητα, και τα ύδατα. Αυτός είναι ο τομέας που κυρίως θα κάνουμε οριζόντιες πολιτικές για να βοηθήσουμε τους Δήμους.

Μάλιστα στο Βόρειο Αιγαίο έχουμε προχωρήσει να κάνουμε μία πιλοτική εφαρμογή της ΟΧΕ των πέντε μικρών νησιών του Βορείου Αιγαίου.

Στη σημερινή Ημερίδα, όπως θα δείτε στο πρόγραμμα, υπάρχουν θεσμικά ζητήματα, και αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί έχει αλλάξει πρόσφατα η νομοθεσία, θέματα που αφορούν οικονομική διαχείριση και ελέγχους. Την κυρία Λιγωμένου πάντα τη χαιρετάμε γιατί όσο ήμασταν Δήμαρχοι τη φοβόμαστε ή την αντίστοιχή σας τότε κυρία Λιγωμένου. Έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν ήταν απλό πράγμα. Την κλιματική αλλαγή, πολιτική προστασία, τα θέματα διοίκησης, επικοινωνιακής πολιτικής, θέματα νησιωτικότητας που έχουν σχέση με τη σημερινή μας συνάντηση.

Εισηγητές είναι στελέχη από την ΚΕΔΕ, την ΕΕΤΑΑ, το Υπουργείο Εσωτερικών, και βέβαια και εμπειρογνώμονες και καθηγητές ΑΕΙ, που τους ευχαριστούμε που δέχτηκαν την πρότασή μας, ανταποκρίθηκαν, να έρθουν για να συμμετέχουν σε αυτό το σεμινάριο ως ομιλητές.

Όμως υπάρχουν μεγάλα θέματα που δεν μπορούσαμε να τα αγγίξουμε λόγω χρόνου. Μιλάμε θέματα που έχουν σχέση με κοινωνική πολιτική και κοινωνική ανθεκτικότητα σε τοπικό επίπεδο, για την κυκλική οικονομία, διαχείριση απορριμμάτων, βιώσιμη πράσινη ανάπτυξη, εξοικονόμηση ενέργειας, ΑΠΕ, παραγωγή δηλαδή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και άλλες, που καθένα από αυτά τα θέματα θα ήθελε ίσως μια Ημερίδα. Και αυτό θα κάνουμε. Στο φάκελό σας υπάρχει ένα ερωτηματολόγιο που σας ζητάμε να κατατάξετε τη σπουδαιότητα αυτών των θεμάτων, έτσι ώστε να ξεκινήσουμε έπειτα να κάνουμε θεματικές ημερίδες, και μάλιστα θα είναι και υβριδικές, άρα θα μπορούν, και είναι πολύ σημαντικό, να το παρακολουθήσουν τα στελέχη του Δήμου, πέραν των όποιων αιρετών. Όλοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι και τα στελέχη του Δήμου.

Στις Ημερίδες αυτές επίσης περριτό να σας πω, το έχω βιώσει και εγώ σαν Δήμαρχος, πολύ σημαντικό είναι η συναναστροφή σας και ο δεσμός φιλίας και συναδελφικότητας που αποκτάτε με τους άλλους αιρετούς. Εκεί θα δείτε λοιπόν ότι θα πάρετε εμπειρίες από

τους παλιότερους, και θα είναι κατά κάποιον τρόπο η μετάδοση των καλών πρακτικών, που είναι κάτι πάρα πολύ χρήσιμο, να το εφαρμόσετε μεθαύριο, όσοι ιδιαίτερα είστε καινούργιοι Δήμαρχοι, στην περιοχή σας, προς όφελος της περιοχής σας.

Εξίσου όμως καλό είναι, κυρία Λιγωμένου, να έχουν και μια εμπειρία, τις αρνητικές εμπειρίες των προηγούμενων. Π.χ., το είπα και προχθές στην Κρήτη, όταν μέσα στην ορμή μας παρακάμπτουμε τον τύπο και τις διαδικασίες για να είμαστε αποτελεσματικοί, αυτό μπορεί να μας κοστίσει και προσωπικά και πολιτικά. Θέλει προσοχή, διότι ο Δήμαρχος για να είναι αποτελεσματικός, είναι σαν να προχωράει επάνω σε ένα τοίχο, για το ίδιο θέμα να διαβάζεται από τη μια μεριά ότι είναι... εκτελεί μια παρατυπία προς όφελος των πολλών, και από την άλλη μεριά παρανομία προς δικό του όφελος. Εξαρτάται ποιον έχει απέναντι.

Άρα λοιπόν θέλει πάρα πολύ μεγάλη προσοχή. Βεβαίως η Πολιτεία και εμείς που βοηθάμε την Πολιτεία θα πρέπει να απλουστεύσουμε τις διαδικασίες για να υπάρξει παραγωγή και αποτελεσματικότητα, αλλά να προσέχουν πολύ.

Θα σας έλεγα τώρα μια εμπειρία προσωπική με έναν παλιό Δήμαρχο, δεν πειράζει, θα την πούμε άλλη φορά.

Τώρα, στην Αυτοδιοίκηση την περίοδο αυτή υπάρχουν σημαντικά χρηματοδοτικά εργαλεία, τα ανέφερε ο Γενικός Γραμματέας. Μίλησε για ΕΣΠΑ, το οποίο είναι μεγαλύτερο από κάθε άλλη φορά, δηλαδή για παράδειγμα τα ΠΕΠ ήταν περίπου 6,6 δισεκατομμύρια την προηγούμενη περίοδο, τώρα είναι 8,1. Για το Ταμείο Ανάκαμψης, για το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που έχει πολλά έργα που έχουν σχέση με εσάς, τα Leader, αγροτικούς δρόμους, μικρότερα έργα. Είναι ένα μεγάλο ποσό που μέσα από το παλιό ΠΑΑ, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, έχει σχέση με τους Δήμους. Το Αντώνης Τρίτσης, το οποίο είναι ένα πολύ καλό πρόγραμμα, πρώτον διότι (...) αρκετά χρήματα, αρκετές πιστώσεις, για να γίνουν έργα. Δεύτερον, ότι

προηγήθηκε του Ανάκαμψης αν θέλετε και του ΕΣΠΑ, και μπόρεσε να δώσει τεχνογνωσία στους Δήμους, και να αναπτυχθούν και εργαλεία και οργανισμοί που βοηθούσαν τους Δήμους, όπως οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί για παράδειγμα, ή τα Δίκτυα Πόλεων. Και μάλιστα είπε ο Γενικός Γραμματέας ότι φτάσανε γύρω στα 6 δισεκατομμύρια, (...) 3,5, φτάσανε 3,5, ξεκίνησαν με 2, για έργα. Αυτό δεν πήγε χαμένο. Έχετε έτοιμα έργα για να τα εντάξετε σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, κυρίως όπως είναι το Ταμείο Ανάκαμψης που τελειώνει το '25, μακάρι να πάρει κάποια παράταση, αλλά και το ΕΣΠΑ.

Έχουμε το Πράσινο Ταμείο, το ΕΠΑ, και βέβαια στα νησιά είναι το Πρόγραμμα Νέαρχος, που ουσιαστικά προέρχεται από το ΕΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας, το πρόγραμμα Greco Islands, που τα χρήματά του προέρχονται από το Ταμείο της Δίκαιης Ανάπτυξης και Μετάβασης, και από το Τομεακό του Περιβάλλοντος, (...) Θάλασσας και Αλιείας.

Όμως σημαντικό είναι ότι στο ΕΣΠΑ αυτό υπάρχουν και άλλα σημαντικά εργαλεία, και αυτά δεν είναι τίποτε άλλο, κυρίως είναι οι ΟΧΕ, οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, και η ΒΑΑ, η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη.

Το 20% των ΠΕΠ θα πάει για Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, είναι περίπου 1,6 δις την περίοδο αυτή, και Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, και είναι πολύ σημαντικό για εσάς διότι αυτές οι δύο πολιτικές έγιναν προκειμένου κυρίως να άρουν την ενδοπεριφερειακή ανισότητα. Και αν υπάρχει ανισότητα ενδοπεριφερειακή, αυτή είναι στο Νότιο Αιγαίο. Το Νότιο Αιγαίο έχει το υψηλότερο ΑΕΠ από όλες τις Περιφέρειες. Αν του αφαιρέσετε όμως τώρα τα τέσσερα-πέντε νησιά, Σαντορίνη, Μύκονο, Κω, Ρόδο και ίσως και Σύρο, είναι η φτωχότερη πιθανόν περιοχή ή από τις φτωχότερες όλης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι χρειάζεται λοιπόν εκεί; Χρειάζονται ειδικές πολιτικές μέσα στην ίδια Περιφέρεια, για να μπορούν να αμβλυνθούν αυτές οι

διαφορές. Και αυτό ποιος το κάνει; Το κάνει η ΟΧΕ και η ΒΑΑ. Αρκεί όμως να μη δούμε τις ΟΧΕ σαν μία δυνατότητα να κάνουμε έναν ορισμένο αριθμό έργων επιπλέον. Για να μπορέσουν αυτές οι χρηματοδοτήσεις να πιάσουν τόπο, πρέπει από τους Δήμους πρώτα να ξεκινήσει ένας ολιστικός προγραμματισμός, αυτός να έρθει και να γεμίσει το ψηφιδωτό του αναπτυξιακού προγράμματος της Περιφέρειας στο οποίο ανήκει, εκεί να προστεθούν τα Τομεακά Προγράμματα, οι κεντρικές πρωτοβουλίες του κράτους, και όλα αυτά να δημιουργήσουν το μεγάλο στόχο, να τον υλοποιήσουν μάλλον, και να υπηρετήσουν το μεγάλο στόχο, που είναι η ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας και η κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή.

Εάν δεν γίνει αυτό, θα έχουμε μια από τα ίδια. Θα περάσουν άλλα... έχουν περάσει ήδη πέντε-έξι Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης, και εδώ βλέπω και... επειδή ήμουν κάποτε και στη Δυτική Ελλάδα Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, βλέπω το φίλο μου που είναι τώρα, τον Δημήτρη τον Κατσαρό, ο οποίος είναι Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και την περιοχή αυτή, και σε όλες τις περιοχές, μετά από τόσα προγράμματα υπάρχουν περιοχές που δεν έχουν νερό να πιουν, ή δεν έχουν κατάλληλο νερό για ανθρώπινη χρήση. Δεν μιλάω για τι γίνεται με τα στερεά απόβλητα. Δεν νομίζω ότι υπάρχει πρωτεύουσα άλλης χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τουλάχιστον οι δυτικές, που να μην έχουν λύσει ακόμα το πρόβλημα των στερεών αποβλήτων, γιατί εδώ στην Αττική δεν έχει λυθεί ακόμα. Και το ονειρευόμαστε από τότε που και εγώ ήμουν Δήμαρχος, πριν από είκοσι περίπου χρόνια και παραπάνω.

Δεν θέλω να σας κουράσω πολύ, θα πω όμως ότι ανεξάρτητα, πέρα από την ανάπτυξη, που είναι ο πρώτος σας στόχος, σημαντικό είναι να δημιουργήσετε μια υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας, που να είναι αποτελεσματικό προκειμένου να ανταπεξέρθετε στην κρίση, την κλιματική κρίση η οποία μαστίζει τον τόπο μας. Και να κάνετε ένα ειδικό σχέδιο ο κάθε Δήμος για να το πώς θα αντιμετωπίσετε τις

καταστάσεις, λύνοντας προβλήματα σε χαμηλό επίπεδο, απλά, έως προβλήματα που έχουν σχέση με αντιμετώπιση ακραίων φυσικών φαινομένων.

Βεβαίως να δώσετε βάση στην κοινωνική πολιτική, την έχει ανάγκη, την έχουν ανάγκη οι πολίτες σας, και να αξιοποιήσετε όλα τα εργαλεία που υπάρχουν τα χρηματοδοτικά σε επίπεδο κράτους ή σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Και τέλος, και θα κλείσω με αυτό, μην ξεχνάτε και μην παραβλέπετε, αύριο έχει μια Ημερίδα εδώ, τη ραγδαία είσοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού και της τεχνητής νοημοσύνης στη δημόσια διοίκηση. Αύριο στο ίδιο ξενοδοχείο υπάρχει ένα μεγάλο συνέδριο για αυτό. Θα αλλάξουν τα πράγματα θεαματικά.

Είναι λοιπόν καθήκον της Αυτοδιοίκησης να αξιοποιήσει αυτή την τεχνολογική εξέλιξη, και να κοιτάξει να μειώσει όλα τα αρνητικά τα οποία... να τα προβλέψει, τα οποία έρχονται, γιατί θα έχουμε ένα κραδασμό στις θέσεις εργασίας, θα αλλάξουν πάρα πολλές θέσεις εργασίας, και όπως και να γίνει, το ψηφιακό χάσμα θα φέρει και άλλα προβλήματα.

Σας εύχομαι λοιπόν να έχετε υγεία, να έχετε δύναμη, και να ικανοποιήσετε την εμπιστοσύνη που σας έδειξαν οι συμπολίτες σας, και να γίνετε και να αποτυπωθείτε ως χρήσιμοι για την τοπική σας κοινωνία, για τις περιοχές σας.

Να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Σπυρίδωνα, και κλείνοντας το πρώτο μέρος των χαιρετισμών, να καλέσουμε την Ειδική Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, την κυρία Δημοπούλου Μαριάνθη.

Μ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα σε όλους. Θα προσπαθήσω να είμαι πολύ σύντομη γιατί τράβηξαν λίγο παραπάνω οι χαιρετισμοί.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ την ΚΕΔΕ, το Προεδρείο της ΚΕΔΕ, καθώς και την ΕΕΤΑΑ, για τη σημερινή πρόσκληση.

Να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες προς όλους εσάς, τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους, αλλά και όσους επανεκλέγεστε για μια ακόμη φορά.

Είναι ιδιαιτέρως σημαντική η σημερινή πρωτοβουλία, μια σειρά μάλλον πρωτοβουλιών, αυτές οι Διημερίδες που διοργανώνονται σε όλη τη χώρα, για όλους εσάς, αλλά και για όλους εμάς. Είναι πολύ σημαντικό και γιατί πρέπει να βρισκόμαστε όλοι μαζί, κεντρική διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και γιατί η τεχνογνωσία και η ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών, βοηθάει στο να προχωρήσουμε ένα βήμα παραπάνω.

Μας φέρνουν σε άμεση επικοινωνία, εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως σας είπα, και της κεντρικής διοίκησης, καθώς το όραμα το οποίο έχουμε είναι κοινό.

Η κεντρική διοίκηση και η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένες, το γνωρίζουμε όλοι πάρα πολύ καλά, και στοχεύουν μεταξύ άλλων, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, έτσι ώστε οι Δήμοι μας, οι Δήμοι της χώρας, να παραμένουν ανθρώπινοι, φιλικοί για τους πολίτες και τους κατοίκους τους, να παραμένουν ελκυστικοί για τους επισκέπτες, αλλά και ανοιχτοί για την αξιοποίηση της επιχειρηματικότητας και της τοπικής κοινωνίας.

Παράλληλα κοινή βούληση όλων μας αποτελεί και ένα πολύ σημαντικό ζήτημα για όλους εσάς, για όλους εμάς, για την κοινωνία, για τη χώρα. Η διαχείριση των αδέσποτων ζώων αυτής της χώρας.

Είναι ένα ζήτημα το οποίο υπάρχει στη χώρα και θα υπάρχει πάντα. Τα αδέσποτα ζώα υπάρχουν στη χώρα, θα συνεχίσουν να υπάρχουν, και αυτό που χρειάζεται είναι διαχείριση, χρειάζεται ουσιαστική διαχείριση.

Στο πλαίσιο αυτό, με πρωτοβουλία του ίδιου του Πρωθυπουργού, συστάθηκε τον Ιούνιο του 2022 η Ειδική Γραμματεία, η Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς, με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση του νέου κανονιστικού πλαισίου του νόμου 4830/21.

Το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι, δεν είναι τα ζώα ως ζώα, τα αδέσποτα ζώα. Το πρόβλημα είναι οι μη διαχείριση ή και κάποιες φορές δυστυχώς όπως έχουμε διαπιστώσει στο σύντομο χρονικό διάστημα, και η κακή διαχείριση.

Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού αδέσποτων ζώων στη χώρα μας αποτελεί ένα μείζον ζήτημα με τεράστιες κοινωνικές προεκτάσεις σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Είναι ένα θέμα πολύπλευρο. Και όπως γνωρίζουμε όλοι, τα πολύπλευρα θέματα απαιτούν και πολύπλευρη αντιμετώπιση.

Η ορθή διαχείριση των αδέσποτων ζώων απαιτεί συνεργασία, σκληρή δουλειά, και συντονισμένες και ολιστικές δράσεις. Πάνω από όλα όμως απαιτεί να συνειδητοποιήσουμε όλοι, και κεντρική εξουσία, αλλά και Τοπική Αυτοδιοίκηση, και πολίτες, την ευθύνη που έχουμε ως σύγχρονοι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τους λόγους αυτούς, για την επόμενη τετραετία, η Ειδική Γραμματεία έχει φροντίσει να συμπεριλάβει στους στρατηγικούς της στόχους την εφαρμογή, την πλήρη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου, την προώθηση της κυβερνητικής πολιτικής για την προστασία των ζώων, την εξάλειψη των αδέσποτων ζώων, αλλά και την αποτροπή των εγκαταλείψεων, την απονομή της δικαιοσύνης, αλλά κυρίως και πάνω από όλα την ενεργοποίηση και υποστήριξη των Δήμων ώστε να μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο τους μέσα από τις αρμοδιότητές τους, σύμφωνα με το νόμο 4830/21.

Ουσιαστικά τι θέλουμε, και κεντρική διοίκηση, αλλά και Τοπική Αυτοδιοίκηση, τι θέλουν οι πολίτες. Θέλουμε να εξασφαλίσουμε μια αποτελεσματική διαχείριση, η οποία θα μειώσει τον αριθμό των αδέσποτων ζώων, αλλά θα μπορέσουμε να διαχειριστούμε και τον υπάρχοντα πληθυσμό.

Η κυβέρνηση έχει προβεί στη θέσπιση μιας σειράς μέτρων για το σκοπό αυτό, με απώτερο σκοπό τη διασφάλιση της ευζωίας και των δικαιωμάτων τους.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό, δύο πολύ μεγάλα έργα της κυβέρνησης πρόκειται πολύ σύντομα να δοθούν σε παραγωγική λειτουργία στους πολίτες, αλλά και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς είναι η πιο καινοτόμος ψηφιοποίηση όλων των πληροφοριών που αφορούν τα ζώα συντροφιάς σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σκοπός του είναι η ορθή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου και η αποτελεσματική διαχείριση. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό και ρηξικέλευθο έργο, στην πρώτη φάση του οποίου θα τεθούν σε παραγωγική λειτουργία το Υπομητρώο Καταφυγίων Ζώων Συντροφιάς, το Υπομητρώο των Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανισμών, το Υπομητρώο Παρακολούθησης των Ζώων Συντροφιάς, καθώς και το Υποσύστημα Διαχείρισης Έργου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ένα σημαντικό, ουσιαστικό και απαραίτητο εργαλείο πλέον για όλους εσάς, το πιο σημαντικό εργαλείο το οποίο θα διαθέσετε προκειμένου να μπορέσετε να κάνετε σωστή διαχείριση.

Η συνεχής συνεργασία και αξιολόγηση των δράσεων των Δήμων θα γίνεται πια μέσω της κατάθεσης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στην ψηφιακή πύλη Υποσύστημα Διαχείρισης Έργου Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Η ψηφιοποίηση των προγραμμάτων βοηθά στην ορθότερη αξιολόγησή τους, καθώς και στην αποτύπωση των υποχρεωτικών και μη δράσεών τους.

Γνωρίζετε πως είστε οι καθ' ύλην αρμόδιοι. Το έργο το οποίο έχετε να επιτελέσετε και σε αυτό τον τομέα, της διαχείρισης των αδέσποτων, είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, με πολλαπλές προεκτάσεις, όπως είπαμε, και ιδιαιτέρως δύσκολο.

Κάποιες χώρες έχουν καταφέρει να το επιλύσουν. Ευελπιστούμε ως Ειδική Γραμματεία ότι θα γίνουμε στο μέλλον μία από αυτές.

Είμαστε εδώ για να στηρίξουμε το έργο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είμαστε εδώ γιατί θέλουμε να συνεργαστούμε. Να μπορέσουμε να στηρίξουμε τους Δήμους της χώρας, οι οποίοι είναι αρμόδιοι.

Είμαι απόλυτα πεπεισμένη πως με τη συνεργασία με όλους εσάς, η Ειδική Γραμματεία και τα στελέχη της, μαζί Τοπική Αυτοδιοίκηση και κεντρική διοίκηση, ο καθένας από εμάς μπορούμε να επιτύχουμε πολλά και να φέρουμε εις πέρας το δύσκολο έργο μας. Ισχυρή και αποτελεσματική Αυτοδιοίκηση σημαίνει και ισχυρό κράτος, και αυτό είναι που εμείς αποζητούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την κυρία Δημοπούλου.

Α' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ – ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΑΙΡΕΤΩΝ – ΕΠΟΠΤΕΙΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Μπαίνουμε γρήγορα για την οικονομία του χρόνου στην πρώτη θεματική μας ενότητα, που έχει αντικείμενο τα συστήματα διακυβέρνησης, την καταστατική θέση των αιρετών και την εποπτεία των αιρετών.

Καλούμε στο βήμα τον καθηγητή, και τον ευχαριστούμε για τη σημερινή παρουσία του, του ΕΚΠΑ τον κύριο Χλέπα.

Ν. ΧΛΕΠΑΣ: Θα ήθελα από την πλευρά μου να ευχαριστήσω θερμά την ΚΕΔΕ και την ΕΕΤΑΑ, και εσάς όλους, για την πρόσκληση.

Κυρίες και κύριοι, η δική μου εισήγηση σήμερα είναι μία εισήγηση που έχει εισαγωγικό γενικό χαρακτήρα, δηλαδή ελπίζω να βοηθήσει λίγο για όλα αυτά τα οποία θα ακολουθήσουν, και τα οποία είναι πολύ ενδιαφέροντα, πολύ πιο συγκεκριμένα, αλλά επειδή ανάμεσά σας φαντάζομαι ότι υπάρχουν και αρκετοί που

έχουν εκλεγεί για πρώτη φορά, ίσως θα ακούσετε κάποια πράγματα τα οποία δεν έχετε ξανά ακούσει.

Καταρχήν θα κάνουμε μια ιστορική αναδρομή. Το θέμα της εισήγησής μου είναι η θέση, ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης στο πολιτικό και το διοικητικό σύστημα της χώρας. Συνήθως λέγεται ότι η Αυτοδιοίκηση έχει πολύ σημαντικό ρόλο στο πολιτικό σύστημα της χώρας, και λιγότερο σημαντικό ρόλο στο διοικητικό σύστημα της χώρας. Οι αρμοδιότητές της είναι πολύ λιγότερες από τις αρμοδιότητες που έχει συνήθως η Αυτοδιοίκηση σε άλλες χώρες.

Αλλά ας δούμε πώς ξεκίνησαν όλα. Μόλις σχηματίστηκε το ελληνικό κράτος, οι Δήμοι ήταν η χαμηλότερη βαθμίδα δημόσιας διοίκησης η οποία σχηματίστηκε, με πολύ μεγάλη σημασία για την ανοικοδόμηση της δημόσιας διοίκησης, και επίσης οι Δήμοι ήταν και ο πρώτος χώρος όπου είχαμε εκλογές. Μπορεί να είχαμε απόλυτη μοναρχία ακόμα εκείνη την περίοδο, αλλά ήδη από το 1834 είχαμε τις πρώτες εκλογές στη χώρα, και είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι πολλοί γνωστοί πολιτικοί που στη συνέχεια είχαν πολύ σημαντική πολιτική σταδιοδρομία στην κεντρική σκηνή της χώρας, ξεκίνησαν την πορεία τους από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πολύ χαρακτηριστική είναι η φυσιογνωμία του Μακρυγιάννη εδώ στην Αθήνα ας πούμε, στο Δήμο Αθηναίων. Ήταν μέσα στον κύκλο των πρώτων Συμβούλων, των πρώτων Δημοτικών Συμβούλων Αθηναίων, οι οποίοι εξελέγησαν στις πρώτες εκλογές που έγιναν στην Αθήνα.

Μιλάμε για μια ολόκληρη περίοδο η οποία κράτησε περίπου από το 1834 ως το 1911. Το ελληνικό κράτος είναι πάρα πολύ αδύναμο τότε ακόμα, είναι ένα φτωχό κράτος, πάρα πολύ φτωχό και είναι χαρακτηριστικό ότι... και αν δείτε λίγο στην Αθήνα, θα δείτε ότι σχεδόν όλα τα κτίρια τα οποία έχουν κτιστεί το 19^ο αιώνα, και για τα οποία μέχρι και σήμερα είμαστε περήφανοι, είναι κτίρια που κτίστηκαν είτε με χρήματα ευεργετών, είτε κάποια από αυτά είναι κτίρια τα οποία κτίστηκαν από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εκτός από τον Ευαγγελισμό, το άλλο μεγάλο νοσοκομείο που έχουμε στην

Αθήνα, είναι το Δημοτικό Νοσοκομείο Η ΕΛΠΙΣ. Παλιά ήταν δίπλα στη σημερινή Νομική, μετά πήρε αυτό το πολύ ωραίο κτίριο, το οποίο δεν φαίνεται δυστυχώς σήμερα, στη λεωφόρο Αλεξάνδρας.

Το Φωταέριο. Η Αθήνα ήταν η πρώτη πρωτεύουσα της νοτιοανατολικής Ευρώπης η οποία φωτίστηκε με φωταέριο, πριν και από την Κωνσταντινούπολη, πριν και από άλλες πόλεις της περιοχής μας. Και αυτό ήταν αποτέλεσμα μιας συμφωνίας του Δήμου Αθηναίων με μια βελγική εταιρεία.

Είχαν λοιπόν πολλές πρωτοβουλίες, είχαν επιχειρήσεις, είχαν σημαντικές αρμοδιότητες. Η βασική εκπαίδευση, η οποία τότε είχε πολύ μεγάλη σημασία, η εκπαίδευση ήταν μία εποποιία στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα, γιατί ξεκινήσαμε από ένα έθνος που ήταν σχεδόν 100% αναλφάβητο, και ήδη μέσα σε μια γενιά, μετά από 30-40 χρόνια, το ποσοστό των αναλφάβητων στην Ελλάδα ήταν περίπου το ίδιο με τη Νότιο Ιταλία και την Ισπανία, το οποίο ήταν πολύ μεγάλο επίτευγμα για την εποχή εκείνη. Και αυτό ένα επίτευγμα σε μεγάλο βαθμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η εκλογή των Δημάρχων, όπως εσείς, αρχικά είναι έμμεση, με έντονη εμπλοκή της κεντρικής εξουσίας. Ωστόσο μετά την Ναυπλιακή Επανάσταση του 1862, την έξωση του Όθωνα, και την έλευση του Γεωργίου του Α' στην Ελλάδα, η οποία σηματοδότησε και τη μετάβαση από τη συνταγματική μοναρχία, στη βασιλευόμενη δημοκρατία, διότι από τότε καθιερώθηκε στην Ελλάδα η λαϊκή κυριαρχία και η καθολική ψηφοφορία, είναι από τις πρώτες χώρες που κατοχύρωσαν την καθολική ψηφοφορία, των ανδρών βεβαίως, όχι ακόμα των γυναικών.

Έχουμε λοιπόν μέχρι εκείνη την περίοδο εκλογή των Δημάρχων που ήταν έμμεσα από το Δημοτικό Συμβούλιο. Από το 1877 όμως, οι Δήμαρχοι εκλέγονται άμεσα πλέον, με καθολική ψηφοφορία, γίνονται πάρα πολύ ισχυροί πολιτικοί και κομματική παράγοντες, και για αυτό και γίνονται και στόχος, κυρίως από τους Βουλευτές, οι οποίοι αισθάνονται ότι εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό

από τους Δημάρχους. Φανταστείτε ότι οι Δήμοι ήταν περίπου 446, ανεβοκατέβαινε ο αριθμός, αλλά κάπου εκεί ήταν ο αριθμός των Δήμων και των Δημάρχων. Λίγο λιγότεροι ήταν οι Βουλευτές. Άρα λοιπόν οποιοσδήποτε ήθελε να εκλεγεί Βουλευτής, έπρεπε να τα πηγαίνει καλά με τους Δημάρχους της περιοχής του. Εξ ου και η πάρα πολύ μεγάλη ισχύς την οποία είχαν τότε πολιτικά οι Δήμαρχοι. Γινόταν μάλιστα λόγος για Δημαρχοκρατία.

Η λεγόμενη λοιπόν αυτή Δημαρχοκρατία ήταν και ένας βασικός λόγος που όταν έγινε η μεταρρύθμιση του Βενιζέλου, με Υπουργό Εσωτερικών τον Εμμανουήλ Ρέπουλη, παλιό συνοδοιπόρο του Χαρίλαου Τρικούπη, άλλωστε ο Βενιζέλος κληρονόμησε πολλά στελέχη από το νεωτερικό κόμμα του Τρικούπη και στη συνέχεια του Θεοτόκη. Ο Ρέπουλης λοιπόν, μαζί με τον Βενιζέλο, προχωρούν ουσιαστικά σε μια πολυδιάσπαση του Α' Βαθμού Αυτοδιοίκησης, δίνουν το δικαίωμα σε όλα τα χωριά να αναγνωριστούν ως Κοινότητες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα στη θέση των λίγων Δήμων στο παρελθόν, να έχουμε πολλές χιλιάδες Κοινότητες, και Δήμους μόνο στις πρωτεύουσες των Νομών και σε πόλεις που είχαν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους.

Οι Πρόεδροι μάλιστα των Κοινοτήτων θα εκλέγονταν πλέον έμμεσα, δεν θα είχαν καν άμεση νομιμοποίηση, και μόνο οι Δήμαρχοι στις μεγαλύτερες πόλεις, που μάλιστα σίγουρα δεν είναι τυχαίο, ήταν ακριβώς στις περιοχές όπου επικρατούσαν οι φιλελεύθεροι του Βενιζέλου, και γενικότερα οι νέες αστικές δυνάμεις, εκεί λοιπόν που δεν υπήρχε φόβος, εκεί επιτρέπονταν η άμεση εκλογή των Δημάρχων. Αλλά σε όλη την υπόλοιπη χώρα δημιουργήθηκαν πολύ μικρές Κοινότητες, οι οποίες στην πραγματικότητα δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν... δεν είναι οικονομικά βιώσιμες οι Κοινότητες αυτές, και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν ζητήματα στοιχειώδους διοίκησης.

Για αυτό το λόγο λοιπόν αναπτύσσεται πάρα πολύ ο μηχανισμός των Νομαρχιών, και η Αυτοδιοίκηση στην ύπαιθρο έχει

έναν ρόλο περισσότερο κοινωνικό αν θα θέλατε, ένα ρόλο που χαρακτηρίζεται, σήμερα θα το λέγαμε εθελοντισμό από τους αιρετούς ας πούμε σε αυτές τις περιοχές, οι οποίοι προσπαθούν μόνοι τους, χωρίς προσωπικό, εκ των ενόντων, να αντιμετωπίσουν διάφορες καταστάσεις, διάφορες προκλήσεις, και πάντοτε πρέπει να πηγαίνουν στη Νομαρχία να ζητούν τη συνδρομή της, να ζητούν χρήματα, ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που ανέκυπταν στην ύπαιθρο.

Φεύγουμε λοιπόν από τη Δημαρχοκρατία, και πάμε σε μια... τη λεγόμενη Δημαρχοκρατία, και πάμε σε μία νέα περίοδο όπου ο ρόλος ο διοικητικός της Αυτοδιοίκησης σε σχέση με το ρόλο που είχε τον 19^ο αιώνα, περιορίζεται.

Προσοχή, κάντε μια σύγκριση. Τι είχαμε ως Αυτοδιοίκηση τον 19^ο αιώνα; Είχαμε τα σχολεία. Όχι μόνο τα κτίρια, έτσι; Και το προσωπικό. Είχαμε τα αγαθοεργά καταστήματα. Αυτό που σήμερα λέγεται κοινωνικό κράτος και δεν υπήρχε τότε, έπεφτε στους ώμους δύο βασικών φορέων. Ο ένας, που ήταν και μεγαλύτερος βέβαια και έκανε την περισσότερη δουλειά, ήταν η Εκκλησία, και ο άλλος ήταν οι Δήμοι. Έχουμε ακόμη το Δημοτικό Βρεφοκομείο στην Αθήνα, είναι πολύ χαρακτηριστικό.

Είχαμε επίσης την αρμοδιότητα για τις βασικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, έτσι; Ύδρευση, εκεί που υπήρχε. Ηλεκτρισμός. Οι ηλεκτρικές εταιρείες ανήκαν στους Δήμους ή ήταν αποτέλεσμα κάποιας ας πούμε σύμβασης ανάμεσα στο Δήμο και κάποια ξένη συνήθως εταιρεία. Μόλις το 1950 δημιουργήθηκε η ΔΕΗ, και εθνικοποιήθηκαν όλες αυτές οι εταιρείες, και μάλιστα μετά από ισχυρή υπόδειξη της αμερικανικής αποστολής. Το πρώτο καταστατικό της ΔΕΗ είναι μετάφραση από αντίστοιχα αμερικανικά.

Είχαμε λοιπόν μια υποχώρηση του διοικητικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης, αυτό όμως δεν σήμαινε ότι υποχώρησε ο πολιτικός ρόλος, ιδίως στις πόλεις. Εκεί παρέμεινε ισχυρός ο πολιτικός ρόλος της Αυτοδιοίκησης. Το '27 έχουμε πλέον και μία πλήρη

συνταγματική διάταξη για την κατοχύρωση της Αυτοδιοίκησης, για την έννοια των τοπικών υποθέσεων, δηλαδή γίνεται δεκτό από το Σύνταγμα ότι υπάρχει τέλος πάντων ένας σκληρός υποθέσεων που πρέπει να μείνουν στην Αυτοδιοίκηση, και αυτό σε μια εποχή που όπως τονίζω και πάλι, η Αυτοδιοίκηση έχανε συνεχώς αρμοδιότητες.

Επίσης ότι στην Αυτοδιοίκηση αποφασίζουν Όργανα τα οποία εκλέγονται, αιρετά Όργανα. Ότι το κράτος μπορεί να συντρέχει οικονομικά πλέον τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και αρχίζει από τότε η οικονομική εξάρτηση της Αυτοδιοίκησης από το κράτος. Η Αυτοδιοίκηση του 19^{ου} αιώνα δεν έπαιρνε βοήθεια από το κράτος. Η Αυτοδιοίκηση του 19^{ου} αιώνα έπρεπε και τα έβγαζε πέρα μόνη της.

Και βέβαια έχουμε και την εποπτεία, η οποία περιορίζεται από το Σύνταγμα σε ανωτάτη εποπτεία.

Η Αυτοδιοίκηση υπήρξε επίσης ένας χώρος όπου πολλά πράγματα έγιναν γρηγορότερα από ότι έγιναν σε εθνικό επίπεδο. Είναι πολύ χαρακτηριστική η ιστορία της γυναικείας ψήφου στην Ελλάδα, η οποία βέβαια είχε συζητηθεί και νωρίτερα σε κεντρικό επίπεδο, μάλιστα πολύ γνωστός πολιτικός το είχε προτείνει αυτό, ήταν ο Δημήτριος Γούναρης, ήδη την εποχή του εθνικού διχασμού. Τελικά όμως μετά από νόμο του Βενιζέλου, το 1934 γίνονται οι πρώτες εκλογές στις οποίες συμμετέχουν γυναίκες, μόνο ως ψηφοφόροι, όχι ως υποψήφιοι. Οι υποψηφιότητες κάποιων γυναικών που προσπάθησαν να γίνουν υποψήφιοι, δεν έγιναν δεκτές από τα Πρωτοδικεία. Η μοναδική εξαίρεση ήταν στο Δήμο Σερρών, όπου οι γενναίες Σερραίες κυρίες κατάφεραν τελικά και το Πρωτοδικείο Σερρών τις ανακήρυξε υποψήφιοι. Ήταν αυτές που βλέπετε στη φωτογραφία, ήταν οι πρώτες κυρίες οι οποίες ήταν... ανακηρύχτηκαν ως υποψήφιοι Δημοτικές Σύμβουλοι στην Ελλάδα το 1934.

Βέβαια οι γυναίκες που ψήφισαν τότε ήταν πάρα πολύ λίγες, τους έβαλαν πάρα πολλά εμπόδια και τελικά γύρω στις έντεκα

χιλιάδες γυναίκες ψήφισαν όλες και όλες στην Ελλάδα, αλλά εν πάση περιπτώσει είχε γίνει ένα πρώτο πολύ σημαντικό βήμα, το οποίο για πρώτη φορά έγινε στην Αυτοδιοίκηση. Ψήφισαν δηλαδή είκοσι χρόνια και πλέον πριν από τις Βουλευτές Εκλογές στην Ελλάδα, οι γυναίκες στην Αυτοδιοίκηση. Για πρώτη φορά υποψήφιος μπορούσαν να ήταν μόλις το '54.

Τοπική Αυτοδιοίκηση στη μεταπολίτευση. Είχαμε όπως είπα και πριν, μία περίοδο συγκεντρωτισμού. Ο συγκεντρωτισμός ο οποίος σήμερα έχει ένα αρνητικό πρόθεμα, δεν είχε πάντοτε αυτό το αρνητικό πρόθεμα. Υπήρχαν και στην Ελλάδα, και σε άλλες χώρες, μεγάλες ιστορικές περίοδο όπου αυτό εθεωρείτο απαραίτητο, διότι εθεωρείτο απαραίτητο να συγκεντρώσει όλους τους πόρους της χώρας μια κεντρική εξουσία, και πίστευαν τότε ότι με αυτόν τον τρόπο η ανάπτυξη, επειδή θα γινόταν στοχευμένη χρήση των πόρων εκεί που η κεντρική εξουσία έκρινε ότι θα ήταν πιο αποτελεσματικό, θεωρούσαν λοιπόν ότι ήταν απαραίτητο ένα τέτοιο συγκεντρωτικό σύστημα προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη της χώρας.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα από τη γειτονιά μας είναι η περίπτωση της Τουρκίας. Όταν ξεκίνησε τις μεταρρυθμίσεις το Κεμάλ Ατατούρκ, μία από τις βασικές μεταρρυθμίσεις που έκανε ήταν το απολύτως συγκεντρωτικό σύστημα το οποίο εφάρμοσε στην Τουρκία ήδη με τις πρώτες του μεταρρυθμίσεις, και μάλιστα με αυτήν ακριβώς την επιχειρηματολογία την οποία σας ανέφερα εδώ.

Η Ελλάδα λοιπόν που πέρασε από τόσες πολιτικές κρίσεις και είχε πολύ μεγάλες προκλήσεις, όπως ας πούμε την αποκατάσταση των προσφύγων, που ήταν σχεδόν το 30% του πληθυσμού, ήταν ένας τεράστιος αριθμός για εκείνη την εποχή, και πολλά άλλα τέλος πάντων, ήταν επόμενο να υπάρξουν, να επικρατήσουν συγκεντρωτικές τάσεις.

Ωστόσο η μεταπολίτευση, η οποία βρήκε μια Ελλάδα που βρισκόταν αναπτυξιακά πλέον σε πολύ καλύτερη θέση, οι νεότεροι

δεν το ξέρουν, οι παλιότεροι ίσως θα το θυμούνται, οι παλιότεροι όπως εγώ, ότι τη δεκαετία του '70 η Ελλάδα ήταν πιο ανεπτυγμένη από την Ισπανία, το '76-'77 ήμασταν πιο ψηλά αναπτυξιακά από την Ισπανία, πιο ψηλά από την Ιρλανδία, πολύ-πολύ πιο ψηλά από την Πορτογαλία, ήμασταν σε πολύ καλύτερη θέση συγκριτικά από ότι είμαστε τώρα. Άρα λοιπόν ήμασταν μια χώρα η οποία ήδη είχε φτάσει σε ένα ικανοποιητικό βαθμό ανάπτυξης, και βιομηχανικής ανάπτυξης τότε.

Το ζητούμενο λοιπόν, πέρα από την ανάπτυξη, τη δεκαετία του '70, ήταν ο εκδημοκρατισμός... Πόση ώρα έχω ακόμα, κύριε Πρόεδρε; Έχουμε;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΧΛΕΠΑΣ: Α δεν έχουμε. Πέντε λεπτά; Ούτε πέντε. Ωραία.

Λοιπόν, η μεταπολίτευση λοιπόν βρήκε την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε μια πορεία η οποία την είχε οδηγήσει σε υποβάθμιση. Ωστόσο όπως γινόταν δεκτό και γενικότερα τότε στην Ευρώπη, η ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεωρήθηκε απαραίτητη προϋπόθεση για τον εκδημοκρατισμό της χώρας, που ήταν και ένα βασικό αίτημα της κοινωνίας εκείνη της εποχής.

Ωστόσο η Ελλάδα, από όλες εκείνες τις χώρες οι οποίες ξεπέρασαν τις δικτατορίες στη νότιο Ευρώπη, ήταν εκείνη που προχώρησε λιγότερο σε σύγκριση ας πούμε με την Ισπανία, με την Πορτογαλία, όσον αφορά την ανάπτυξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Σύνταγμα βέβαια ήταν κατά τα πρότυπα του '27 αρκετά εκτεταμένο. Το 2001, όχι το 2002 που γράφει εδώ, είναι παραδρομή, το 2002 έκαναν τη συνταγματική τους αναθεώρηση οι Ιταλοί, οι γείτονές μας. αναμορφώνεται το συνταγματικό πλαίσιο και ενισχύεται ακόμα περισσότερο η θέση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ιδίως όσον αφορά τα οικονομικά θέματα, μπορεί αυτά τα οποία προβλέπει το Σύνταγμα να μην εφαρμόστηκαν πλήρως, ωστόσο ήταν πολύ σημαντικό ότι είχαμε για πρώτη φορά πλέον αυτές τις

ρυθμίσεις, τον περιορισμό της εποπτείας, έλεγχο νομιμότητας, τη ρητή κατοχύρωση της οικονομικής αυτοτέλειας και ούτω καθεξής.

Αρκετά πισωγυρίσματα όσον αφορά τη δυναμική την οποία φαίνεται να ανοίγει το Σύνταγμα, προήλθαν από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριό μας, το οποίο είναι βέβαια ένα... ίσως το καλύτερο δικαστήριο που διαθέτει η χώρα, απέναντι όμως στην Αυτοδιοίκηση, και αυτό το λέμε ανοιχτά εδώ και πολλά χρόνια, η θέση του ήταν τουλάχιστον επιφυλακτική. Έτσι λοιπόν εκδόθηκαν μια σειρά από αποφάσεις, μπορείτε να τις δείτε κιόλας εκεί, λόγου χάρη για τη θέσπιση όρων δομήσεως. Η Ελλάδα είναι μια από τις ελάχιστες χώρες στην Ευρώπη, όπου η Αυτοδιοίκηση δεν έχει το Σχέδιο Πόλης, δεν έχει την αρμοδιότητα για τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Όπου αλλού να πάτε, μια από τις κλασικές αρμοδιότητες που θα σας αναφέρουν για την Αυτοδιοίκηση, θα είναι ο πολεοδομικός σχεδιασμός. Και με το απλό επιχείρημα, αυτοί θα ζήσουν με όποιο σχέδιο θα κάνουν, αυτοί ξέρουν καλύτερα. Και αν θέλουν να το κάνουν χάλια το σχέδιο, αυτοί θα το εισπράξουν το κακό σχέδιο. Οπότε εκεί θεωρείται χαρακτηριστική περίπτωση τοπικής υπόθεσης.

Θέματα υπηρεσιακά επίσης, θεωρήθηκε ότι δεν είναι τοπική υπόθεση, όπως και η οργάνωση των υπηρεσιών της Αυτοδιοίκησης. Αλλά έχουμε και κάποιες αποφάσεις που νομίζω ότι βοηθούν την Αυτοδιοίκηση, όπως αποφάσεις που αφορούν τη μεταφορά αντίστοιχων πόρων όταν μεταβιβάζεται κάποια αρμοδιότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Υπάρχουν, υπάρχουν περισσότερες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, που το προβλέπουν αυτό.

Και βέβαια είχαμε και κάποιες πιο πρόσφατες, τις γνωρίζετε όλες και όλοι φαντάζομαι, αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που αφορούσαν την αλλαγή της σύνθεσης Οργάνων στους Δήμους μετά τις εκλογές ακριβώς προκειμένου να

αντιμετωπιστούν κάποια προβλήματα τα οποία είχαν δημιουργηθεί από την... μετά την εφαρμογή της απλής αναλογικής.

Ένα άλλο βασικό πλαίσιο θεσμικό το οποίο έχουμε και το οποίο τα δικαστήριά μας το εφαρμόζουν, και το Συμβούλιο Επικρατείας, είναι ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας. Ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας ίσως δεν έχει την προσοχή που θα το άξιζε, αλλά έχει δώδεκα βασικά άρθρα, τριάντα δύο παραγράφους, είναι δηλαδή πολύ πιο εκτεταμένος από ότι το Σύνταγμά μας, και έχει πολύ ειδικότερες ρυθμίσεις, λόγου χάρη όσον αφορά τη διοικητική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, όσον αφορά την υποχρέωση αυτών που παίρνουν αποφάσεις να κάνουν διαβούλευση με τους εκπροσώπους των ΟΤΑ, και να μην παίρνουν αποφάσεις που αφορούν άμεσα τους ΟΤΑ χωρίς να υπάρχει έγκαιρη και αποτελεσματική διαβούλευση.

Αυτό είναι ένα πρόβλημα που συναντάται σε πολλές χώρες του Συμβουλίου της Ευρώπης, εμείς νομίζω ότι είμαστε μια ακραία περίπτωση σε αυτό. Δεν έχουμε... Ναι μεν υπάρχουν αυτές οι διαδικασίες διαβούλευσης που έχουμε γενικά για τα νομοσχέδια και λοιπά, αλλά δεν έχουμε δημιουργήσει θεσμούς διαβούλευσης αντίστοιχους με αυτούς τους οποίους απαιτεί ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας.

Επίσης όσον αφορά το εύρος των δημοτικά αρμοδιοτήτων, τα οικονομικά, το ότι δεν πρέπει να υπάρχει υπερβολικά μεγάλη εξάρτηση οικονομική της Αυτοδιοίκησης στο κράτος, αλλά η Αυτοδιοίκηση να έχει δικούς της πόρους, και αυτό οδηγεί και σε πολιτική λογοδοσία των αιρετών προς ψηφοφόρους τους, για τα χρήματα των φορολογουμένων τα οποία χρησιμοποιούν οι ίδιοι οι αιρετοί.

Ο ΕΧΤΑ σύμφωνα με το Σύνταγμα δεν έχει ισχύ ίση με το Σύνταγμα, αλλά η ισχύς του είναι μεγαλύτερη από αυτήν των κοινών νόμων. Άρα αν ένας κοινός νόμος έρχεται σε σύγκρουση με τον

ΕΧΤΑ, τα δικαστήρια δεν πρέπει να εφαρμόσουν αυτό το νόμο επειδή έρχεται σε σύγκρουση με τον ΕΧΤΑ.

Αυτό έγινε λόγω χάρη από το Συμβούλιο της Επικρατείας για το επαρχιακό οδικό δίκτυο στην Περιφέρεια της Κρήτης, επειδή δεν είχαν μεταφερθεί οι πόροι, οι αντίστοιχοι που χρειαζόταν η Περιφέρεια της Κρήτης για να συντηρεί το επαρχιακό δίκτυο. Αυτό νομίζω ότι είναι ένα πολύ βασικό στοιχείο, το οποίο ίσως θα έπρεπε να αξιοποιηθεί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΧΛΕΠΑΣ: Και η Περιφέρεια για το επαρχιακό, ναι. Και η Περιφέρεια το είχε αξιοποιήσει.

Τώρα, το βασικό θεσμικό πλαίσιο, όπως γνωρίζετε, είναι πλέον σε μία σειρά από νομοθετήματα. Ο Υπουργός ανακοίνωσε ότι θα δημιουργηθεί ένας Κώδικας Αυτοδιοίκησης, ελπίζω αυτό να γίνει όσο γίνεται πιο γρήγορα. Αν πάμε στη διπλανή μας ας πούμε Ιταλία, αυτοί έχουν τον Κώδικα Αυτοδιοίκησης, Testo Unico λέγεται αυτό στα ιταλικά, εδώ και είκοσι χρόνια περίπου, είκοσι πέντε νομίζω, αν δεν με απατά η μνήμη μου. Οπότε καλό είναι και εμείς σιγά-σιγά να αποκτήσουμε το δικό μας Testo Unico, και να έχουμε και εμείς ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο.

Και τελειώνοντας, απλά να σας δείξω κάποιους αριθμούς. Θα δείτε εδώ τα στοιχεία που έχω, για να δούμε πού είμαστε ως Αυτοδιοίκηση, με αυτό θα ήθελα να καταλήξω. Τα στοιχεία που έχουμε εδώ είναι για χώρες που έχουν περίπου όλες τον ίδιο πληθυσμό. Διαφορετικό επίπεδο ανάπτυξης, διαφορετικές παραδόσεις, αλλά ο συνολικός πληθυσμός της χώρας είναι περίπου ίδιος, ανάμεσα σε οκτώ και δέκα-έντεκα εκατομμύρια περίπου που είμαστε εμείς.

Εκεί λοιπόν θα δείτε ότι η Ελλάδα μετά από τον Καλλικράτη, είναι μια χώρα που έχει μεγάλους Δήμους πλέον. Όχι πάρα πολύ μεγάλους, όπως είναι ας πούμε στην Αγγλία και λοιπά, αλλά αντίστοιχους με αυτούς που έχει η Πορτογαλία, που είναι

επίσης νότια χώρα, ή η Σουηδία. Η Αυστρία και η Τσεχία όπως βλέπετε, έχουν πολύ μικρότερους Δήμους.

Πάμε τώρα να δούμε τη δημόσια δαπάνη ποια είναι, η συνολική δημόσια δαπάνη. Η συνολική δημόσια δαπάνη λοιπόν περίπου το ποσοστό της σε όλες τις χώρες δεν έχει μεγάλη διαφορά, είναι από περίπου 50% μέχρι 42%, η Τσεχία έχει μια πολύ φιλελεύθερη αντίληψη όσον αφορά τα οικονομικά, οπότε είναι λογικό εκεί το ποσοστό των δημοσίων δαπανών, το ποσοστό δημόσιου τομέα, να είναι πιο χαμηλό. Αλλά όχι πάρα πολύ πιο χαμηλό. Από το 49 πάμε στο 41 κόμμα κάτι.

Εκεί που έχουμε τις αβυσσαλέες διαφορές είναι στη δαπάνη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Θα δείτε δηλαδή ότι στην Ελλάδα έχουμε μόνο 3,5%, χίλια δολάρια κατά κεφαλή δαπάνη. Στην Πορτογαλία που είναι περίπου σαν και εμάς, λίγο πιο πλούσιοι είναι τώρα οι Πορτογάλοι, έχουν ακριβώς τα διπλάσια χρήματα οι Δήμοι. Στην Τσεχία είναι σχεδόν πενταπλάσια. Καλά, στη Σουηδία είναι πολύ περισσότερα, αλλά είναι και πιο πλούσια χώρα η Σουηδία από ότι είμαστε εμείς.

Το συμπέρασμα από όλα αυτά ποιο είναι; Πού καταλήγουμε; Είναι ότι ναι μεν ο πολιτικός ρόλος της Αυτοδιοίκησης είναι πολύ σημαντικός, όπως ξέρετε καλύτερα από εμένα, ο διοικητικός της ρόλος είναι πολύ περιορισμένος, τα χρήματα τα οποία διαχειρίζεται είναι πάρα πολύ λίγα, ακόμα και σε σχέση με τις αρμοδιότητες που έχει, που είναι λίγες, αλλά και πολλές αρμοδιότητες να είχε πάλι θα ήταν λίγα.

Δεν θέλω εδώ βέβαια να παρασυρθούμε από το γεγονός ότι σε κάποιες άλλες χώρες εμφανίζονται να έχουν πολύ μεγαλύτερες δαπάνες, αλλά είναι δαπάνες που απλά περνάνε μέσα από τον προϋπολογισμό των Δήμων, και οι Δήμοι στην ουσία δεν έχουν κάποια πολιτική ευχέρεια για αυτό. Ας πούμε στη Σουηδία όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό είναι στη μισθοδοσία των Δήμων, διότι ανήκουν στους Δήμους, και οι δάσκαλοι, και οι καθηγητές των

Γυμνασίων και των Λυκείων, και η επαγγελματική εκπαίδευση, όλα αυτά είναι υποθέσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην... Και επειδή οι εκπαιδευτικοί, μαζί με τους αστυνομικούς, είναι το μεγαλύτερο... η μεγαλύτερη ομάδα εργαζομένων στο δημόσιο τομέα, σε όλες τις χώρες, παντού, λογικό είναι, αν κάποια Αυτοδιοίκηση παίρνει τη μισθοδοσία των εκπαιδευτικών, αυτομάτως να ανεβαίνει το ποσοστό της στο ΑΕΠ. Άρα λοιπόν το 25% που βλέπετε στη Σουηδία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και σε αυτό.

Παρ' όλα αυτά όμως, το 3,5% που έχει η Ελλάδα, που είναι το χαμηλότερο για χώρα αυτού του μεγέθους, ακόμα και αν τη συγκρίνετε με χώρες όπως η Βουλγαρία και λοιπά, δυστυχώς δεν ο ΟΟΣΑ για τη Βουλγαρία, αλλά ξέρω τα νούμερα στη Βουλγαρία, θα τα δείξουν άλλωστε αργότερα μου λέει ο κύριος Γούπιος...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κύριε καθηγητά, συγγνώμη, αλλά έχω τον άχαρο ρόλο να υπενθυμίζω το χρόνο.

Ν. ΧΛΕΠΑΣ: Τελείωσα, τελείωσα.

Άρα λοιπόν, απευθυνόμενος στους αιρετούς της Αυτοδιοίκησης, αυτά τα οποία έχετε να κάνετε, τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά, δυστυχώς θα πρέπει να τα κάνετε με πάρα πολύ λίγους πόρους, και αυτό νομίζω ότι είναι σαφές από την τελευταία διαφάνεια. Και με αυτό ήθελα να τελειώσω.

Δύο ακόμα. Η Αυτοδιοίκηση παρ' όλα αυτά στην Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό εμπιστοσύνης σε σχέση με άλλους πολιτικούς θεσμούς, είναι το μπλε που βλέπετε εδώ.

Και το άλλο το δυσάρεστο, το οποίο βέβαια δεν χρειάζεται να συζητήσουμε περισσότερο εδώ, είναι ότι το ποσοστό συμμετοχής στις εκλογές δυστυχώς πέφτει συνεχώς, και πέφτει και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και αυτό είναι κάτι που πρέπει να αντιμετωπίσουμε όλοι μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο καθηγητή, τον κύριο Χλέπα.

Στο βήμα τώρα καλούμε την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου.

A. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: Ευχαριστώ πολύ για την τιμητική πρόσκληση.

Θα ήθελα να συγχαρώ για αυτές τις πολύ σημαντικές εκδηλώσεις, ενημερωτικές συναντήσεις που γίνονται, τόσο την ΚΕΔΕ, όσο και την ΕΕΤΑΑ.

Επίσης θα ήθελα να σας συγχαρώ όλους για την εκλογή σας, και να σας ευχηθώ μία γόνιμη, ήρεμη, γαλήνια και επιτυχημένη θητεία.

Λοιπόν, η δική μου εισήγηση θα αναφερθεί στα σύγχρονα θέματα ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, και θα ξεκινήσουμε από την έννοια του ελέγχου, που είναι μια πολύ σημαντική λειτουργία του management, για την επίτευξη των στόχων των φορέων της γενικής κυβέρνησης, μεταξύ των οποίων είναι και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθόσον με τη διαδικασία του ελέγχου εντοπίζονται αποκλίσεις από τα επιθυμητά πρότυπα και τους στόχους, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των στόχων, και αναλαμβάνονται διορθωτικές ενέργειες.

Ο έλεγχος λοιπόν είναι μια βασική έννοια στην ελεγκτική επιστήμη.

Υπάρχουν διάφοροι ελεγκτικοί θεσμοί, οι οποίοι σκοπό έχουν να ελέγξουν τη δράση της δημόσιας διοίκησης, προκειμένου αυτή να είναι παραγωγική, αποτελεσματική, αποδοτική, ποιοτική, και να ικανοποιεί μερικές βασικές αρχές, όπως είναι η αρχή της διαφάνειας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της χρηστής διοίκησης, της αξιοκρατίας, της ακεραιότητας, και της λογοδοσίας όσων διαχειρίζονται δημόσια εξουσία και δημόσιο χρήμα.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχοντας διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, υποχρεούνται να προάγουν τα κοινωνικά και οικονομικά συμφέροντα, καθώς και τα πολιτιστικά και πνευματικά ενδιαφέροντα των κατοίκων της περιφέρειάς τους.

Προϋπόθεση της πραγματοποίησης της αποστολής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι η δημοσιονομική αυτοτέλεια, υπό την έννοια ότι για να διασφαλιστεί η διοικητική αυτοτέλεια των ΟΤΑ πρέπει ο ίδιος ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης να έχει και να διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία και να έχει την πρακτική δυνατότητα να βρίσκει τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως ανώτατος δημοσιονομικός θεσμός, με ελεγκτικές και δικαιοδοτικές αρμοδιότητες επί των δημόσιων οικονομικών, συμβάλλει στη δημοσιονομική βιωσιμότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και στην υλοποίηση της αποστολής τους, μέσω νόμιμης, κανονικής και χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως ανώτατο δημοσιονομικό δικαστήριο της χώρας, ασκεί τον εξωτερικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων (...) λογαριασμών, καθώς και των συστημάτων λογιστικών και δημοσιονομικών αναφορών, για όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού, καθοδηγώντας τη διοίκηση στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων, και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση χρηστής δημοσιονομικής πειθαρχίας των διοικητικών Οργάνων.

Παρακολουθεί, ελέγχει, και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου, και των εσωτερικών δικλίδων όλων των φορέων της γενικής κυβέρνησης.

Συνεπώς το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι συνοδοιπόρος στους φορείς της γενικής κυβέρνησης, είναι σύμβουλος, και βοηθάει και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη βιωσιμότητά τους, και για την επιτυχία στους στόχους τους.

Οι σημαντικότεροι λοιπόν σύγχρονοι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα αναφερθούν κατωτέρω, και πρώτα από όλα ο έλεγχος αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικών ελέγχου των

φορέων που υπάγονται στην ελεγκτική δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τι ελέγχουμε λοιπόν με αυτούς τους ελέγχους; Την ικανότητα των ελεγχόμενων φορέων να αποτρέπουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους.

Ρητή αναφορά για τους δημοσιονομικούς κινδύνους γίνεται στην κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του 2020, τον αριθμό της οποίας βλέπετε στη διαφάνεια.

Έτσι λοιπόν, σε αυτή την κανονιστική απόφαση αναφέρεται ο κίνδυνος μη σύννομης εκταμίευσης από το φορέα δημόσιου χρήματος ή διάθεσης περιουσίας.

Αναφέρουμε και ένα παράδειγμα, πληρωμή χωρίς υπαρκτή παραλαβή.

Άλλη περίπτωση είναι ο κίνδυνος αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του φορέα. Παραδείγματος χάρη, υπεξαίρεση.

Τρίτη περίπτωση ενδεικτική την οποία αναφέρουμε, είναι ο κίνδυνος ανάληψης από τον φορέα υποχρέωσης χωρίς στη συνέχεια να έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει την υποχρέωσή του αυτή, όπως είναι τα δάνεια.

Αν λοιπόν σε αυτές τις περιπτώσεις το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα είναι ανεπαρκές, δύναται να ασκήσει προληπτικό έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας, ορισμένης κατηγορίας δαπανών, προκειμένου να διασφαλιστεί η νόμιμη και κανονική διάθεση του δημοσίου χρήματος.

Συνεπώς δεν υπάρχει καταστρατήγηση στο άρθρο 98 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει τον προληπτικό έλεγχο επί των δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, γιατί εδώ βλέπουμε μια περίπτωση κατά την οποία το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί τον προληπτικό του έλεγχο.

Δεύτερη περίπτωση σύγχρονων ελέγχων, είναι οι έλεγχοι αξιοπιστίας των λογαριασμών. Στις παρενθέσεις βλέπετε και σε ποια άρθρα του Οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του νόμου 4820/21, ανευρίσκονται οι έλεγχοι αυτοί.

Στο πλαίσιο λοιπόν των ελέγχων αξιοπιστίας των λογαριασμών, ελέγχεται εάν οι λογαριασμοί είναι επαρκώς κατανοητοί, και αν αποδίδουν μια πιστή απεικόνιση της διαχείρισης στην οποία αναφέρονται.

Η αληθής απεικόνιση της διαχείρισης αποτελεί βασικό στοιχείο της ποιότητας των λογαριασμών, το οποίο μετά τον έλεγχο της κανονικότητας οδηγεί στην ολοκλήρωση του ελέγχου.

Μία τρίτη κατηγορία που έχουμε επιλέξει να αναφέρουμε είναι οι έλεγχοι επιδόσεων. Εδώ λοιπόν ελέγχεται εάν οι ελεγχόμενοι φορείς εκτελούν τους σκοπούς τους σύμφωνα με τις αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας, και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διαχείρισης, με αποκλεισμό εκτίμησης της σκοπιμότητας των ενεργειών των ελεγχόμενων διαχειρίσεων.

Σκοπός εδώ είναι οι συστάσεις τις οποίες κάνει το Ελεγκτικό Συνέδριο για βελτίωση του ελεγχόμενου φορέα.

Σε περίπτωση όμως που διαπιστωθεί κάποιο έλλειμμα, το έλλειμμα αυτό καταλογίζεται σε βάρος των υπευθύνων για την αποκατάσταση του ελλείμματος προσώπων.

Οι έλεγχοι συμμόρφωσης. Εδώ ελέγχεται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων δέσμευσης από τον προϋπολογισμών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Της ανάληψης νομικής υποχρέωσης. Της εκκαθάρισης, της εντολής πληρωμής, και της λογιστικής αποτύπωσης των σχετικών συναλλαγών.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αξιολογεί εν προκειμένω αν οι δραστηριότητες και οι χρηματοοικονομικές πράξεις που αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου, είναι σύμφωνες με τις νομικές και κανονιστικές διατάξεις, με επαγγελματικά πρότυπα και λοιπά.

Έλεγχοι για τη διατύπωση συστάσεων. Εδώ λοιπόν, σε αυτή την κατηγορία, είναι αυτός ο έλεγχος που έχει θορυβήσει πολύ όσους έχουν προβεί σε απευθείας αναθέσεις, και ο έλεγχος αυτός είναι αποτυπωμένος στην έκθεση ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου από το Τμήμα Ελέγχων, 4, με αριθμό 4, του 2023.

Τι γίνεται λοιπόν εδώ; Εδώ λοιπόν το Ελεγκτικό Συνέδριο όταν διαπιστώνει παθογένειες ή προβλήματα σχετικά με την εκτέλεση προγραμμάτων επιδόσεων ή οργανωτικά ή λειτουργικά προβλήματα, διατυπώνει συστάσεις, τις οποίες γνωστοποιεί στην εκτελεστική εξουσία, στον ελεγχόμενο φορέα, και στη συνέχεια παρακολουθεί τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων φορέων προς τις συστάσεις αυτές.

Συνεπώς βλέπουμε ότι αυτός ο έλεγχος, ιδίως αυτός ο έλεγχος, είναι που δίνει το ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκτός όλων των άλλων, του συμβούλου στη διοίκηση, στη δημόσια διοίκηση, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα λοιπά.

Συνεπώς το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν είναι να το φοβάται κανείς, αλλά πρέπει να συνεργάζεται μαζί του για να κάνει καλά τη δουλειά του.

Ένας άλλος σύγχρονος έλεγχος, ο οποίος έχει καθιερωθεί από το 2010, αλλά από το 2013 εκδώσαμε εμείς κάποια σχετικά πρακτικά της Ολομέλειας πώς ακριβώς γίνεται ο έλεγχος αυτός. Τι γίνεται λοιπόν με τους ελέγχους είσπραξης εσόδων ΟΤΑ, και ας θυμηθούμε και τους δείκτες, τους αριθμοδείκτες, της αστάθειας, της αυτονομίας, της εξάρτησης. Δηλαδή όσα περισσότερα έσοδα έχει από μόνος του ένας Δήμος και δεν χρειάζεται χρηματοδοτήσεις από την κεντρική διοίκηση, τόσο καλύτερα είναι.

Ο αρμόδιος λοιπόν Επίτροπος στους ελέγχους αυτούς... ποιος είναι ο αρμόδιος; Αυτός που ασκεί και τους κατασταλτικούς ελέγχους.

Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους μπορεί να παρακολουθεί την κανονική είσπραξη των εσόδων των Οργανισμών

Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και να ασκεί το σχετικό έλεγχο. Αν παρατηρήσει αδράνεια, καλεί με έγγραφο τις αρμόδιες Υπηρεσίες οι οποίες δεν προβαίνουν στην είσπραξη, και στη συνέχεια τους τάσσει μια εύλογη προθεσμία για την είσπραξη αυτών. Αν από δόλο ή βαριά αμέλεια συνεχίζουν να αδρανούν, τότε επαπειλούνται με καταλογισμό.

Ένας ακόμη σύγχρονος έλεγχος, ο οποίος μας ενδιαφέρει πάρα πολύ γιατί ένα μεγάλο ποσοστό του ΑΕΠ διατίθεται στις δημόσιες συμβάσεις, είναι ο προσυμβατικός έλεγχος. Εδώ λοιπόν όταν κάποιος Δήμος, κάποιος Οργανισμός Β' Βαθμού, κάποια Περιφέρεια, πρόκειται να κάνει κάποιο έργο, δηλαδή μια σύμβαση έργου, μια προμήθεια, μία υπηρεσία, μια αγορά ακινήτου, και το ποσό της προϋπολογιζόμενης δαπάνης είναι πάνω από τριακόσιες χιλιάδες ευρώ, μέχρι ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες, ασκείται έλεγχος νομιμότητας της διαδικασίας που έχει προηγηθεί, καθώς και του σχεδίου σύμβασης, από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών, των υπηρεσιών ή των φορέων αυτών.

Εάν είναι πάνω από ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες, τότε τον έλεγχο αυτόν νομιμότητας πριν από τη σύναψη αυτών των συμβάσεων τον διενεργεί ένα κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχουμε τρία κλιμάκια, το 5^ο Κλιμάκιο που είναι για έργα, το ΣΤ' Κλιμάκιο που είναι για τις προμήθειες, και το Ζ' Κλιμάκιο που είναι για την παροχή υπηρεσιών, και είναι ένας δικαστικός σχηματισμός, αποτελείται από τρεις δικαστές, ο σύμβουλος είναι ο Πρόεδρος του Κλιμακίου, και δύο πάρεδροι, ή ένας πάρεδρος και ένας εισηγητής. Τρία μέλη λοιπόν απαρτίζουν το Κλιμάκιο.

Επίσης πρέπει να προσέξουμε και τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, μια και μιλάμε για ΕΣΠΑ, για Ταμείο Ανάκαμψης και τα λοιπά. Σε αυτή λοιπόν την περίπτωση, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη είναι πάνω πέντε εκατομμύρια ευρώ, πρέπει να ασκηθεί προσυμβατικός έλεγχος από το Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τι ελέγχει λοιπόν; Είπαμε ότι ελέγχει... είναι έλεγχος νομιμότητας και ελέγχει τις διοικητικές πράξεις που προηγούνται της κατακύρωσης, καθώς και του σχεδίου της σύμβασης. Και τι μπορεί να γίνει από έναν τέτοιο έλεγχο που ασκείται ή από τον Επίτροπο ή από το Κλιμάκιο; Είτε να αποβεί θετικός ο έλεγχος, και τότε θα αποβεί θετικός ο έλεγχος; Όταν δεν διαπιστωθεί ότι υπάρχουν ουσιώδεις πλημμέλειες. Και τότε έχουμε ουσιώδεις πλημμέλειες; Όταν παραβιάζονται διατάξεις που αφορούν τον ελεύθερο ανταγωνισμό, τη διαφάνεια, όταν δεν εξασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και η προστασία του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση που ο έλεγχος αποβεί αρνητικός, δηλαδή απορριφθεί από το Κλιμάκιο ή από τον Επίτροπο, σε αυτή την περίπτωση μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ανάκλησης. Σε αυτή την περίπτωση αρμόδιο είναι το 7^ο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή σε περίπτωση που απορριφθεί η προσφυγή ανάκλησης από Τμήμα, ασκείται, δίδεται μία τρίτη δυνατότητα, να ασκηθεί προσφυγή αναθεώρησης κατά της απόφασης αυτού του Τμήματος με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή ανάκλησης, και αυτή εκδικάζεται από την ελάσσονα, όποια είναι εκείνη την εποχή που δικάζει, είτε η πρώτη, είτε η δεύτερη, είτε η τρίτη, γιατί έχουμε τρεις ελάσσονες. Εάν όμως πρόκειται για ένα θέμα πολύ σημαντικό, μπορεί να πάει και στη μείζονα ελάσσονα.

Περνάμε λοιπόν τώρα στον κατασταλτικό έλεγχο, που αυτός είναι ουσιαστικά που δημιουργεί το φόβο. Τι είναι λοιπόν αντικείμενο ενός κατασταλτικού ελέγχου; Είναι το σύνολο των διαχειριστικών στοιχείων, όχι μόνο ο έλεγχος των δαπανών, αλλά ελέγχονται και αν έχουν εισπραχθεί τα έσοδα, ελέγχεται και η καλή διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, παραδείγματος χάρη εάν ένας Δήμος εκμισθώνει ένα κυλικείο σε ένα δημόσιο σχολείο, αν εισπράττει κανονικά τα μισθώματα, αν υπάρχει διαχείριση κληροδοτήματος, πράγματι αν γίνεται μία καλή διαχείριση του κληροδοτήματος αυτού, και λοιπά.

Από ποιους ασκείται ο κατασταλτικός, οι κατασταλτικοί έλεγχοι; Από τις Υπηρεσίες Επιτρόπων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με το συντονισμό των Γενικών Συντονιστών Επιτρόπων, και υπό την εποπτεία του Τμήματος Ελέγχων.

Είναι επίσης δυνατόν όταν υπάρχει μια καταγγελία, όταν υπάρχει ένας κίνδυνος να χαθούν τα στοιχεία και τα λοιπά, με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου να σχηματιστεί ένα ειδικό Κλιμάκιο, το οποίο μπορεί να αποτελείται είτε από δικαστικούς λειτουργούς, είτε και από δικαστικούς λειτουργούς και από ελεγκτές, που θα διενεργήσουν αυτόν τον έλεγχο.

Εφόσον λοιπόν το Κλιμάκιο, αυτό που είπαμε προηγουμένως, ή ο Επίτροπος, διενεργήσει το σχετικό έλεγχο, συντάσσει τα πορίσματά του. Σε περίπτωση που προκύψουν ελλείμματα τα οποία είναι κάτω από εκατό χιλιάδες ευρώ, ο Επίτροπος μπορεί να προβεί στον καταλογισμό εναντίον των προσώπων που αυτοί είναι υπεύθυνοι για τη δημιουργία του ελλείμματος. Εάν είναι πάνω από εκατό χιλιάδες ευρώ, αρμόδιο είναι το 1^ο Κλιμάκιο για να προβεί στον σχετικό καταλογισμό. Πριν να κάνει τον... Στηρίζεται στην έκθεση την οποία έχει συντάξει ο Ελεγκτής, αλλά πριν να προβεί στον σχετικό καταλογισμό μπορεί να καλέσει τους ελεγχόμενους προκειμένου να δώσουν εξηγήσεις για το έλλειμμα το οποίο έχει δημιουργηθεί.

Πού βρίσκουμε αυτούς τους απολογισμούς, αυτούς τους λογαριασμούς και τα λοιπά, τις καταστάσεις τις οικονομικές, και τις ελέγχουμε στο Ελεγκτικό Συνέδριο; Είναι υποχρεωμένοι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μαζί με τις εκθέσεις των ορκωτών λογιστών-ελεγκτών, να τα υποβάλλουν στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες και δεν έχουν υποβληθεί αυτοί οι απολογισμοί, υπάρχει χρηματική κύρωση, αφού πρώτα τους καλέσουμε μέσα σε δεκαπέντε μέρες να τα φέρουν, και δεν τα φέρουν, τότε σε αυτή την περίπτωση υπάρχει μία χρηματική

κύρωση την οποία επιβάλλει ο αρμόδιος Επίτροπος εναντίον αυτών οι οποίοι δεν φέρνουν τους λογαριασμούς.

Είναι πολύ σημαντικό να ξέρουμε τι σημαίνει ότι μία δαπάνη είναι νόμιμη. Σημαίνει ότι προβλέπεται από διάταξη νόμου ή ότι είναι λειτουργική. Και τι σημαίνει ότι είναι λειτουργική; Σημαίνει ότι εξυπηρετεί τους σκοπούς του οικείου φορέα.

Και το άλλο που είναι απαραίτητο για να είναι μια δαπάνη νόμιμη, είναι να υπάρχει σχετική πίστωση εγγεγραμμένη στον αντίστοιχο προϋπολογισμό.

Επίσης πρέπει να ξέρουμε τι σημαίνει ότι μία δαπάνη είναι κανονική. Σημαίνει ότι έχει αναληφθεί νόμιμα, ότι υπάρχουν τα δικαιολογητικά που μας δείχνουν ότι πράγματι έχει γίνει η σχετική δαπάνη και όλα τα υπόλοιπα, και επιπλέον να μην έχει υποπέσει σε παραγραφή η σχετική απαίτηση.

Επίσης είπαμε προηγουμένως στον κατασταλτικό έλεγχο κάνουμε και τον έλεγχο των κρατήσεων. Εδώ τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ελέγχονται τα δικαιολογητικά απόδοσης των κρατήσεων σε ασφαλιστικούς φορείς ή στο δημόσιο, που έχουν επισυναφθεί στα εξοφληθέντα χρηματικά εντάλματα πληρωμής, και στα δικαιολογητικά απόδοσης περιλαμβάνονται αναλυτικές καταστάσεις ανά φορέα, γραμμάτια είσπραξης των κρατήσεων, τραπεζικές εντολές μεταφοράς στους δικαιούχους.

Επίσης αυτό ισχύει μόνο στους Δήμους, είναι ο ειδικός κατά προτεραιότητα κατασταλτικός έλεγχος. Σε περίπτωση που ο ταμίας αμφισβητεί τη νομιμότητα του χρηματικού εντάλματος και κάνει σχετική έγγραφη αναφορά για τις αντιρρήσεις του, παρ' όλα αυτά όμως ο Δήμαρχος επιμένει, είναι αυτό το γνωστό στους Δημάρχους, το εντέλλεστε, επιμένει να πραγματοποιηθεί αυτό το ένταλμα, σε αυτή λοιπόν την περίπτωση είναι υποχρεωμένος πλέον ο ταμίας να πληρώσει, στέλνει όμως τα σχετικά δικαιολογητικά στον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η δαπάνη αυτή είναι νόμιμη ή όχι.

Σε περίπτωση που δεν ήταν νόμιμη, θεωρείται ο Δήμαρχος σε αυτή την περίπτωση μόνο ότι είναι υπόλογος, και του καταλογίζεται το σχετικό έλλειμμα, αφού πρώτα του κοινοποιηθεί φύλλο μεταβολών και ελλείψεων, προκειμένου να δώσει εξηγήσεις γιατί προέβη σε αυτή την πληρωμή.

Εδώ λοιπόν είπαμε ότι αν δημιουργηθεί έλλειμμα, αναζητούμε να δούμε ποιοι είναι οι υπεύθυνοι, σε ποιους θα καταλογιστεί. Υπεύθυνοι μπορεί να είναι οι υπόλογοι, μπορεί να είναι ο συνευθυνόμενος, μπορεί να είναι ο αχρεωστήτως λαβών, εκκαθαριστές και εντολείς πληρωμής, και ο ταμίας. Σε κάθε ένα από αυτά τα Τμήματα βλέπουμε τι δουλειά κάνουν αυτοί.

Είναι πολύ σημαντικό να πούμε ότι με το νόμο 4820/21 η δημοσιονομική ευθύνη διαφοροποιείται για τους εκκαθαριστές και τους εντολείς πληρωμής από την ευθύνη του ταμειακού υπολόγου. Έτσι κάθε ένας από αυτούς ευθύνεται για τις ενέργειες τις δικές του. Ο δε ταμίας ευθύνεται τελικά μόνο για την τυπική, την εξωτερική νομιμότητα, για τη... δικαιολογητικά που έχει και τα λοιπά.

Επίσης πρέπει να προσέχουμε τους ελέγχους στις χρηματοδοτήσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δημοσιονομικοί έλεγχοι από τους ελεγκτικούς θεσμούς όπως είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο, διενεργούνται και στις χρηματοδοτήσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για ελέγχους ευθείας διαπίστωσης της μη τήρησης από τον ελεγχόμενο φορέα των κανόνων που οφείλει να τηρεί.

Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των σχετικών όρων της χρηματοδότησης, επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση. Αυτό σημαίνει ακύρωση και ανάκτηση της σχετικής χρηματοδότησης.

Το σύνθετο λοιπόν ερευνητικό πεδίο της δημόσιας ελεγκτικής, εδράζεται στο δικαιοσύνη σύστημα του κράτους δικαίου, που εμπεριέχει πρωτίστως την αξιωματική αρχή της νομιμότητας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και συγχρόνως

αποδίδει τη δέουσα προσοχή σε αξίες και κριτήρια χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, λογοδοσίας, διαφάνειας, δημοκρατικότητας, και ειλικρίνειας.

Ως εκ τούτου, το παραδοσιακό σύστημα δημοσιονομικού ελέγχου συνυπάρχει αρμονικά με το σύγχρονο δημοσιονομικό έλεγχο, βελτιώνοντας τη δημοσιονομική διαχείριση των δημόσιων φορέων προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων και της αποστολής κάθε φορέα, χωρίς να πλήττεται η δημοσιονομική τους βιωσιμότητα.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας, και καλή επιτυχία στα νέα σας καθήκοντα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου.

Τώρα θα καλέσουμε στο βήμα τον κύριο Σιδηρόπουλο τον Κίμωνα, που είναι ο Προϊστάμενος του Τμήματος Οργάνωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Α' Βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Τώρα θα βάλουμε το δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων. Θα μπορούμε σε πιο πρακτικά θέματα.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Θα ήθελα να εκφράσω την τιμή μου που μας προσκαλέσατε ως ομάδα να παραβρεθούμε στην Ημερίδα. Και είναι τιμή μας γιατί θέλουμε να εκτεθούμε ενώπιόν σας, να σας παρουσιάσουμε τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε και εφαρμόζουμε τη νομοθεσία, και να έχουμε μια αντίληψη από κοινού για τον τρόπο που λειτουργούν οι διατάξεις που μας ενδιαφέρουν.

Μετά από αυτές τις εισηγήσεις που ήταν πολύ διεισδυτικές στον τρόπο που λειτουργεί η Αυτοδιοίκηση, θα περάσουμε σε ένα τρόπο με τον οποίο αυτή η διοίκηση εφαρμόζει τη νομοθεσία.

Η δική μας οπτική είναι η εξής. Ότι υπάρχει μια αυτοδιοικητική ύλη, η οποία είναι οι αρμοδιότητες που καλούνται να ασκήσουν οι Δήμοι ως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, έχοντας υπόψη τώρα ότι έχουν καταργηθεί και θα καταργηθούν από 1/1/24 τα Νομικά

Πρόσωπα και οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις, και ότι αυτή η αυτοδιοικητική ύλη που έχουμε μπροστά μας, διοικούνται από το Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο, τη Δημοτική Επιτροπή, και ενδοδημοτικές μονάδες αιρετές, που είναι οι Δημοτικές Κοινότητες.

Και με τη νέα νομοθεσία οι αρμοδιότητες αυτές θα μπορέσουν να ασκηθούν και από μια ειδική συνεδρίαση που θα γίνει για τον έλεγχο της Δημοτικής Αρχής, και ο νέος ρόλος που καλούνται να έχουν οι δημοτικές παρατάξεις μετά από την περίοδο της απλής αναλογικής, που αναμορφώνεται το σύστημα των δημοτικών παρατάξεων.

Ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζουμε και προσεγγίζουμε τη νομοθεσία, θα προσπαθήσουμε να τον αναδείξουμε και μέσα από σεμινάρια που θα γίνονται στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, όπως και όλες οι εγκύκλιες οδηγίες και όλο το υλικό που έχουμε ως Υπηρεσία, αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών, σε μια ειδική τοποθεσία που λέγεται Θεσμικά Θέματα Οργάνωσης και Λειτουργίας των Δήμων, την οποία ίσως έχετε επισκεφτεί κατά τη διάρκεια των δημοτικών εκλογών, γιατί σε αυτή την τοποθεσία λειτουργούσε και η πύλη, η ηλεκτρονική πύλη υποβολής υποψηφιοτήτων.

Πώς μπορούμε να προσεγγίσουμε τη νέα Δημοτική Αρχή και τη νέα δημοτική περίοδο. Οι κρίσιμες ημερομηνίες είναι οι εξής. Μέχρι 31 Δεκεμβρίου θα ορκιστούν οι νέες Δημοτικές Αρχές, αναγράφουμε από 12 Δεκεμβρίου για το λόγο του ότι μέχρι τις 11 μπορεί κάποιος αιρετός να αποποιηθεί την εκλογή.

Από τη Δευτέρα, 1^η Γενάρη, ο Δήμαρχος μπορεί να ορίσει Αντιδημάρχους. Το θέτουμε emphaticά για να δείξουμε ότι είναι διαφορετικός τρόπος ο ορισμός Αντιδημάρχων και άλλα Όργανα, από τα συλλογικά Όργανα, που είναι το Δημοτικό Συμβούλιο και η Επιτροπή, η εκλογή των οποίων θα γίνει από τις 2 Γενάρη.

Μέχρι τις 31 Γενάρη του 2024, ο Δήμαρχος θα έχει κατατάξει το προσωπικό που θα έρθει από τα καταργημένα Νομικά Πρόσωπα.

Στις 29 Φλεβάρη του '24 είναι η προθεσμία για την εκλογή του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, καθώς και η πρώτη συνεδρίαση της Ειδικής Λογοδοσίας που θα γίνει στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Ως 31 Μαρτίου, είναι η τελευταία ημερομηνία που έχουμε για τις πρώτες εκατό μέρες, είναι η απόφαση που θα μπορεί να εκδώσει το Δημοτικό Συμβούλιο για τη διατήρηση των Σχολικών Επιτροπών σε Δήμους στους οποίους λειτουργούν άνω των εκατό σχολικών μονάδων.

Ποια είναι τα Όργανα Διοίκησης; Είναι ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή, και τα Όργανα των Δημοτικών Κοινοτήτων, που είναι ενδοδημοτική αποκέντρωση, δεν είναι άλλος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τα πληθυσμιακά όρια έχουν μεταβληθεί με τη δημοτική περίοδο που διανύουμε τώρα. Υπάρχουν τα τριμελή Συμβούλια από 201 μέχρι (...) κατοίκους, τα 5μελή Συμβούλια από 2.001 μέχρι 10.000 κατοίκους, τα 11μελή Συμβούλια από 10.001 μέχρι 50.000 κατοίκους, και τα 15μελή Συμβούλια Δημοτικών Κοινοτήτων από 50.000 κατοίκους και άνω, και το μονομελές Όργανο που είναι ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας που είναι σε Δημοτικές Κοινότητες μέχρι 200 κατοίκους.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το συλλογικό Όργανο του Δήμου το οποίο έχει το τεκμήριο της αποφασιστικής αρμοδιότητας. Δηλαδή εάν ο νομοθέτης αποδίδει μια αρμοδιότητα στους Δήμους και δεν την οριοθετεί να την ασκήσει ένα άλλο Όργανο, ο Δήμαρχος ή η Δημοτική Επιτροπή, τότε το τεκμήριο της αρμοδιότητας το έχει το Δημοτικό Συμβούλιο.

Μπορεί για θέματα σοβαρά να λάβει το ίδιο απόφαση που έχει απονεμηθεί στη Δημοτική Επιτροπή, να πάρει δηλαδή αρμοδιότητα από τη Δημοτική Επιτροπή και να την ασκήσει το ίδιο το Δημοτικό Συμβούλιο.

Υπάρχουν οι εξής τρόποι συνεδρίασης τώρα του Δημοτικού Συμβουλίου. Η τηλεδιάσκεψη, η μικτή συνεδρίαση, δηλαδή κάποια μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου να είναι παρόντα στη συνεδρίαση και τα υπόλοιπα να είναι με τηλεδιάσκεψη, και η δια περιφοράς συνεδρίαση.

Η κάθε συνεδρίαση έχει τις ειδικές ρυθμίσεις για την οποία μπορεί να λάβει νομίμως χώρα. Ορίζονται στις διατάξεις και στις εγκύκλιες οδηγίες που εκδίδουμε για τη λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου.

Κατ' εξαίρεση η υποχρεωτικότητα της μιας φοράς συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου δια ζώσης δεν υπάρχει για τους νησιωτικούς και ορεινούς Δήμους, δηλαδή μπορεί να συνεδριάζουν χωρίς κανένα περιορισμό και με τηλεδιάσκεψη.

Για την εκλογή του Προεδρείου. Η νέα δημοτική περίοδος είναι 5ετής. Οπότε τα Όργανα διοίκησης έχουν δύομισι χρόνια... το Δημοτικό Συμβούλιο έχει δύομισι χρόνια, η θητεία του Προεδρείου. Η εκλογή θα γίνει την Τρίτη 2 Γενάρη, όμως αν δεν εκδοθεί πρόσκληση από τον πρώτο σε σταυρούς Σύμβουλο του Συνδυασμού του Δημάρχου, τότε αυτοδικαίως θα πάμε την επόμενη μέρα, Τετάρτη, 3 Γενάρη, στις οκτώ η ώρα το βράδυ, όπως ορίζει η διάταξη του νόμου. Δηλαδή η πρόσκληση είναι... ο ίδιος ο νομοθέτης έχει απευθύνει πρόσκληση σε αυτή την περίπτωση.

Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο, ή γιατί δεν υπάρχει απαρτία, τότε θα επαναληφθεί την Κυριακή 7 Γενάρη.

Ο Πρόεδρος προέρχεται από την παράταξη του Δημάρχου, ο Αντιπρόεδρος προέρχεται από τη δεύτερη σε δύναμη παράταξη του Δημοτικού Συμβουλίου, και ο Γραμματέας από την τρίτη σε δύναμη παράταξη.

Πώς θα γίνουν οι Δημαιορεσίες; Ο Δήμαρχος θα υποδείξει εγγράφως στον Προεδρεύοντα τον υποψήφιο της παράταξής του. Η ψηφοφορία είναι φανερή, η ψηφοφορία αφού είναι φανερή θα γίνει δια ανάτασης του χειρός, και θα εκλεγεί αυτός ο υποψήφιος που θα

έχει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου. Αν στην πρώτη συνεδρίαση δεν μπορεί να επιτευχθεί αυτό, θα πάμε... στην πρώτη ψηφοφορία, θα πάμε σε δεύτερη ψηφοφορία. Αν και πάλι δεν επιτευχθεί, θα πάμε στο ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Μόνο όταν επιτευχθεί αυτή η πλειοψηφία, μόνο τότε θα μπορέσει να εκλεγεί το αντίστοιχο μέλος του Προεδρείου.

Αν δεν επιτευχθεί όμως η πλειοψηφία αυτή, ή επειδή δεν σχηματίστηκε η απαρτία, τότε η συνεδρίαση θα πάει στις 7 Γενάρη. Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία. Και αν σε αυτή τη δεύτερη συνεδρίαση πάλι δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία και δεν εκλεγούν τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, τότε θα πάμε κατά πλάσμα δικαίου εκλογή των μελών, δηλαδή θα πάμε στο πρώτο σε σταυρούς Δημοτικό Σύμβουλο της παράταξης του Δημάρχου και θα είναι ο Πρόεδρος. Σε πρώτο σε σταυρούς της δεύτερης σε δύναμη παράταξης, και θα είναι ο Αντιπρόεδρος. Στον πρώτο σε σταυρούς της τρίτης δημοτικής παράταξης, και θα είναι ο Γραμματέας του Δημοτικού Συμβουλίου.

Μετά θα έχουμε την εκλογή των μελών της Δημοτικής Επιτροπής. Και εδώ έχει αναμορφωθεί το σύστημα, και έχει ως εξής. Υπάρχουν οι 5μελής Δημοτικές Επιτροπές σε Δήμους μέχρι 19 μέλη Δημοτικού Συμβουλίου, όπου δύο μέλη της θα είναι από την πλειοψηφία, δύο μέλη από τη μειοψηφία, και τον Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που θα ορίσει ο Δήμαρχος ως Πρόεδρο. Υπάρχουν και 7μελής Επιτροπές σε Δημοτικά Συμβούλια με 25 και 29 μέλη, που δύο μέλη είναι της μειοψηφίας, τέσσερα της πλειοψηφίας, και πάλι ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Δήμαρχος είναι ο Πρόεδρος. Και 9μελής Επιτροπές, που είναι από 35 μέλη μέχρι 43 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, που τρία μέλη είναι της μειοψηφίας, πέντε μέλη της πλειοψηφίας, και Πρόεδρος είναι ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν Αντιδήμαρχος.

Τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από τα μέλη της αντίστοιχης παράταξης. Εάν οι παρατάξεις δεν υποδείξουν μέλη, τότε θα έρθει για την αντίστοιχη κενωθείσα μη υποδειχθείσα θέση, ο Δήμαρχος και θα υποδείξει μέλη από τη δικιά του την παράταξη.

Ως τακτικά μέλη εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία αντίστοιχα, δηλαδή και το εκλογικό Σώμα είναι οι παρατάξεις και οι υποψήφιοι είναι από τις ίδιες παρατάξεις. Είναι οι πρώτοι σε σταυρούς των αντίστοιχων παρατάξεων. Σημειώνω ότι οι θέσεις που αντιστοιχούν στη μειοψηφία είναι εν συνόλω όλες οι παρατάξεις της μειοψηφίας, έχουν αυτές τις θέσεις να καλύψουν.

Οι υποψήφιοι που δεν εκλέχτηκαν τακτικά μέλη, θεωρούνται ότι είναι τα αναπληρωματικά μέλη της Δημοτικής Επιτροπής.

Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της Δημοτικής Επιτροπής ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να ορίζεται ότι Σύμβουλος από παράταξη η οποία δεν συμμετέχει στη Δημοτική Επιτροπή, μπορεί να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της χωρίς δικαίωμα ψήφου. Αυτή είναι μια διάταξη που υπήρχε στην προηγούμενη... στη διανυθείσα, τώρα, διανυόμενη δημοτική περίοδο, και συνεχίζει να ισχύει και για την επόμενη δημοτική περίοδο.

Αν δεν επιτευχθεί εκλογή της Δημοτικής Επιτροπής, τότε η συνεδρίαση θα επαναληφθεί εντός τριών ημερών. Δηλαδή αν η συνεδρίαση της 2 Γενάρη, έχουμε εκλέξει Προεδρείο, και πάμε να εκλέξουμε Δημοτική Επιτροπή και δεν μπορεί να επιτευχθεί εκλογή της, ή λόγω δεν υπήρξε απαρτία, τότε θα πάμε σε τρεις μέρες μέσα, όχι την επόμενη Κυριακή, μέσα σε τρεις μέρες, για να επαναλάβουμε τη συνεδρίαση. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν μπορεί να επιτευχθεί εκλογή, τότε και εδώ γίνεται κατά πλάσμα δικαίου πλήρωση των θέσεων της Δημοτικής Επιτροπής. Δηλαδή θα πάρουμε τους δύο πρώτους Δημοτικούς Συμβούλους της πλειοψηφίας σε σταυρούς, και θα είναι τα δύο μέλη που

αντιστοιχούν στην πλειοψηφία, τους δύο πρώτους της μείζονος αντιπολίτευσης, και θα είναι τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής που θα εκπροσωπούν τη μειοψηφία.

Η Δημοτική Επιτροπή συνεδριάζει μόνο για ζώσης. Στη Δημοτική Επιτροπή περιέρχονται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που μέχρι τώρα είχαν η Εκτελεστική Επιτροπή, η Οικονομική Επιτροπή, και η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής.

Η Επιτροπή Διαβούλευσης... το είδα, κύριε Πρόεδρε, να σας πω, η Επιτροπή Διαβούλευσης καταργείται, ο νομοθέτης δεν ορίζει σε εκείνο το άρθρο ότι έχει και τις αρμοδιότητες η Δημοτική Επιτροπή της Επιτροπής Διαβούλευσης. Καταργείται χωρίς να υποκαθίσταται.

Η Δημοτική Επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, παραπέμπει θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο. Δηλαδή είδαμε ότι και το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί να λάβει θέμα που είναι αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιτροπής, αλλά και η Δημοτική Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει στο Δημοτικό Συμβούλιο ένα θέμα που θεωρεί ότι είναι ιδιαίτερα σοβαρό.

Η λειτουργία της Δημοτικής Επιτροπής ακολουθεί ως προς το (...) λήψης των αποφάσεων και τη λειτουργία και τη λήψη απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Οι Αντιδήμαρχοι. Οι Αντιδήμαρχοι προέρχονται αποκλειστικά από την παράταξη του Δημάρχου. Ο Σύμβουλος που ανεξαρτητοποιείται ή διαγράφεται δεν μπορεί να παραμείνει ή να οριστεί Αντιδήμαρχος, αυτές είναι οι νέες ρυθμίσεις σε σχέση με τις ρυθμίσεις που είχε ο Κλεισθένης. Ο ελάχιστος χρόνος της θητείας του Αντιδημάρχου είναι το ένα έτος, και μπορεί να ανακληθεί ο ορισμός του και σε μικρότερο χρόνο. Και η απόφαση ορισμού των Αντιδημάρχων αρχίζει να ισχύει από τότε που θα δημοσιευτεί στο πρόγραμμα Διαύγεια.

Ο αριθμός των Αντιδημάρχων που δικαιούται ο κάθε Δήμος είναι με βάση τον πληθυσμό του, κατά πρώτον, δηλαδή μέχρι 5.000 κατοίκους είναι ως τρεις Αντιδήμαρχοι, και βλέπουμε την κατάταξη και τις κατηγορίες, και από 100.000 και πάνω ο Δήμος θα έχει οκτώ Αντιδημάρχους.

Σε αυτόν τον αριθμό προσαυξάνονται στους Δήμους που έχουν Δημοτικές Νησιωτικές Κοινότητες ισάριθμα και οι Αντιδήμαρχοί του, και στους Δήμους που καταργούνται τα Νομικά Πρόσωπα και έχουν πάνω από 600.000€ την τελευταία 5ετία, κατά μέσο όρο, 600.000€ προϋπολογισμό, τότε δικαιούνται για κάθε ένα Νομικό Πρόσωπο έναν επιπλέον Αντιδήμαρχο.

Στο σύνολο αυτό των δικαιούμενων Αντιδημάρχων, το ένα τρίτο επιπλέον μπορεί να οριστούν ως άμισθοι Αντιδήμαρχοι.

Ειδική Συνεδρίαση Λογοδοσίας τώρα. Για πρώτη φορά εισάγεται αυτή η ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της Δημοτικής Αρχής, που γίνεται ανά δύο μήνες. Στη συνεδρίαση αυτή θα συζητούνται δέκα θέματα, και επιπλέον δύο θέματα που θα θέτουν οι Πρόεδροι των Δημοτικών Κοινοτήτων. Είναι υποχρεωτική, κάτι που σημαίνει ότι όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου και ο Πρόεδρος δεν θα τη συγκαλέσει, τότε θα υπάρχει σοβαρή παράβαση καθήκοντος του Προέδρου.

Από αυτά τα δέκα θέματα θα έχουν... μέχρι τρία θα μπορούν να θέτουν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι και της πλειοψηφίας, και τα υπόλοιπα οι Δημοτικοί Σύμβουλοι της μειοψηφίας.

Οι δημοτικές παρατάξεις. Ο Δήμαρχος (...) για πρώτη φορά, και τα μέλη των παρατάξεων που ήταν στο Συνδυασμό του, δημιουργούν τις δημοτικές παρατάξεις. Επικεφαλής της παράταξης ήταν ο υποψήφιος Δήμαρχος, και ο Δήμαρχος για τη δικιά του την παράταξη. Και όταν εκλείψει η θέση του επικεφαλής της δημοτικής παράταξης, τότε εκλέγεται από την πλειοψηφία των Συμβούλων της συγκεκριμένης παράταξης ο επικεφαλής της.

Μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου μπορεί να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη και μπορεί να διαγραφεί με τα δύο τρίτα των μελών της, εκτός από τον επικεφαλής της, της παράταξης, που δεν μπορεί να διαγραφεί.

Δεν είναι δυνατή η διαγραφή του επικεφαλής της παράταξης, και δεν είναι δυνατή η διαγραφή των Συμβούλων Δημοτικών Κοινοτήτων. Οι Σύμβουλοι Δημοτικών Κοινοτήτων και ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας, μπορούν να ανεξαρτητοποιηθούν μόνο, όχι να διαγραφούν.

Η απόφαση διαγραφής συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη.

Ο Σύμβουλος που έχει ανεξαρτητοποιηθεί ή διαγραφεί, δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη, δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου της Δημοτικής Επιτροπής, να παραμείνει ή να οριστεί Αντιδήμαρχος, και ρητώς για πρώτη φορά ορίζεται ότι δεν μπορεί να εξακολουθήσει μέλος Επιτροπών, σε συλλογικά Όργανα πάσης φύσεως Νομικών Προσώπων, κληροδοτημάτων και σωματείων, στα οποία εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε η διαγράφηκε.

Δεν μπορεί να δημιουργήσουν ανεξάρτητοι Δημοτικοί Σύμβουλοι δικιά τους δημοτική παράταξη. Και η αλλαγή στον αριθμό των παρατάξεων λόγω ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφών, δεν οδηγούν σε επανακαθορισμό της θέσης των παρατάξεων εντός του Δημοτικού Συμβουλίου. Δηλαδή να έρθουν και να πουν ότι τώρα εμείς έχουμε δικιά μας παράταξη, να εκλέξουμε Γραμματέα, ή η τρίτη παράταξη πια δεν υπάρχει λόγω ανεξαρτητοποίησης, διαγραφών, και κατά τη διάρκεια της θητείας τους να έρθει άλλη παράταξη και να λάβει τη θέση του Γραμματέα.

Η κατάργηση των Νομικών Προσώπων, να πω ακροθιγώς για πληρότητας της παρουσίασης, ορισμένες ημερομηνίες.

Ως 31/12, στις 31/12 καταργούνται αυτοδίκαια τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία... Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Τα Δημοτικά Νομικά

Πρόσωπα, με εξαίρεση τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τους Συνδέσμους.

Στις 31/12/23 λύονται αυτοδικαίως και οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις.

Από 1/1/24 όλες οι αρμοδιότητες αυτών των Νομικών Προσώπων περιέρχονται στο Νομικό Πρόσωπο του Δήμου.

Έως 29 Φλεβάρη θα εκδοθεί διαπιστωτική πράξη από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης για να μας ορίσει επακριβώς ποια είναι τα Νομικά Πρόσωπα που εμπίπτουν σε αυτές τις διατάξεις.

Και από 30 Ιούνη του '24 θα καταργηθούν και οι Σχολικές Επιτροπές και οι αρμοδιότητες θα περάσουν και αυτές στο Νομικό Πρόσωπο του Δήμου.

Σημείωσα για την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που μέχρι 31 Μαρτίου μπορεί να λάβει απόφαση για τη διατήρηση των Σχολικών του Επιτροπών.

Και εντός έξι ημερών, μία κρίσιμη ημερομηνία είναι, ο Δήμος να οργανώσει ένα νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας για να περιλάβει πια όλες αυτές τις ρυθμίσεις αποτελεσματικά και οργανωμένα μέσα στο οργανόγραμμά του.

Η κατάργηση των Νομικών Προσώπων επιφέρει και τα εξής στοιχεία στην οργάνωση των Δήμων. Το Δημοτικό Συμβούλιο δύναται να συγκροτεί Επιτροπές για τη βελτίωση και για τη διαχείριση των θεμάτων αυτών των Νομικών Προσώπων.

Ειδικά για τις Σχολικές Επιτροπές, μετά την κατάργησή τους, προβλέπεται υποχρεωτικά να συσταθεί αυτή η Επιτροπή, για να υποβοηθήσει το Δήμο στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, και ότι προσαυξάνεται ο αριθμός των Αντιδημάρχων του οικείου Δήμου εφόσον το Νομικό Πρόσωπο που καταργείται έχει προϋπολογισμό κατά μέσο όρο τα τελευταία πέντε χρόνια 600.000€ ή παραπάνω, όπως και την τελευταία 5ετία αν έχει καταργηθεί Νομικό Πρόσωπο και εμπίπτει σε αυτή τη διάταξη, ο Δήμαρχος δικαιούται ακόμα έναν Αντιδήμαρχο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δηλαδή από ότι αντιληφθήκαμε όλοι, οι παρατάξεις υπάρχουν με βάση τη λαϊκή εντολή και τη δημοκρατική λαϊκή νομιμοποίηση που έχουν στις εκλογές. Τα παιχνίδια που ξέραμε κατά καιρούς με διάφορα εκλογικά συστήματα, χωρίς τη συναίνεση των πολιτών που ψήφισαν, αλλά έκαναν προσωπικές διαδρομές Δημοτικοί Σύμβουλοι, ενώσεις, συνενώσεις, μεταπηδήσεις, δεν υπάρχουν. Είναι δηλαδή το νέο εκλογικό σύστημα και η λειτουργία την οποία αποδίδει, παραταξιοκεντρικό, κατά την ψήφο των πολιτών. Αυτό καταλαβαίνω. Καλά κατάλαβα, κύριε Σιδηρόπουλε;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, δεν λέω τι αρέσει σε εσάς ή σε εμένα. Λέω τι λέει η νομοθεσία. Αυτή είναι η βασική αρχή που το διέπει το σύστημα.

Τώρα, αν θέλει κανείς να ρωτήσει κάτι, ορίστε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα σας απαντήσει τώρα. Εγώ μπορώ να απαντήσω, αλλά καλύτερα ο κύριος Σιδηρόπουλος.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ισχύει, και οι Δήμοι που συμμετέχουν σε αυτές τις Διαδημοτικές Επιχειρήσεις δικαιούνται, ο κάθε ένας Δήμος μέλος της Διαδημοτικής, έναν Αντιδήμαρχο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν πληροί τις προϋποθέσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μέσο όρο, δηλαδή 600.000 το χρόνο, ε;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά μέσο όρο τα τελευταία πέντε χρόνια. Υπάρχει μια Διαδημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση που τον πληροί αυτό τον όρο, είναι στη Κεφαλονιά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι, για αυτό ρωτάω.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Στην εγκύκλιο που θα εκδώσουμε στο τέλος της θα έχει ένα παράρτημα που ο κάθε Δήμος θα αναγράφεται

πόσους Αντιδημάρχους δικαιούται, έμμισθους, άμισθους, και για ποιο λόγο προσαυξάνονται οι Αντιδήμαρχοί του.

Όπως και, ίσως έπρεπε να σημειώσω από την αρχή, ότι υπάρχει ο προγραμματισμός έκδοσης των εγκυκλίων που είναι για την εγκατάσταση των νέων Δημοτικών Αρχών. Μέσα στο επόμενο χρονικό διάστημα, άμεσα, θα εκδοθούν τέσσερις-πέντε εγκύκλιες οδηγίες για το πώς θα γίνουν και οι Δημαιοεσίες, πώς θα γίνει η ορκωμοσία, πώς θα οριστούν οι Αντιδήμαρχοι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Οι εφαρμοστικές του νόμου.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Οι εφαρμοστικές του νόμου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όπως εκδίδονται κάθε φορά.

Να λέει ο κάθε ένας που θέλει να ρωτήσει και την ιδιότητά του. Να τη λέει γιατί ρωτάνε και οι δημοσιογράφοι.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ: Δήμαρχος Ληξουρίου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ορίστε, κυρία, εσείς.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Καλορίζικη.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Καλησπέρα σας.

Θέλω να ρωτήσω αν ο επιπλέον Αντιδήμαρχος που μας δίδεται συνεπεία της κατάργησης του Νομικού Προσώπου με προϋπολογισμό άνω των 600.000, εάν υποχρεωτικώς πρέπει να έχει τις αρμοδιότητες οι οποίες έρχονται από το Νομικό Πρόσωπο ή μπορεί να έχει άλλες αρμοδιότητες.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μπορεί να έχει και άλλες.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, δεν είναι υποχρεωτικό να έχει αρμοδιότητες του Νομικού Προσώπου.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Είναι απλά ένας έξτρα Αντιδήμαρχος.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακριβώς.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Ωραία. Και είναι έμμισθος ή άμισθος;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Έμμισθος. Κάνει παραπομπή στο 59 παράγραφος 2 που είναι οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Ωραία, σας ευχαριστώ.

Π. ΧΡΙΣΤΟΦΑΣ: Γεια σας, Παναγιώτης Χριστόφας, νεοεκλεγείς Δήμαρχος Μυτιλήνης.

Η ερώτηση είναι, σε Δήμο όπως ο δικός μας, ο οποίος έχει παραπάνω από εκατό Σχολικές Επιτροπές, υπάρχει διαδικασία μέχρι τέλος Μαρτίου. Αφού βγει η διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα Αποκεντρωμένης, διατηρούνται δύο Σχολικές Επιτροπές όπως είναι τώρα, ή ενοποιούνται σε μία;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν διατηρηθούν οι Σχολικές Επιτροπές; Θα διατηρηθούν με τον τρόπο που είναι τώρα.

Π. ΧΡΙΣΤΟΦΑΣ: Ο.Κ.. Και η...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά όμως, επειδή είναι για Νομικά Πρόσωπα, μέχρι τον Ιούνιο, υπάρχει και άλλη Υπηρεσία που θα σας τα εξηγήσει. Εγώ είμαι πιο πολύ στα θεσμικά.

Π. ΧΡΙΣΤΟΦΑΣ: Ο.Κ., ωραία. Ευχαριστώ.

Κ. ΜΠΙΤΖΑΝΗΣ: Κώστας Μπιτζάνης, Δήμαρχος Πάρου, νεοεκλεγείς.

Θα ήθελα να σας ρωτήσω, αναφέρατε μια ημερομηνία 5 Ιανουαρίου, για τη σύγκληση της Δημοτικής Επιτροπής, αν δεν συνεδριάσει το Δημοτικό Συμβούλιο 2 Ιανουαρίου. Αν συνεδριάζει 7 Ιανουαρίου;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι, να σας πω πώς είναι η διαδικασία. Για τη Δημοτική Επιτροπή όταν δεν υπάρχει συνεδρίαση γιατί υπάρχει έλλειψη απαρτίας, η επόμενη Δημοτική Επιτροπή γίνεται εντός τριών ημερών, δεν γίνεται την επόμενη Κυριακή όπως γίνεται για το Δημοτικό Συμβούλιο. Οπότε αν το Δημοτικό Συμβούλιο συνεδριάσει στις 2 Γενάρη, εκλέξει τα μέλη του Προεδρείου του, τότε... και δεν υπάρξει απαρτία για τη Δημοτική Επιτροπή, τότε για τη Δημοτική Επιτροπή θα πάμε σε τρεις μέρες μέχρι την Παρασκευή, δεν θα πάμε την επόμενη Κυριακή για να εκλέξουμε τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής. Αν όμως πάμε...

Κ. ΜΠΙΤΖΑΝΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... 2 και πάμε 7, δεν υπάρξει απαρτία...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν δεν υπάρξει απαρτία και πάμε στις 7, τότε θα πάμε στις 10 για τη Δημοτική.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και θα τα γράφει αυτά όλα ο Οδηγός.

Θέλει κανείς άλλος κύριος ή κυρία συνάδελφος; Ωραία.

Προχωράμε λοιπόν.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Για την καταστατική θέση των αιρετών, έκανα και στην ομιλία μου σχετική νύξη, η κυρία Δέσποινα Νάσαινα... Δεν είναι εδώ η κυρία Νάσαινα;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Α, με συγχωρείτε. Ωραία, ωραία. Βλέπω στο δικό μου που είναι πρότερο.

Η κυρία Βιβή Γεωργακοπούλου, στέλεχος του Τμήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών. Για την καταστατική θέση των αιρετών. Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου, Δήμαρχος, Αντιδήμαρχοι, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου, και Πρόεδροι Κοινοτήτων.

Ορίστε, και ευχαριστούμε.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα και από εμένα. Ευχαριστώ πάρα πολύ την ΚΕΔΕ και την ΕΕΤΑΑ για την πρόσκληση.

Θα ήθελα και εγώ να ευχηθώ καλή επιτυχία στο έργο όσων εξελέγησαν για πρώτη φορά και συγχαρητήρια, και βέβαια σε όσους εξελέγησαν και πάλι για δεύτερη ή περισσότερες φορές.

Θα μιλήσουμε μαζί λοιπόν, θα δούμε ζητήματα που έχουν να κάνουν με την καταστατική θέση των αιρετών, δηλαδή με ζητήματα που σχετίζονται με τις αποζημιώσεις, την αντιμισθία που λαμβάνουν οι αιρετοί, την ειδική άδεια που παίρνουν, και θα ξεκινήσουμε με την αντιμισθία.

Η αντιμισθία άρχισε να χορηγείται το 2010 με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης, με το σκεπτικό να καλύπτονται τα έξοδα διαβίωσης του αιρετού και της οικογενείας του, σε

αντικατάσταση των εξόδων παράστασης που δίνονταν ως τότε, και τα οποία έξοδα παράστασης είχαν ως σκοπό να αντιμετωπιστούν οι αυξημένες δαπάνες για το αιρετό αξίωμα.

Συναρτάται στενά, άμεσα, με την ειδική άδεια η αντιμισθία, και την αντιμισθία δικαιούνται οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι ή τουλάχιστον κάποιοι από αυτούς, οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι, οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων, και οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης.

Καταβάλλεται βέβαια από το Δήμο και δεν έχει χαρακτήρα υποχρεωτικό, με την έννοια ότι μπορεί κάποιος αιρετός να την παραχωρήσει σε κάποιο κοινωνικό σκοπό, ή να αρνηθεί τη λήψη της.

Για τον υπολογισμό της αντιμισθίας λαμβάνεται υπόψη ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου. Και θυμίζω εδώ τα αποτελέσματα της πρόσφατης απογραφής, του 2021, που αρχίζουν... επέρχονται αυτά τα αποτελέσματα από την επόμενη αυτοδιοικητική περίοδο, που σημαίνει ότι πιθανότατα σε κάποιους Δήμους να υπάρχει κάποια αλλαγή στην πληθυσμιακή κλίμακα.

Τώρα, το ύψος της αντιμισθίας καθορίζεται με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Από το 2018 αποσυνδέθηκε το ύψος της αντιμισθίας από τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, όπως συνέβαινε μέχρι τότε, και ορίστηκε ως ένα συγκεκριμένο ποσό για κάθε Δήμο ανάλογα με τον πληθυσμό του Δήμου.

Επίσης ορίστηκε η αντιμισθία, το ύψος της αντιμισθίας του Αντιδημάρχου ως το 50% του Δημάρχου, και του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου ως το 21% της αντιμισθίας του Δημάρχου. Και βέβαια οι Συμπαραστάτες του Δημότη ακολουθούν πάντα τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων.

Αποτυπώνονται εδώ τα ποσά όπως προκύπτουν με αυτά τα δεδομένα. Νομίζω ότι είναι λίγο-πολύ γνωστό αυτό το πινακάκι.

Τώρα, από πότε ξεκινάει η καταβολή της αντιμισθίας. Για τους Δημάρχους ξεκινά ευθύς με το που εγκαθίστανται, δηλαδή από την 1^η Ιανουαρίου του 2024.

Για τους Αντιδημάρχους ξεκινάει από την ημερομηνία που δημοσιεύεται η απόφαση ορισμού τους, που πια η δημοσίευση γίνεται μόνο στην ιστοσελίδα του Δήμου και στη Διαύγεια. Δεν έχουμε τη δημοσίευση στον Τύπο όπως είχαμε μέχρι τώρα.

Για τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων ξεκινά από την ημερομηνία που εκλέγονται στο αξίωμά τους.

Και για τους Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης, από τότε που δημοσιεύεται η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με την οποία εκλέγονται.

Η αντιμισθία είναι το ποσό που είδαμε στο πινακάκι και δεν επιδέχεται καμία προσαύξηση. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει οικογενειακή παροχή για παράδειγμα στους αιρετούς, δεν υπάρχει η καταβολή δώρων, επιδόματος, δώρων εορτών και επιδόματος αδείας. Καμία άλλη προσαύξηση.

Υπάρχει η πρόβλεψη ότι δεν μπορεί κάποιος αιρετός που έχει περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να λαμβάνει αποδοχές από περισσότερα από ένα. Πρέπει να επιλέξει από ποιο αξίωμα θα πάρει, θα λαμβάνει αποδοχές.

Σε ότι αφορά τους αιρετούς που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, που είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Σε αυτούς δίνεται το δικαίωμα να επιλέξουν είτε το ποσό της αντιμισθίας, είτε το ποσό που αντιστοιχεί στις πλήρεις αποδοχές της θέσης τους.

Ως πλήρεις αποδοχές νοούνται ο βασικός μισθός και οποιαδήποτε προσαύξηση, οποιαδήποτε παροχή συνιστά σταθερή προσαύξηση και καταβάλλεται σε τακτική βάση. Και μιλάμε για παροχή μισθολογική, γιατί για παράδειγμα ένα επίδομα που πληρώνεται βρεφονηπιακού σταθμού ή παιδικού σταθμού, που πληρώνεται κατευθείαν στο σταθμό, δεν συνιστά μισθολογική

παροχή και επομένως δεν συμπεριλαμβάνεται στην έννοια των πλήρων αποδοχών.

Επίσης δεν συμπεριλαμβάνονται στην έννοια των πλήρων αποδοχών επιδόματα που έχουν να κάνουν με τη φυσική παρουσία και την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του υπαλλήλου, γιατί ο υπάλληλος τελεί σε ειδική άδεια.

Στις πλήρεις αποδοχές περιλαμβάνονται τα επιδόματα των εορτών, Χριστουγέννων, Πάσχα, καλοκαιριού, για τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πρέπει να πούμε ότι αυτές είναι μικτές οι αποδοχές.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ακριβώς.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι ακριβώς...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Είναι μικτές.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μικτές. Γιατί στα κανάλια και στις εφημερίδες μας παρουσίασαν ως μεγαλόμισθους, ενώ οι καταβαλλόμενες είναι πολύ υποδεέστερες.

Συγγνώμη για την διακοπή.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τώρα, είπαμε ότι οι αιρετοί έχουν δικαίωμα να επιλέξουν είτε το ποσό της αντιμισθίας, είτε το ποσό της θέσης τους, και αυτό πρέπει να γίνει μέσα σε δέκα μέρες. Οι δέκα μέρες είναι αποκλειστική προθεσμία. Πρέπει να το δηλώσουν και στο Δήμο και στο φορέα στον οποίο εργάζονται. Αν δεν το δηλώσουν μέσα στο 10ήμερο, διακόπτονται οι αποδοχές της θέσης, που σημαίνει ότι λαμβάνουν την αντιμισθία.

Αν περάσουν οι δέκα μέρες, η δήλωση δεν μπορεί να ανακληθεί. Εκτός βέβαια από την περίπτωση που προκύψουν αργότερα νεότερα στοιχεία τα οποία ο αιρετός δεν τα γνώριζε όταν έλαβε την απόφαση, οπότε σε αυτή την περίπτωση μπορεί ο αιρετός να επανέλθει με καινούργια δήλωση, να ανακαλέσει την προηγούμενη.

Σε περίπτωση που επιλέξει τις αποδοχές της θέσης, θα πρέπει να καταθέσει μία δήλωση στο Δήμο συνοδευόμενη με τις τελευταίες μηνιαίες αποδοχές, αλλά και με μια βεβαίωση του φορέα στον οποίο εργάζεται, από τον οποίο εργάζεται, σχετικά με τη νομική μορφή αυτού του φορέα.

Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν το Δήμο, οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη βαρύνουν επίσης το Δήμο, οι ασφαλιστικές εισφορές του αιρετού, του εργαζόμενου, βαρύνουν τον αιρετό.

Αν μιλάμε για συνταξιούχους που επιλέξουν να πάρουν την αντιμισθία, γιατί είπαμε ότι η αντιμισθία δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, αν επιλέξουν τη λήψη αντιμισθίας, η παροχή της σύνταξης διέπεται από τις διατάξεις του εΕΦΚΑ.

Σε ότι αφορά την ειδική άδεια, η οποία είπαμε ότι συναρτάται στενά με την αντιμισθία. Σκοπός της είναι να διευκολύνει τους αιρετούς στην άσκηση των καθηκόντων τους. Χορηγείται επιπρόσθετα από όλες τις άδειες που μπορεί να λαμβάνει ο υπάλληλος αιρετός, κανονικές, ασθενείας, οποιαδήποτε άλλη άδεια δικαιούται ο υπάλληλος, και το χρονικό διάστημα χρήσης της θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για τα εργασιακά, τα ασφαλιστικά, και τα υπαλληλικά τους δικαιώματα. Δηλαδή για όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με την μισθολογική τους εξέλιξη, με τη βαθμολογική τους εξέλιξη, την υγειονομική περίθαλψη, το εφάπαξ.

Όταν μιλάμε για ειδική άδεια, μιλάμε για... αφορά τους υπαλλήλους αιρετούς, και την υπαλληλική ιδιότητα τη νοούμε με μια ευρεία έννοια, γιατί καταλαμβάνει καταρχήν τους εργαζομένους στο δημόσιο, συμπεριλαμβάνονται οι γιατροί του ΕΣΥ, τα μέλη διδακτικού προσωπικού των πανεπιστημίων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων, οι αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης, οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, οι δικαστικοί υπάλληλοι. Περιλαμβάνει όμως σχεδόν και όλους τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα. Δηλαδή αν δείτε το τελευταίο σημείο στη

διαφάνεια, είναι οι εργαζόμενοι σε λοιπά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Σχεδόν όλους τους εργαζόμενους λοιπόν.

Τώρα, η άδεια, η ειδική άδεια μπορεί να εκτείνεται σε κάποιες περιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια της θητείας του αιρετού. Συγκεκριμένα, οι Δήμαρχοι, οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι και οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης, λαμβάνουν υποχρεωτικά, είτε κάνουν αίτηση, είτε δεν κάνουν αίτηση, άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους. Προβλέπεται ότι την άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους τη λαμβάνουν κατόπιν υποβολής αίτησης, επομένως προαιρετικά, μονάχα οι Δήμαρχοι και οι Αντιδήμαρχοι, οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι, οι οποίοι είναι γιατροί του ΕΣΥ σε Δήμους κάτω από 5.000 κατοίκους. Μια πρόβλεψη που νομίζω ότι σκοπό είχε να μην αποδυναμώσει τα μικρά νησιά, γιατί Δήμοι κάτω από 5.000 κατοίκους είναι μόνο στα μικρά νησιά, να μην τους αποδυναμώσει από το ιατρικό προσωπικό.

Αυτή την άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τη δικαιούνται μόνο οι υπάλληλοι που υπηρετούν με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου ή οι τακτικοί υπάλληλοι. Δεν τη δικαιούνται οι υπάλληλοι που υπηρετούν ως ΙΔΟΧ, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, και αυτό γιατί σύμφωνα με μία γνωμοδότηση, η πρόσληψη προσωπικού κατ' εξαίρεση... η πρόσληψη προσωπικού για ορισμένο χρόνο γίνεται μόνο κατ' εξαίρεση, δεν είναι επιτρεπτή, και αν χορηγηθεί άδεια μακροχρόνια σε κάποιον εργαζόμενο που έχει προσληφθεί για ορισμένο χρόνο, στην πραγματικότητα ματαιώνεται ο σκοπός της πρόσληψής του.

Επομένως οι ΙΔΟΧ δεν δικαιούνται την άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

Οι Υπηρεσίες από τις οποίες προέρχονται οι εργαζόμενοι είναι καλό να εκδίδουν μια διαπιστωτική πράξη που να διαπιστώνει ότι τελούν σε ειδική άδεια. Δεν χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη διαδικασία. Μόνο το αποδεικτικό του αντίστοιχου αξιώματος.

Εκτός από την άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας, υπάρχει και η άδεια για συγκεκριμένο αριθμό ημερών. Η άδεια αυτή είναι είτε 90, είτε 60, είτε 30 μέρες, για τις κατηγορίες αιρετών που αναγράφονται εδώ. Συνήθως οι Πρόεδροι Κοινοτήτων μας ρωτάνε πιο συχνά. Αυτοί δικαιούνται εξήντα ή τριάντα μέρες, ανάλογα με το αν είναι η Κοινότητα πάνω από 2.000 κατοίκους, ή κάτω από 2.000 κατοίκους. Αλλά και οι Πρόεδροι των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων δικαιούνται για 90 μέρες άδεια, τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, οι Πρόεδροι όσων Δημοτικών Νομικών Προσώπων παραμείνουν, και οι Πρόεδροι Συνδέσμων με πληθυσμό όμως πάνω από 200.000 κατοίκους.

Μία τελευταία μορφή άδειας, είναι η άδεια για την ημέρα συνεδρίασης του συλλογικού Οργάνου. Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, δικαιούνται να απουσιάζουν την ημέρα που συνεδριάζει το Δημοτικό Συμβούλιο, και την ημέρα που συνεδριάζει το Διοικητικό Συμβούλιο Δημοτικού Νομικού Προσώπου, ανεξάρτητα μάλιστα αν ο χρόνος διεξαγωγής της συνεδρίασης εμπίπτει στο εργασιακό τους ωράριο. Δηλαδή μπορεί η συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου να γίνεται το απόγευμα, μπορεί όμως να λείπει όλη την ημέρα ο εργαζόμενος από την εργασία του, ακόμα και αν εργάζεται πρωινές ώρες.

Ειδικά για τους Συμβούλους των μικρών Κοινοτήτων, των νησιωτικών μικρών Κοινοτήτων, υπάρχει η πρόβλεψη για δύο μέρες άδεια την ημέρα... για τη συνεδρίαση του συλλογικού Οργάνου. Πρόκειται για τις μικρές Κοινότητες πέντε Δήμων που νομίζω ότι είναι ανάμεσά σας. Μιλάμε για το Δήμο Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, για το Δήμο Θήρας, για το Δήμο Λευκάδας, για το Δήμο Κυθήρων και κάποιον που μου διαφεύγει. Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων, σωστά.

Επίσης δικαιούνται άδεια για την ημέρα συνεδρίασης άλλων Επιτροπών, με κυριότερη αυτή τη... τη Δημοτική Επιτροπή, αλλά σε αυτή την περίπτωση ο χρόνος διεξαγωγής της συνεδρίασης θα

πρέπει να εμπίπτει μέσα στο ωράριο εργασίας τους. Δηλαδή δεν μπορεί η Δημοτική Επιτροπή να συνεδριάζει το απόγευμα, και να απουσιάζει το πρωί από την εργασία του ο αιρετός.

Για τη λήψη αυτής της άδειας, της μιας μέρας για τη συνεδρίαση, χρειάζεται μόνο μια βεβαίωση του Προέδρου του συλλογικού Οργάνου, και αυτή την άδεια για την ημέρα της συνεδρίασης, όπως και την άδεια των 90, 60 ή 30 ημερών, τη δικαιούνται όλοι οι αιρετοί ανεξαρτήτως της εργασιακής τους σχέσης. Δηλαδή ακόμα και όσοι εργάζονται με σύμβαση ορισμένου χρόνου, στην περίπτωση όμως αυτή θα κρίνει η Υπηρεσία αν θα τους τη χορηγήσει, και πόσες μέρες.

Τώρα, ειδικά για τους Προέδρους Δημοτικών Κοινοτήτων είχαμε πρόσφατα κάποια νομοθετική αλλαγή. Ισχύει από την τρέχουσα αυτοδιοικητική περίοδο. Θα ισχύει και από την επόμενη.

Αυτό που συμβαίνει είναι ότι ειδικά για τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων, η λήψη της αντιμισθίας συναρτάται άμεσα με τη λήψη της ειδικής άδειας. Για αυτό θα πρέπει οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων να επιλέξουν καταρχήν άμεσα τι είδους ειδική άδεια θα πάρουν. Υπάρχουν οι εξής επιλογές. Η πρώτη επιλογή είναι να πάρουν άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, δηλαδή για τα δυόμισι έτη που θα εκλεγούν ως Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων. Σε αυτή την περίπτωση επιλέγουν είτε την αντιμισθία τους, είτε το μισθό του φορέα τους, της θέσης τους.

Η δεύτερη επιλογή είναι να πάρουν άδεια, να επιλέξουν να λάβουν άδεια 90 μέρες κατ' έτος. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνουν σωρευτικά και την αντιμισθία, και το μισθό της θέσης τους, όμως για κάθε μέρα που θα κάνουν χρήση αυτής της άδειας, θα τους μειώνεται ανάλογα ο μισθός. Αν για παράδειγμα τον Ιανουάριο του 2024 ένας Πρόεδρος κάνει χρήση δύο ημερών από αυτή την άδεια που δικαιούται, θα του καταβληθεί η αντιμισθία στο ακέραιο, και από την Υπηρεσία του θα του αφαιρεθούν δύο ημερομίσθια.

Σε ότι αφορά τις αποζημιώσεις των Δημοτικών Συμβούλων για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, δικαιούνται τις αποζημιώσεις όλοι οι Σύμβουλοι, μέχρι τέσσερις συνεδριάσεις το μήνα. Και επιπλέον για την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της Δημοτικής Αρχής, αυτή που θεσμοθετείται από τη νέα αυτοδιοικητική περίοδο.

Το ύψος της αποζημίωσης σε γενικές γραμμές δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο 1,3% της αντιμισθίας του Δημάρχου. Έχει υπολογιστεί λοιπόν στα 55,57€, και σε κάποιες περιπτώσεις, εδώ ίσως αυτό που ενδιαφέρει, είναι η περίπτωση που η κατοικία του Συμβούλου απέχει από τον τόπο της συνεδρίασης λιγότερο από δέκα χιλιόμετρα, οπότε το ποσοστό, το ποσό της αποζημίωσης είναι κάπως μικρότερο, αντιστοιχεί στο 70% του 1,3 της αντιμισθίας του Δημάρχου Αθηναίων, είναι 38,89€.

Το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να καθορίσει με απόφασή του το ακριβές ύψος εντός των ανωτέρων πλαισίων, γιατί αυτό που είπαμε είναι το ανώτερο ποσό. Θα πρέπει λοιπόν το Δημοτικό Συμβούλιο να καθορίσει το ακριβές ποσό της αποζημίωσης και τους δικαιούχους. Από την ημέρα που θα το αποφασίσει αυτό το Δημοτικό Συμβούλιο, από τότε αρχίζει να καταβάλλεται και η αποζημίωση.

Την αποζημίωση δεν την δικαιούνται όσοι λαμβάνουν αντιμισθία, δηλαδή οι Αντιδήμαρχοι, και οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων, και αυτό είναι ένα ποσό που δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, και βέβαια βαρύνει τον προϋπολογισμό του Δήμου.

Σε ότι αφορά τα έξοδα κίνησης Προέδρων Κοινοτήτων, δεν έχει αλλάξει κάτι σε σχέση με το 2010. Από το 2010 έχουν εκδοθεί... έχει εκδοθεί η Κοινή... η απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που καθορίζει το ύψος των εξόδων κίνησης των Προέδρων Δημοτικών Κοινοτήτων. Είναι τα ποσά που βλέπετε.

Συναρτώνται με την απόσταση από την έδρα του Δήμου. Και από το 2023 ...(πρόβλημα ήχου)...

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι τον Μάρτη του 2023, η Υπηρεσία μας, το Υπουργείο Εσωτερικών, εξέδωσε τον Οδηγό για την καταστατική θέση των αιρετών της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης. Ήταν μια... η έκδοσή του, μία και επίπονη και αρκετά μακροχρόνια προσπάθεια, γιατί το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις απολαβές και με την ειδική άδεια των αιρετών, είναι αρκετά πολύπλοκο, έχει πάρα πολλές νομοθετικές αλλαγές, και επιπλέον πολλά θέματα άπτονται των αρμοδιοτήτων πολλών... και άλλων Υπουργείων. Τα ασφαλιστικά για παράδειγμα, είναι θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το ίδιο και τα θέματα που έχουν να κάνουν με τους συνταξιούχους. Το ύψος των αποδοχών είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών. Τα θέματα κρατήσεων είναι της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Έγινε μια συνεργασία με αυτά τα Υπουργεία, και βέβαια η προσπάθειά μας από εδώ και πέρα είναι να παρακολουθήσει αυτός ο Οδηγός τις νομοθετικές εξελίξεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την κυρία Γεωργακοπούλου

Και τώρα όποιος θέλει μπορεί να κάνει ερωτήσεις. Να τις κάνουμε όλες μαζί, να τις απαντήσει συνολικά ή πώς θέλετε, μία μία;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μία-μία νομίζω.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Υπάρχει μικρόφωνο;

Α. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ. Αλέξανδρος Αθανασίου, νεοεκλεγείς Δήμαρχος Σύρου Ερμούπολης.

Θέλω να σας ρωτήσω το εξής, γιατί μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι αιρετός Αντιδήμαρχος, ο οποίος φέρει την υπαλληλική ιδιότητα, και διαλέγει τις αποδοχές της θέσης του, πιθανότατα

μπορεί να παίρνει και το επίδομα του Τμηματάρχη ...(εκτός μικροφώνου)...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)...ευνοϊκότερη ρύθμιση για τους συνταξιούχους, δηλαδή ότι δεν θα έχουν καμία περικοπή στη σύνταξή τους. Αυτό και εμείς το ακούμε, δεν το ξέρουμε ακόμα. Πιστεύω θα το μάθουμε σύντομα και θα ενημερωθείτε από το καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργείο, που είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το Υπουργείο Εργασίας, Άδωνις Γεωργιάδης. Αυτοί ασχολούνται με αυτό το θέμα, και μάλιστα αυτό παίζει πολύ μεγάλο ρόλο ως προς την ανάθεση καθηκόντων Αντιδημάρχου, και συνταξιούχους οι οποίοι ενδιαφέρονται, και γενικότερα το πώς θα κάνει μέσα στη 5ετία τα σχήματα για να γίνουν όλες οι (...) και οι επιθυμίες, ένας Δήμαρχος.

Ορίστε, κυρία Βελισσαροπούλου, ρωτήσατε; Άλλος ποιος θέλει να ρωτήσει; Ορίστε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καλησπέρα σας.

ΙΔΟΧ, υπάλληλος ΙΔΟΧ, ο οποίος ορίζεται Αντιδήμαρχος, και προέρχεται από καταργούμενο Νομικό Πρόσωπο, τι γίνεται;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Υπάλληλος ΙΔΟΧ, σύμφωνα με τη γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μου επιτρέπετε;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: ...δεν μπορεί να πάρει την άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας του. Εφόσον είναι Αντιδήμαρχος λέμε, έτσι; Δεν υπάρχει κάτι διαφορετικό για αυτό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα θα παίρνει την αντιμισθία;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μιλάμε για έναν...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Έμμισθος...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, όχι, χωρίς να... Να γίνει... να μη γίνει λόγω της κατάργησης. Είναι υπάλληλος του Δήμου, ορισμένου χρόνου, ο

οποίος θα οριστεί από εμένα 2 Ιανουαρίου Αντιδήμαρχος. Και προέρχεται σε καταργούμενο Νομικό Πρόσωπο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, Αντιδήμαρχος μπορεί να γίνει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άμισθος...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Έμμισθος, αλλά θα δουλεύει. Αλλά θα δουλεύει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αλλιώς πρέπει να παραιτηθεί από το Νομικό Πρόσωπο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: ...(εκτός μικροφώνου)... γιατί είναι ορισμένου χρόνου, δεν είναι μόνιμος ή αορίστου. Και μεταφέρεται από το Νομικό Πρόσωπο που καταργείται σύμφωνα με τον 5056, με το ίδιο θεσμικό πλαίσιο και εργασιακό καθεστώς, στο Δήμο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αν μου επιτρέπετε... Αν λήξει η σύμβαση ορισμένου χρόνου, δεν υπάρχει πια υπαλληλική σχέση, άρα δεν τίθεται θέμα ειδικής άδειας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εγώ μίλησα για ενεργή σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εδώ μιλάμε αν το ξέρει ή δεν το ξέρει, αυτό ρωτάει ο συνάδελφος. Δεν το ξέρει. Είναι ορισμένου χρόνου. Άρα τον Αύγουστο λοιπόν του '24 τελειώνει. Άρα τον βάζει είναι... δεν παίρνει αντιμισθία μέχρι τον Αύγουστο, και από τον Αύγουστο παίρνει αντιμισθία.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το διάστημα από 1^{ης} Ιανουαρίου του '24 μέχρι και τον Αύγουστο που τελειώνει, ισχύει η απάντηση που δώσατε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εκτός και αν παραιτηθεί από τη σύμβαση που έχει...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αν παραιτηθεί είναι αυτονόητο. Δεν υπάρχει...

Και μια κυρία κάτω στο βάθος, εσείς θέλετε να ρωτήσετε.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ονομάζομαι Κυριακούλα Παυλοπούλου και προέρχομαι, είμαι υψηλότατο στέλεχος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

Ήθελα να διευκρινίσετε, είναι κατανοητό ότι δεν μπορώ να οριστώ σε καμιά περίπτωση Αντιδήμαρχος. Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, με το να κρατήσω τη θέση μου στην Περιφέρεια, μπορώ με το να έχω τις κάποιες άδειες;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Μόνο σε αυτή την περίπτωση αν δεν κάνω λάθος μπορώ. Διαφορετικά δεν συμφέρει τους υπαλλήλους που έχουν τα επιδόματα ευθύνης, δεν συμφέρει σε καμιά περίπτωση να...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τους Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων γενικά τους συμφέρει να κάνουν τη δεύτερη επιλογή που είπαμε, και αυτό κάνουν κατά κόρον από όσο γνωρίζουμε. Δηλαδή τους συμφέρει να επιλέξουν την άδεια των ενενήντα ημερών.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Και να παραμείνει ο μισθός και το επίδομα θέσης ευθύνης παραμένοντας στην Υπηρεσία.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ακριβώς.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Μόνο σε αυτή την περίπτωση. Δεν μπορούμε σε καμιά άλλη περίπτωση να οριστούμε Αντιδήμαρχοι, αν δεν κάνω λάθος.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αντιδήμαρχοι για να οριστείτε θα πάρετε άδεια από την Υπηρεσία σας υποχρεωτικά και θα...

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Υποχρεωτικά. Άρα χάνουμε τα επιδόματα...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Και δεν συμφέρει κανέναν να οριστεί.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Για άμισθος φαντάζομαι δεν το συζητάμε, δεν είναι αυτό που σας ενδιαφέρει. Για έμμισθος Αντιδήμαρχος όμως, ναι, θα χάσετε κάποια επιδόματα.

Κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Η κυρία Γεώργα, ορίστε.

ΓΕΩΡΓΑ: ... (εκτός μικροφώνου)... να αποσαφηνίσετε. Μπορούμε να έχουμε άμισθο Αντιδήμαρχο, ο οποίος δεν θα πάρει ειδική άδεια από την Υπηρεσία του, είναι δημόσιος υπάλληλος σε θέση ευθύνης. Εγώ έχω ως πούμε ένα άτομο που είναι Διευθυντής ΙΕΚ, και έχει μόνο απογευματινή απασχόληση. Μπορώ να την κάνω άμισθη Αντιδήμαρχο χωρίς να φύγει από την εργασία της; Ή η άδεια η ειδική είναι υποχρεωτική;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ήταν παράλειψή μου, μάλλον δεν το διευκρίνισα επαρκώς. Την ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας την παίρνουν μόνο οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι. Οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι συνεχίζουν να εργάζονται κανονικά στην εργασία τους, δεν δικαιούνται κάτι ιδιαίτερο, παίρνουν τις αποδοχές της εργασίας τους αφού συνεχίζουν να εργάζονται, και ταυτόχρονα ασκούν τα καθήκοντα του Αντιδημάρχου.

ΓΕΩΡΓΑ: Ωραία, εντάξει. Σας ευχαριστώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μια ερώτηση μπορώ και εγώ;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, βεβαίως. Τώρα, σε λίγο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ο άμισθος Αντιδήμαρχος παίρνει το επίδομα του Δημοτικού Συμβούλου;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ο;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ο άμισθος Αντιδήμαρχος, που είναι και Δημοτικός Σύμβουλος, παίρνει το επίδομα του Δημοτικού Συμβούλου;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι επίδομα. Αποζημίωση για τις συνεδριάσεις...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Την αποζημίωση, συγγνώμη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Βεβαίως.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ο άμισθος την παίρνει. Μόνο όσοι λαμβάνουν αντιμισθία, δηλαδή οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι, δεν παίρνουν την αποζημίωση.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Πρόεδρε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Τα οποία είναι 37 ευρώ έως 50...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το είδα, ναι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μικτά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η επόμενη θητεία της Κεντρικής Ένωσης Δήμων πρέπει κάποια πράγματα να τα αλλάξει πιστεύω σε ότι αφορά τους Δημάρχους σύμφωνα με τα πληθυσμιακά κριτήρια και τη νησιωτικότητα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ο κύριος συνάδελφος θέλει να ρωτήσει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... δεν είναι το θέμα αν παίρνει ή δεν παίρνει, το θέμα είναι παρέχει υπηρεσίες; Όταν είναι στη δουλειά του και παριστάνει τον Αντιδήμαρχο, τότε είναι Αντιδήμαρχος; Εγώ διερωτώμαι αν υπάρχει Δήμαρχος εδώ που θα έκανε κάτι τέτοιο.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σε αυτό δεν έχω την απάντηση εγώ, δεν μπορώ να σας το απαντήσω γιατί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρέπει να δώσουμε απάντηση γιατί...

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Είναι επιλογή του νομοθέτη κάποιοι Αντιδήμαρχοι να είναι άμισθοι και ταυτόχρονα να εργάζονται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Με συγχωρείτε, αφού ταυτόχρονα εργάζονται, είναι δεδομένο ότι έχει ένα ωράριο. Άρα λοιπόν εργάζεται, πότε θα ασκεί τα καθήκοντα του Αντιδημάρχου;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τι να σας πω;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μα όχι, θα πρέπει να μας το πείτε.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, θα σας το πω εγώ, αφήστε, αφήστε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι πραγματικό ερώτημα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αφήστε, θα σας το πω εγώ. Ύστερα από έξι 4ετίες που είμαι Δήμαρχος, έχω και... τα έχω δει όλα, και προέχει η ενότητα της παράταξης για να έχουμε επανεκλογή και ομαλή διαδικασία διοικητική. Υπάρχουν και απογευματινού τύπου Αντιδήμαρχοι. Γιατί ο Δήμος δεν παύει να λειτουργεί ποτέ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Υπάρχουν και βραδινού...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μπορώ να σας το πω άμα θέλετε, κατ' ιδίαν. Υπάρχουν.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έχει Αντιδημάρχους που πρέπει να κάνουν το απόγευμα γάμους πολιτικούς, χίλια δυο πράγματα. Έχουμε ΚΕΠ που λειτουργούν απόγευμα και πρέπει να είναι εκεί κοντά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα του τον δώσουμε με βάση τον ΟΕΥ. Με βάση τον ΟΕΥ θα του μεταβιβάσουμε αρμοδιότητες, πλείστες και πολλές.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρόεδρε, μια ερώτηση.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ορίστε κύριε Δήμαρχε Πάτμου.

Ν. ΤΣΑΜΠΑΛΑΚΗΣ: Τσαμπαλάκης Νικήτας, Δήμαρχος Πάτμου, νεοεκλεγείς Δήμαρχος Πάτμου.

Ερώτηση. Αντιδήμαρχος έμμισθος, σε θέση Προέδρου Λιμενικού Ταμείου, πού μπορούμε να το κάνουμε αυτό; Δικαιούται μισθό Προέδρου Λιμενικού Ταμείου;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι.

Ν. ΤΣΑΜΠΑΛΑΚΗΣ: Όχι, ένα μισθό.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δύο δεν μπορεί. Ένα. Έτσι δεν είναι; Ένα.

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Από όσο ξέρω ναι.

Ν. ΤΣΑΜΠΑΛΑΚΗΣ: Είναι Λιμενικό Ταμείο όμως, δεν είναι...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ας είναι. Ένα.

Ν. ΤΣΑΜΠΑΛΑΚΗΣ: Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και μια τελευταία, ορίστε.

Ι. ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ: Γεια σας, καλησπέρα. Δημοτικός Σύμβουλος, Βουτσίνος Ιωάννης, από Σύρο. Επί δύο θητείες Πρόεδρος Κοινότητας και μέλος του Συντονιστικού Δικτύου Κοινοτήτων.

Αρχικά να σας συγχαρώ για τον Οδηγό Καταστατικής Θέσης, γιατί ήταν κάτι που χρειαζόταν.

Και το δεύτερο που θα ήθελα να πω, εκτός των άλλων αδικιών που υπάρχει, υπήρχε μια αδικία όλα αυτά τα χρόνια για τους

Προέδρους των Κοινοτήτων, όπου τα έξοδα κίνησης το Υπουργείο Οικονομικών τα θεωρούσα φορολογητέα. Ενώ αυτή τη στιγμή ξεκαθαρίστηκε με την καταστατική θέση, και πλέον δεν φορολογούμαστε.

Αυτό θα μπορούσε να ισχύσει και αναδρομικά για τα προηγούμενα χρόνια;

Β. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Από όσο γνωρίζω, δεν είναι αρμοδιότητα της Υπηρεσίας μας, είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Προσδιορίζεται ρητά από το νόμο ότι από το έτος 2023 δεν φορολογούνται. Δεν νομίζω ότι δίνει τη δυνατότητα για αναδρομική ισχύ.

Ι. ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και εγώ θα κλείσω αυτή την Ενότητα, επιτρέψτε μου, λέγοντας το εξής. Είπαμε η συσσωρευμένη πείρα, για να κερδίζεις και εκλογές, να κερδίζεις και τους πολίτες, και να κάνεις αποτελεσματική άσκηση της διοίκησης, δεν γίνεται στον αγώνα όλοι μαζί και στη διοίκηση κάποιοι πρέπει να είναι αποσυνάγωγοι. Ο καλός ο Δήμαρχος φροντίζει να τους έχει όλους, μάλιστα και σε Επιτροπές και αυτούς που έχασαν και δεν εξελέγησαν, για να αισθάνονται την ανάσα της διοίκησης από κοντά. Και σε πολλές παρατάξεις γίνεται, εγώ πρώτος το εφάρμοσα το 2003 που πρωτοεκλέχτηκα, το κοινό ταμείο, όχι σε βάρος του ταμείου του Δήμου, που συνδράμουμε όλοι οι αμειβόμενοι για να παίρνουν και οι συνταξιούχοι που δεν μπορούσαν να γίνονται Αντιδήμαρχοι, αλλά εργάζονταν οι άνθρωποι ως εντεταλμένοι Σύμβουλοι σε διάφορα πόστα, είτε είναι αθλητισμός βοηθώντας τον Αντιδήμαρχο Αθλητισμού, είτε πολιτισμός και ούτω καθεξής. Μιλάω ότι τους δίναμε κάτι από την τσέπη μας οι αμειβόμενοι, για να κρατάμε κοντά την ομάδα όλη. Αυτό σκεπτόμενος φωναχτά. Ο καθένας ξέρει τι θα κάνει και η καθεμιά.

Και τέλος, ευχαριστούμε για την εισήγηση, και θέλω να πω το εξής. Μέχρι το 2018 η αντιμισθία του Δημάρχου ήταν 80% της αντιμισθίας, των αποδοχών του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου. Το 2018 η τότε κυβέρνηση τι έκανε; Είπε αποσυνδέω τις αποδοχές, την αντιμισθία των αιρετών, του Δημάρχου, από τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα, αυξήθηκε ο αριθμός των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων στην κυβέρνηση, και αυξήθηκαν και οι αποδοχές που έπαιρναν. Ήρθε μετά η σημερινή κυβέρνηση, δεν αποκαθιστά αυτή την αδικία, και εμείς θέλουμε να αποκατασταθεί, και έδωσε αύξηση ξανά στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς.

Εμείς λοιπόν οι αιρετοί το θέτουμε αυτό το θέμα και όπως είδατε εδώ επειδή ήταν ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, και εσείς αξιότιμα στελέχη του Υπουργείου, να το ξέρετε, ότι είναι ένα δίκαιο και εύλογο αίτημα, και ένα παράπονο λογικό, μπροστά στην αδικία την οποία έχουμε υποστεί. Και αυτό πρέπει να αποκατασταθεί. Να αποκατασταθεί όταν μάλιστα δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό αυτό. Με ίδιους πόρους των Δήμων καταβάλλονται οι αποδοχές στους αιρετούς, και του Δημάρχου, και του Αντιδημάρχου που παρακολουθεί την αντιμισθία του Δημάρχου και ούτω καθεξής προς τα κάτω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι μόνο σε αυτή τη βάση...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι μόνο σε αυτή τη βάση, αλλά στη βάση που πρωτομίλησα και είπα αιρετοί είμαστε εμείς, αιρετό είναι και το πολιτικό προσωπικό με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Δεν θέλουμε τις ίδιες μέριμνες και πρόνοιες, ασυλία έχουν, αυτά έχουν και τα λοιπά, και καλώς έχουν, εμείς δεν το λέμε αυτό σε αντιπαράθεση με τους Βουλευτές...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και μισθολογικά. Αλλά θέλουμε ανάλογο μεταχείριση. Ποια είναι η ανάλογος; Την επανασύνδεση της

αντιμισθίας των Δημάρχων με βάση το 80% των αποδοχών του Γενικού Γραμματέα.

Πάμε τώρα στην επόμενη Ενότητα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Η κυρία Ντορέτα Αλεξίου, η Προϊστάμενη της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔΕ, για να μας μιλήσει για θέματα που αφορούν την εποπτεία, τον έλεγχο, και τον κώδικα συμπεριφοράς των αιρετών.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ευχαριστώ. Καλησπέρα και από εμένα και συγχαρητήρια.

Το θέμα είναι η εποπτεία και ο έλεγχος επί των συλλογικών και μονομελών Οργάνων των Δήμων, και επειδή δεν είναι και πολύ ευχάριστο το θέμα και έχετε κουραστεί, θα σας τα πω πάρα πολύ γρήγορα. Εισήγηση υπάρχει, οπότε θα μπορέσετε να τη βρείτε. Θα πω τα πολύ βασικά πράγματα.

Καταρχάς θα πρέπει να επαναλάβω, γιατί ακούστηκε και πιο πριν, ότι η κρατική εποπτεία προβλέπεται από το Σύνταγμα. Πάντα στα πλαίσια της νομιμότητας γίνεται ο έλεγχος, και όχι σκοπιμότητα. Τουλάχιστον θεωρητικά.

Οι Δήμοι, όπως ακούσατε, πρέπει να είναι ελεύθεροι, να μην εμποδίζεται η πρωτοβουλία και η ελεύθερη δράση τους, και να μη θίγεται η οικονομική και η διοικητική αυτοτέλεια.

Ο τρόπος της άσκησης τώρα της κρατικής εποπτείας που προβλέπεται από το Σύνταγμα, εξειδικεύεται από το νομοθέτη. Έχουμε δύο ειδών διακρίσεις της κρατικής εποπτείας. Η πρώτη είναι ο έλεγχος επί των πράξεων συλλογικών και μονομελών Οργάνων των Δήμων, και ο άλλος, η άλλη μορφή κρατικής εποπτείας, είναι ο έλεγχος των προσώπων, ο πειθαρχικός έλεγχος των αιρετών.

Όπως θα δείτε εδώ, αρμόδιες για την εποπτεία επί των ΟΤΑ είναι οι επτά Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας των ΟΤΑ, αλλά μέχρι την έναρξη λειτουργίας τους, επειδή δεν έχουν αρχίσει ακόμα να λειτουργούν, ο έλεγχος αυτός ασκείται από τον Γραμματέα της

οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οπότε στη συνέχεια όπου βλέπετε Επόπτης ΟΤΑ, εννοούμε προς το παρόν τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η σχετική νομοθεσία είναι αυτή που προβλέπεται από τα άρθρα 224 έως 237 του 3852, του Καλλικράτη, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα.

Να δούμε πρώτα τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων. Όλες οι πράξεις, να τονίσουμε, των συλλογικών και μονομελών Οργάνων των Δήμων, είναι εκτελεστές αότου εκδοθούν. Έτσι λέει ο νόμος. Τώρα όμως έχουμε κάποιες πράξεις οι οποίες υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας. Αυτές που δεν υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας μπορούν να προσβληθούν με ειδική προδικαστική προσφυγή, θα το δούμε πιο κάτω, και υπάρχει και η δυνατότητα αυτεπάγγελτου ελέγχου.

Στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας είναι εννέα κατηγορίες περιοριστικά αναφερόμενες, αποφάσεων, όπως τις βλέπετε, να μην τις διαβάσουμε όλες, οι οποίες πρέπει να αποστέλλονται για έλεγχο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από τη συνεδρίαση λέει ο νόμος, του συλλογικού Οργάνου. Να συνοδεύονται από τα αναγκαία έγγραφα για τη νόμιμη έκδοσή τους, αντίγραφο αποδεικτικού δημοσίευσης, και κάθε άλλο στοιχείο που τυχόν θα ζητηθεί από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Ο έλεγχος αυτός επί των πράξεων αυτών ασκείται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση μέσα σε αποκλειστική, είναι αποκλειστική αυτή η προθεσμία, τριάντα ημερών από τη στιγμή που υποβάλλεται. Εάν δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε αυτή την προθεσμία, τεκμαίρεται ότι έχει γίνει δεκτή.

Ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει απόφαση Οργάνων των Δήμων, για λόγους νομιμότητας πάντα, εντός προθεσμίας δύο μηνών από τότε που θα εκδοθεί η απόφαση.

Επίσης ο Υπουργός Εσωτερικών με απόφασή του μπορεί να αποφασίσει τον δειγματοληπτικό έλεγχο σύμφωνα με συγκεκριμένες ποσοστώσεις ανά κατηγορία, πράξη ή ανά ΟΤΑ.

Τώρα, η ειδική διοικητική προσφυγή. Ο οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον, θα δούμε και πιο κάτω τι εννοούμε, μπορεί να προσβάλλει μια απόφαση συλλογικού, μονομελούς Οργάνου Δήμου, για λόγους νομιμότητας πάντα, ενώπιον του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης, ή όταν έλαβε γνώση, ή όταν αναρτήθηκε στο διαδίκτυο. Είναι δική του ευθύνη να αποδείξει ότι τηρεί την προθεσμία αυτή.

Προσφυγή επιτρέπεται επίσης και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία είναι δεκαπέντε μέρες από τότε που περνάει η ειδική προθεσμία που τάσσει ο νόμος για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Εδώ, ποιος έχει έννομο συμφέρον. Είναι το αυτονόητο, οποιοσδήποτε βλάπτεται άμεσα από την πράξη, το οποίο θα πρέπει να το αποδείξει, έχει έννομο συμφέρον. Θα πρέπει να βλάπτεται ειδικώς και άμεσα, και όχι γενικά. Και από εκεί και πέρα και νομολογιακά έχει κριθεί ότι τεκμαίρεται ότι έχουν όλοι οι αιρετοί του οικείου Δήμου δικαίωμα να ασκήσουν... έννομο συμφέρον να ασκήσουν διοικητική προσφυγή, ανεξάρτητα από το αν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η προσβαλλόμενη απόφαση, εφόσον δεν την υπερψήφισαν.

Επίσης, έχει κριθεί ότι έχουν έννομο συμφέρον οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού, και τα Νομικά Πρόσωπα με μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα που επιδιώκουν περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς, προφανώς βέβαια αποδεικνύοντας ότι υπάρχει άμεσο ενδιαφέρον για την προσφυγή αυτή.

Η απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης επί της προσφυγής εκδίδεται και αυτή εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο μηνών από την υποβολή της. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί απόφαση, τεκμαίρεται ότι απορρίπτεται. Είναι το αντίθετο από το άλλο που σας είπα ότι τεκμαίρεται ότι γίνεται δεκτή.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να ασκηθούν τυχόν ένδικα μέσα και βοηθήματα ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων. Δηλαδή αν δεν έχει ασκήσει κάποιος την ειδική προδικαστική προσφυγή, δεν μπορεί να προσφύγει κατευθείαν στα δικαστήρια.

Εννοείται ότι μπορεί με την προσφυγή να υποβληθεί και αίτημα αναστολής, το οποίο μπορεί να χορηγηθεί εάν, διαζευκτικά, όχι σωρευτικά, η προσφυγή (...) προδήλως βάσιμη, ή αν κρίνεται ότι ο ασκών την προσφυγή θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη, και απορρίπτεται αν η προσφυγή... η αναστολή εννοώ, αν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη. Μη σας πω άλλες λεπτομέρειες.

Οι αποφάσεις του ελέγχου νομιμότητας κοινοποιούνται εντός πέντε ημερών από την έκδοσή τους στο Δήμο. Αναρτώνται απαραίτητα στην ιστοσελίδα και Διαύγεια της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μέσα σε δύο μέρες, διαφορετικά θεωρείται ότι είναι παράλειψη υποχρέωσης και πειθαρχικό παράπτωμα.

Και τόσο τα Όργανα, τα αιρετά Όργανα του Δήμου, όσο και οι υπάλληλοι, έχουν υποχρέωση να συμμορφωθούν στην απόφαση αυτή.

Κατά της απόφασης αυτής... μπορεί να προσβληθεί η απόφαση αυτή μάλλον, από όποιον έχει έννομο συμφέρον, ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής, της γνωστής, του άρθρου 152, μέσα σε προθεσμία ένα μήνα από την έκδοση της απόφασης.

Υπάρχει βέβαια και η αίτηση θεραπείας, όπως θα δείτε, η οποία επειδή ασκείται ενώπιον του αρμοδίου Οργάνου του ΟΤΑ που

εξέδωσε την πράξη, όπως καταλαβαίνεται δεν προτιμάται, διότι μάλλον το αποτέλεσμα είναι αυτονόητο.

Να πούμε εδώ, να προσέξουμε, ότι αν κάποιος θέλει να ασκήσει αίτηση θεραπείας, αυτή δεν έχει θεωρητικά προθεσμία, αλλά εννοείται ότι θα πρέπει να ασκηθεί μέσα στο 15ήμερο που λήγει η προθεσμία για την άσκηση διοικητικής προσφυγής.

Τώρα πολύ γρήγορα ο πειθαρχικός έλεγχος των αιρετών, δηλαδή η κρατική εποπτεία επί των προσώπων. Έχουμε την αστική ευθύνη, είναι ο ένας έλεγχος. Η αστική ευθύνη σημαίνει ότι οι αιρετοί, Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι και λοιπά, οφείλουν να αποζημιώσουν το Δήμο, τον οικείο Δήμο, εκεί που είναι εκλεγμένη, για κάθε θετική ζημιά που προξένησαν σε βάρος της περιουσίας του, του Δήμου, από δόλο ή βαριά αμέλεια. Δεν υπάρχει, δεν θεωρείται αστική ευθύνη του αιρετού έναντι τρίτων.

Η ζημιά καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη κάποιας τριμελούς Ελεγκτικής Επιτροπής. Η Επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις ύστερα από αίτηση του Δήμου ή του Γενικού Γραμματέα... Αυτό είναι λάθος, Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, δεν υπάρχει πια, θα το δούμε πιο κάτω. Ή μετά από αίτηση οποιουδήποτε δημότη.

Αποφασίζει μέσα σε εύλογο λέει διάστημα, εδώ δεν έχουμε αποκλειστική προθεσμία, μετά από έλεγχο και παροχή εξηγήσεων.

Κατά των πράξεων της Επιτροπής αυτής επιτρέπεται προσφυγή στο οικείο Διοικητικό Εφετείο.

Τώρα, η πειθαρχική ευθύνη των αιρετών. Έχουμε τις πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης. Επιβάλλονται μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλούμενου, ή αν αυτός δεν προσέλθει, περάσει η προθεσμία που του έχει τεθεί και δεν προσέλθει να απολογηθεί, και μετά από σύμφωνη γνώμη Πειθαρχικού Συμβουλίου, που βλέπετε πώς συγκροτείται.

Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανιστεί στο Πειθαρχικό Συμβούλιο είτε αυτοπροσώπως, ή με πληρεξούσιο δικηγόρο.

Η γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από το έγγραφο του Αποκεντρωμένου, με το οποίο προτείνεται η ποινή.

Τώρα, το Πειθαρχικό Συμβούλιο επί της πρότασης αυτής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να συμφωνήσει, μπορεί να μη συμφωνήσει, ή μπορεί και να μειώσει ή να αυξήσει την ποινή που έχει προτείνει.

Κατά της απόφασης αυτής χωρεί άσκηση προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας μέσα σε τριάντα μέρες από την κοινοποίησή της.

Να επισημάνουμε εδώ την τροποποίηση του νόμου η οποία έγινε μετά από επιμονή της ΚΕΔΕ, και ειδικά του Προέδρου, ως προς την ιδιάζουσα δωσιδικία η οποία είχε καταργηθεί. Πλέον οι Δήμαρχοι υπάγονται στην ιδιάζουσα δωσιδικία των άρθρων αυτών που βλέπετε του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, που σημαίνει ότι για πλημμελήματα που έκαναν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αρμόδιο είναι το τριμελές Εφετείο, για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων μονομελούς Πλημμελειοδικείου το οικείο Τριμελές Πλημμελειοδικείο, και για πταίσματα ή πλημμελήματα Δημάρχων που διαπράττονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους μόνο και εξαιτίας αυτών, δεν έχουμε τη διαδικασία του αυτοφώρου.

Εδώ έχουμε την έκπτωση εξαιτίας καταδίκης. Εδώ δεν έχουμε διαδικασία όπου αποφασίζει κάποιο Όργανο αναλόγως αν κρίνει ότι πρέπει να παυτεί ή να τεθεί σε αργία. Εδώ έχουμε αυτοδίκαια έκπτωση από το αξίωμα, και είναι σε... αν συντρέχει κάποια από αυτές τις τρεις προϋποθέσεις. Αν τεθούν σε δικαστική συμπαράσταση με τελεσίδικη απόφαση, αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη, και αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ως αυτουργοί ή συμμετοχοί για τα

κάτωθι κακουργήματα... για κακουργήματα ή για τα κάτωθι περιοριστικά αναφερόμενα αδικήματα.

Απαιτεί τη συνδρομή της προϋπόθεσης για τη διάπραξη αδικήματος παράβασης καθήκοντος ενός αιρετούς, απαιτείται η συνδρομή της προϋπόθεσης να προκαλείται και οικονομική βλάβη στο Δήμο.

Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα εντός δεκαπέντε ημερών από τότε που έλαβε γνώση της σχετικής δικαστικής απόφασης.

Αργία. Στις περιπτώσεις τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για τα πιο πάνω πλημμελήματα που είδατε, ή πρωτόδικης καταδικαστικής απόφασης για κακουργήματα, ή αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα, εφόσον έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι ή προσωρινή κράτηση, ο Γραμματέας οφείλει, και εδώ δεν έχουμε δυνατότητα επιλογής, να θέσει τον καταδικασθέντα σε κατάσταση αργίας. Η αργία αίρεται αυτοδικαίως σε περίπτωση που... μεταγενέστερης άρσης των περιοριστικών όρων ή της προσωρινής κράτησης ή τελεσίδικης αθωωτικής απόφασης.

Και οι αιρετοί παύονται επίσης για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος με απόφαση του Υπουργού ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη έκθεση του οικείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης, και σύμφωνη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου.

Κατά της απόφασης αυτής μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του ΣΤΕ μέσα σε δεκαπέντε μέρες.

Τώρα, για τον έλεγχο να μην πούμε πάρα πολλά πράγματα, γιατί ήδη ακούσατε και από την κυρία Λιγωμένου. Έχει απλά ενοποιηθεί όλες... έχουμε τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων, η οποία διενεργεί κατασταλτικούς δημοσιονομικούς ελέγχους, βλέπετε το νόμο, 4270/14. Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου, που αποσκοπούν σε διαπίστωση τήρησης νομοθεσίας, εντοπισμό τυχόν φαινομένων κακοδιαχείρισης, ορθή

εκτέλεση προϋπολογισμού για την επίτευξη των στόχων. Έλεγχος είσπραξης, το ακούσατε ήδη από την κυρία Λιγωμένου.

Και έχουμε την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, και τον Εσωτερικό Έλεγχο. Η Αρχή ανέλαβε το σύνολο των αρμοδιοτήτων των πέντε βασικών ελεγκτικών δημόσιων φορέων, τους βλέπετε. Ο Εσωτερικός Έλεγχος είναι κάτι το οποίο ακόμα δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη. Υπάρχουν κάποια αρχικά βήματα για τη λειτουργία μιας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Η ΚΕΔΕ μαζί με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και την ΕΕΤΑΑ, και με την... υπό την Προεδρεία του Προέδρου της Επιτροπής Θεσμών, του Δημάρχου Βούλας-Βάρης-Βουλιαγμένης, του κυρίου Κωνσταντέλλου, είχαν κάνει... είχαμε συνεργαστεί με μια προγραμματική σύμβαση έτσι ώστε να δούμε τα κριτήρια με τα οποία θα μπορούσε κάποιος Δήμος να ξεκινήσει τον εσωτερικό έλεγχο. Δεν είναι εύκολο. Έχουν βγει Υπουργικές Αποφάσεις σε εκτέλεση του θεσμικού πλαισίου, τρεις Υπουργικές Αποφάσεις. Η πρώτη ήταν αυτή που σας είπα, η εξειδίκευση των κριτηρίων σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σε ΟΤΑ Α' Βαθμού. Βγήκε η επόμενη με τη σύσταση Επιτροπών Ελέγχου στους ΟΤΑ Α' Βαθμού. Και τέλος, η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του... που είναι σχετικά με τον ορισμό εμπειρογνομόνων.

Δεν θα σας κουράσω με αυτά, διότι δεν έχουν νόημα προς το παρόν.

Και θα πάμε, το τελευταίο και κλείνω, σχετικά με τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας Αιρετών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Είναι ένας Κώδικας που ενθαρρύνει, όπως θα δείτε, η έννοιά του, συγκεκριμένα πρότυπα δεοντολογίας και συμπεριφοράς στο σύνολο των αιρετών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Απλά θέλω να τονίσω ότι ο Κώδικας αυτός εμπίπτει στην κατηγορία του ήπιου Δικαίου, αυτό δηλαδή σημαίνει ότι τα πρότυπα που τίθενται, δράσεις και συμπεριφοράς, δεν έχουν την κανονιστικότητα και δεσμευτική νομική ισχύ, απλά ένα παιδευτικό

ρόλο. Έχει εκδοθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας των Αιρετών Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης, πάλι σε συνεργασία της ΚΕΔΕ με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ο οποίος είναι ένα πρότυπο για να προσαρμοστεί από τον κάθε Δήμο σύμφωνα με τις δικές του ανάγκες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε την κυρία Αλεξίου, και κλείσαμε την Ενότητα.

Συγγνώμη, θέλει κάποιος να ρωτήσει κάτι την κυρία Αλεξίου; Όχι. Προχωράμε.

Οπότε πάμε στη δεύτερη Θεματική Ενότητα.

Β' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΟΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Άρα για τα οικονομικά των ΟΤΑ να φωνάξω τον Διδάκτορα Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τον κύριο Ράλλη Γκέκα.

Ρ. ΓΚΕΚΑΣ: Καλημέρα. Συγχαρητήρια και από εμένα. Συγχαρητήρια για το κουράγιο σας που είσαστε ακόμα εδώ, και συγχαρητήρια για την εκλογή σας πάνω από όλα.

Τέτοια ώρα, τέτοια λόγια. Θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατόν πιο σύντομος. Ουσιαστικά η παρέμβασή μου θα έχει δύο σκέλη. Το ένα είναι να προσπαθήσουμε να βάλουμε την ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση στο διεθνές της περιβάλλον, και το δεύτερο είναι να δούμε τα φρέσκα κουλούρια που έχουμε. Θα έχετε δει ότι ήδη ξεκίνησε η κουβέντα στη Βουλή για τον κρατικό προϋπολογισμό 2024. Άρα να δούμε πώς εντάσσονται τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον υπό συζήτηση κρατικό προϋπολογισμό.

Όλα αυτά προσπαθώντας ιδιαίτερα για τους νέους Δημάρχους να δικαιολογήσουμε, να επιχειρηματολογήσουμε, να εξηγήσουμε, πείτε το όπως θέλετε, ορισμένες βασικές πολιτικές και στρατηγικές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ας ξεκινήσουμε με τη διεθνή εμπειρία. Στο χάρτη που βλέπετε είναι ένας χάρτης ο οποίος φτιάχτηκε με βάση έναν δείκτη, τη σχέση των εσόδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως προς το εγχώριο... το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, και είναι ένας δείκτης τον οποίο χρησιμοποιούμε πάρα πολύ συχνά στις διεθνείς συγκρίσεις για να δούμε ένα κράτος κατά πόσο είναι αποκεντρωμένο ή όχι.

Όπως βλέπετε, η χώρα μας δυστυχώς είναι ένα από εκείνα τα ευρωπαϊκά κράτη τα οποία είναι τα πιο συγκεντρωτικά ή αν θέλετε τα λιγότερο αποκεντρωμένα.

Σε αυτό το γράφημα βλέπετε την απόσταση που έχουμε να διανύσουμε σαν ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση από το μέσο ευρωπαϊκό όρο.

Και εδώ πέρα έχουμε να κάνουμε δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι υπάρχουν πάρα πολλές μελέτες και σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά και εμπειρικό, μάλιστα από διεθνείς Οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ, που λένε ότι η ανάπτυξη είναι συνδεδεμένη με την αποκέντρωση.

Να το πω κάπως πιο εύκολα γιατί είναι η ώρα που χρειαζόμαστε βοήθεια όλοι. Δείτε όλα τα ανεπτυγμένα κράτη στον κόσμο, τι συγκρότηση έχουν. Δεν υπάρχει αναπτυγμένο κράτος στον κόσμο που να μην έχει αποκεντρωμένη δομή.

Εδώ λοιπόν αρχίζει να μπαίνει το βασικό αφήγημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που λέει τι; Το πρόβλημά μας στη χώρα μετά από την κρίση, τον κορωνοϊό, την ενεργειακή κρίση, τους πολέμους, και την ακρίβεια, ποιο είναι; Η ανάπτυξη. Άρα λοιπόν πώς θα μπορέσουμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα; Έρχεται λοιπόν η Τοπική Αυτοδιοίκηση, με βάση όλη αυτή τη διεθνή εμπειρία και τη θεωρητική θωράκιση, και λέει ότι ικανή και αναγκαία συνθήκη για να

μπορέσει να αποδεσμευτούν αυτές οι δυνάμεις, οι αναπτυξιακές δυνάμεις, και κάθε τόπος να αναδείξει τα τοπικά του συγκριτικά πλεονεκτήματα, είναι η αποκέντρωση.

Άρα καταλαβαίνετε ότι η αποκέντρωση δεν είναι ένα συνδικαλιστικό αίτημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Δημάρχων, αλλά είναι ένα αναπτυξιακό προαπαιτούμενο για την ίδια τη χώρα μας.

Εδώ πέρα έρχονται οι μελέτες και προχωράνε ακόμα περισσότερο, και λένε ότι εντάξει, να κάνουμε αποκέντρωση για να έχουμε ανάπτυξη. Πού θα στηρίξουμε την αποκέντρωση; Τι θα αποκεντρώσουμε; Θα αποκεντρώσουμε δαπάνες ή θα αποκεντρώσουμε έσοδα;

Όλες σχεδόν οι μελέτες συμφωνούν ότι αν αποκεντρώσουμε έσοδα, είναι πολύ... τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα που παράγουν, που παράγει αυτή η αποκέντρωση, είναι πολύ μεγαλύτερα από ότι είναι αν αποκεντρώναμε δαπάνες.

Για αυτό κιόλας από το 2005 η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει προσανατολιστεί και στα Συνέδριά της, και στις αποφάσεις του Διοικητικού της Συμβουλίου, της ΚΕΔΕ, έχει αποφασιστεί, έχει αποφασίσει να υποστηρίξει τη δημοσιονομική αποκέντρωση. Και όταν λέμε δημοσιονομική αποκέντρωση εννοούμε πριν από όλα στα έσοδα.

Στο χάρτη που βλέπετε υπάρχει ένας άλλος δείκτης που χρησιμοποιείται πάλι σαν δείκτης τοπικής αυτονομίας και αποκέντρωσης. Είναι η σχέση μεταξύ επιχορηγήσεων και ιδίων εσόδων. Για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι, όταν λέμε ίδια έσοδα εννοούμε φόρους, τέλη, και έσοδα από κινητή και ακίνητη περιουσία.

Γιατί θεωρείται αυτός δείκτης, είναι μια πολύ μεγάλη κουβέντα, αν θέλετε τη συζητάμε αργότερα, επειδή δεν έχουμε χρόνο.

Να μπούμε λιγάκι στο ζουμί της ιστορίας. Όταν μιλάμε για επιχορηγήσεις, ουσιαστικά μιλάμε για ΚΑΠ. Είστε τυχεροί γιατί η ΚΕΔΕ έχει επεξεργαστεί και έχει γίνει δεκτή μια νέα κατανομή των ΚΑΠ, οπότε εσείς θα ζήσετε με αυτή. Το μόνο που θέλω να πω, γιατί θα τα αναλύσει αργότερα ο Γιάννης αυτά τα ζητήματα μια και ήταν ο επικεφαλής της ομάδας που διερεύνησε αυτή την ιστορία και πρότεινε τη νέα κατανομή... τον νέο τρόπο κατανομής των ΚΑΠ, οι δύο βασικές πολιτικές κατευθύνσεις που είχε δώσει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ και το Συνέδριο του Βόλου, ήταν πρώτον, να μην υπάρξει Δήμος που να πάρει λιγότερα από ότι έπαιρνε, και δεύτερον, πάρα πολύ σημαντικό, να υποστηριχτούν μέσα από τη νέα κατανομή οι μικροί νησιωτικοί και ορεινοί Δήμοι.

Τώρα, τα ίδια έσοδα όπως είπαμε, όπως βλέπετε στο χάρτη, αν κοιτάξετε καταρχήν την Ελλάδα, βλέπετε ότι σε σχέση με τα σκανδιναβικά κράτη, η Ελλάδα έχει πολύ μεγαλύτερο ποσοστό επιχορηγήσεων από ότι ιδίων εσόδων. Και αυτό είναι ένα ζήτημα που έχει σχέση με την ίδια την αυτονομία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το δεύτερο ζήτημα που όμως είναι πολύ σημαντικό, είναι άμα δείτε την πίτα στην Ελλάδα και την πίτα στη Δανία, θα δείτε ότι περίπου η ίδια. Αυτό τι σημαίνει; Ότι η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει την ίδια αυτονομία ή άμα θέλετε την ίδια δύναμη με την Τοπική Αυτοδιοίκηση της Δανίας; Προφανώς όχι.

Άρα εδώ πέρα τι μπαίνει; Μπαίνει ένα ζήτημα ότι όλους αυτούς τους δείκτες θα πρέπει να τους βλέπουμε σε συνδυασμό με ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Έτσι λοιπόν δικαιολογείται η θέση της ΚΕΔΕ, η οποία προσφέροντας μια εποικοδομητική συνεισφορά στο τελευταίο νόμο και κυρίως στη διαβούλευση που έχει ξεκινήσει με το Υπουργείο Εσωτερικών για την Υπουργική Απόφαση σε σχέση με τους δείκτες αποδοτικότητας, έβαλε το ζήτημα ότι πρέπει να σχεδιαστούν καλά,

να σχεδιαστεί καλά αυτό το σύστημα, και να εμπεριέχει και ποιοτικούς δείκτες.

Πάμε τώρα σε έναν άλλο δείκτη, ο οποίος έχει σχέση με αυτό που είδαμε πρώτα, με τα έσοδα, και είναι οι δαπάνες. (...) βλέπετε τη διαφορά, στο 2,7% ήταν σε σχέση με το ΑΕΠ, ενώ εδώ είναι οι δαπάνες σε σχέση με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες.

Πάλι από ότι βλέπετε είμαστε στον πάτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν προσπαθήσουμε να το δούμε αυτό και με τα καινούργια δεδομένα των διεθνών Οργανισμών, που παίρνουν υπόψη τους μια σειρά ποιοτικά χαρακτηριστικά, η θέση της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ακόμα χειρότερη. Παραδείγματος χάρη, αυτό που λένε, αυτό που ρωτάνε είναι το εξής. Είμαι εγώ ένας μικρός Δήμος, με τα χίλια ζόρια προσπαθώ και καταφέρνω να διατυπώσω μια πρόταση. Με τα ένα εκατομμύρια ζόρια αυτή η πρόταση περνάει και βρίσκω τα λεφτά. Ωραία, και τα βρήκα τα λεφτά. Πώς θα μπορέσω να την υλοποιήσω αυτή την πρόταση, όταν για να πάρω ένα δημοτικό υπάλληλο χρειάζεται πράξη Υπουργικού Συμβουλίου;

Και επειδή πολύ σας έκαψα την καρδιά μέχρι στιγμής με όλο αρνητικά... με όλους τους αρνητικούς δείκτες για την ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση, ας πάμε σε ένα θετικό.

Αυτή είναι η κατάσταση του δημοσιονομικού χρέους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με το συνολικό δημοσιονομικό χρέος. Τι λέει αυτό το γράφημα; Ότι η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι η λιγότερο χρεωμένη σε όλη την Ευρώπη.

Το έβαλα αυτό το γράφημα γιατί νομίζω ότι έχετε ακούσει και εσείς, και θα πρέπει κάποτε να απαντηθούν όλα αυτά τα δημοσιεύματα, που λένε ότι φταίνε τα λαμόγια οι Δήμαρχοι, φταίει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για το δημοσιονομικό χρέος της χώρας και τα λοιπά. Για δείτε, πολύ λογικά, πώς είναι δυνατόν το 0,5% να είναι υπεύθυνο για το 99,5% του δημοσιονομικού χρέους;

Μάλιστα σε αυτό το σημείο έρχεται για καλή μας τύχη και απαντά και ο κρατικός προϋπολογισμός του 2024 που θα δούμε

παρακάτω, και τι λέει; Ότι δεν υπάρχει σε κανέναν Δήμο ούτε ένα ευρώ αυτή τη στιγμή που να μην εξυπηρετείται. Σε κανένα Δήμο, ούτε ένα ευρώ.

Πάμε τώρα να δούμε τι λέει ο κρατικός προϋπολογισμός, μια και μπήκαμε σιγά-σιγά σε αυτό.

Το πρώτο θετικό στοιχείο στην όλη ιστορία είναι ότι η οικονομία μας παρουσιάζει μια μεγέθυνση το '23 σε σχέση με το '22, του 2,7%. Αυτό το 2,7% σημαίνει ότι έχουμε το μεγαλύτερο ρυθμό μεγέθυνσης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση αν αφαιρέσετε τη Μάλτα. Αυτό κρατήστε το γιατί θα το δούμε παρακάτω και είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Αυτή η οικονομική μεγέθυνση βοήθησε πάρα πολύ, και αυτή για την ακρίβεια, βοήθησε στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Βλέπετε τα τρία τελευταία έτη σε απόλυτους αριθμούς, σε απόλυτα ευρώ, τι αύξηση των φορολογικών εσόδων έχουμε, αλλά μια και κρίναμε προηγούμενα το '23 με το '22, βλέπουμε ότι τα φορολογικά έσοδα αυτών των δύο ετών αυξήθηκαν κατά 9%. Κρατήστε το, γιατί στο τέλος, στο κλείσιμο, θα μας χρειαστεί αυτό το συμπέρασμα.

Από τα δύο αυτά γραφήματα τι βγάζουμε; Βγάζουμε ότι δεν είμαστε πια σε μια κατάσταση όπως ήμασταν πριν δέκα χρόνια, και δεύτερον, ότι τα φορολογικά έσοδα πάνε σχετικά καλά. Δηλαδή το '23 '22 είχαμε 9%, το '24 '23 έχουμε ένα 3%.

Πάμε τώρα να δούμε τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έτσι όπως παρουσιάζονται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Το πρώτο που θα σας παρακαλούσα να δείτε είναι αυτό που λέει μεταβιβάσεις σε πρώτο βαθμό Τοπική Αυτοδιοίκηση συνολικές, εκεί που υπάρχει το βέλος, και βλέπετε ότι οι συνολικές επιχορηγήσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από το κεντρικό κράτος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, το 2024 σε σχέση με το 2023 θα είναι αυξημένες κατά 15-16 εκατομμύρια. Δηλαδή 0,7%.

Πρώτο ερώτημα που μας τίθεται, πώς είναι δυνατόν να αυξάνονται τόσο πολύ τα φορολογικά έσοδα, και αυτή η αύξηση των

φορολογικών εσόδων να μην έχει καμία ανταπόκριση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το δεύτερο πρόβλημα που προκύπτει είναι τεχνικό. Όπως βλέπετε παρακάτω, όταν ο κρατικός προϋπολογισμός περιγράφει τους ΚΑΠ, ουσιαστικά λέει ότι το 2024 θα έχουμε μια αύξηση των ΚΑΠ 140 εκατομμύρια σε σχέση με το '23, έτσι; Πώς τα 140 εκατομμύρια γίνονται 16; Με τον απλό λόγο ότι υπάρχουν σε αυτά τα τρία σημεία που έχω κυκλώσει, μηδενικά για το 2024.

Στην τελευταία συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, μπήκε πάρα πολύ έντονα το ζήτημα... δεν είναι αυτή τη στιγμή και δεν είναι δικιάς μου αρμοδιότητας να το συζητήσουμε, άμα θέλετε όμως υπάρχουν εδώ ειδικοί, το τι γίνεται με το τέλος ταφής, τι γίνεται με το ενεργειακό κόστος, και κυρίως τι γίνεται με το καινούργιο κόστος μισθοδοσίας.

Αυτά τα 140 εκατομμύρια που είδαμε προηγούμενα, που έβαλε ο κρατικός προϋπολογισμός στους ΚΑΠ, έχουν μία δικαιολογητική βάση, και το λένε και μέσα στην εισηγητική τους έκθεση. Ότι δηλαδή το νέο κόστος μισθοδοσίας θα είναι για την Τοπική Αυτοδιοίκηση περίπου 170 εκατομμύρια, και έτσι πάνε να καλύψουν, με τα 140 εκατομμύρια πάνε να καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος από αυτό.

Με αυτή όμως την απουσία των τριών μεγεθών που βλέπετε εδώ πέρα, ουσιαστικά αυτή η αύξηση εξαφανίζεται.

Τώρα, δεν είναι της ώρας να το συζητήσουμε. Ξέρετε πολύ καλά ότι τα οικονομικά... οι ΚΑΠ μάλλον, οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι, ουσιαστικά χρηματοδοτούνται από τρεις φόρους. Από το φόρο εισοδήματος, από τον ΕΝΦΙΑ, και από το ΦΠΑ. Κανονικά η χρηματοδότηση αυτών των φόρων έπρεπε να μας φέρει 875 εκατομμύρια. Αυτά που έχουν εγγραφεί φέτος στον κρατικό προϋπολογισμό είναι 140. Δηλαδή ουσιαστικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση παίρνει μόνο για φέτος μέσω των ΚΑΠ λιγότερα 735 εκατομμύρια. Γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί μετά τον νόμο 3852, έχουν

περάσει μια σειρά νόμοι, αυτό που έχουμε συνηθίσει να τους λέμε μνημονιακοί, οι οποίοι φυσικά δεν έχουν ανασταλεί, οι οποίοι φυσικά επενεργούν αρνητικά στα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στο ζήτημα των ΚΑΠ.

Εδώ βλέπετε την πορεία που έχει το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Λέω το εθνικό και όχι τα συγχρηματοδοτούμενα. Τι βλέπουμε; Βλέπουμε ότι μετά το 2020 υπάρχει μια ανοδική πορεία.

Ένα άλλο στοιχείο το οποίο θα σας παρακαλούσα να πάρετε υπόψη σας, είναι ότι μόνο το Ταμείο Ανάκαμψης το 2024 θα μοιράσει τρία δισεκατομμύρια επτακόσια εκατομμύρια περίπου. Μαζί με τα δύο πενήντα του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, φτάνουμε στα 5 δισεκατομμύρια. Σε αυτή την κατανομή, σε αυτή τη χρηματοδότηση, για να μην πω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι απύσχα, δεν είναι απύσχα, αλλά ο ρόλος της είναι περιθωριακός. Και όλοι καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι μετά την κρίση, και ιδιαίτερα μετά την εξαφάνιση της ΣΑΤΑ, να μπορέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση να ξανά στήσει τις τοπικές της υποδομές.

Για όλους αυτούς τους λόγους η ΚΕΔΕ έχει ορισμένα πολύ βασικά αιτήματα. Το πρώτο είναι η χωρίς όρους εφαρμογή του 3852. Το δεύτερο είναι η έναρξη της διαδικασίας για τα παρακρατηθέντα. Το τρίτο είναι αυτό που είπαμε, η συμμετοχή της ΚΕΔΕ στο ΠΔΕ και στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας να είναι διακριτή και γενναιόδωρη. Η κάλυψη του ενεργειακού κόστους έτσι όπως το είπαμε.

Και το τελευταίο είναι ένα ζήτημα το οποίο έχει σχέση με το φορολογικό νομοσχέδιο που συζητιέται τώρα, και εκείνο που είχαμε παλιά, το τέλος παρεπιδημούντων, που ύστερα το έκαναν τέλος διαμονής, και τώρα το μεταφράσανε σε τέλος ανθεκτικότητας και κλιματικής κρίσης, να ξανά γυρίσει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ένα τελευταίο σχόλιο. Θα σας παρακαλούσα πάρα πολύ να πάρετε υπόψη σας ότι είναι τελείως προσωπικό, και επειδή ίσως

είναι η τελευταία φορά που συναντιόμαστε, επιτρέψτε μου αυτή την παρέκκλιση.

Κοιτάξτε να δείτε, αυτά τα αιτήματα, ιδιαίτερα τα δύο πρώτα, τουλάχιστον από το 2011 είναι πάντοτε στο διεκδικητικό... πάνω-πάνω στο διεκδικητικό πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τώρα πλέον που έτσι όπως είδαμε τα πράγματα δεν είναι όπως ήταν την προηγούμενη δεκαετία, έχω την αίσθηση ότι ήρθε ο καιρός να λύσουμε τις παλιές διαφορές, και να βάλουμε στο τραπέζι την κουβέντα για έναν νέο 3852 ή για μία νέα συζήτηση το πώς θα χρηματοδοτηθεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Σας είπα προηγούμενα ότι να κρατήσετε τα δύο ποσοστά, δηλαδή την αύξηση σε σχέση με το ΑΕΠ, και την αύξηση σε σχέση με τα φορολογικά έσοδα. Και αυτό γιατί; Γιατί υπάρχουν ήδη απόψεις που λένε ότι κοιτάξτε να δείτε, μια καλή λύση είναι να συνδέσουμε την αύξηση των ΚΑΠ με το ΑΕΠ. Με τα σημερινά δεδομένα θα είχαμε μία 2% αύξηση, όταν τα φορολογικά έσοδα είναι στο 9%.

Τι θέλω να πω. Θέλω να πω ότι καλό είναι να την κάνουμε αυτή την κουβέντα, αλλά να είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, γιατί αυτή η κουβέντα δεν θα κλείσει σε δύο χρόνια, θα έχει ένα βάθος 10ετίας όπως έχει τώρα, και έτσι πρέπει όλα αυτά να τα πάρουμε υπόψη μας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή και συγγνώμη αν σας κούρασα.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Υπάρχουν ερωτήσεις παρακαλώ για τον κύριο Ράλλη; Κάποια ερώτηση;

Κύριε Γούπιε, ήρθε η σειρά σας. Είναι ο προτελευταίος νομίζω, μετά η κυρία Αλεξίου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Για να σε δω. Γούπιος ίσον ΕΕΤΑΑ.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν. Ο Πρόεδρος είναι από τη Μάνη, οπότε...

Καταρχήν και εγώ να σας συγχαρώ για την εκλογή σας.

Εισαγωγικά να πω δυο πράγματα, γιατί θα συνεχίσω λίγο την... του Ράλλη. Απλώς να πω ότι όλες οι εισηγήσεις θα έρθουν στα χέρια σας. Δεύτερον, υπάρχουν κείμενα που είναι έτοιμα και θα έρθουν στα χέρια σας, που είναι έξι-επτά κείμενα, το οποίο το ένα αφορά τα θέματα εποπτείας, το δεύτερο αφορά τον Οδηγό του Υπουργείου Εσωτερικών, που αναφέρθηκε προηγουμένως. Αφορά ένα κείμενο για τη δημοσιονομική διαχείριση. Τα στοιχεία που είπε ο κύριος Γκέκας προηγουμένως, είναι σε (...), σε αριθμούς, και είναι έτοιμο και αυτό. Καθώς και ένα κομμάτι για το ΕΣΠΑ.

Θα ήθελα αύριο το πρωί εννιά και μισή να είστε εδώ, γιατί θα ξεκινήσει το ΕΣΠΑ και θα είναι όλοι οι εκπρόσωποι των ΠΕΠ, άρα θα είναι πολύ σημαντικό το πρωί να είστε από την αρχή που θα ξεκινήσουμε.

Αυτά εισαγωγικά. Επειδή η ώρα είναι προχωρημένη, θα προσπαθήσω να μείνω σε κατά τη γνώμη μου κρίσιμα ζητήματα, κρίσιμα... τέλος πάντων, ενδιαφέροντα ζητήματα που να έχετε.

Ανέφερε ο Ράλλης προηγουμένως τους ΚΑΠ. Βλέπετε την εξέλιξη των ΚΑΠ και του ΠΔΕ, πού ήταν το 2010, πού είναι το 2022. Αυτή είναι μεγάλη, η μείωση δηλαδή 65% των ΚΑΠ και περίπου 85% της ΣΑΤΑ. Άρα αντιλαμβάνεστε ότι η ΣΑΤΑ στην ουσία τα τελευταία δέκα χρόνια δεν υπάρχει για την Αυτοδιοίκηση. Δηλαδή τα χρήματα δεν φτάνουν για τη συντήρηση των υποδομών.

Λίγα λόγια για τους ΚΑΠ. Ήδη (...), νομίζω δημοσιεύτηκε μέσω της... από το Υπουργείο Εσωτερικών, η πρόταση για τη νέα κατανομή των ΚΑΠ. Δεν θα πω πολλά πράγματα. Στηρίχθηκε στη μελέτη της ΕΕΤΑΑ που την κάναμε σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ, σε συνέχεια κατευθύνσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ευνοούνται όπως είδατε, κυρίως οι μικροί νησιωτικοί και ορεινοί Δήμοι. Αυτή ήταν η κατεύθυνση. Και νομίζω εκεί υπάρχουν αυξήσεις από 20 έως και 90%. Και περιφερειακοί Δήμοι που έχουν μεγάλη έκταση και τα λοιπά.

Μια πρόταση να κάνω, γιατί αφορά και το Προεδρείο της ΚΕΔΕ, ότι θα έπρεπε... ότι θα πρέπει, όπως λέμε και στη μελέτη μέσα που έχουμε κάνει, να υπάρχει παρακολούθηση και ετήσια αξιολόγηση του τρόπου κατανομής των ΚΑΠ. Είναι πολύ σημαντικό, ώστε όποιες στρεβλώσεις υπάρχουν στην πρώτη εφαρμογή, γιατί αντιλαμβάνεστε υπήρξε μια μεγάλη μετατόπιση... δηλαδή αυτή η αύξηση των ΚΑΠ κατά 240 εκατομμύρια στην ουσία κατανεμήθηκε στους μικρούς και μεσαίους Δήμους ή τους Δήμους με μεγάλη έκταση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, Γιάννη, και απευθύνομαι και σε εσένα ως Πρόεδρο της Επιτροπής, ετησίως θα πρέπει η Επιτροπή Οικονομικών να ελέγχει και να δει αν υπάρχουν αποκλίσεις για να μπορεί να διορθωθούν στην επόμενη κατανομή.

Μπαίνω σύντομα στα θέματα οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης. Θα πρέπει να πω ότι πλέον από το 2014... μάλλον από την έναρξη του μνημονίου και μετά, υπάρχει ένα σφιχτό δημοσιονομικό πλαίσιο για την ορθολογική διαχείριση των ποσών όλων των φορέων γενικής κυβέρνησης, είτε αφορά τους Δήμους, είτε τις Περιφέρειες, ή την κεντρική διοίκηση, είτε και ακόμα ανώνυμες εταιρείες σαν την ΕΕΤΑΑ, που είναι όλοι φορείς γενικής κυβέρνησης, η οποία έχουν μερικές σημαντικές αλλαγές και θα πω ποιες είναι κατά τη γνώμη μου στους ΟΤΑ τα κρίσιμα.

Δεν θα πω για τις βασικές αρχές, είναι δεδομένο. Ανέφερε προηγουμένως η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δεν θα πω για αυτά τα πράγματα.

Να μιλήσω λίγο ποιοι είναι... ποια Όργανα ασχολούνται με την οικονομική διοίκηση και διαχείριση στους Δήμους πλέον.

Έχουμε τρία Όργανα στους Δήμους στην ουσία, έχουμε το Δημοτικό Συμβούλιο, που βλέπετε ποιες είναι οι αποφάσεις που παίρνει, δηλαδή εγκρίνει τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό και τα λοιπά. Τη Δημοτική Επιτροπή, που είναι θα έλεγα το κύριο, το κυρίαρχο Όργανο πλέον στη διαχείριση, αλλά θα έλεγα και σε άλλα (...), γιατί παίρνει, ενσωματώνει και την Εκτελεστική Επιτροπή,

προβληματικό εδώ γιατί η Εκτελεστική Επιτροπή είχε άλλο ρόλο, δεν είχε ρόλο Δημοτικής Επιτροπής, (...) Επιτροπής Ποιότητας Ζωής. Είναι ένα ζήτημα κατά τη γνώμη μου. Δηλαδή κάποιες αρμοδιότητες δεν θα έπρεπε να πάνε στη Δημοτική Επιτροπή, η οποία είναι και συμπολίτευση και αντιπολίτευση, ενώ είχε άλλο ρόλο η Εκτελεστική Επιτροπή. Ήταν Όργανο management και διοίκηση του Δήμου.

Και ο Δήμαρχος, ο οποίος όπως ανέφερε... νομίζω ανέφερε ο Κίμωνας, είναι υποχρεωμένος να εκτελεί όλες τις αποφάσεις της Επιτροπής και του Δημοτικού Συμβουλίου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, ναι, σωστά, το πάνω, θέλει διόρθωση. Δημοτική Επιτροπή.

Αποφασίζει για την έγκριση δαπανών, άρα εσείς αποφασίζετε για την έγκριση, είστε διατάκτες όλων των πιστώσεων, άρα θα φέρετε μεν και τη δημοσιονομική ευθύνη για κάποια λάθη που μπορεί να γίνουν, που είναι ιδιαίτερα (...), και βέβαια είναι ο προϊστάμενος του Δήμου, άρα ελέγχει όλες τις Υπηρεσίες του Δήμου.

Και βέβαια έχει τα θέματα απευθείας αναθέσεων, που δεν θα πω κάτι τώρα, θα τα πει στη συνέχεια η Ντορέτα, πολύ σύντομα, η κυρία Αλεξίου, για να κλείσουμε τη σημερινή Ημερίδα.

Θα ήθελα να πω ένα από τα κρίσιμα σημεία αυτής της δημοσιονομικής μεταρρύθμισης είναι ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή. Θυμίζω ότι μέχρι το 2018 υπήρχε ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Άρα αυτός που έλεγχε τις δαπάνες μας ήταν ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα αρμόδια Όργανα. Τώρα στην ουσία ο ρόλος αυτός έχει πέσει στο ρόλο του Οικονομικού... του Προϊστάμενου Οικονομικών Υπηρεσιών. Άρα φέρνει από μόνο του, με βάση τη δημοσιονομική (...), ένα σημαντικό ρόλο ευθύνης. Δηλαδή αυτός όπως βλέπετε, τον ονομάζουν και θεματοφύλακα της χρηστής οικονομικής διαχείρισης.

Δηλαδή όλος ο ρόλος έπεσε στον Οικονομικό Διευθυντή και στην Οικονομική Υπηρεσία εννοείται. Και για αυτό ο Οικονομικός Διευθυντής οφείλει να αρνηθεί κάποια δαπάνη εφόσον δεν τηρούνται οι προϋποθέσεις που θα πω πιο κάτω έτσι πολύ σύντομα, και είναι κρίσιμο γιατί η άρνησή του σημαίνει ότι θα πρέπει ή να πάρετε την απόφαση να του δώσετε εντολή να προχωρήσει και θα αποσταλεί αυτή η απόφαση στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ή θα πρέπει να δείτε με ποιον τρόπο μπορεί να ξεπεραστεί αυτή η άρνηση του Οικονομικού Διευθυντή.

Άρα θέλω να πω ότι εδώ είναι σημαντικός ο ρόλος, άρα σημαντική και η συνεργασία μαζί του. Δηλαδή με τον Οικονομικό Διευθυντή. Είναι πολύ σημαντική αυτή η συνεργασία, για να έχουμε ήσυχο το κεφάλι μας όταν έρθει κάποτε ο κατασταλτικός έλεγχος και μπορεί εμείς να μην είμαστε καν πιθανόν Δήμαρχοι. Άρα είναι ιδιαίτερα σημαντικό να είμαστε πάρα πολύ σαφείς και τυπικοί στα θέματα αυτά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν μπορεί να είναι Δήμαρχος ο ΠΟΥ, υπάρχει θεσμικό νομικό πλαίσιο, να μην μπούμε τώρα σε αυτό. Μπορεί να το κουβεντιάσουμε όμως και μετά. Απλώς λέω ότι ο νομοθέτης... Άρα θα πρέπει να δούμε ποια είναι η αρμοδιότητα του ΠΟΥ και πώς μπορεί να (...), και υπάρχουν και οι ερωτήσεις που μπορεί να υπάρχουν.

Τώρα, πάμε να δούμε λίγο τον προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός πολλές φορές τον βλέπουμε με έναν τρόπο διεκπεραιωτικό. Θα έλεγα ότι είναι το μόνο εργαλείο πολιτικής που έχουμε στο Δήμο μαζί με το μακροπρόθεσμο (...). Δηλαδή μέσα από τον προϋπολογισμό ορίζουμε και ιεραρχούμε τι θα γίνει την επόμενη περίοδο στο Δήμο. Άρα ο προϋπολογισμός μας είναι καταρχήν ένα εργαλείο προγραμματισμού, δεν είναι εργαλείο μόνο δημοσιονομικής διαχείρισης (...). Δηλαδή εκεί θα ιεραρχήσουμε, μαζί με το τεχνικό πρόγραμμα, ποιες ενέργειες και δράσεις, και πού

θα πάνε τα χρήματα παραπάνω. Δηλαδή φέτος πήραν κάποιοι Δήμοι... θα πάρουν αύξηση 80% των ΚΑΠ. Θα αποφασίσουν με ποιον τρόπο και σε ποιες προτεραιότητες θα κατανεύουν αυτά τα ποσά μέσα από το (...).

Άρα θα έλεγα κυρίαρχα είναι ένα εργαλείο προγραμματισμού του Δήμου. Είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Το δεύτερο, είναι εργαλείο δημοσιονομικής διαχείρισης. Όλες οι δαπάνες πρέπει να είναι στον προϋπολογισμό, και πρέπει να είναι σωστά οριοθετημένες και κωδικοποιημένες ώστε να μην έχουμε προβλήματα κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Άρα ένα ιδιαίτερα σημαντικό κομμάτι εδώ, το οποίο αφορά κυρίως τις Οικονομικές Υπηρεσίες και οι συζητήσεις που κάνετε εσείς την ώρα που καταρτίζετε.

Και μια ιδέα. Επειδή πλέον καταργείται η Επιτροπή Διαβούλευσης, δεν υπάρχει, άρα δεν συμμετέχει πουθενά ο πολίτης, θα έλεγα με τη νέα περίοδο είναι μια ευκαιρία να αξιοποιήσετε ως Δήμοι, όποιοι μπορούν, το θέμα του συμμετοχικού προϋπολογισμού, για να μπορούν να συμμετέχουν οι δημότες, όχι σε όλο τον προϋπολογισμό, αλλά το ποσό εκείνο ή τα έργα εκείνα που είναι κρίσιμα για την περιοχή και μπορεί να συζητηθούν με τους δημότες για να δούμε ποιες είναι οι ιεραρχήσεις και προτεραιότητες.

Νομίζω είναι ένα κρίσιμο ζήτημα, γιατί είναι και το μόνο σημείο συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία του Δήμου και της Δημοτικής Αρχής, μια και λέμε ότι ο Δήμος είναι η πλησιέστερη δομή στον πολίτη.

Δεν θα μείνω για τα έσοδα, τα είπε και ο Ράλλης, μερικά για τα έσοδα. Ξέρουμε ότι στη χώρα μας τα έσοδά μας σε σχέση με τους (...), είναι σχετικά χαμηλά. Δεν συμβαίνει σε όλους τους Δήμους της χώρας. Υπάρχουν Δήμοι που ο δείκτης είναι πάρα πολύ καλός, δηλαδή τα τακτικά έσοδα που έχει, τα ίδια έσοδα, προς τις επιχορηγήσεις, μπορεί να είναι... το 23% να είναι επιχορηγήσεις

μόνο. Υπάρχουν Δήμοι, όπως μικροί, νησιωτικοί, ορεινοί, επαρχιακοί, που συμβαίνει το ακριβώς αντίστροφο.

Είναι ένας δείκτης σημαντικός που προσπαθήσαμε να τον λάβουμε στην κατανομή υπόψη, πιθανώς σε μελλοντική κατανομή να ληφθεί περισσότερο υπόψη γιατί παρέμεινε ως πρόταση.

Δεν θα μπω... Εδώ απλώς ήθελα να πω ότι ποια είναι... ότι τελικά τα έσοδά μας προέρχονται (...) από αυτές τις δύο, δηλαδή ανταποδοτικά τέλη και επιχορηγήσεις.

Εδώ ένα θέμα που έχουμε και πρέπει να το δούμε και οι νέες Δημοτικές Αρχές, είναι τα υπόλοιπα των Δήμων. Βλέπετε ότι έχουμε δύο δισεκατομμύρια υπόλοιπο στους Δήμους, το οποίο δεν αξιοποιείται. Γιατί; Γιατί πιθανόν να είναι δεσμευμένο σε έργα. Θα πρέπει όμως οι Δημοτικές Αρχές να το δουν. Δηλαδή είναι μια ευκαιρία να δουν αυτά τα υπόλοιπα που είναι αρκετά υψηλά, δηλαδή είναι όσοι είναι (...) ΚΑΠ ενός έτους. Είναι δύο δις. Και βλέπετε η γραμμή, πώς έχουν αυξηθεί μέχρι τώρα και τα τελευταία χρόνια.

Άρα να δείτε ποια έργα είναι... ποιοι πόροι είναι δεσμευμένοι και πού, και πώς μπορούν να αποδεσμευτούν, να τρέξουν περισσότερο, πιο γρήγορα τα έργα.

Θα ήθελα ειδικά για τα έσοδα να αξιοποιήσετε το GovHub της ΚΕΔΕ, και οι υπάλληλοί σας, άρα σε μια συνεργασία με τους υπαλλήλους, για τους υπαλλήλους, και για την πλατφόρμα (...), και τον ΠΕΛΩΠ, και τα ακαθάριστα έσοδα, και μια ολόκληρη λειτουργία. Δεν μπορεί να μιλήσουμε για όλα αυτά σήμερα, πιθανόν μια ειδική κουβέντα. Νομίζω οι αρμόδιοι υπάλληλοι που έχουν συντονιστεί σε αυτό θα πρέπει να αξιοποιηθούν για να βελτιώσουν, ειδικά στους μεγάλους Δήμους που έχουν και ίδια έσοδα σημαντικά, να αξιοποιήσουν όλο το μηχανισμό αυτόν που έχει δημιουργήσει η ΚΕΔΕ.

Θα έλεγα λίγα πράγματα για τη μεθοδολογία κατάρτισης του προϋπολογισμού, αλλά δεν θα πω γιατί νομίζω οι περισσότεροι είστε έμπειροι, μπορείτε να τα κάνετε. Δηλαδή...

Νομίζω στο τελευταίο, είναι εκεί... στις επενδύσεις και στις λοιπές δαπάνες, είναι εκεί που μπορεί κανείς να κάνει μια διαβούλευση όποιος θέλει να κάνει συμμετοχικό προϋπολογισμό, και ίσως για αυτό με την ΕΕΤΑΑ κάνουμε και μια ειδική Ημερίδα την επόμενη χρονιά.

Τώρα, λίγα λόγια... είπε και η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι μια δαπάνη πρέπει να είναι νόμιμη και να γίνει με κανονικό τρόπο. Αυτά είναι τα βασικά βήματα. Το πρώτο είναι να προβλέπεται η δαπάνη στον προϋπολογισμό. Δεν μπορούμε να πάμε να κάνουμε καμία δαπάνη εκτός προϋπολογισμού. Άρα ο προϋπολογισμός είναι και προγραμματικός, και δημοσιονομικός, πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο. Είναι κρίσιμο δηλαδή. Καμία δαπάνη δεν μπορεί να γίνει εκτός προϋπολογισμού.

Δεύτερον. Καμία δαπάνη δεν μπορεί να ξεκινήσει αν δεν γίνει ανάληψη υποχρέωσης, από τον διατάκτη, τον Δήμαρχο, άρα και εκεί υπάρχει το ζήτημα ότι ο αρμόδιος Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών μπορεί να βάλει κάποια πράγματα, θα πω (...).

Το τρίτο είναι η δαπάνη εκτός από νόμιμη, να είναι και κανονική. Δηλαδή να εκτελεστεί με νόμιμο τρόπο. Άρα όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις, να ακολουθήσουμε τη διαδικασία των δημοσίων συμβάσεων.

Γιατί τα λέω αυτά; Είναι σημαντικά, γιατί την ώρα που είστε πιεσμένοι και θέλετε να κάνετε κάτι, μπορεί να πείτε να το κάνουμε αυτό γρήγορα, αλλά μετά θα βγει (...) στο τέλος ή μετά από τέσσερα χρόνια όταν θα έρθει ο έλεγχος, κατασταλτικός έλεγχος πλέον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Να εκκαθαριστεί με νόμιμο τρόπο και να πληρωθεί.

Θα μπορούσα να μείνω λίγο παραπάνω σε αυτά, δεν θα μείνω, εδώ είναι και τα βήματα. Εδώ ο ΠΟΥ σας λέω, για ποιο λόγο

ο ΠΟΥ, ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, μπορεί να αρνηθεί μια δαπάνη η οποία είναι. Μπορεί να υπάρξει... αν δεν υπάρξει επαρκής πίστωση στον προϋπολογισμό, δηλαδή αν η πίστωση που έχουμε δώσει στον προϋπολογισμό δεν έχει πλέον υπόλοιπο, δεν μπορεί να την υπογράψει. Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να την υπογράψει το Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, γιατί τότε βαρύνει αυτόν μετά ο καταλογισμός. Άρα αντιλαμβάνεται... δηλαδή η αρμοδιότητα έχει και ευθύνη (...), και για τον Δήμαρχο βέβαια, και για τον Προϊστάμενο, και για την Οικονομική Υπηρεσία.

Η δαπάνη να προβλέπεται από διάταξη νόμου (...) και να εξυπηρετεί την αποστολή του φορέα. Είναι ένα κρίσιμο ζήτημα, εκεί υπάρχει μερικές διαφορές που ανέφερε... ποια είναι η λειτουργική δαπάνη, υπάρχουν και αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Να μην έχει (...) σε παραγραφή.

Και το τελευταίο, να έχει... η χρονική προτεραιότητα, να εξοφληθούν πρώτα τα παλιά και μετά τα νέα.

Άρα όταν ο ΠΟΥ βρει κάποια από αυτά, τότε μπορεί να αρνηθεί.

Αν ο Δήμαρχος είναι πεισμένος ότι αυτή η δαπάνη είναι νόμιμη, μπορεί να κάνει και ερωτήσεις άτυπα στο (...), τότε μπορεί να εντέλλει και να γίνει. Υπάρχουν και δαπάνες που μπορεί να ρωτήσει και τι γίνεται με το (...), αλλά γενικά νομίζω αυτή είναι μια διαδικασία που είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Δεν θα μείνω πολύ, δεν θα (...) καθόλου για τις δημόσιες συμβάσεις, θα πει λίγα πράγματα η κυρία Αλεξίου στο τέλος για τις δημόσιες συμβάσεις.

Εδώ μιλάμε για την εκκαθάριση δαπάνης που η Οικονομική Υπηρεσία είναι... εδώ ελέγχει πλέον την κανονικότητα της δαπάνης, αν τηρούνται όλες οι διαδικασίες και τα λοιπά.

Σημειώνω ότι από το '18 και μετά ο Δήμαρχος δεν υπογράφει τα εντάλματα, άρα δεν έχει και καμία ευθύνη. Δηλαδή η ευθύνη του

είναι μέχρι εκεί που υπογράφει την ανάληψη υποχρέωσης. Για αυτό και οι Οικονομικές Υπηρεσίες αντιδρούν πολλές φορές γιατί σου λέει από εκεί και πέρα η ευθύνη είναι δικιά μας. Άρα για αυτό στην ουσία όλη... ο έλεγχος των ενταλμάτων πληρωμής που υπήρχε στον Επίτροπο πριν, έχει πάει τώρα στην Οικονομική Υπηρεσία. Άρα για αυτό αυτές οι... πολλές φορές οι διαστάσεις μεταξύ Δημάρχων και Οικονομικών Υπηρεσιών. Αν και νομίζω με τις τελευταίες αποφάσεις και τον τελευταίο νόμο, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχει γίνει αρκετή διάκριση για ποιες είναι οι ευθύνες του κάθε αρμόδιου Οργάνου.

Εννοείται ότι κανείς Δήμαρχος δεν μπορεί να εμπλέκεται στην οικονομική διαχείριση, γιατί ταυτόχρονα γίνεται υπόλογος. Άρα δεν μπλέκεται ποτέ, και δεν υπογράφει ούτε εντάλματα, ούτε και επιταγές. Απαγορεύεται. Επιταγές υπογράφουν οι υπάλληλοι του Δήμου. Άρα δεν εμπλέκεται σε καμία ουσιαστική διαχείριση του Δήμου.

Δεν θα πω πολλά για τα θέματα ελέγχου. Αυτό που είπε όμως το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Δηλαδή αν έχουμε ένα σωστό σύστημα διαχείρισης Εσωτερικού Ελέγχου, δηλαδή το σύστημά μας, οι διαδικασίες που τηρούμε είναι σωστές, τότε και ο έλεγχος θα είναι πολύ γρήγορος. Θα πει ότι τηρούνται σωστές διαδικασίες, υπάρχουν σωστές διαδικασίες, υλοποιούνται, υπάρχουν υπογραφές, άρα δεν χρειάζεται να κάνω. Όταν βρει πρόβλημα τότε εκεί μπορεί να πάει σε ολόκληρο έλεγχο του Δήμου.

Και κλείνω για τις ευθύνες και τα Όργανα, για να κλείσουμε αυτή την Ενότητα. Θα έλεγα ότι να δούμε μόνο τα ασυμβίβαστα. Δηλαδή δεν μπορεί ο διατάκτης να είναι και Προϊστάμενος, να εμπλέκεται σε διαδικασίες του Προϊστάμενου Οικονομικών Υπηρεσιών. Ο διατάκτης δεν πρέπει να είναι ποτέ (...) υπόλογος, άρα δεν λαμβάνει ποτέ χρήμα και τα λοιπά. Και ο διατάκτης και ο εκκαθαριστής είναι διαφορετικός, δηλαδή ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών έχει άλλον εκκαθαριστή, δεν είναι ο ίδιος,

ακριβώς για να υπάρχει σύστημα ελέγχου και δικλείδες ασφαλείας στην οικονομική διαχείριση.

Και βέβαια δεν μπορεί να είναι... η βασική αρχή, ο ελεγχόμενος να είναι ταυτόχρονα και ελεγκτής.

Άρα αυτές είναι οι βασικές αρχές.

Αυτά ήθελα να πω έτσι συνοπτικά. Θα μπορούσαμε να μιλάμε για ώρες για την οικονομική διαχείριση. Νομίζω ότι αυτά ήταν τα κρίσιμα που θεώρησα ότι πρέπει να επιμείνω σήμερα, και στην υπόλοιπη περίοδο θα είμαι στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Γούπιο.

Κάποιος ερωτήσεις; Παρακαλώ. Δήμαρχε από την Τήνο.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Εάν ο ΠΟΥ έχει δικαίωμα να αρνηθεί πολυετή δαπάνη.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Εάν έχει υπογραφεί η πολυετής δαπάνη και έχει ξεκινήσει η διαδικασία...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Από ποιον;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αν έχει εγκριθεί. Τι εννοείτε; Αν είναι αρχική έγκριση πολυετούς δαπάνης, αν έχει άρνηση στη σύμβαση, μπορεί να αρνηθεί. Αν θεωρεί ότι είναι εκτός... μη νόμιμη.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Συγκεκριμένη, πιο συγκεκριμένη την ερώτηση. Ο απερχόμενος...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ε τώρα δεν θέλω να μπω σε πολύ συγκεκριμένη απάντηση, για πολλούς λόγους.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Όχι, δεν είναι απάντηση, ρωτάω. Εάν ο ΠΟΥ έχει δικαίωμα... να ζητήσει ο Δήμαρχος πολυετή δέσμευση και να μην τη δεχτεί.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Τι εννοείτε; Να μη δεχτεί την πολυετή ή να μη δεχτεί τη δέσμευση για αυτούς τους λόγους που ανέφερα; Ποιοι είναι οι λόγοι;

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Οι λόγοι να μην τη δεχτεί;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Ότι μπορεί να δεσμεύσει ο τωρινός Δήμαρχος τον Δήμαρχο που έρχεται με δέκα πολυετείς...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αν υπάρξει, αν υπάρχει νόμιμη διαδικασία, θα μπορούσε να το κάνει. Δηλαδή είναι μια... Αν έχει έναρξη μιας σύμβασης, ένα έργο, ένα έργο είναι πολυετής δέσμευση, ένα έργο...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Προμήθειες.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, αν υπάρχουν και τα λεφτά...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Με μηδέν δαπάνη για το '23.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Μισό λεπτό, τι εννοείτε μηδέν δαπάνη;

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Με μηδέν δαπάνη για το '23.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Επαναλαμβάνω. Αν απερχόμενος Δήμαρχος, το κάνω πιο αναλυτικά, έχει το δικαίωμα να κάνει πολυετείς συμβάσεις, με μηδέν δαπάνη το '23, και με όλο το ποσό, και μιλάμε για εκατό χιλιάδες, το 2024. Μπορεί να δεσμεύσει ο προηγούμενος Δήμαρχος την επόμενη Δημοτική Αρχή; Και αν μπορεί να αρνηθεί ο ΠΟΥ είναι το ερώτημά μου σε εσάς.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ο ΠΟΥ θα πει αν έχω χρήματα ή όχι. Αν έχω χρήματα...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Δεν έχει, είναι μηδέν η δαπάνη...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αν μπορεί να δεσμεύσει την επόμενη Αρχή. Η δαπάνη θα ξεκινήσει την επόμενη χρονιά, δεν θα ξεκινήσει τώρα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Όχι, τώρα μετά τις εκλογές όχι, αλλά θα μπορούσε να το κάνει πέρσι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, θα μπορούσε να είναι με μια άλλη διαδικασία.

Θα μου κάνετε μετά την ερώτηση να το απαντήσω, εντάξει; Για να καταλάβω ακριβώς την ερώτηση.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Αν μπορεί ο ΠΟΥ να αρνηθεί.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ο ΠΟΥ λέω έχει δικαίωμα να αρνηθεί, δικαίωμα έχει, με αυτά τα τρία. Αν υπάρχει δαπάνη, αν υπάρχει διαδικασία, και εσείς λέτε τώρα μια δαπάνη που δεν έχει καν ξεκινήσει, να δεσμεύσει πόρους της επόμενης χρονιάς, αυτό εννοείτε...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Γιατί υπάρχουν οφειλές. Πόσο πιο απλά να...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Οφειλές δεν μπορεί να υπάρχουν. Σε μια δαπάνη που ξεκινά τώρα δεν υπάρχει οφειλή. Δεν μου τα λέτε καλά.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Πολύ καλά τα λέω...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Σε μια δαπάνη που...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Εγώ τα λέω καλά, εσείς δεν τα καταλαβαίνετε.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Εντάξει, μπορεί, μπορεί.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Μάλλον δεν θέλετε να καταλάβετε.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Δήμαρχε, κάνε κανονικά την ερώτησή σου για να απαντήσει σωστά.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δήμαρχέ μου, δεν έχει κανένα λόγο...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Κύριε Γούπιε, μισό λεπτό.

Κάνε την ερώτησή σου σωστά, για να καταλάβει και να...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αν υπάρχουν οφειλές...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Υπάρχουν οφειλές που δεν είναι ούτε... ούτε έχουν ανατεθεί, ούτε έχουν δρομολογηθεί...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Πώς, δεν υπάρχουν οφειλές...

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Εντάξει...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν υπάρχει νομιμότητα στην οφειλή αυτή, πώς να το κάνει;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αυτό λέει. Οφειλές... Μισό λεπτό, οφειλές υπάρχουν εφόσον έχουν (...) κανονικά οι διαδικασίες. Αλλιώς δεν υπάρχουν οφειλές.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Γούπιε, συγγνώμη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε, ακούστε. Δεν υπάρχει καμιά διάταξη που να απαγορεύει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε. Και προϋπολογισμό πρέπει και μπορεί να κάνει ο απερχόμενος Δήμαρχος, έτσι; Αλλά τώρα προσέξτε, υπάρχει και μια άλλη διάταξη που λέει ότι στην περίοδο μετά τις εκλογές μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων από τις νέες Δημοτικές Αρχές, γίνονται οι πλέον απαραίτητες και διαχειριστικές αποφάσεις και λειτουργίες. Το καταλάβατε;

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Το κατάλαβα, Ο.Κ.. Εντάξει, δεν μου δίνετε σαφή απάντηση, αλλά κατάλαβα.

Δεύτερη ερώτηση. Μπορεί ο ΠΟΥ να καταθέσει προϋπολογισμό και ο Δήμαρχος να μην προχωρήσει στην κατάρτισή του;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Κοιτάξτε, ο προϋπολογισμός... όπως ξέρετε, ο ΠΟΥ δεν καταθέτει προϋπολογισμό.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Η Υπηρεσία.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η Υπηρεσία μπορεί να φτιάξει έναν προϋπολογισμό, η Δημοτική Επιτροπή πλέον με το νέο Όργανο, η Δημοτική Επιτροπή αποφασίζει.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Για το '23 η Δημοτική αποφασίζει;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Η Οικονομική Επιτροπή.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Η Οικονομική Επιτροπή τον εισηγείται, παιδιά.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν εισηγείται ο ΠΟΥ στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν εισηγείται ο ΠΟΥ.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Καταθέτει η Οικονομική και έρχεται... Το θέμα μου είναι το εξής. Υπάρχει δυνατότητα να πιεστεί... να γίνει ο προϋπολογισμός το '23 ή όχι;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ο νόμος ορίζει, αν η Οικονομική Επιτροπή ζητήσει τα στοιχεία από τον... Όλοι οι Δήμαρχοι, όλοι οι Δήμοι θα κάνουν τον προϋπολογισμό τους μέχρι 31/12, θα τον ετοιμάσουν, και μπορεί να τον περάσουν. Δεν το απαγορεύει, το επιβάλλει, αύριο θα σου πει ο

κύριος Ζαφειρίου που θα είναι εδώ αύριο, ο νόμος το επιβάλλει, αλλά η Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει, όχι ο ΠΟΥ. Ο ΠΟΥ συμμετέχει και λέει τα στοιχεία. Η Οικονομική Επιτροπή εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Συμφωνούμε. Η Οικονομική Επιτροπή έχει καταθέσει το σχέδιο. Δεν περνάει... Η Οικονομική Υπηρεσία. Δεν περνάει από την Οικονομική Επιτροπή και είναι παγωμένος. Τι γίνεται;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Τελειώσαμε.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Δεν περνάει.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν περνάει.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Υπάρχουν ευθύνες στο να μην περάσει το '23 ο προϋπολογισμός και να γίνει τον Ιανουάριο.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Όχι, καμία ευθύνη. Θα τα πούμε και αύριο που θα είναι εδώ ο κύριος Ζαφειρίου από το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν υπάρχει ευθύνη. Λέω αν δεν εγκριθεί ο προϋπολογισμός του '24, τότε οι δαπάνες για το πρώτο τρίμηνο γίνονται όλες οι... υπάρχει ειδική διάταξη στον Κώδικα, που λέει γίνονται όλες οι υποχρεωτικές δαπάνες για τρεις μήνες την επόμενη χρονιά και τα λοιπά.

Δεν είναι αρμοδιότητα, επαναλαμβάνω, δεν είναι αρμοδιότητα του ΠΟΥ. Αρμοδιότητα είναι της Οικονομικής... Αυτή εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο. Μπορεί να μην εγκριθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Το σχέδιο δεν πρέπει να έχει την έγκριση της Οικονομικής;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Προφανώς.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΝΟΥ: Ε τότε;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, το σχέδιο... Αλλά μου λέτε σταμάτησε στην Οικονομική Επιτροπή.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Και στέλνει, ναι... Δηλαδή έχει σταλεί ήδη από το Σεπτέμβριο, μπορεί να έχει στείλει στο Παρατηρητήριο.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Άλλος ερώτηση;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν μπορεί μέχρι το Σεπτέμβριο να μην έστειλε στο...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Θα έχει στείλει στοιχεία (...), αυτό λέω.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Η ΚΥΑ που ήρθε από το Υπουργείο Οικονομικών και Εσωτερικών, καλά δεν το λέω; Έλεγε το καλοκαίρι, πριν το καλοκαίρι, οδηγίες για την κατάρτιση...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άργησε ναι. Για την κατάρτιση των προϋπολογισμών και έχει σαφείς και συγκεκριμένες οδηγίες.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μισό λεπτό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Να πω κάτι. Αύριο θα υπάρχει μια ειδική...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Λαμβάνει τα στοιχεία με εντολή του Προέδρου της Οικονομικής Επιτροπής από τον ΠΟΥ ή από την Οικονομική Υπηρεσία, καταρτίζεται ο προϋπολογισμός, αποστέλλεται προς έγκριση στο Οικονομικό Παρατηρητήριο, επιστρέφει, και περνάει από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ήδη το Υπουργείο έβγαλε μια εγκύκλιο με βάση... των νέων Νομικών Προσώπων, γιατί ο νόμος ψηφίστηκε πριν ένα μήνα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ή δεν περνάει...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: ...για να ενσωματώσουν τους προϋπολογισμούς των Νομικών Προσώπων.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αν λόγω Κλεισθένη δεν υπάρχουν πλειοψηφίες...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Εντάξει, τώρα είναι άλλο θέμα αυτό, είναι ακόμα πολύ πίσω.

Λοιπόν...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Λοιπόν, υπάρχει άλλη ερώτηση;

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Γούπιε.

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αύριο θα έχουμε και ειδική κουβέντα για το νέο προϋπολογισμό, γιατί υπάρχουν πολλά ζητήματα στο νέο προϋπολογισμό.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Η κυρία Αλεξίου και τελειώνουμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και εσύ τι ζόρι τραβάς, Δήμαρχέ μου; Θα κάνεις προϋπολογισμό εσύ, και θα χάσεις τριάντα μέρες. Αυτό, τίποτε άλλο. Τι στεναχωριέσαι;

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Έχεις δύο εισηγήσεις;

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ναι.

Καλησπέρα και πάλι. Τώρα για αυτό το θέμα θα μπορούσε να γίνει και μια Ημερίδα μόνη της. Είναι πάρα πολλά τα ζητήματα που θα πρέπει να ξέρετε για τις δημόσιες συμβάσεις. Είναι αυτά που θα σας απασχολήσουν πάρα πολύ. Αλλά έχω σαφείς οδηγίες να είμαι πάρα πολύ σύντομη, οπότε θα περάσω τα γενικά και θα πάω στις διαδικασίες ανάθεσης... Όχι, δεν θα περάσω τόσο πολύ πίσω.

Λοιπόν, έχουμε την υποχρέωση οι διαγωνισμοί να γίνονται μέσω ΕΣΗΔΗΣ, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι πάνω από 30.000 € χωρίς ΦΠΑ.

Πρέπει να ξέρετε ότι καταχωρούνται υποχρεωτικά στο ΚΗΜΔΗΣ τα στοιχεία όλων των συμβάσεων προϋπολογισμού από 2.500 € και πάνω.

Επίσης, τα στοιχεία και τα έγγραφα που αναρτώνται στο ΚΗΜΔΗΣ δεν αναρτώνται πλέον στη Διαύγεια.

Και η βασική τώρα εισήγηση είναι η επιλογή των διαδικασιών ανάθεσης. Έχουμε τον ανοιχτό διαγωνισμό, κλειστό διαγωνισμό, του άρθρου 26. Το άρθρο 117, που είναι καινούργιο, με το 4782 που τροποποίησε το 4412, και είναι οι συμβάσεις ήσσονος αξίας. Το

άρθρο 118, που θα το αναλύσουμε. Και βασικά αυτό που θα αναλύσουμε είναι το άρθρο 32, που είναι η ανάθεση με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, που είναι μια εξαιρετική διαδικασία.

Να πούμε για τις συμβάσεις ήσσονος αξίας. Είναι αυτές οι οποίες η αξία τους είναι, η εκτιμώμενη αξία, ο προϋπολογισμός δηλαδή μιας σύμβασης, είναι ίση ή κατώτερη από 2.500. Η αναθέτουσα Αρχή στην περίπτωση αυτή μπορεί να μην ακολουθεί, μπορεί, να μην ακολουθεί τις διαδικασίες του νόμου 4412 για τις αναθέσεις συμβάσεων, να μην είναι τόσο τυπική. Δεν απαιτούνται τα δικαιολογητικά του άρθρου 80 του 4412. Και για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας εφαρμόζονται οι κανόνες και μέθοδοι υπολογισμού του άρθρου 6 4412, δηλαδή η αποφυγή κατάτμησης. Θα πρέπει δηλαδή να προσέχουμε να μην κάνουμε κατάτμηση για να είμαστε από 2.500 για να αποφεύγουμε όλη αυτή τη διαδικασία.

Να τονίσουμε ότι δεν είναι απαραίτητη σε αυτές τις συμβάσεις η υπογραφή σύμβασης.

Τώρα, έχουμε το βασικό, τις απευθείας αναθέσεις λόγω ποσού. Να το προσέξουμε εδώ, είναι μόνο λόγω ποσού. Το κριτήριο είναι αυτό.

Εδώ λοιπόν έχουμε τις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των 30.000 € πλέον ΦΠΑ. Και εδώ έχουμε αλλαγή με τον 4782, όπου τροποποίησε το όριο των 20.000 και το έκανε τριάντα. Και επίσης έχουμε και το όριο των 60.000 €, όταν πρόκειται για συμβάσεις έργου και υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές ή άλλες ειδικές υπηρεσίες και υγειονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές υπηρεσίες, με τα CPV αυτά που βλέπετε, μην τα αναλύσουμε, που ανατίθεται κατά αποκλειστικότητα σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις.

Να τονίσουμε εδώ ότι η απευθείας ανάθεση λόγω ποσού, επαναλαμβάνω, γιατί θα δούμε τη διαφορά με το άρθρο 32, διενεργείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της αναθέτουσας Αρχής,

δεν απαιτείται δηλαδή Επιτροπή, συγκρότηση Επιτροπής Διαγωνισμού, όπως σε όλες τις άλλες διαδικασίες, και δεν απαιτείται η γνωμοδότηση συλλογικού Οργάνου, εν προκειμένω της Επιτροπής... της Δημοτικής Επιτροπής. Δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης στις συμβάσεις αυτού του άρθρου, και η πρόσκληση μπορεί να απευθύνεται και μόνο, τονίζω γιατί υπάρχει μία παρανόηση σε σχέση με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο, η πρόσκληση μπορεί να απευθύνεται σε ένα μόνο οικονομικό φορέα. Αν τυχόν... παλιά συνέβαινε να υποβάλλουν προσκλήσεις... να υποβάλλουν προσφορές και άλλοι οικονομικοί φορείς, παρ' όλο που δεν είχαν κληθεί, γιατί το έβλεπαν στο ΚΗΜΔΗΣ, στη Διαύγεια. Τότε η Υπηρεσία ήταν υποχρεωμένη να αιτιολογήσει πάρα πολύ καλά γιατί δεν επιλέγει τον άλλον από αυτόν που είχε καλέσει. Εδώ ο νόμος, το 118, δηλαδή το άρθρο, ρητά προβλέπει ότι δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλλουν προσφορά. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ο φορέας αναθέτει σε αυτόν που έχει καλέσει, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τις άλλες προσφορές.

Για τον ανοιχτό, δεν θα σας πω πολλά. Ο ανοιχτός είναι αυτός που κυρίως πρέπει να γίνεται, πάνω από αυτά τα όρια τα χρηματικά, των τριάντα και εξήντα χιλιάδων που αναλύσαμε. Έχει συγκεκριμένες προθεσμίες και δημοσιεύσεις.

Την κλειστή δεν θα τη συναντήσετε πού συχνά.

Τώρα να δούμε λίγο τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, που πρέπει να προσέξετε πολύ. Είναι το άρθρο 32 του 4412. Είναι μια εξαιρετική διαδικασία, και για το λόγο αυτό πρέπει να ακολουθείται πιστά, να ακολουθούνται πιστά οι διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, δεν μπορείτε να παρεκκλίνετε από αυτές, και είναι... επιτρέπεται μόνο στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις των παραγράφων 2 έως 6 αυτού του άρθρου.

Ποιες είναι τώρα οι προϋποθέσεις εφαρμογής αυτού του άρθρου. Η μία προϋπόθεση είναι αν ύστερα από ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής ή καμία από τις υποβληθείσες δεν είναι κατάλληλες.

Απαραίτητη προϋπόθεση, να μην έχουν τροποποιηθεί στη δεύτερη... στο διαγωνισμό που θα ξανά βγάλετε, να μην έχετε τροποποιήσει κανέναν από τους όρους της αρχικής διακήρυξης.

Μη κατάλληλη προσφορά σημαίνει όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αναθέτουσας Αρχής, όπως έχουν τεθεί στη διακήρυξη, και μη κατάλληλη αίτηση συμμετοχής είναι όταν συντρέχει υποχρεωτικός ή (...) λόγος αποκλεισμού του οικονομικού φορέα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 73 του 4412, ή όταν δεν πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα Αρχή.

Η δεύτερη περίπτωση που μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 32, είναι όταν το αντικείμενο της σύμβασης μπορεί να εκτελεστεί αποκλειστικά από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα λόγω του αντικειμένου που είναι πάρα πολύ συγκεκριμένο, αν υπάρχει απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, είναι μια ευρεσιτεχνία και δεν υπάρχει κάτι άλλο, το οποίο βεβαίως θα πρέπει η αναθέτουσα Αρχή να το αιτιολογήσει γιατί επιλέγει αυτή τη συγκεκριμένη λύση, τεχνική.

Και προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων. Αυτό που σας είπα, πρέπει να μην υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση.

Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται, όπως είπαμε, στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο. Αν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, αυτή είναι η περίπτωση (γ) του άρθρου 32, την οποία χρησιμοποιούν κατά κόρο οι Δήμοι, και είναι η περίπτωση αυτή που αν συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη που οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα Αρχή, και δεν είναι η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοιχτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Εδώ θα πρέπει να προσέξετε ότι οι περιστάσεις που επικαλείστε για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από ευθύνη των Υπηρεσιών ή των Οργάνων των Δήμων.

Ένα παράδειγμα που θα σας πω εδώ χαρακτηριστικό, είναι η περίπτωση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, που αναμίχθηκε και έκανε ένα διαγωνισμό για την προμήθεια масκών και υλικού... και τα αντισηπτικά, κατά την περίοδο του κορωνοϊού. Εκεί λοιπόν βγήκε μία Υπουργική Απόφαση, όπου τεκμαίρεται το κατεπείγον, ήταν άλλωστε οι συνθήκες τότε πάρα πολύ επείγουσες, οπότε εκεί κάνεις την ανάθεση με το άρθρο 32, 32(γ).

Δεν μπορείς να κάνεις μια ανάθεση γιατί έβγαλες το διαγωνισμό... έβγαλες ένα διαγωνισμό για προμήθεια γραφικής ύλης τον Μάρτιο, ενώ ήξερες ότι τελειώνει τον Απρίλιο.

Έχουν αρχίσει να γίνονται προσφυγές γιατί ως γνωστόν στους διαγωνισμούς υπάρχουν πάντα προσφυγές, καθυστερούν να βγουν οι αποφάσεις, οπότε αναγκάζεσαι, εντός εισαγωγικών, να προβείς σε απευθείας αναθέσεις μέχρι να τελειώσει η διαδικασία των προσφυγών, για να κάνεις τον διαγωνισμό τον κανονικό. Εδώ δεν αιτιολογείται.

Αυτά θα τα παραλείψουμε, και θα πάμε μόνο να αναφέρουμε... υπάρχουν τεχνικές, εργαλεία ανάθεσης, που λέμε, όπου είναι ο ανταγωνιστικός διάλογος, και διάφορες άλλες που δεν χρησιμοποιούνται πάρα πολύ στους Δήμους.

Αυτό που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας, είναι η διαδικασία της συμφωνίας πλαίσιο, η οποία κατά τη γνώμη μου είναι ένα πάρα πολύ χρήσιμο εργαλείο, το οποίο για κάποιο λόγο φοβούνται να χρησιμοποιήσουν οι περισσότεροι.

Τι είναι η συμφωνία πλαίσιο. Είναι η συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων αναθετουσών Αρχών και ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων, και η οποία αποσκοπεί στον καθορισμό των όρων που διέπουν τις συμβάσεις, τις

εκτελεστικές που λέμε, που πρόκειται να συναφθούν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, κυρίως όσον αφορά τις τιμές που ενδείκνυται... και ενδείκνυται... και τις ποσότητες που ενδείκνυται.

Εδώ οι συμφωνίες πλαίσιο μπορεί να χρησιμοποιηθούν, κατά τη γνώμη μου επιβάλλεται να χρησιμοποιηθούν, στις πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, όταν δεν υπάρχει... δεν ξέρει η αναθέτουσα Αρχή ακριβώς τη ποσότητα που θα χρειαστεί. Για προϊόντα, υπηρεσίες, σταθερά χαρακτηριστικά, κατά τα έτη διάρκειας της συμφωνίας πλαίσιο, προϊόντα, υπηρεσίες με τα... μεταβαλλόμενα ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κόστος βάσει του ανταγωνισμού. Η διάρκεια μιας συμφωνίας πλαίσιο μπορεί να είναι έως τέσσερα χρόνια. Μπορεί να υπερβεί τη διάρκεια αυτή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αιτιολογημένες.

Να μην πούμε περισσότερες λεπτομέρειες τώρα. Υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα για τη συμφωνία πλαίσιο.

Και να πούμε για τα κριτήρια ανάθεσης. Όπως ξέρετε, τα κριτήρια ανάθεσης είναι ή η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, δηλαδή ο παλιός μειοδοτικός, και η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής. Εδώ δηλαδή η αναθέτουσα Αρχή βάζει και ποιοτικά κριτήρια επιλογής, τα οποία πρέπει να πληρούνται, και γίνεται... βγαίνει ο μέσος όρος οικονομικής προσφοράς με τεχνική προσφορά.

Να μην πούμε τώρα στη διαδικασία αποσφράγισης, που πλέον η αποσφράγιση και αξιολόγηση των προσφορών γίνεται με έναν καινούργιο τρόπο, εξαρτάται αν είναι μειοδοτικός ή όχι.

Να πούμε ότι πλέον προβλέπεται, ανάλογα με το αν θα έχει ένα στάδιο ή δύο στάδια, προβλέπεται πλέον, και αυτή είναι μια σημαντική αλλαγή με τον 4782, ότι δεν έχει πρόσβαση... δεν έχουν πρόσβαση οι συμμετέχοντες τα έγγραφα των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν, του άλλου οικονομικού φορέα που συμμετέχει σε

μια διαδικασία, πριν να εκδοθεί η σχετική απόφαση περί ανάδειξης προσωρινού αναδόχου.

Και η έννομη προστασία, δεν θα σας πω τίποτα περισσότερο, η έννομη προστασία είναι ο γνωστός, οι... Να πούμε μόνο ότι μόνο στην απευθείας ανάθεση το 118 προβλέπει τη δικαστική προστασία ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου, και η απόφαση που βγαίνει, της έδρας της αναθέτουσας, είναι αμετάκλητη.

Η έννομη τώρα προστασία για πάνω από τις τριάντα χιλιάδες και εξήντα, όπως είπαμε στην αρχή, χιλιάδες ευρώ, είναι η γνωστή προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ, Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, η οποία πλέον έχει ενσωματωθεί στην ΕΑΔΗΣΥ, άρα μιλάμε για την ΕΑΔΗΣΥ. Γίνεται προσφυγή εκεί, με συγκεκριμένες προθεσμίες. Η απόφαση της Αρχής προσβάλλεται ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας, και στην πορεία εκδίδονται αποφάσεις από το Διοικητικό Εφετείο, και ακολουθεί, προσέξτε, αφού τελειώσουν όλα αυτά, το ότι βγήκε μια απόφαση Διοικητικού Εφετείου δεν σημαίνει ότι έχει τελειώσει η ιστορία της ανάθεσης. Έχουμε τον προσυμβατικό έλεγχο, που ακούσατε και από την κυρία Λιγωμένου, που σημαίνει ότι μπορεί να έχετε μια θετική απάντηση και οι όροι της σύμβασης ας πούμε να κρίνονται σύννομοι με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου, αλλά μπορείς να πας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο και να εκδοθεί πράξη με διακωλυτικούς λόγους ανάθεσης.

Αυτά.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Υπάρχει κάποια ερώτηση από το ακροατήριο; Παρακαλώ. Μισό λεπτό, το μικρόφωνο. Όνομα, επίθετο και ιδιότητα. Μισό λεπτό, για τα πρακτικά.

Α. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Καλησπέρα σας. Κολιάδης Αλέξανδρος, Δήμαρχος Ρόδου.

Αναθεωρήσεις στις συμβάσεις των 60.000. Υπάρχει κάποιο ποσοστό συγκεκριμένο, ταβάνι; Αναθεώρηση σε μια σύμβαση 59.500, και έρχεται μετά με τον εργολάβο και σου κάνει μια

αναθεώρηση 15%. Υπάρχει προς τα πάνω ένα ταβάνι ή... Πώς πάει η διαδικασία.

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Υπάρχει ένα συγκεκριμένο άρθρο, το 132, που προβλέπει (...) τροποποίηση, δεν είναι αναθεώρηση, είναι η τροποποίηση της σύμβασης. Εάν λοιπόν προκύπτουν συγκεκριμένοι λόγοι για την ανάγκη τροποποίησης της σύμβασης, υπάρχει όριο, το οποίο νομίζω ότι είναι το 50%, αν δεν κάνω λάθος, το 50% του συνολικού...

A. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: 50 των εξήντα; Δηλαδή 30.000 παραπάνω;

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: 50%...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

A. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Ναι, τριάντα χιλιάδες παραπάνω δηλαδή.

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ναι, απλά δεν είναι μόνο αυτό. Πρέπει να συντρέχουν προϋποθέσεις του άρθρου 132, που δυστυχώς δεν το έχω μέσα στις διαφάνειες για να τις δείτε, που μπορείς να τροποποιήσεις τη σύμβαση. Δεν λες ότι απαραίτητα θα την τροποποιήσω επειδή φτάνω στο ταβάνι του 50%. Πρέπει να συντρέχουν και άλλες προϋποθέσεις.

A. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Άρα θεωρώ ότι σε μια διαδικασία των δεκατεσσάρων τελευταίων μηνών, όταν έχουν γίνει περίπου πενήντα συμβάσεις απευθείας ανάθεσης, από τις οποίες οι σαράντα πέντε (...) αναθεώρηση, προκαλεί φαντάζομαι.

Επαναλαμβάνω λοιπόν. Αν στους τελευταίους δεκατέσσερις μήνες δεν έχει γίνει ούτε ένας διαγωνισμούς, και έχουν γίνει πενήντα αναθέσεις απευθείας των 60.000, που όλες ήταν στο όριο των 59.500, 59.300, και η πρώτη αναθεώρηση ήταν πενήντα ευρώ, και η δεύτερη αναθεώρηση ήταν (...), πώς, με ποιο τρόπο προστατευόμαστε από αυτή τη διαδικασία;

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Κρίνεται οπωσδήποτε από... με βάση αυτά που σας είπα και πριν, με τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων. Εάν η σύμβαση αυτή, που δεν έχει περάσει από προσυμβατικό έλεγχο λόγω ποσού, δεν ελέγχεται εννοείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο,

γιατί όταν μιλάμε για μεγάλα ποσά, οποιαδήποτε τροποποίηση της σύμβασης της αρχικής περνάει πάλι από τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού, άρα κρίνεται εκεί κατά πόσο είναι νόμιμη ή όχι αυτή η αναθεώρηση που λέτε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ντορέτα, και υπάρχει ο κίνδυνος στην τελευταία στροφή αυτού του ερωτήματος, έτσι όπως το θέσατε, να υποπέσει στην κατάτμηση, η οποία κατάτμηση δεν επιτρέπεται.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ήθελα να επισημάνω την έκθεση ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Πρόεδρε, που είδαμε μαζί, όπου ακριβώς αυτά... Έχει διάφορα θέματα. Αυτό καλό θα είναι να το κάνουμε γνωστό και στους Δημάρχους, την έκθεση ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που μιλάει για τις απευθείας αναθέσεις. Έχει επισημάνει τα σοβαρά... τις πλημμέλειες που παρατηρούνται κατά τις αναθέσεις αυτές. Μια από αυτές είναι και αυτή που αναφέρατε. Και δεν είναι κάτι άλλο παρά συστάσεις για να τηρείται η νομιμότητα στις απευθείας αναθέσεις. Υπάρχει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ναι. Ναι, υπάρχει αυτή η έκθεση ελέγχου του Ελεγκτικού...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Η οποία έκθεση ελέγχου, τη διαβάσαμε, και όσοι τη διαβάσαμε ωφεληθήκαμε ως προς το γνωστικό αντικείμενο. Αλλά θα πρέπει να ξέρετε ότι αυτό που θέσατε, κύριε Δήμαρχε Ρόδου, η επέκταση μιας σύμβασης, έτσι συνηθίζουμε να τη λέμε, αυτό δεν είναι Γιάννη; Η επέκταση μιας σύμβασης, δεν γίνεται άναρχα. Πρέπει να γίνεται αιτιολογημένα και να υπάρχει λόγος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να μην αλλάζει και το φυσικό αντικείμενο. Και μπορώ να σας πω ένα παράδειγμα ας πούμε. Να πω ένα παράδειγμα;

Α. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Δήμαρχε, όταν λέμε ότι στις πενήντα συμβάσεις, οι σαράντα πέντε, δεν χρειάζεται να πούμε κάτι παραπάνω.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εξαρτάται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, όχι. Εξαρτάται...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Ακούστε με λίγο. Μην πάρει και έκταση, γιατί καμία σχέση με την Τήνο. Ακούστε με λίγο. Όταν είναι τρία εκατομμύρια, και τα τρία γίνονται πέντε, τι μου λέτε τώρα;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΚΟΛΙΑΔΗΣ: Δεν ξέρω ποιος φταίει. Δεν νομίζω να φταίει ούτε ο εργολάβος τελικά, ούτε ο Πρόεδρος της ΔΕΥΑ, ούτε ο Δήμαρχος. Δεν ξέρω γιατί μου το λέτε τώρα αυτό το πράγμα τώρα με τον Δήμαρχο. Εγώ λέω υπάρχει κάποιο ταβάνι, κάποιο όριο, όταν σε δεκατέσσερις μήνες γίνονται αναθεωρήσεις, από τις πενήντα συμβάσεις, οι σαράντα πέντε; Υπάρχει ένας τρόπος αυτό να περιοριστεί;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Υπάρχει στο νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε και ισχύει, με προϋποθέσεις συγκεκριμένες, με διάταξη την οποία σας είπε η κυρία Αλεξίου.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Το 132. Επίσης όταν λέτε για τρία και πέντε εκατομμύρια, έχετε στο μυαλό σας ότι οποιαδήποτε τροποποίηση πρέπει να περάσει από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Ελεγκτικό κόβει ατελείωτα εκεί.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και ακούστε κάτι. Ο ΠΟΥ, ο Προϊστάμενος Οικονομικής Υπηρεσίας, αν δεν συναινέσει σε αυτή την περίπτωση, δεν μπορεί να γίνει. Αν πάρει εντέλλεστε για να γίνει, το εντέλλεστε θα ελεγχθεί από την Αποκεντρωμένη περί της νομιμότητας. Καταλάβατε; Δεν γίνεται. Υπάρχουν δικλείδες πάλι ασφαλιστικές.

Παραδείγματος χάρη, στο δικό μας Δήμο, για να φυλάξουμε μια περιοχή, η οποία λόγω της εγκληματικότητας και της παραβατικότητας ειδικών κατηγοριών που υπάρχουν, πλούσια είναι η ελληνική γλώσσα, καταλαβαίνετε τι θέλω να πω, κάναμε μια δημοπρασία, διαγωνιστική διαδικασία, και με πρόνοια μέσα στη σύμβαση, υπήρχε πρόνοια, για δυνατότητα επέκτασης της

σύμβασης έως ότου εξαντληθεί και το ποσό και έως ότου αναδειχτεί ο επόμενος ανάδοχος, γιατί δεν μπορεί να μείνουν αφύλακτα αποθήκες, εργοτάξιο με οχήματα και τα λοιπά, γιατί κλέβουν μπαταρίες και...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, προαίρεση. Εντάξει; Προβλέπεται. Στο διαγωνισμό που γίνεται. Δεν μπορείς την προαίρεση να τη φυτέψεις εκ των υστέρων, πρέπει να προβλέπεται, να υπάρχει στη διαγωνιστική διαδικασία. Καταλάβατε; Αυτό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... δίνει το δικαίωμα στους εργολάβους να φέρνουν αναθεωρήσεις τιμών, εκεί τι γίνεται;

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Προβλέφθηκε με νομοθετική...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτό είναι άλλο θέμα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι άλλο θέμα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτό με νόμο προβλέπεται και έχει δικαίωμα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Προβλέπεται με νομοθετική ρύθμιση. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει εμείς να το αποδεχτούμε, έτσι δεν είναι;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εκ του νόμου είναι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εκ του νόμου.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Αν το ζητήσει ο εργολάβος που θα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Η άλλη λύση είναι... λύση εντός εισαγωγικών, βλέπουμε τι γίνεται, πολλοί εγκατέλειψαν τα έργα. Διότι το...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ας πούμε Αντώνης Τρίτσης τώρα, τέσσερα εκατομμύρια αγροτική οδοποιία, θέλει 15% αναθεώρηση, 600.000.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Διότι το δικαιοπρακτικό θεμέλιο λέγεται στη νομική επιστήμη, πάνω στο οποίο στηρίχτηκε το οικοδόμημα, ποιο; Η σύμβαση που καταρτίστηκε, με βάση τη διαγωνιστική διαδικασία, άλλαξε. Χωρίς υπαιτιότητα του εργολάβου, και χωρίς υπαιτιότητα του Δήμου. Έχει δικαίωμα να υπαναχωρήσει.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Τα χρήματα όμως αυτά που τα ζητάει;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε. Άλλοι υπαναχωρούν, άλλοι κάνουν χρήση αυτού που λέτε και συνεχίζουν το έργο, και όταν φύγουν τα ξανά δημοπρατούμε, αυτό κάνουμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι, όταν σου λέει όμως ότι έχω εκτελέσει εγώ από το έργο δύο εκατομμύρια και μου δίνει το δικαίωμα ο νόμος να κάνω αναθεώρηση 15% και θέλω άλλες 300.000, και πρέπει να το δεχτείς, θα πρέπει να βρεις τα χρήματα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αν το προβλέπει ο νόμος το δέχεσαι και τελειώνεις το έργο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το θέμα είναι πού θα βρεις τα χρήματα όμως.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αν διαφωνείς, πέφτεις τα δικαστήρια και μένει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Πρέπει το πρόγραμμα να βρει χρήματα επιπλέον από ότι καταλαβαίνουμε.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτό είναι ένα σοβαρό θέμα.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Υπάρχει άλλη ερώτηση;

Ευχαριστούμε πολύ.

ΤΡΙΤΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Γ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Χρηματοδοτικά Εργαλεία Περιόδου 2023 – 2028

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: ...έχουμε τη χαρά και την τιμή να έχουμε ανάμεσά μας τον κύριο Βρούτση, Αναπληρωτή Υπουργό Αθλητισμού. Ο οποίος όταν συνομίλησα μαζί του για την ημερίδα η οποία γίνεται και τον κάλεσα, επειδή ακριβώς υπάρχουν νησιά και έχει κάποια πράγματα εξειδικευμένα να μας ανακοινώσει, ανταποκρίθηκε με πολλή χαρά. Και συνοδεύεται από τη μαραθωνοδρόμο Ολυμπιονίκη, την κυρία Πολύζου.

Εύχομαι σε όλους μας να έχουμε τις αντοχές τις δικές της στην 5ετία που έρχεται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μαραθώνιο κάνουμε όλοι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μαραθώνιο, ναι.

Αλλά έχουμε τη χαρά και την τιμή, όπως και στην Κρήτη, έτσι και εδώ, να έχουμε ανάμεσά μας τον κύριο Μανώλη Κουτουλάκη, ο οποίος είναι ο Γενικός Γραμματέας Νησιωτικής Πολιτικής.

Θέλω να ευχαριστήσω, διότι όταν βλέπουμε κάτι θετικό, θα λέμε ευχαριστώ. Τα αρνητικά, τι να κάνουμε, κύριε Υπουργέ, θα αντιπαρατιθέμεθα. Αυτή είναι η θέση μας ως Αυτοδιοίκηση.

Με την ανάληψη των καθηκόντων σας, σας επισκέφθηκα, αφού είχαμε συνομιλήσει και πιο μπροστά, και με ιδιαίτερη χαρά είδα πως αντιληφθήκατε άμεσα την ιδιαίτερη σημασία που έχουν τα Προγράμματα Άθλησης για Όλους, ο λεγόμενος μαζικός αθλητισμός, τον οποίο επανατοποθετήσατε στη σωστή του διάσταση και κάνατε – πλούσια είναι η ελληνική γλώσσα – μια επανεκκίνηση, θα έλεγα, αυτών των προγραμμάτων, προς μεγάλη ικανοποίηση 150 περίπου Δήμων της χώρας, στους οποίους εφαρμόζονται και συνεχίζουν να εφαρμόζονται.

Για να μη χάνουμε άλλο χρόνο, καλώς ήρθατε και ελάτε, κύριε Υπουργέ, στο βήμα, για την παρέμβασή σας.

I. ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Καλημέρα. Καλημέρα σε όλες και σε όλους.

Φίλε Πρόεδρε, σε ευχαριστώ πολύ για τα καλά λόγια. Πράγματι ανταποκρίθηκα στο κάλεσμα το οποίο μου έκανες να είμαι σήμερα εδώ, για δύο λόγους. Ο πρώτος λόγος έχει να κάνει με το ζήτημα ότι αφορά η συνάντησή σας, ως Αυτοδιοίκηση, το κομμάτι αυτό στο οποίο και εγώ έλκω την πολιτική και την πολιτική καταγωγή μου, δηλαδή τα νησιά, και ο δεύτερος λόγος, γιατί είμαστε μία μέρα πριν – αύριο συγκεκριμένα – κάνω τις εξαγγελίες πάνω στις επτά εμβληματικές αλλαγές που θα γίνουν στο χώρο του αθλητισμού.

Εύχομαι σε όλες και σε όλους, που ανάμεσά σας διακρίνω πολλούς φίλους, από το παρελθόν, αλλά και καινούργια πρόσωπα. Να είστε καλοτάξιδοι, σιδεροκέφαλοι. Το Υπουργείο μου και η πόρτα του Υπουργείου μου θα είναι πάντα ανοιχτή προς όλες και όλους. Και το εννοώ. Για οτιδήποτε χρειαστεί να έχουμε συνεργασία ή ζητήματα τα οποία άπτονται του χαρτοφυλακίου μου.

Η παρουσία μου σήμερα εδώ, εκτός από το τυπικό κομμάτι της μεταξύ μας αμφοτέρης σχέσης και χαιρετισμών, θέλω να σας πω δυο πράγματα τα οποία έχουν να κάνουν με τον αθλητισμό και τα νησιά, τα οποία θα είναι στις κύριες κατευθυντήριες γραμμές το επόμενο διάστημα.

Το πρώτο και το κύριο, ένα πάγιο ζήτημα, το οποίο αφορούσε διαχρονικά τη νησιωτική Ελλάδα, είτε λέγεται Βόρειο Αιγαίο, είτε λέγεται Νότιο Αιγαίο, είτε λέγεται Ιόνιο, δηλαδή το κομμάτι της νησιωτικότητας που είναι καταγεγραμμένο και στο σύνταγμα, στην Υπουργική Απόφαση που θα υπογράψω μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου για την κατανομή των πόρων, είτε δια μέσω των Ομοσπονδιών, είτε απευθείας στα σωματεία, θα υπάρχει για πρώτη φορά, Πρόεδρε και αγαπητοί μου φίλοι και φίλες, για πρώτη φορά, η νησιωτικότητα με έναν ειδικό συντελεστή βαρύτητας, ώστε να αυξάνεται το ποσό το

οποίο θα έρχεται, αγαπητέ μου Γραμματέα, το ξέρεις πολύ καλά αυτό, το θέμα της νησιωτικότητας, να αυξάνεται η κατανομή των πόρων υπέρ των αθλητικών σωματείων που είναι στα νησιά.

Αυτό είναι μια παρέμβαση η οποία ουσιαστικά στοιχειοθετεί και τη βούληση και την επιθυμία αυτή που διαχρονικά καταγράφεται και στα Συνέδρια της ΚΕΔΕ, αλλά κυρίως των νησιωτών. Η νησιωτικότητα, λόγω της ιδιαιτερότητάς, της να έχει μια διαφορετική αντιμετώπιση. Και αυτό θα το κάνουμε πράξη με την Υπουργική Απόφαση, με δύο Υπουργικές Αποφάσεις, που αφορούν την κατανομή των πόρων για τα αθλητικά σωματεία, το επόμενο διάστημα, δηλαδή μέσα στο Δεκέμβριο.

Το δεύτερο. Θέλω να σας πω ότι στις επτά εμβληματικές διαρθρωτικές αλλαγές που θα ανακοινώσω αύριο, η πρώτη αφορά κάτι το οποίο ίσως το θεωρείτε αυτονόητο, ναι, είναι αυτονόητο, είναι μετά από 25 χρόνια ο νέος αθλητικός νόμος ο οποίος θα γίνει σε συζήτηση και διάλογο με όλους τους ανθρώπους και την κοινωνία του αθλητισμού, ο οποίος κόσμος αυτός θα έρθει αύριο στο Υπουργείο, οι Ομοσπονδίες δηλαδή, οι υπηρεσιακοί παράγοντες, οι Πρόεδροι των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, αλλά αυτό το οποίο έχει αξία και θέλω να το καταγράψετε, είναι το νούμερο 2, που είναι η εμβληματική παρέμβαση που λέγεται Κούρος.

Η λέξη Κούρος πλέον θα συνοδεύει τον όρο του αθλητισμού. Θα συνοδεύει την έννοια του αθλητισμού. Θα γίνει ψηφιοποίηση πλήρως του αθλητισμού της χώρας μας. Αν ρωτήσω κάποιον σήμερα να μου πει, φίλε, Γενικέ, αγαπητή μου Μαρία Πολύζου, πείτε μου παραδείγματος χάρη στη Μυτιλήνη πώς πάει το άθλημα του μπάσκετ ή στη Νάξο πώς πάει το άθλημα του ποδοσφαίρου ή στη Σύρο πώς πάει το άθλημα της ιστιοπλοΐας, είναι πολύ δύσκολο κάποιος να γνωρίζει και πόσο σε κεντρικό επίπεδο. Με την παρέμβαση αυτή, ο Κούρος θα δίνει τη δυνατότητα να γνωρίζουμε το κάθε άθλημα το οποίο υπάρχει σε επίπεδο Νομού και σε επίπεδο

επικράτειας.

Συγκεντρώνοντας αυτά τα στοιχεία, με την πρώτη έκθεση που θα εκδοθεί, Κούρος, τον Ιανουάριο του 2024, για πρώτη φορά και οι Δήμαρχοι, και το κεντρικό κράτος, θα έχει στα χέρια του πλέον συγκεκριμένα, ακριβή στοιχεία, το πώς πάει ο αθλητισμός στην Ελλάδα. Σε επίπεδο Δήμου, σε επίπεδο Νομού, σε επίπεδο Περιφέρειας, κάθε άθλημα στο σύνολό του, αλλά και στο σύνολο της περιοχής. Θα είναι μια πολύ θετική συμβολή, γιατί έτσι θα μπορούμε να παίρνουμε κρίσιμες αποφάσεις για το ζήτημα το οποίο αφορά το μέλλον του αθλητισμού. Αλλά είναι κάτι που ενδιαφέρει και τους Δήμους, στο σύνολό τους. Διότι ο αθλητισμός είναι ένα πρωταγωνιστικό στοιχείο των πολιτικών σας, που αφορά την κοινωνική συνοχή, αλλά και την ποιότητα ζωής των πολιτών.

Εδώ λοιπόν, μία παράκληση, προς όλες και όλους. Επειδή θα κατευθύνω και εγώ, το έχω συζητήσει και με τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, μία νομοθετική διάταξη βάσει της οποίας το δικαίωμα που έχετε να χρηματοδοτείτε αθλητικά σωματεία, η παράκληση είναι εφεξής τα σωματεία τα οποία θα χρηματοδοτείτε, να έχουν αθλητική αναγνώριση και να είναι ενταγμένα στον Κούρο. Διαφορετικά είναι σαν να χύνουμε τα χρήματα... το νερό στη θάλασσα. Δεν πιάνουν τόπο.

Θέλοντας να βελτιώσουμε τις επιδόσεις μα και με μία έβδομη χωροταξική αναδιάρθρωση που θα γίνει για τον αθλητισμό, πρέπει να κάνετε αυτό που σήμερα σας καταθέτω, ως μία παράκληση να χρηματοδοτείτε μέσα από το δικαίωμα που έχετε, πολιτιστικά κέντρα και αθλητικά, αλλά αυτά τα οποία είναι πιστοποιημένα. Έτσι μόνο πιάνουν τόπο οι πολιτικές οι συγκεκριμένες. Πιστοποιημένα αθλητικά σωματεία.

Πριν ένα διάστημα 2 μηνών περίπου, πήρα μία απόφαση ιδιαίτερα δύσκολη. Την οποία κάποιοι από εσάς την ένιωσαν, κάποιοι άλλοι όχι. Ήταν μία απόφαση που δείχνει και το στίγμα της πολιτικής που θέλουμε να ακολουθήσουμε.

31/8 η Υπουργική Απόφαση που υπέγραψα, ήταν μία Υπουργική Απόφαση που δεν είχε προηγούμενο, η Υπουργική Απόφαση που έλεγε ότι καμία αθλητική εγκατάσταση στην Ελλάδα δεν μπορεί να λειτουργήσει αν δεν υπάρχει άδεια πυρασφάλειας και στατική επάρκεια. Την πρώτη εβδομάδα δεν έγινε αντιληπτό από κανέναν, τη δεύτερη εβδομάδα που άρχισαν να κλείνουν το ένα μετά το άλλο αθλητικά κέντρα, το κατάλαβαν όλοι. Υπήρξαν αντιδράσεις, είμαι συνηθισμένος σε αυτό, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα άλλο αν δεν βάλουμε στην κορωνίδα των επιλογών μας και των προτεραιοτήτων μας την ασφάλεια αθλητών, φιλάθλων και αθλουμένων. Είναι κάτι το οποίο έχουμε θέσει ψηλά, σήμερα πρέπει να σας ενημερώσω ότι δεκάδες αθλητικές εγκαταστάσεις που έκλεισαν, ανοίγουν σιγά – σιγά, γίνεται μία συνολική προσπάθεια από πολλούς Δήμους, οι οποίοι μπροστά στο πρόβλημα αυτό πήραν πρωτοβουλία και καταθέτουν αυτά τα οποία χρειάζεται για να ανοίξουν και πάλι με ασφάλεια οι αθλητικές εγκαταστάσεις.

Αφήνω στο τέλος δύο θέματα τα οποία, το ένα το ανέφερε και ο Πρόεδρος, το θέμα της ενημέρωσης των αθλητικών εγκαταστάσεων. Μαζί με τον Κούρο, που θα αποτελέσει την επανάσταση και θα μπει και στο κινητό του κάθε πολίτη, δηλαδή παραδείγματος χάρη ο Κούρος θα είναι το My Kouros App, Σύρος My Kouros App, Μυτιλήνη My Kouros App, Χίος My Kouros App, Κέρκυρα My Kouros App, Λευκάδα και Ζάκυνθος, ένας πατέρας, παραδείγματος χάρη που θέλει να γράψει το παιδί του σε ένα αθλητικό σωματείο, θα μπορέσει μέσα από το Kouros App, ανάλογα με την περιοχή, να γνωρίζει με ακρίβεια ποια είναι τα πιστοποιημένα αθλητικά σωματεία. Με πιστοποιημένους προπονητές.

Αυτό, καταλαβαίνετε, θα αλλάξει σε βάθος χρόνου όλο το ρου του αθλητισμού όπως τον γνωρίζουμε, γιατί πλέον οτιδήποτε δεν είναι αναγνωρισμένο, δεν θα έχει λόγο ύπαρξης. Γιατί δεν θα

επιλέγεται, Δήμαρχοι.

Το δεύτερο που θέλω να σας πω, έχει να κάνει με το ζήτημα μιας παράκλησης επιπλέον η οποία αφορά τον Πέλοπα. Ο Πέλοπας, ο οποίος θα αντικατασταθεί και θα μπει όλος μέσα στον Κούρο, σήμερα είναι ημιτελής. Είναι η προσπάθεια που έγινε από την ΚΕΔΕ, με τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ είχα μία συνάντηση για το συγκεκριμένο ζήτημα, είδε τα στοιχεία των αθλητικών εγκαταστάσεων, είναι αδιανόητο σήμερα το Υπουργείο Αθλητισμού, αλλά και συνολικά το κεντρικό κράτος και το Υπουργείο Εσωτερικών, να μη γνωρίζει ποιες είναι οι αθλητικές του εγκαταστάσεις, είτε είναι περιφερειακού χαρακτήρα, είτε είναι δημοτικής αρμοδιότητας, είτε είναι εθνικής εμβέλειας. Δεν τα γνωρίζουμε.

Έγινε μία προσπάθεια με τον Πέλοπα. Η προσπάθεια αυτή, κύριε Καθηγητά μου, είναι ημιτελής. Πολλοί Δήμαρχοι δεν τα ολοκλήρωσαν όπως έπρεπε. Θα γίνει μία νέα προσπάθεια. Είναι απαραίτητο στοιχείο να γνωρίζουμε τις αθλητικές μας εγκαταστάσεις ως χώρα. Δεν γνωρίζουμε τι αθλητικές εγκαταστάσεις έχουμε. Και το διαπίστωσα την ώρα που έγινε το μεγάλο πρόβλημα με το ΟΑΚΑ, όταν το έκλεισα, στην προσπάθεια σε επίπεδο Λεκανοπεδίου να βρούμε διεξόδους για να αθληθούν οι ομάδες οι οποίες βγήκαν μέσα από το ΟΑΚΑ, υπήρχε δυσκολία στο να ξέρουμε ποιες αθλητικές εγκαταστάσεις λειτουργούν. Άρα λοιπόν, η καταγραφή των αθλητικών εγκαταστάσεων, που θα γίνει μία καινούργια προσπάθεια, είναι υψίστη προτεραιότητα.

Και κλείνω με το θέμα το οποίο αφορά το ζήτημα που έθεσε και ο Πρόεδρος και το βάζουμε ψηλά, είναι μία από τις επτά αλλαγές, είναι ο Αθλητισμός για Όλους. Η πολιτική κατευθυντήρια γραμμή του Υπουργείου είναι ο αθλητισμός. Αθλητισμός τι σημαίνει; Αθλητισμός σημαίνει υγεία, τα προτεραιοποιούμε, αθλητισμός σημαίνει αξίες, αθλητισμός σημαίνει και ανταγωνιστικός αθλητισμός. Αυτά τα τρία συμπυκνώνουν. Δεν είναι μόνο ο αγωνιστικός

αθλητισμός. Είναι και η υγεία, είναι και οι αξίες του αθλητισμού.

Θέλουμε όλος ο κόσμος να αθλείται. Οι επιπτώσεις στην υγεία είναι αδιαμφισβήτητα τεράστιες. Θετικά ή αρνητικά, αν αθλούμαστε ή όχι. Δυστυχώς το ευρωβαρόμετρο δείχνει ότι είμαστε από τις τελευταίες χώρες που αθλούμαστε σε επίπεδο Ευρώπης. Τα ποσοστά για τη χώρα μας είναι πραγματικά πολύ αρνητικά.

Στην προσπάθειά μας λοιπόν να μπούμε σε μια κατεύθυνση η οποία θα έχει να κάνει με το να αθλήσουμε όλο τον κόσμο και να τον βγάλουμε προς τα έξω, έξω από τα σπίτια του να αθληθεί, με οποιονδήποτε τρόπο, επανενεργοποιούμε, επανακινητοποιούμε, όπως είπε και ο Πρόεδρος, τον Αθλητισμό για Όλους. Αλλά ένας Αθλητισμός για Όλους ο οποίος θα μπει σε καινούργιες βάσεις. Ο Αθλητισμός για Όλους υπήρξε ένα θεσμικό πλαίσιο, αδρανοποιήθηκε για ένα διάστημα, το παρέλαβα το δεύτερο δίμηνο μετά τον Αύγουστο ως Υπουργός, επανεκκίνησα όλη τη διαδικασία, εντάξαμε περίπου 85 Δήμους και προγράμματα τα οποία τρέχουν αυτή τη στιγμή στο Αθλητισμός για Όλους, θέλω να παρακαλέσω όλους τους Δημάρχους και τις Δημάρχους, να ενεργοποιήσετε και να μπείτε σε αυτό το πρόγραμμα. Αποτελεί κορωνίδα μιας προσπάθειας που έχει να κάνει με μία εθνική προσπάθεια που λέγεται, θέλουμε υγεία για όλο τον πληθυσμό. Και υγεία δεν είναι μόνο το φαγητό ή η μείωση του καπνίσματος ή το μη κάπνισμα, είναι ο αθλητισμός πάνω και κύρια από όλα.

Θέλω να σας παρακαλέσω λοιπόν, το επόμενο διάστημα, σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ, κύριε Πρόεδρε, επειδή υπάρχει μία Επιτροπή η οποία αυτή τη στιγμή επανεκκινεί όλο το θεσμικό πλαίσιο του Αθλητισμός για Όλους, σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ, θα επανεκκινήσουμε και θα συνδιαμορφώσουμε το θεσμικό πλαίσιο του Αθλητισμός για Όλους. Είναι μία από τις επτά αλλαγές τις σημαντικές που στοχεύουμε στο Υπουργείο Αθλητισμού. Σε συνεργασία μαζί σας, θέλω να το βάλετε ψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων σας, Αθλητισμός για Όλους. Μπορείτε να κάνετε

προγράμματα για τον κόσμο των νησιών, μπορείτε να κάνετε προγράμματα για τον κόσμο των χωριών, που βρίσκονται αυτή τη στιγμή κλεισμένοι στα σπίτια τους και πρέπει να τους βγάλετε έξω και να κάνετε προγράμματα.

Είναι μια πετυχημένη διαδικασία, διψάει ο κόσμος για άθληση, μετά από μια ηλικία και μετά είτε ντρέπεται, είτε βαριέται, είτε προβληματίζεται αν θα κάνει αθλητισμό, πιστέψτε με όμως, στις περιοχές των Δήμων που κάνουν αυτά τα προγράμματα, έχει πετύχει εκατό τοις εκατό, πάνω από 300.000 ωφελούμενοι είναι σήμερα αυτοί οι οποίοι είναι σε επίπεδο Δήμων, των 85 Δήμων, 7.032 προγράμματα βρίσκονται σε εξέλιξη, κάθε είδους πρόγραμμα και για αυτό λοιπόν θέλω να σας παρακαλέσω το επόμενο διάστημα αυτή η συνεργασία που ξεκινάμε σήμερα, Πρόεδρε, και αγαπητοί μου Δήμαρχοι, κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι, θέλω να συνεχιστεί, να εμπεδωθεί, να ουσιαστικοποιηθεί.

Θέλω να ξέρετε ότι απέναντί σας έχετε έναν άνθρωπο ο οποίος κατανοεί τη νησιωτικότητα, προέρχομαι από νησί, προέρχομαι από το Νομό των Κυκλάδων, ξέρω τα προβλήματα των νησιών, καταγράφω στη συνείδησή μου αυτό που ξέρετε και εσείς και ξέρετε τι αναλαμβάνετε ως ευθύνες για τα επόμενα 5 χρόνια, θέλω να με αισθάνεστε έναν από εσάς.

Δεσμεύομαι ενώπιόν σας, κύριε Πρόεδρε, ότι θα είμαι κοντά στην ΚΕΔΕ, στα προβλήματα τα οποία έχει να αντιμετωπίσουν οι Δήμαρχοι, έστω και αν περνάνε τα όρια του χαρτοφυλακίου.

Ευχαριστώ πολύ για τη δυνατότητα που μου δώσατε, να είστε καλά, καλοτάξιδοι και καλή επιτυχία στο έργο σας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ, γιατί ήσασταν σαφής, περιεκτικός και ευσύνοπτος. Και διότι δείχνετε πραγματικά ουσιαστικό ενδιαφέρον και ακούτε την ΚΕΔΕ. Συνομιλούμε δηλαδή. Και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Και υλοποιείτε κάποια πράγματα, αφού προηγουμένως έχουμε συνομιλήσει, ακούσατε την άποψή μας, εσείς εφαρμόζετε φυσικά

την πολιτική του Υπουργείου, βρίσκουμε ως πολύ θετικό το γεγονός ότι οι δύο ΥΑ, Υπουργικές Αποφάσεις, οι προς έκδοση άμεσα, λαμβάνουν την παράμετρο της νησιωτικότητας.

Και σας λέμε και σαν Υπουργό να ξέρετε, ότι από 1/1/2024 σε ό,τι αφορά την κατανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εφαρμόζονται καινούργια κριτήρια, αυτά που αποφασίσαμε στο Συνέδριο του Βόλου, διότι πάρα πολλά χρόνια λέγαμε να ενισχυθεί ή να ληφθεί υπόψη η νησιωτικότητα που προβλέπεται στο σύνταγμα, η ορεινότητα και τα λοιπά, αλλά στην πράξη αυτό δεν γινόταν. Με μελέτη την οποία υλοποίησε, εκπόνησε η ΕΕΤΑΑ, ύστερα από το Συνέδριο της Θεσσαλονίκης που λήφθηκε η καταρχήν απόφαση του '21 και στο Βόλο το '22, ήδη αποφασίστηκε και θα εφαρμοστεί η νέα κατανομή των ΚΑΠ από 1/1/24.

Συγκεκριμένα, μια που είμαστε τώρα εδώ σε νησιωτικούς Δήμους, όλοι οι νησιωτικοί Δήμοι λαμβάνουν περισσότερα χρήματα. Εάν το κριτήριο του πληθυσμού edέσποζε στην κατανομή των πόρων, τότε λόγω των μη επιθυμητών δημογραφικών αποτελεσμάτων που είχαμε στην απογραφή, αντιλαμβάνεστε ότι θα κλείνανε, κυριολεκτικά, πολλοί Δήμοι. Θα κλείδωνε ο Δήμος, δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει. Για αυτό το λόγο χρειάστηκε και αυτή η αναπροσαρμογή που έγινε.

Άρα, χωρίς να έχουμε συνομιλήσει, κάναμε μια γενική συζήτηση, βλέπετε, συντονιζόμαστε, εμείς ως προς την κατανομή των ΚΑΠ και όχι μόνο, έχουμε και άλλα θέματα για τα νησιά, καταθέσαμε και μία αιτιολογική έκθεση και πρόταση νόμου, προς το Υπουργείο Εσωτερικών, για να αποτελέσει βάση συζήτησης, έτοιμη δουλειά, προκειμένου έμπρακτα και όχι στα λόγια, να ενισχυθούν τα νησιά και οι μικροί ορεινοί Δήμοι.

Και σας ευχαριστούμε πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ (Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ): Καλημέρα και από εμένα.

Πραγματικά η παρουσία του κυρίου Βρούτση πάντα

δημιουργεί αίσθηση γιατί πάντα έχει να πει κάτι ουσιαστικό. Και έχει μια μεθοδική σκέψη και γνωρίζει βέβαια τα δικά σας θέματα πολύ καλύτερα από πολλούς άλλους.

Να μπούμε λοιπόν στο πρόγραμμά μας και να καλέσω στο βήμα τον Γιάννη τον Γούπιο, τον Διευθυντή της ΕΕΤΑΑ και ένα στέλεχος ιστορικό της Αυτοδιοίκησης, που δεν νομίζω ότι υπάρχει σοβαρή μορφή εξέλιξης στην οποία να μην έχει συμμετάσχει.

Κύριε Γούπιε, έχετε το λόγο.

I. ΓΟΥΠΙΟΣ: Καλημέρα και πάλι.

Μετά τον κύριο Βρούτση θα προσπαθήσουμε να μπούμε στο πρόγραμμα πολύ σύντομα. Θα κάνω και εγώ πιο συνοπτική, για να κερδίσουμε το χρόνο.

Το αντικείμενο της πρώτης, αφορά όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα υπάρχουν την επόμενη περίοδο. Έχουμε μαζί μας τους κατάλληλους ανθρώπους, σχεδόν δηλαδή όλοι οι άνθρωποι που θα χρησιμοποιήσουμε τα χρηματοδοτικά τους εργαλεία, είναι ο Γενικός Γραμματέας και συνεργάτης παλιός, νομίζω, όπως είπε και ο κύριος Υπουργός, ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση και το λέω χωρίς υπερβολή αυτό, νομίζω ότι έχει και την τεχνογνωσία και το κέφι για τη δουλειά αυτή, είναι οι συνεργάτες από όλα, και τα τρία περιφερειακά προγράμματα, και ο κύριος Ασπιώτης, και ο κύριος Βουτσινός, και ο κύριος... ο Γιώργος Πλακωτάρης, δεν τον βλέπω τώρα, θα έρθει και ο κύριος Μαμαλούγκας, είναι οι συνάδελφοι από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης από το πρώην ΠΑΑ, το ΣΣΚΑΠ σήμερα, οπότε νομίζω θα έχουμε μια συνολική εικόνα για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα τα οποία τα βλέπετε εδώ ποια είναι την επόμενη περίοδο.

Εγώ θα είμαι πολύ συνοπτικός, βλέπετε ότι, είπαν και χθες οι συνάδελφοι, ότι έχουμε αρκετά προγράμματα που θα τρέξουν αυτή την περίοδο, είναι πρώτα το ΕΣΠΑ '21 – '27, έχει ξεκινήσει ήδη η υλοποίησή του, θα πούμε δυο πράγματα και θα γίνει πλήρης ανάλυση. Είναι το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ, πρώτη ΠΑΑ, για να το

ξέρουμε οι περισσότεροι, την επόμενη περίοδο. Είναι το Ταμείο Ανάκαμψης Ελλάδα 2.0, που θα πω δυο λόγια για το τι έργα είχε η Αυτοδιοίκηση αυτή την περίοδο. Το “Αντώνης Τρίτσης” που σας μίλησε χθες ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών. Το πρώην ΠΔΕ, που λέγεται ΕΠΑ, που είναι το Πρόγραμμα Ανάπτυξης, είναι το Πράσινο Ταμείο, είναι τα ειδικά χρηματοδοτικά εργαλεία που θα αναφέρει ο κύριος Κουτουλάκης για τη νησιωτικότητα και βέβαια τα ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα τα οποία είναι χρήσιμα γιατί μέσα από αυτά πάρα πολλοί Δήμοι και νησιά έχουν αξιοποιήσει, αλλά θα έλεγα ότι η χώρας μας δεν έχει αξιοποιήσει τόσο πολύ όλα αυτά τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Θα ξεκινήσω λίγο γενικά για το ΕΣΠΑ. Βλέπετε στην εικόνα ότι οι πέντε στόχοι του ΕΣΠΑ για την επόμενη περίοδο, δεν θα μείνω πολύ, απλώς θα πρέπει να πω σχεδόν όλα, και το Ταμείο Ανάκαμψης, αν δει κανείς θα δει περίπου ότι οι στόχοι είναι οι Δήμοι, μια Εξυπνότερη Ευρώπη, που αφορά την προώθηση του οικονομικού μετασχηματισμού της Ευρώπης, άρα και της Ελλάδος. Είναι μια Διασυνδεδεμένη Ευρώπη, που αφορά τις μεταφορές κυρίως και τα δίκτυα, μια Πράσινη Ευρώπη, που είναι τα θέματα περιβάλλοντος, βιώσιμης ανάπτυξης και ειδικά μετά την κλιματική αλλαγή που παρατηρούμε, είναι μια πιο κοινωνική Ευρώπη, όλα τα κοινωνικά προγράμματα που τρέχουν για την επόμενη περίοδο και για εμάς και μια Ευρώπη κοντά στους πολίτες, που είναι ο ειδικός στόχος πολιτικής, είναι για τα θέματα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και των Ολοκληρωμένων Χωρικών Παρεμβάσεων, που νομίζω από τα ΠΕΠ, μια και όλο αυτό το πρόγραμμα ανήκει πλέον στα ΠΕΠ, θα έχετε μια ανάλυση σήμερα. Και είναι βέβαια και ο ειδικός στόχος, η δίκαιη μετάβαση, που αφορά κυρίως τις δυο Περιφέρειες, δηλαδή Δυτική Μακεδονία συμπληρωματικά, αλλά αφορά και τα νησιά και την Κρήτη, για τα δίκτυα.

Λίγα λόγια για το ΕΣΠΑ. Συνολικά το ΕΣΠΑ είναι 26 δις εκ των οποίων τα 20 δις είναι εθνική συμμετοχή και... τα 5 δις είναι εθνική

συμμετοχή και τα 20 είναι (...) συμμετοχή. Να δούμε λίγο τα προγράμματα που έχει το ΕΣΠΑ και σε ποια από αυτά η Αυτοδιοίκηση μπορεί να έχει ένα ρόλο.

Είναι το Ανθρώπινο Δυναμικό και η Κοινωνική Συνοχή, που αφορά παρεμβάσεις και κύριες προετοιμασίες, γιατί τα περισσότερα προγράμματα του ΕΚΤ και του ΕΚΤ+ είναι στα ΠΕΠ, θα μας πουν οι συνάδελφοι. Είναι το πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, το παλιό ΕΠΑνΕΚ, το οποίο αφορά κυρίως επιχειρηματικότητα. Θυμίζω, παλιά είχε και κάποιες δράσεις για τους ΟΤΑ, δεν νομίζω να έχει αυτή την περίοδο ιδιαίτερα (...). Είναι ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός, ένα έργο που ήδη οι ΟΤΑ έχουν (...) και έχουν εντάξει τα έργα για τα Smart Cities, άρα όλοι έχετε εντάξει ή έχετε κάνει προτάσεις για το Smart Cities. Είναι το Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, που εδώ η Αυτοδιοίκηση θα έχει σημαντικό κομμάτι γιατί όλα τα θέματα που αφορούν τα απορρίμματα, σχεδόν όλα, θα είναι μέσα στο πρόγραμμα αυτό. Θα μας το παρουσιάσει ο Νίκος ο Μαμαλούγκας και συμπληρωματικά από τα ΠΕΠ.

Είναι το νέο πρόγραμμα Πολιτική Προστασία, ιδιαίτερα σημαντικό. Εκεί μπορεί η Αυτοδιοίκηση να έχει κάποιες δράσεις συμπληρωματικές, όχι κύριες. Είναι το Πρόγραμμα Μεταφορών που κυρίως αφορά τα μεγάλα μεταφορικά δίκτυα της χώρας, μικρός ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης. Είναι το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας Δικαιούχων, που εκεί, όπως είπα, μπορεί να παίξει ένα ρόλο, και θα πω παρακάτω, και η ΕΕΤΑΑ μέσα από το νέο νόμο. Είναι το Πρόγραμμα Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, που είναι ιδιαίτερα σημαντικό και αφορά, όπως είπαμε, τις Περιφέρειες, ειδικές, και τα νησιά. Είναι το Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα, που δεν θα έχουμε εισηγητή σήμερα, προσπαθήσαμε αλλά δεν το καταφέραμε, αλλά νομίζω ο κύριος Κουτουλάκης μπορεί να μας πει πέντε πράγματα για αυτό. Και τα 13 Περιφερειακά Προγράμματα, τα βλέπετε εδώ, δεν θα πω κάτι παραπάνω, γιατί οι συνάδελφοι θα αναλύσουν με συνοπτικό τρόπο όλα τα προγράμματα.

Κάποιες αλλαγές που θα ήθελα να επισημάνω, γιατί... δυο – τρεις, θα ήθελα να επιμείνω, για το τι άλλαξε με το προηγούμενο ΕΣΠΑ με το συγκεκριμένο. Πέρα από την εξειδίκευση των προγραμμάτων που γίνεται με μια διαδικασία, αυτό που εγώ θα ήθελα να κρατήσετε είναι δύο πράγματα.

Το πρώτο, είναι ότι όλα τα ΠΕΠ και όλα τα προγράμματα δημοσιεύουν το χρονοδιάγραμμα του προγραμματισμού των προσκλήσεων. Είναι πολύ σημαντικό γιατί, ήδη στις ιστοσελίδες των ΠΕΠ νομίζω είναι όλα αναρτημένα, δηλαδή βλέπετε ποιες προσκλήσεις θα βγουν τον επόμενο χρόνο. Και το οποίο είναι υποχρεωμένη η Διαχειριστική Αρχή τρεις φορές το έτος να το επικαιροποιεί. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, το είχαμε συζητήσει και σαν Αυτοδιοίκηση, για να γνωρίζουν οι Δήμοι ποια προγράμματα θα τρέξουν και όχι να το μαθαίνουν τελευταία στιγμή. Άρα τι σημαίνει αυτό; ότι μπορούμε να προετοιμαζόμαστε. Για να ωριμάζουμε, ή να προσπαθούμε να ωριμάζουμε κάποια από αυτά τα έργα που έχουμε υπόψη μας. Άρα είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Το δεύτερο, ότι σε αυτό το ΕΣΠΑ δεν απαιτείται διαχειριστική επάρκεια δικαιούχων, δηλαδή δεν μας ζητάνε όλα αυτά τα χαρτιά που ζητούσε η Διαχειριστική Αρχή, αλλά απαιτείται κάτι ίσως πιο δύσκολο. Θα πρέπει ο δικαιούχος να διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει και να διασφαλίσει την οικονομική βιωσιμότητα των έργων. Άρα στις προτάσεις μας πρέπει να υποβάλουμε, θα μας τα πουν και οι συνάδελφοι από τα ΠΕΠ, είναι ιδιαίτερα σημαντικό νομίζω για την Αυτοδιοίκηση, γιατί πρέπει να υποστηρίξουμε ότι αυτά τα έργα μπορούν και να είναι βιώσιμα όταν υλοποιούνται. Και προβλέπει και ένα ειδικό πρόγραμμα για την υποστήριξη των δικαιούχων, το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας, που θα (...).

Για πρώτη φορά στο νόμο πέρασε η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΕΣΠΑ. Με τέσσερα – πέντε συγκεκριμένα πράγματα, τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά και θα ήθελα να τα

πω.

Το πρώτο είναι η συστηματική συνεργασία της ΚΕΔΕ και της ΠΕΔ με την εξειδίκευση και των τομεακών και των περιφερειακών. Δηλαδή όταν γίνεται εξειδίκευση των περιφερειακών προγραμμάτων, η Διαχειριστική Αρχή συνεργάζεται και με τις ΠΕΔ, για να ακούσει τις προτάσεις. Είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει επισήμως, υποπτεύομαι ότι στα περισσότερα ΠΕΠ ατύπως μπορεί να γινόταν την προηγούμενη περίοδο, αλλά τώρα είναι, θα έλεγα, σε εισαγωγικά, μια υποχρέωση ότι διαβουλεύεται η Αυτοδιοίκηση, οι ΠΕΔ, σε επίπεδο των περιφερειακών και η ΚΕΔΕ σε επίπεδο των τομεακών, για την εξειδίκευση των προγραμμάτων.

Και ταυτόχρονα η ΚΕΔΕ συνεργάζεται με τις επιτελικές δομές, επιτελικές δομές ποιες είναι; Είναι αυτές που στην ουσία έχουν τις δημόσιες πολιτικές που μπορούν να αξιοποιηθούν μέσα από τα προγράμματα. Άρα συνεργάζεται, γιατί νομίζω είναι ιδιαίτερα σημαντικό και είναι η ελλείψεις που έχει και ως χώρα συνολικά, όσον αφορά το (...) προγραμματισμό που λέγαμε παλιότερα, με ποιον τρόπο δηλαδή η Αυτοδιοίκηση συμμετέχει ενεργά στον προγραμματισμό των δημόσιων πολιτικών.

Το τρίτο που σας έλεγα, είναι το θέμα των Τεχνικών (...) Δικαιούχων. Εκεί, επειδή υπάρχει ένα πρόγραμμα που είναι γύρω στα 100 εκατομμύρια ευρώ, από εκεί μπορούν να αξιοποιηθούν πόροι για να υποστηριχθούν αδύναμοι δικαιούχοι. Άρα δηλαδή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δεν σημαίνει ότι θα δοθούν χρήματα στους Δήμους, αλλά (...) συλλογικά προγράμματα υποστήριξης τους. Και ήδη στο νόμο αναφέρεται ότι η ΕΕΤΑΑ θα αναλάβει ένα ρόλο μαζί με την ΚΕΔΕ, για την υποστήριξη των ΟΧΕ και ΒΑΑ της επόμενης περιόδου, γιατί είδαμε την προηγούμενη περίοδο, για πολλούς λόγους, επειδή τα έργα ξεκίνησαν αργά, δηλαδή οι προκηρύξεις, και επειδή οι δικαιούχοι δεν ήταν και πολύ δυνατοί, αυτή είναι η πραγματικότητα, και η Αυτοδιοίκηση είχε ένα κομμάτι, δεν πήγαν καθόλου καλά. Δηλαδή οι απορροφήσεις αυτή τη στιγμή είναι, αν

θυμάμαι καλά, στο 55%, άρα αυτή την περίοδο σκεφτήκαμε και εμείς και συμφώνησε και το Υπουργείο Ανάπτυξης, να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα υποστήριξης των ΟΧΕ και ΒΑΑ στην επόμενη περίοδο. Και το σχεδιάζουμε αυτή τη στιγμή μέσα από την Τεχνική Βοήθεια.

Και ταυτόχρονα, η ΕΕΤΑΑ μπορεί να αναλάβει δικαιούχος ενέργειας Τεχνικής Βοήθειας, κυρίως σε αυτά που μας ενδιαφέρουν, που οι προτάσεις που ζητάμε από το Υπουργείο είναι τα θέματα της διαχείρισης των υδάτων, βλέπετε ΔΕΥΑ και Δήμοι που δεν έχουν και τα θέματα βέβαια των απορριμμάτων, που είναι ένα μεγάλο στοίχημα για τη χώρα, υπάρχουν σημαντικές (...). Και στα δυο θέματα αυτά, θυμίζω ότι το ΕΣΠΑ έχει και κάποιες προϋποθέσεις – σε εισαγωγικά – για την έναρξή τους, και για τα απορρίμματα πρέπει να ολοκληρωθούν οι Περιφερειακοί Σχεδιασμοί, όπως και για τα ύδατα, ο σχεδιασμός για τα ύδατα και τα λύματα, άρα ιδιαίτερα σημαντικό.

Και κλείνω, για την ενότητα αυτή, ότι ήδη για πρώτη φορά συγκροτείται η Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού και συγκροτήθηκε και στις 13 Περιφέρειες, με Πρόεδρο τον Αντιπεριφερειάρχη και ενεργά μέλη... και την πλειοψηφία μάλλον από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι ιδιαίτερα σημαντικό, θα έλεγα, αγαπητέ Γραμματέα, είναι ένα πρώτο βήμα για τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στον αναπτυξιακό προγραμματισμό, το λέγαμε και στον οδικό χάρτη, άρα γίνεται ένα πρώτο βήμα, νομίζω ότι πρέπει να ολοκληρωθεί με τα υπόλοιπα που έχουμε προτείνει. Απλώς τώρα να ξέρετε ότι την επόμενη περίοδο θα πρέπει αυτή η Επιτροπή να επανασυσταθεί, μια και άλλαξαν και οι Περιφερειάρχες και οι Αντιπεριφερειάρχες και αρκετοί Δημοτικοί, άρα θα πρέπει να ξαναγίνει η Περιφερειακή Επιτροπή.

Η ΕΕΤΑΑ στα πλαίσια αυτά έβγαλε και μια έκδοση για τα νησιά και τη νησιωτικότητα, το βλέπετε, μπορείτε να το δείτε στο site της ΕΕΤΑΑ, μπορείτε να το κατεβάσετε για να δείτε τις

χρηματοδοτήσεις της επόμενης περιόδου.

Λίγα λόγια για το Ταμείο Ανάκαμψης, πολύ λίγα. Η Αυτοδιοίκηση έχει... όπως ξέρετε, το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένα σημαντικό εργαλείο, θα έλεγα μια τομή για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεν θα πω όμως περισσότερο, γιατί είναι ειδικό κομμάτι. Έχει στην ουσία, θα έλεγα, δύο βασικά (...) για την Ελλάδα, ένα είναι οι σημαντικές μεταρρυθμίσεις, που για κάποια είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τη χώρα, και ένα κομμάτι είναι οι επενδύσεις. Στις μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνεται, αν θέλετε, και το τέλος ταφής. Δηλαδή προϋπόθεση για το Ταμείο Ανάκαμψης είναι και η εφαρμογή του τέλους ταφής. Άρα ένα από τα ζητήματα... άρα έχει αρκετές μεταρρυθμίσεις.

Είναι 31 δις οι εθνικοί πόροι και 12 από τα δάνεια. Μάλιστα με την επικαιροποίηση του προγράμματος, από ό,τι πληροφορηθήκαμε προχθές, επικαιροποιήθηκε, θα αυξηθούν τα δάνεια κατά 5 δις, άρα θα φτάσει το (...) πρόγραμμα τα 36 δις.

Εδώ βλέπετε ποιες είναι οι δράσεις μέχρι τώρα που έχει αναλάβει η Αυτοδιοίκηση στο Ταμείο Ανάκαμψης. Είτε ως δικαιούχος, είτε δικαιούχος μέσω του ΤΕΕ και των άλλων προγραμμάτων. Θα έλεγα ότι σημαντικό... μια από τις σημαντικότερες είναι... βλέπετε εδώ, είναι Smart Cities, αναπλάσεις, επεξεργασία λυμάτων, συνολικά εκτιμούμε ότι με αυτά τα προγράμματα η συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης είναι περίπου στα 2 – 2,2 δις. Εμείς είχαμε εκτιμήσει στη μελέτη που είχαμε κάνει ότι η Αυτοδιοίκηση μπορεί να φτάσει γύρω στα 2,5 με 3 δις συνολικά στο Ταμείο Ανάκαμψης.

Θυμίζω ότι υπάρχουν ορόσημα στο Ταμείο Ανάκαμψης, πάρα πολύ σημαντικά. 31/12 συμβάσεις, 31/12/25 ολοκλήρωση των έργων, άρα καταλαβαίνετε τη δυσκολία των προγραμμάτων, για αυτό και βλέπετε να απεντάσσονται και σημαντικά έργα, γιατί ακριβώς δεν προλαβαίνουν να ωριμάσουν μέσα στα προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης.

Θα έλεγα ότι μια από τις σημαντικότερες τομές του Ταμείου Ανάκαμψης είναι τα πολεοδομικά σχέδια, είναι πολύ σημαντική πρωτοβουλία αυτή, άρα σε όλους τους Δήμους τώρα έχει ξεκινήσει, στους περισσότερους Δήμους που είστε εδώ, τα πολεοδομικά σχέδια, με δικαιούχο το ΤΕΕ, είναι ιδιαίτερα σημαντικό και θα έλεγα ότι είναι ίσως η σημαντικότερη μεταρρύθμιση της Αυτοδιοίκησης και για τη χώρα, για την επόμενη περίοδο.

Και βλέπετε τις τέσσερις τελευταίες, είναι αυτές που έβαλε το Υπουργείο Τουρισμού, που είναι τώρα στο... δεν έχουν λήξει ακόμα, άρα μπορεί εκεί να δείτε για τα θέματα αναβάθμισης (...) λιμένων, βελτίωση για της παραλίες, τα ορειβατικά δεν τα αναφέρω εδώ, και τα χιονοδρομικά κέντρα. Άρα υπάρχουν, είναι τέσσερις προσκλήσεις που είναι στον αέρα και μπορείτε να τις δείτε.

Ένα άλλο εργαλείο είναι το Πράσινο Ταμείο. Να αξιοποιήσουν το Πράσινο Ταμείο γιατί έχει σημαντικούς πόρους. Βέβαια πάντα λέει η ΚΕΔΕ, και το είπε και ο Πρόεδρος προχθές, ότι οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης θα έπρεπε να ήταν πολύ περισσότεροι, γιατί το τέλος που έχει επιβληθεί είναι για την Αυτοδιοίκηση, κρατιέται και πηγαίνει στο δημόσιο χρέος, είναι πολύ σημαντικό, να δούμε αν στο μέλλον... γιατί θα είναι ένα πάρα πολύ χρήσιμο εργαλείο για το περιβάλλον και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Λίγα λόγια τώρα για τα βήματα, κατά τη γνώμη μου, που πρέπει να έχετε ως Δήμαρχοι και ως Δημοτικές Αρχές για την επόμενη περίοδο. Ξέρουμε ότι υπάρχουν συγκεκριμένες αδυναμίες στους ΟΤΑ, υπάρχει έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, σημαντικό, απουσία και διαδικασία επιχειρησιακού σχεδιασμού, άρα και να προβλέπουμε ποιες... και να αρχίσουμε τα έργα, ποια έργα πρέπει να έχουμε, δεν υπάρχει ενημέρωση πληροφόρηση τόσο συστηματική, έχουμε κάνει μια προσπάθεια στην ΕΕΤΑΑ, θα δούμε και στο τέλος τον οδηγό, υπάρχει αδυναμία κυρίως από τους μικρούς Δήμους για την υλοποίηση και την ωρίμανση των έργων. Η ΕΕΤΑΑ, όπως ανέφερε χθες ο Διευθύνων, έκανε Τεχνική Υπηρεσία

για να υποστηρίξει και υποστηρίζεται κυρίως τα μικρά νησιά, άρα αξιοποιήστε αυτή την τεχνική βοήθεια όσο μπορείτε περισσότερο, από την ΕΕΤΑΑ, και νομίζω ότι είναι σημαντικό αυτό για την υλοποίηση των έργων.

Τα προγράμματα, όπως ξέρετε, είναι ανταγωνιστικά, δεν είναι... σε πολλές περιπτώσεις. Άρα θα πρέπει κανείς να προετοιμάζεται και οι Δήμοι πρέπει να ιεραρχούν τα έργα που πρέπει να ωριμάσουν για την περίοδό τους.

Για να αξιοποιήσουμε σωστά τα προγράμματα, θα έλεγα ότι πρέπει να οργανώσουμε σωστά τις Υπηρεσίες και θα πω και δυο πράγματα. Πρώτον, οι Υπηρεσίες Προγραμματισμού, Τεχνικές Υπηρεσίες και Κοινωνικές Υπηρεσίες, είναι αυτές οι Υπηρεσίες που έχουν σημαντικό ρόλο. Πολλές φορές δίνουμε μόνο στις Τεχνικές Υπηρεσίες ρόλο, αλλά και η Υπηρεσία Προγραμματισμού, και η Υπηρεσία Κοινωνικής Πολιτικής, και ειδικά τώρα με τη συνένωση των Νομικών Προσώπων όλων στο Δήμο, θα είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί ένα σημαντικό μέρος των προγραμμάτων, όπως θα πουν και οι συνάδελφοι από το ΠΕΠ, αφορούν την κοινωνική πολιτική και είναι μια σημαντική δράση και θα έλεγα ότι είναι και το μεγαλύτερο εύρος, δηλαδή το (...) έχει το σημαντικότερο εύρος στο ΕΣΠΑ '21 – '27 όσον αφορά τα κοινωνικά προγράμματα.

Τώρα, στους Δήμους που έχουν αδυναμία, που είναι πολύ μικροί Δήμοι εδώ, θα έλεγα ότι είναι σκόπιμο να αξιοποιήσουμε και τους ειδικούς συνεργάτες. Και θα έλεγα ότι οι ειδικοί συνεργάτες να είναι πραγματικά άνθρωποι οι οποίοι μπορεί να μας βοηθήσουν. Δικαιούται ο καθένας από τρεις έως πέντε, ανάλογα με το Δήμο, ειδικούς συνεργάτες, μάλιστα προχθές στην Κρήτη κάποιος ρώτησε, να πάρω έναν άνθρωπο της εμπιστοσύνης ή έναν τεχνοκράτη που ξέρει; Και είπαμε ότι πρέπει να πάρουμε έναν τεχνοκράτη. Τον οποίο θα γίνει άνθρωπος εμπιστοσύνης μετά. Γιατί αλλιώς, πραγματικά δηλαδή, έχετε αδυναμία στο ανθρώπινο δυναμικό, είναι ευκαιρία οι ειδικοί συνεργάτες να αξιοποιηθούν προς αυτή την

κατεύθυνση.

Να ιεραρχήσουμε τα έργα, δηλαδή να ξέρουμε, να φτιάξουμε το σχέδιό μας, να δούμε ποια είναι τα προβλήματα και η ιεράρχηση των έργων, να ωριμάζουμε αυτά τα έργα και μετά θα βρεθούν και χρηματοδοτικά εργαλεία. Μην περιμένουμε μόνο τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Πρέπει σαν Αυτοδιοίκηση να προετοιμάζουμε και τα έργα, είναι ιδιαίτερα σημαντικά.

Εδώ βλέπετε τα βήματα, δεν θα πω πολλά. Νομίζω θα έχετε όλοι την εισήγηση. Βλέπετε τα βήματα πώς μπορεί κανείς να αξιοποιήσει τα προγράμματα του ΕΣΠΑ οργανώνοντας σωστά τις Υπηρεσίες και είπα ποιες Υπηρεσίες πριν, ώστε να παρακολουθήσουμε και να αρχίσουμε τα έργα.

Η ΕΕΤΑΑ έχει αναπτύξει ένα εργαλείο που έχει μέσα τις προσκλήσεις, είναι χρήσιμο να το αξιοποιείτε, να το αξιοποιείτε δηλαδή και εσείς και οι συνάδελφοί σας, είναι ο οδηγός για χρηματοδοτικά εργαλεία. Εδώ μέσα υπάρχουν όλες οι προσκλήσεις που βγαίνουν. Δηλαδή αν μπορούμε τώρα στο ΕΛΛΑΔΑ '21 – '27 και να πάμε σε ένα από τα περιφερειακά προγράμματα να δούμε ποιος έχει ανοιχτές προσκλήσεις, να πάμε στα... Ιόνιο; Νότιο Αιγαίο; Δεν θυμάμαι αν έχει. Βλέπει κανείς ποιες είναι ανοιχτές προσκλήσεις. Εδώ, να, είναι οι τρεις ανοιχτές, που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Άλλο ένα εργαλείο που μπορεί κανείς να βλέπει ανά πάσα στιγμή ποια είναι τα εργαλεία που έχει και αξιοποιεί για την επόμενη περίοδο.

Αυτόν τον οδηγό προσπαθούμε να τον αναβαθμίσουμε, ώστε ανά πάσα στιγμή να έχετε μια εικόνα για όλα τα προγράμματα και προσκλήσεις που τρέχουν, για κάθε πρόγραμμα φεύγει και μια πρόσκληση, μια επιστολή προς τον υπεύθυνο προγραμματισμού ή τον αρμόδιο συνεργάτη του Δημάρχου, γιατί έχουμε δικτυωθεί, ώστε να βλέπει τις προσκλήσεις. Προσπαθούμε να το κάνουμε και λίγο καλύτερα, δηλαδή να προβλέψουμε από πριν ποια έργα πρόκειται να βγουν, αλλά αυτό θέλει μια ειδική ρύθμιση.

Προς αυτή την κατεύθυνση λοιπόν η ΕΕΤΑΑ προσπαθεί να χτίσει και να προσπαθήσει να υποστηρίξει και να ενημερώνει και τους Δήμους, και τις Δημοτικές Αρχές. Άρα για τους μικρούς Δήμους, επειδή έχουμε δημιουργήσει ένα δίκτυο με όλους τους συνεργάτες, όποιοι δεν έχουν Υπηρεσία Προγραμματισμού, ο νέος συνεργάτης τους θα απευθυνθεί στην ΕΕΤΑΑ, για να έχουμε και μια συστηματική συνεργασία.

Αυτά θα ήθελα να πω για τα προγράμματα, νομίζω τα είπα συνοπτικά όσο μπορούσα, για να δώσουμε το χρόνο για να υπάρξουν οι υπόλοιπες εισηγήσεις, που θα είναι ειδικές και στοχευμένες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Γούπιο.

Και βέβαια δεν είναι διαθέσιμος μόνο στις ημερίδες, όλοι τον παίρνουν τηλέφωνα από όλη την Αυτοδιοίκηση της χώρας και με μεγάλη προθυμία και χαρά εκφράζει τις απόψεις τους και μεταφέρει και τις πληροφορίες και τις τεχνικές συμβουλές.

Θα παρακαλέσω τώρα, στην ίδια πάντα ενότητα που αφορά τα χρηματοδοτικά εργαλεία, το Γενικό Γραμματέα Νησιωτικής Πολιτικής, τον κύριο Κουτουλάκη, να πάρει το λόγο.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Είναι τόσο ψηλά εδώ, που είναι σαν να είσαι στον άμβωνα και να ξεκινάς να απαγγέλλεις. Και μου θυμίζει και λίγο και το πανεπιστήμιο, θα προσπαθήσω να μη μακρηγορήσω νομίζοντας ότι κάνω μάθημα στο πανεπιστήμιο και να με συγχωρέσετε.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω πάρα πολύ τη Διοίκηση, τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον οποίο προσφάτως γνώρισα, αλλά πραγματικά είναι ένας άνθρωπος πάρα πολύ δραστήριος και πολύ στοχευμένος. Τη Διοίκηση της ΕΕΤΑΑ για την πρόσκληση να βρίσκομαι και με αυτή την ιδιότητα. Ήμουν και με άλλες ιδιότητες σε προηγούμενες δημοτικές περιόδους, πάντα στο πλάι της ΕΕΤΑΑ, σε αυτά τα σεμινάρια τα οποία δεν είναι απλώς σεμινάρια ή μια

υποχρέωση και πραγματικά αυτό το οποίο οργανώνει κάθε φορά η ΕΕΤΑΑ, αλλά όχι μια φορά στα 4 ή 5 χρόνια, αλλά σηματοδοτεί τη διαρκή στήριξη την οποία έχει, θεσμικά άλλωστε προβλέπεται, είναι ο επίσημος σύμβουλος της Αυτοδιοίκησης, όλα τα άλλα που κάνει επίσης έχουν αυτή τη στόχευση.

Πάρα πολύ σημαντικό να πούμε λοιπόν ότι αυτή η μικρογραφία αποτύπωσης που γίνεται σε αυτά τα σεμινάρια, είναι μια εικόνα της 5ετίας που θα ζήσετε όλοι, χαιρόμαστε όμως και εμείς και εγώ, εκ μέρους του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με ένα αναβαθμισμένο Υπουργείο Νησιωτικής Πολιτικής, με Υφυπουργό το Γιάννη τον Παππά, πολύ σημαντικό το κομμάτι της πολιτικής αναβάθμισης της νησιωτικότητας

Όλοι γνωρίζομαστε, νομίζω και με τους νεοεκλεγέντες έχουμε γνωριστεί, να πω ότι γνωρίζομαστε στο πεδίο και όχι σε ένα κλειστό ξενοδοχείο της Αθήνας και νομίζω ότι αυτό σηματοδοτεί τη σοβαρότητα με την οποία πλέον το κράτος αντιμετωπίζει τον τομέα δημόσιας πολιτικής της νησιωτικότητας, και θα προσπαθήσω να μη μακρηγορήσω με τα χρηματοδοτικά εργαλεία, αλλά κυρίως αυτό που θα πρέπει να σηματοδοτήσει η νέα δημοτική περίοδος και να αξιοποιήσετε αυτό που ποτέ άλλοτε καμία άλλη ελληνική κυβέρνηση δεν είχε διαθέσει προς όφελος των νησιωτών και των νησιών, σε επίπεδο χρηματοδοτήσεων, αλλά και κορυφαίων αλλαγών.

Το Υπουργείο Εσωτερικών άλλωστε, έχει δρομολογήσει σημαντικότερες αλλαγές και στην απλούστευση των διαδικασιών, αλλά και στον εξορθολογισμό των κρατικών δαπανών για την Αυτοδιοίκηση και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Όπως έχει αποτυπωθεί άλλωστε, στο ανώτατο επίπεδο, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, στο εθνικό σχέδιο κυβερνητικής πολιτικής και στα ετήσια σχέδια δράσης του Υπουργείου μας, πλέον το κράτος έχει έναν επιτελικό συντονιστικό ρόλο στα θέματα της νησιωτικής πολιτικής, αρθρώνοντας ίσως ένα ανάστημα που ίσως να μην υπήρχε οργανωμένο τα προηγούμενα

πολλά χρόνια. Νομίζω από αρχής συστάσεως του Υπουργείου Αιγαίου, επειδή έχουμε ανθρώπους εδώ από το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο πέραν το Ιόνιο, αναφέρομαι στους Δημάρχους και στους ανθρώπους του Βορείου – Νοτίου Αιγαίου, γνωρίζουν ότι το Υπουργείο Αιγαίου ξεκίνησε το '86 με μία σχεδόν ομόφωνη κοινοβουλευτική πλειοψηφία αποδοχής συστάσεώς του, και αυτό είναι σημαντικό γιατί αναδεικνύει το δημοκρατικό αίτημα, άνευ πολιτικού χρωματισμού, την ανάγκη να υπάρχει μια κυβερνητική δομή που να ασχολείται με τα θέματα.

Προσοχή όμως. Μία κυβερνητική δομή που δεν θα πρέπει να παίζει το ρόλο όλων των υπολοίπων, αλλά να παίξε ένα ρόλο, όπως είπα, συντονιστικό, επιτελικό και να δημιουργήσει επιπλέον ευκαιρίες, εξηγώντας κυρίως, όχι παρουσιάζοντας απλώς πόρους που αναμασούμε και τους παρουσιάζουμε με διαφορετικό τρόπο, αλλά το πώς μπορούμε να αιτιολογήσουμε και εμείς μαζί με εσάς, με την ΚΕΔΕ, και εντός της κυβέρνησης, την ανάγκη μιας εφαρμογής ρήτρας νησιωτικότητας.

Ο Υπουργός, ο κύριος Βρούτσης, ανέφερε ουσιαστικά την πλήρη εφαρμογή της ρήτρας νησιωτικότητας στον αθλητισμό. Αυτό είναι κάτι το οποίο δεν χρειάζεται να το λέμε απλώς, αλλά να το κάνουμε στην πράξη και νομίζω ότι αυτό δείχνει ότι πλέον η νησιωτικότητα είναι κάτι το οποίο δεν είναι απλώς μία ωραία θεωρία.

Η ένταση του φαινομένου της νησιωτικότητας, εσείς το ξέρετε καλύτερα, είναι μεγαλύτερη και οι Δήμοι, εσείς, το βιώνετε. Εγώ αυτό που έχω προτείνει στην ΕΕΤΑΑ και έχει ενσωματωθεί νομίζω και στις προτάσεις, είναι πλέον πρέπει να αντιμετωπίζει το κράτος λίγο διακριτά στην υποστήριξή του. Δεν μπορεί την ίδια στιγμή – στο παρελθόν έχει συμβεί – να υποστηρίζουμε το Δήμο Αθηναίων και ταυτόχρονα το Δήμο του Αγαθονησίου. Άρα η διακριτότητα σε επίπεδο Τεχνικών Υπηρεσιών και υποστήριξης, και νομίζω η ΕΕΤΑΑ είναι η πρώτη που το έκανε και το έχει εφαρμόσει και θα το

εφαρμόσει την επόμενη περίοδο.

Πολύ σημαντικό, επειδή πάρα πολλοί αδύναμοι δικαιούχοι απευθύνονται σε φορείς, πρώτα στην ΕΕΤΑΑ και μετά όλοι οι άλλοι, εγώ θέλω να το πω, το λέω ξεκάθαρα γιατί πιστεύω πάρα πολύ στο θεσμό της ΕΕΤΑΑ και κυρίως στα πρόσωπα που διαχρονικά έχουν υποστηρίξει τις μεγάλες αλλαγές, η ανάγκη εξειδικευμένης υποστήριξης, ειδικά για τους μικρούς νησιωτικούς ΟΤΑ.

Έχουμε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο, όπως σας είπα, ώστε το κράτος να παίξει το ρόλο του, τεράστια όμως σημασία, είναι αυτό που έχουμε πει πολλές φορές, και ο κύριος Μαΐστρος, δεν ξέρω αν είναι εδώ μαζί μας, για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Πάρα πολύ σημαντικό. Δεν είναι μια θεωρία. Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σημαίνει ο καθένας με το ρόλο του, πόσοι να αποφασίζουμε για να διαμορφώσουμε. Αυτό που είπε ο κύριος Γούπιος για τη συμμετοχή, για πρώτη φορά στο ΕΣΠΑ, με κυβερνητική πρωτοβουλία, ενσωμάτωση πλέον της Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού ως ισότιμο εταίρο στη συζήτηση.

Οι Περιφέρειες έχουν διακριτό ρόλο, πλέον η Αυτοδιοίκηση συμμετέχει ενεργά στις Επιτροπές Παρακολούθησης, πάρα πολύ σημαντικό, και δώστε αξία στη συμμετοχή των Οργάνων σας, είτε μέσω της ΠΕΔ είτε οτιδήποτε άλλο, δεν πρέπει να είναι απλώς μια τυπική συμμετοχή σας, αλλά μπορείτε να διαμορφώσετε τις αλλαγές. Και όπως είπε ο Γιάννης ο Γούπιος, μην περιμένετε – το λέω και εγώ λίγο πιο emphaticά – να βγει μία πρόσκληση για να κυνηγήσετε ένα τεχνικό δελτίο. Προϋποθέτει να έχετε κάνει την προεργασία σας, είναι όλα γνωστά από τώρα. Είναι όλα γνωστά στα προγράμματα, είναι γραμμένα από τώρα. Διαπραγματευτήκαμε 2 χρόνια.

Επομένως παρακολουθείτε τις εξελίξεις των Επιτροπών Παρακολούθησης, συνεργάζεστε με τις Διαχειριστικές Αρχές, είναι γνωστό το ότι θα βγει και τότε θα βγει μία πρόσκληση. Μην περιμένουμε λοιπόν την πρόσκληση του ΕΣΠΑ για να φτιάξουμε

τεχνικό δελτίο ή να ωριμάσουμε το έργο. Πάρα πολύ σημαντικό, οι περισσότεροι το ξέρετε, το λέω και για τους νεότερους, έτσι, που έχουμε τη χαρά να γνωριζόμαστε και σήμερα.

Θα αναφέρω έντεκα σημεία, διαστασιολογώντας τις προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Καταρχήν από το '21 και έπειτα έχουμε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο το οποίο έδωσε τη δυνατότητα στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής να διαμορφώσει χρηματοδοτικά εργαλεία, να διαμορφώσει κυρίως το ρόλο του και το λόγο του και σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αναφέρομαι στο θεσμικό πλαίσιο για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στο νησιωτικό χώρο, ο Κώδικας Νησιωτικής Πολιτικής κατόπιν ο Ν.4832/21.

Φιλοδοξούμε, παρά τις μεγάλες αλλαγές που είχαμε να αντιμετωπίσουμε τα τελευταία 2 χρόνια, πλέον στην πλήρη ενεργοποίηση. Μέσα στο Δεκέμβριο εκδίδεται η Υπουργική Απόφαση για τη διαδικασία κατάρτισης για πρώτη φορά της εθνικής στρατηγικής, άρα τα νησιά και η δημόσια πολιτική της νησιωτικότητας θα αποτυπωθούν σε ένα κείμενο οργανωμένο, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε και εμείς ως κράτος αυτά τα οποία κατανέμουμε και σε επίπεδο πόρων, αλλά κυρίως σε επίπεδο προτεραιοτήτων.

Σημαντικός στόχος που έχουμε θέσει είναι η διεθνοποίηση και ο εξευρωπαϊσμός του ζητήματος της νησιωτικότητας. Οι μελέτες όπως αυτές που έχει εκπονήσει η ΚΕΔΕ, η ΕΕΤΑΑ και το ΙΤΑ, το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι πάρα πολύ σημαντικές. Ως Υπουργείο όμως Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καταφέραμε και καταφέρνουμε και μέσα από έργα, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Μεταρρυθμίσεων και τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού, να αποτυπώνουμε πλέον τις ευρωπαϊκές μας θέσεις, να κάνουμε ευρωπαϊκό το ζήτημα της νησιωτικότητας.

Με πολλούς από εσάς, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ήδη τις μελέτες οι οποίες γίνονται σε εξειδικευμένο επίπεδο και

φροντίζουμε να αναδεικνύουμε τα ιδιαίτερα ζητήματα. Διότι αν θέλουμε ευρωπαϊκούς πόρους με νησιωτικό πρόσημο, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι εκεί που διαμορφώνονται οι νησιωτικές πολιτικές, είμαστε παρόντες. Και είμαστε παρόντες οργανωμένα, με την Επιτροπή Νησιωτικών και Ορεινών περιοχών, αλλά και με το Δίκτυο Μικρών Νησιών και όλους τους φορείς που έχουν πρόσημο νησιωτικότητας. Δεν ξεχωρίζουμε κανέναν, για εμάς όλοι είναι συνομιλητές και αυτή είναι και η ουσία της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της ενσωμάτωσης όλων στο δημόσιο διάλογο.

Προχωράω τώρα στα χρηματοδοτικά εν τάχει.

Για πρώτη φορά το ΕΣΠΑ '21 – '27, οι Προϊστάμενοι των Διαχειριστικών Αρχών το γνωρίζουν πάρα πολύ καλά, έχουμε επαυξημένους πόρους που κατανέμονται κατευθείαν στις Περιφέρειες. Ήταν μια κυβερνητική δέσμευση, δέσμευση του Πρωθυπουργού, η οποία γίνεται πράξη. Αυτό φυσικά από μόνο του δεν σημαίνει τίποτα, η κυβέρνηση έκανε τη δουλειά της – σε εισαγωγικά – εμπιστεύεται περισσότερο τους πόρους, οφείλουμε να κάνουμε καλύτερο σχεδιασμό και καλύτερη κατανομή.

Στο ΕΣΠΑ '21 – '27 όμως για πρώτη φορά αποτυπώθηκε στο κείμενο του ΕΣΠΑ και μετά σε συγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα, η ανάγκη έμφασης στη νησιωτικότητα. Ιδιαίτερα θα αναφερθώ στο πρόγραμμα Μεταφορές '21 – '27, ο Γιάννης ο Γούπιος το ανέφερε, αφορά το μέγιστο ζήτημα της διασυνδεσιμότητας των νησιών. Νομίζω ότι όλοι μας εδώ θα συμφωνήσουμε ότι αν επιλύσουμε το ζήτημα της διασυνδεσιμότητας, σε μεγάλο βαθμό έχουμε επιλύσει και άλλα ζητήματα, ατέλειας της αγοράς, υψηλού κόστους, άρα ακτοπλοΐα, ασφάλεια στα λιμάνια και ολοκληρωμένη διαχείριση των μεταφορών, που για εμάς οι δρόμοι είναι τα λιμάνια, όπως γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, αυτό που αυτονόητα συζητάμε για τα τρένα και τους μεγάλους δρόμους στην ηπειρωτική χώρα, για εμάς είναι τα πλοία. Θέλουμε ασφαλή πλοία, σύγχρονα, με συχνότητα, και ναι, και καθαρότερα

για το περιβάλλον, όλα συνδυαστικά. Δεν μπορεί να είναι αυτοσκοπός μόνο το πρασίνισμα και ο πράσινος μετασχηματισμός, αυτό πρέπει να αποτυπώνεται με συγκεκριμένο στόχο.

Πάνω από 200 εκατομμύρια αυτή τη στιγμή για 31 νησιωτικά λιμάνια. Αυτά τα λιμάνια δεν θα χρηματοδοτούνταν ποτέ από το ΕΣΠΑ '21 – '27, εάν δεν στοιχειοθετείτο το αυτονόητο των νησιωτικών λιμένων. Μέχρι και την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, τα λιμάνια που ήταν επιλέξιμα και χρηματοδοτούνταν, ήταν απλώς κάποια μεγάλα λιμάνια του διευρωπαϊκού δικτύου. Καταφέραμε, τεκμηριώσαμε την ανάγκη να ληφθεί υπόψη ότι η εδαφική συνοχή των νησιών περνάει μέσα από τις πύλες εισόδου, δεν έχουμε όλοι αεροδρόμια, κυρίως μέσα από τα λιμάνια διακινούνται οι άνθρωποι, οι επισκέπτες, τα προϊόντα και είναι πάρα πολύ σημαντικό.

200 εκατομμύρια είναι μια μεγάλη αρχή, μπορεί να ακούγεται μικρό στο μεγάλο πρόβλημα, αλλά για εμάς είναι πάρα πολύ σημαντικό. Άρα, διαδημοτικά Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και κρατικά Λιμενικά Ταμεία, και συνήθως το βάρος πέφτει και στους Δήμους, με προγραμματικές για τις Τεχνικές Υπηρεσίες, και πάρα πολύ σημαντικό όμως, γιατί αυτά τα χρήματα δεν θα τα είχαμε, άρα δεν θα λύναμε με αυτό τον τρόπο το πρόβλημα.

Το Υπουργείο Ναυτιλίας με την επιτελική δομή ΕΣΠΑ, καταφέραμε να το αποτυπώσουμε. Πολύ σημαντική δράση που έχει αποτυπωθεί, δεν αφορά τους Δήμους, αλλά στο τέλος είναι κάτι που αφορά καθημερινά τις τηλεφωνικές επικοινωνίες που έχουμε όλοι μας, για το πρόβλημα της διασυνδεσιμότητας. Όπως είπα, θέλουμε νέα πλοία, θέλουμε πλοία την ώρα και τη μέρα που τα χρειαζόμαστε και τα πλοία δεν τα χρειαζόμαστε να είναι συνέχεια γεμάτα. Και εκεί πρέπει το κράτος να συνεισφέρει γενναία στο κομμάτι των άγονων γραμμών. Γραμμές ανάπτυξης, όπως τις χαρακτηρίζει και ο Υφυπουργός, ο Γιάννης ο Παππάς, και έτσι είναι, το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Και είναι ένα αναπτυξιακό, ενδεχομένως, έλλειμμα, το

οποίο πρέπει να το καλύπτει το κράτος μέχρι να γίνουν αυτές οι εμπορικές γραμμές.

Μέχρι τότε, χρησιμοποιούμε το όχημα των πολυετών συμβάσεων για τις άγονες γραμμές, με κίνητρο δρομολόγησης πράσινων πλοίων. Είναι ένα εγχείρημα που αποτυπώσαμε στο ΕΣΠΑ '21 – '27, ήδη εκπονούνται οι μελέτες μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρούμε ότι η Ελλάδα θα δείξει το παράδειγμα και είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ξεκινάει πιλοτικά. Ποτέ άλλοτε επίσης δεν είχε αποτυπωθεί.

Στο RRF, μικρή η συμβολή του Υπουργείου Ναυτιλίας στο σύνολο του RRF, πολύ σημαντικές όμως οι παρεμβάσεις. Ακόμη και ένα έργο 500.000 και 600.000 €, ξέρετε πάρα πολύ καλά, για ένα μικρό νησί ισοδυναμεί με ένα έργο 15 εκατομμυρίων για τον Χολαργό. Κάνω λίγο τη σύγκριση, για να καταλάβουμε, εσείς το ξέρετε πάρα πολύ καλά, ότι εδώ δεν είναι ο όγκος του χρήματος που διαμορφώνει το αν τα καταφέραμε ή όχι, αλλά αν λύσαμε αποτελεσματικά ένα πρόβλημα. Επομένως οι πόροι του RRF πάλι για την αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών και κυρίως την αντιμετώπιση των διαβρώσεων.

Συνεργασία στενή, πιεστική, με τα διαδημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τα Λιμενικά Ταμεία, που πρέπει να δούμε λίγο πώς μπορούν να υποστηριχθούν ακόμη πιο ολοκληρωμένα.

Στο σκέλος της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Ο κύριος Μαμαλούγκας θα σας εξηγήσει και θα σας αποτυπώσει την προσπάθεια η οποία γίνεται αυτή τη στιγμή, να μπορέσουμε να λύσουμε ζητήματα, εμείς προφανώς δεν έχουμε τη ρητή αρμοδιότητα, έχουμε μια συναρμοδιότητα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, αλλά σε κάποιες περιπτώσεις, και οι περισσότεροι το γνωρίζετε, ερχόμαστε να αντιμετωπίσουμε τα κενά της επιλεξιμότητας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, με ορθή αξιοποίηση του Εθνικού Προγράμματος της Ανάπτυξης, του ΕΠΑ και του ΠΔΕ, με μικρές παρεμβάσεις που με πολλούς από εσάς

όχι απλώς τα έχουμε συζητήσει, έχουμε βρεθεί στις αφαλατώσεις, έχουμε βρεθεί εκεί που πρέπει να αντικαταστήσουμε τα δίκτυα, έχουμε βρεθεί εκεί που πρέπει να βάλουμε δεξαμενές και νομίζω ότι έχουμε ήδη αποτυπώσει και στο Αιγαίο, και στο Ιόνιο, και στην Κρήτη οφείλω να πω και στη Γαύδο, σε περιοχές, πρακτικές λύσεις, αξιοποιώντας με τον καλύτερο τρόπο το μικρό αλλά θαυματουργό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας. Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά τον τρόπο με τον οποίο κινούμαστε για να μπορέσουμε να συνδράμουμε.

Αυτό θα συμβεί και τα επόμενα χρόνια, φυσικά οι κανόνες του ΕΠΑ πλέον προϋποθέτουν να είμαστε πολύ πιο οργανωμένοι, δεν αρκεί πλέον ένα αίτημα ενός Δημάρχου και η ικανότητα μιας Υπηρεσίας να αξιολογεί μόνη της το αν αυτό είναι σημαντικό ή όχι. Ο ανοιχτός διάυλος επικοινωνίας που έχουμε, μας δίνει τη δυνατότητα να θεσπίζουμε κριτήρια.

Και δεν έχουμε τη λογική του Βούδα, ότι πρέπει να έρθει κάποιος να υποβάλλει τα σέβη του, είμαστε στο πεδίο και νομίζω ότι αυτό είναι το σημαντικότερο, να μπορούμε να καταγράψουμε τις ανάγκες. Και σε αυτό έχουμε σύμμαχο τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής, DG REGIO, η οποία εκπονεί αυτή τη στιγμή μια πάρα πολύ σημαντική μελέτη, για τις ολιστικές αφαλατώσεις.

Κάποιοι από εσάς ήδη το γνωρίζετε, έχουμε κάνει ήδη κάποιες συναντήσεις, έχουν επιλεγεί δέκα νησιά για αρχή, για να δοκιμαστεί ένα νέο μοντέλο ολοκληρωμένης διαχείρισης του νερού, αναφέρομαι στα μικρά νησιά, και νομίζω ότι τα συμπεράσματα θα μας φέρουν μπροστά το σημαντικότερο πρόβλημα, που δεν είναι να βρούμε μόνο τους πόρους να κάνουμε τα έργα, αλλά κυρίως πώς θα μπορέσουμε να λειτουργήσουμε τις κρίσιμες αυτές πράσινες υποδομές, για τις οποίες χρηματοδοτήσεις θα βρούμε, αλλά το θέμα είναι πώς θα τις λειτουργήσουμε.

Ενεργοποιήσαμε και ενεργοποιούμε μέσω των πόρων της

Γενικής Γραμματείας, μία εθνική τεχνική βοήθεια, έχουμε υποστηρίξει μελετητικά πάρα πολλούς Δήμους, προχθές είχα συνάντηση με έναν εκ των μελετητών, έχουμε πάνω από δέκα νησιά αυτή τη στιγμή, ωριμάζουμε έργα ΑΠΕ σε σχέση με τη διαχείριση του νερού. Άρα πάρα πολύ σημαντικό και πρέπει να δώσουμε έμφαση σε αυτό. Νομίζω της Κέας είναι από τις πρώτες που θα ολοκληρωθούν, άρα θα την έχουμε σαν πρότυπο, κύριε Δήμαρχε, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό να μειώσουμε το κόστος. Για να τα λέμε πρακτικά τα πράγματα.

Αυτή τη στιγμή πέραν την πρόκληση του πράσινου μετασχηματισμού, που είναι ένα πολύ ωραίο στρατηγικό αναπτυξιακό περίβλημα, που το χρειαζόμαστε, γιατί πρέπει να δημιουργήσουμε πράσινους προορισμούς, πρέπει να έχουμε και έναν μηχανισμό ώστε αυτό να μην κοστίζει. Είναι πολύ σημαντικό η διαχείριση του νερού, η διαχείριση αποβλήτων, που είναι σημαντικές πράσινες παρεμβάσεις και επενδύσεις, critical, κρίσιμες υποδομές, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι αυτό το κόστος δεν θα είναι δυσβάσταχτο το λειτουργικό. Όλοι το ζείτε με το υψηλό κόστος ενέργειας.

Επομένως η λύση των ΑΠΕ και του ενεργειακού μετασχηματισμού δεν έρχεται μόνο να επιβεβαιώσει μία ταυτότητα του προορισμού που θέλουμε να φτιάξουμε, που συνδυάζεται και με άλλα πράγματα, η Χάλκη ήδη το έχει πετύχει, αλλά και άλλοι προορισμοί, και η Αστυπάλαια, και όλα τα νησιά, και λιγότερο προβεβλημένοι ενδεχομένως, το σημαντικό είναι να μπορέσουμε να μετρήσουμε αυτά τα χρήματα που θα κερδίσουμε από την εξοικονόμηση του κόστους αυτού, να τα διαθέσουμε και για άλλους σκοπούς. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Επομένως σε αυτό έχουμε πάνω από 1 εκατομμύριο ευρώ σε μικρές μελέτες. Μπορεί να ακούγεται μικρό το ποσό, επαναλαμβάνω, μικρό το ποσό σε σχέση με το τι συμβαίνει εκτός νησιωτικών περιοχών, τεράστιο όμως για την αξία που δημιουργεί

στα μικρά νησιά. Με έμφαση στα μικρά νησιά, και όχι μόνο όμως, γιατί έχει διευρυνθεί και σε μεγαλύτερα.

Πρόσφατα εγκρίθηκε... υποβάλαμε ένα αίτημα πριν από κάποιους μήνες στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ως Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Προσφάτως λοιπόν εγκρίθηκε ο φάκελος που δημιουργήσαμε για το μηχανισμό ELENA. Ο μηχανισμός ELENA έχει να κάνει με την παροχή τεχνικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων προς τη Γενική Γραμματεία, για να δημιουργήσουμε ένα μόνιμο μηχανισμό ωρίμανσης μελετών ενεργειακών έργων. Αυτό έρχεται να καλύψει το κενό που ανέφερε ο κύριος Γούπιος νωρίτερα σε σχέση με την ωρίμανση, μέχρι και τα τεύχη δημοπράτησης, για κρίσιμες ενεργειακές παρεμβάσεις.

Κάποιοι από εσάς, οι επανεκλεγέντες Δήμαρχοι, ενδεχομένως θα θυμάστε αλληλογραφία που είχαμε ξεκινήσει από τον Μάιο και έπειτα, όπου σας ζητήσαμε να καταγράψετε αυτές τις ανάγκες, αυτή η δουλειά έχει αποδώσει, θεωρώ ότι μέσα στο '24 θα μπορέσουμε να προκηρύξουμε διεθνή διαγωνισμό για την επιλογή τεχνικού συμβούλου και εκεί ο ρόλος της ΕΕΤΑΑ μπορεί να είναι πάρα πολύ σημαντικός και φιλοδοξούμε να μπορεί να παίξει τον ενδιάμεσο ρόλο της υποστήριξης για τα συγκεκριμένα έργα.

Να αναφέρω εδώ ότι ο μηχανισμός ELENA ήδη έχει αξιοποιηθεί από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, από την Περιφέρεια Κρήτης, θα φροντίσουμε να είμαστε απόλυτα συμπληρωματικοί και να δώσουμε έμφαση κυρίως και σε ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτιρίων και οτιδήποτε αφορά περιοχές. Φυσικά για το Βόρειο Αιγαίο και το Ιόνιο, θα μπορέσουμε, ανεξάρτητα με το αν οι Περιφερειακές Αρχές προχωρήσουν και εκείνες στην αξιοποίηση αυτού του θεσμού, να μπορέσουμε να το κάνουμε.

Αναφέρθηκε το Πρόγραμμα της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Πάρα πολύ σημαντικό, υπάρχει ο πρώτος και δεύτερος πυλώνας που είναι αυτό που όλοι γνωρίζετε, οι επιχορηγήσεις για

δράσεις ενεργειακές. Ως Γενική Γραμματεία μέσα στο '24 θα υποβάλουμε όμως έναν διακριτό φάκελο ειδικά για ενεργειακές παρεμβάσεις, σε συνεργασία με την ΕΙΒ, στον πυλώνα 3. Από το Just Transition Fund και επομένως εκεί φιλοδοξούμε και μια συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ, για να μπορέσει να παίξει το ρόλο της υποστήριξης για τους πόρους που εξασφαλίζουμε υπέρ των νησιών και ειδικά των μικρών νησιών.

Και κλείνω, χωρίς να θέλω να σας κουράσω, δεν ήρθαμε εδώ να αραδιάσουμε βέβαια τι λεφτά έχουμε να σας δώσουμε, αλλά κυρίως το πώς πρέπει να αλλάξει ο τρόπος σκέψης. Συγγνώμη που το λέω έτσι, αλλά επειδή προέρχομαι από το χώρο, ως περιφερειολόγος μιλάω τώρα και όχι ως Γενικός Γραμματέας, το σημαντικότερο είναι να κατανοήσουμε και εσείς, και εμείς, ότι η νησιωτική πολιτική που όλοι την χρησιμοποιούμε και σωστά τη χρησιμοποιούμε τη λέξη, να καταλάβουμε ότι είναι υποσύνολο της περιφερειακής πολιτικής της χώρας και ως τέτοια να απαιτούμε από τους συνομιλητές μας σε Ευρώπη, κυβέρνηση και τοπικούς φορείς, να αντιληφθούν ότι η νησιωτική πολιτική δεν είναι μια θεωρία, δεν είναι το νησάκι των 3 ημερών του καλοκαιριού, είναι οι 12 μήνες παρουσία, η διαφορά που έχουμε με την ηπειρωτική χώρα, έχουμε διαφορά εγγενή. Είναι η χωρική ασυνέχεια, η ατέλεια της αγοράς και όλα τα προφανή. Θα το λέμε και θα το ξαναλέμε.

Επομένως χρειαζόμαστε μια διακριτή αντιμετώπιση και αυτό πρέπει να γίνεται και σε επίπεδο προγραμμάτων, και σε επίπεδο δημόσιου λόγου, και σε επίπεδο χρηματοδοτικών εργαλείων. Το κόστος αυτή τη στιγμή υλοποίησης έργων στα μικρά νησιά, είναι τουλάχιστον 30% παραπάνω. Το είδαμε με τις τιμές σε έργα τα οποία βγαίνουν συνεχώς άγονα στο RRF, στο ΕΣΠΑ, προσπαθούμε να κάνουμε τις αναγκαίες αλλαγές, τις έχουμε πετύχει, έχουμε πετύχει προσαυξήσεις για να αποτυπώσουμε αυτή τη νησιωτικότητα, η οποία δυστυχώς αποτυπώνεται στην υλοποίηση των έργων. Και δεν έχουμε ανταγωνισμό. Αυτό είναι αυτονόητο, το

ζούμε όλοι, επομένως για αυτό παλεύουμε.

Και κλείνω όμως, με έμφαση λίγο στα μικρά νησιά, δεν θέλω να αναφερθώ στα μεγαλύτερα ακόμη, στα μικρά νησιά για την πρωτοβουλία των GReco Islands. Όπως γνωρίζετε, είναι μια πρωτοβουλία πιλοτικού χαρακτήρα, έχει δεσμευμένους πόρους αυτή τη στιγμή 100 εκατομμύρια από το πρόγραμμα του περιβάλλοντος, θα σας πει και ο κύριος Μαμαλούγκας, και περίπου 57 και μισό, εκατομμύρια, από το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Προσπαθούμε να επισπεύσουμε τις διαδικασίες, έχει γίνει μία μελέτη η οποία έχει προσδιορίσει την αρχική επιλογή των νησιών που θα είναι επιλέξιμα, έχει μπει το όριο των 3.500 κατοίκων, περίπου 40 νησιά είναι αυτά τα οποία είναι στη λίστα των πρώτων GReco Islands. Ο πρώτος προϋπολογισμός φυσικά, θα ξεκινήσουμε με 10 πιλοτικά νησιά και η δέσμευση και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος είναι ότι θα προστεθούν και άλλοι πόροι.

Το σημαντικό των GReco Islands δεν είναι το πόσους πόρους θα διεκδικήσουμε επιπλέον, αλλά κυρίως αυτό το οποίο πρεσβεύουν. Τα GReco Islands φιλοδοξούν να δημιουργήσουν μία πιστοποίηση προορισμών στη λογική των πράσινων νησιών, της (...) των πρωτοβουλιών και νομίζω ότι αυτό ήδη, μαζί με τον Άγγελο έχουμε μιλήσει πάρα πολλές φορές, η Τήλος, η Χάλκη, η Αστυπάλαια, έδειξαν ένα δρόμο, και έπονται και άλλα νησιά, ως παράδειγμα για το πώς μπορείς να μετατρέψεις ένα προορισμό ο οποίος θα είχε ένα πράσινο πρόσημο.

Αυτό βέβαια, για την καθημερινότητα του πολίτη πρέπει να γίνει ορατό. Πρέπει να γίνει με μια συγκρότηση μιας ενεργειακής κοινότητας, την υλοποίηση στοχευμένων παρεμβάσεων που αφορούν τη μείωση του αποτυπώματος, στην έννοια βέβαια του οικονομικού οφέλους. Αυτό δυστυχώς είναι το κίνητρο το πρώτο για τον κάτοικο, αλλά για τον επισκέπτη είναι πάρα πολύ σημαντικό να το δει να αποτυπώνεται.

Πάρα πολλοί πόροι διατίθενται για πράσινες παρεμβάσεις. Τα

GReco Islands λοιπόν, αυτό που πρεσβεύουν είναι κυρίως ένα labeling και ένα κομμάτι χρηματοδοτήσεων. Έχει υπολογιστεί ότι περίπου κατά μέσο όρο 10 με 15 εκατομμύρια θα μπορούσαν να διατεθούν για κάθε νησί. Εγώ θα έλεγα ότι και με λιγότερους πόρους, με δεδομένο ότι οι περισσότεροι από εσάς έχετε σωρεύσει χρηματοδοτήσεις, ούτως ή άλλως για παρεμβάσεις στο νερό, στα απόβλητα και σε ενεργειακές παρεμβάσεις, ήδη τα έχετε υλοποιήσει. Η Χάλκη τι θα ήθελε από τα GReco Islands επιπλέον; Και όμως θα ήθελε. Αλλά πρέπει να είναι αναλογικό.

Θεωρώ λοιπόν ότι το '24 και έχοντας συζητήσει και με τον Δημήτρη το Σκάλκο, που Προεδρεύει στην Επιτροπή Καθοδήγησης, εμείς συμμετέχουμε ως μέλη και θεωρώ η παρουσία μας και η παρέμβασή μας έχει εξειδικεύσει την... έχει κάνει λίγο πιο ρεαλιστική την αντιμετώπιση, θα προετοιμαστούν, πρέπει να προετοιμαστούν, τα Τοπικά Σχέδια masterplan GReco Islands, θα δημοσιευτεί σχετικός οδηγός. Ήδη το Υπουργείο Οικονομίας... πρώην Ανάπτυξης, συγγνώμη, θα εκπονήσει αυτό τον οδηγό και εμείς ως Γενική Γραμματεία θα αναλάβουμε ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην κατάρτιση και κυρίως εξειδικευμένων και σεμιναρίων, για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε τους μικρούς Δήμους να αποτυπώσουν αυτό το μηχανισμό.

Νομίζω ότι είναι ήδη αρκετά αυτά τα οποία αφορούν τα νησιά. Μια συμβουλή ως χωροτάκτης περιφερειολόγος και ως άνθρωπος που έχω ασχοληθεί με την Αυτοδιοίκηση από διαφορετικές πλευρές, νομίζω η επιλογή των ανθρώπων και το ανθρώπινο κεφάλαιο στο οποίο θα βασιστείτε, είναι το σημαντικότερο. Είτε αφορά το Δήμο σας... Είπε ο κύριος Γούπιος για τους συνεργάτες. Είτε είναι ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου σας, είτε είναι τα στελέχη σας, πρέπει να πάρετε ό,τι καλύτερο μπορείτε από τον καθένα. Και μετά να απευθυνθείτε σε φορείς που μπορούν να παραδώσουν αυτό το οποίο υπόσχονται.

Πάρα πολλές φορές, δυστυχώς, έχουμε διαπιστώσει να

σωρεύονται χρηματοδοτήσεις λόγω καθυστερήσεων σε φορείς που υπογράφουν προγραμματικές, με όποιον μιλάει ελληνικά υπογράφει και προγραμματική σύμβαση. Αυτό πρέπει να το δούμε λίγο πώς πρέπει να γίνει πιο πρακτικό. Γιατί στο τέλος χρειάζεστε μια Υπηρεσία Συντονισμού κυρίως για να παρακολουθείτε τις εξωτερικές σας συνεργασίες. Δεν είναι κακό, είναι πάρα πολύ σωστό. Αλλά κάθε ομάδα με την οποία συνεργάζεστε, είτε αναπτυξιακός Οργανισμός, είτε η ΕΕΤΑΑ, είτε οποιοσδήποτε άλλος φορέας, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι μπορούν να αποδώσουν.

Εγώ πραγματικά πιστεύω ότι η ΕΕΤΑΑ, στο μετασχηματισμό τον οποίο έρχεται, μετέρχεται και έχει ήδη διέλθει, θεωρώ ότι είναι ο καταλληλότερος φορέας, προφανώς με προσαρμογές και ίσως και για τα μικρά νησιά, κύριε Διευθύνοντα, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε λίγο πιο στοχευμένη και την παρέμβαση της ΕΕΤΑΑ και φιλοδοξούμε και ως Υπουργείο να έχουμε μία πιο θεσμική συνεργασία, ειδικά τώρα που προχωράει και ενεργοποιείται ξανά η διαδικασία του προγράμματος Νέαρχος, το πρώτο τομεακό πρόγραμμα που επιτέλους πρέπει να αποκτήσουμε για τα νησιά μας, όχι γιατί τα υπόλοιπα προγράμματα δεν μας αφορούν, αλλά γιατί χρειαζόμαστε κάτι εξειδικευμένο, που δεν χρειάζεται μεταξύ μας να αιτιολογήσουμε το γιατί πρέπει να παρεμβαίνουμε κατά τρόπο στοχευμένο.

Το Νέαρχος είναι κάτι πολύ πιο στοχευμένο από ό,τι ήταν ο Τρίτσης, ο Τρίτσης ήταν εξαιρετικό πρόγραμμα και είναι ένα εξαιρετικό πρόγραμμα, εμείς έχουμε εστιάσει σε αυτά τα οποία αποτελούν κρίσιμες υποδομές, λιμενικές υποδομές, χερσαίες ζώνες, διαχείριση νερού και κάποιες παρεμβάσεις πολύ στοχευμένες, που αφορούν το housing, τη στέγαση, και θα ξεκινήσουμε πιλοτικά το '24 και είναι πάρα πολύ σημαντικό για να σας υποστηρίξουμε.

Εργαλεία υπάρχουν, η γνώση και η πληροφόρηση είναι σημαντικό να διαχέεται, ανοιχτά, με διαφανή τρόπο, και νομίζω ότι η σοβαρότητα του κράτους η οποία έχει θεσμικά και προγραμματικά

ανακτηθεί, σημαίνει ότι χρειάζεται και σοβαρότερο διάλογο με τις νησιωτικές... με τους φορείς και είναι πολύ σημαντικό συναντήσεις όπως αυτές να επαναλαμβάνονται και ίσως να γίνουν και πιο θεματικές στο άμεσο μέλλον, γιατί πραγματικά, ειδικά στο κομμάτι του νερού, στο κομμάτι των πράσινων υποδομών και ίσως και των λιμενικών υποδομών, με τον Βαγγέλη τον Κυριαζόπουλο γίνεται μια πολύ οργανωμένη προσπάθεια, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο.

Εν συντομία όλα αυτά, τα οποία μπορούμε να τα εξειδικεύσουμε, γνωρίζομαστε οι περισσότεροι. Το σημαντικό είναι να έχετε δημόσιο λόγο και θα ήθελα εδώ επίσης να συγχαρώ τους Προϊσταμένους των Διαχειριστικών Αρχών των νησιών, διότι είναι αφανείς ήρωες οι οποίοι βάζουν μια πλάτη, που δεν θα ακουστεί ποτέ και δεν θα μαθευτεί ποτέ και θέλω πάντα να το επισημαίνω από δημόσια βήματα, διότι πολλές φορές καλούνται να ισορροπήσουν ανάμεσα σε μία υπαρκτή ανάγκη και στους λίγους πόρους. Θεωρούμε ότι η αύξηση των πόρων που πέτυχε και με εντολή του Πρωθυπουργού έχει γίνει, θα μπορέσει να συμβάλει.

Πολύ σημαντικό λοιπόν, τα στελέχη τα οποία κρύβονται από πίσω στη διαχείριση των προγραμμάτων, για να κάνουν το άσπρο, μαύρο, πολλές φορές, γιατί πρέπει να λύσουν μια ανάγκη καθημερινότητας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ και καλή συνέχεια στις εργασίες σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κύριε Γενικέ, επειδή η εισήγησή σας ήταν πάρα πολύ σημαντική για την Αυτοδιοίκηση των νησιών, πιθανόν να υπάρχουν ερωτήσεις. Θα μπορούσατε να καθίσετε για 5 – 10 λεπτά; Παρακαλώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αν θέλει κανείς.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Αν θέλει κάποιος ερώτηση. Ναι.

ΜΙΧΑΛΑΚΟΣ: Κύριε Γενικέ, είμαι ο Δήμαρχος Αργοστολίου από Κεφαλονιά.

Η Κεφαλονιά, θεωρούμε εμείς ότι είναι ένα πράσινο νησί. Παράγει, έχει μεγάλο αριθμό αιολικών πάρκων, και όχι μόνο,

παράγει διπλάσια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από ό,τι χρησιμοποιεί. Δεν θα έπρεπε να είναι πράσινο νησί και να τύχει ό,τι βοήθεια μπορεί να έχει από την Πολιτεία; Είναι στην πράξη, έχουμε πράσινο νησί στην πράξη. Παράγουμε διπλάσια από ό,τι χρειαζόμαστε. Αυτό.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Νομίζω αυτονόητο. Δεν χρειάζεται να πει το κράτος ότι πρέπει... όλα τα νησιά είναι GReco, οιονεί GReco Islands. Η προσπάθεια στο πρασίνισμα είναι, πρώτον, μία ανάγκη να μειώσω το κόστος, δεύτερον μία ανάγκη να δηλώσω στους επισκέπτες; Στους τουρίστες; Στους κατοίκους; Ότι έχω ένα πράσινο προφίλ. Εκεί λοιπόν πρέπει να βρούμε τους πόρους για να γίνουν οι αναγκαίες επενδύσεις. Το ζήτημα είναι να εμπλακεί η Αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες στον ενεργειακό μετασχηματισμό. Όχι απλώς η εγκατάσταση κάποιων ΑΠΕ, που μπορεί να γίνουν από ιδιώτες. Αλλά πώς αυτό συνολικά έχει ένα αποτύπωμα για την περιοχή.

Αυτό που έκανε η Αστυπάλαια, η Χάλκη, η Τήλος, είναι στην προσπάθεια να χτίσει και μία ταυτότητα. Αν αυτό αφορά και την Κεφαλονιά, ναι... Γνωρίζεις, Δήμαρχε, ότι οι παρεμβάσεις δεν αφορούν μόνο το ενεργειακό κομμάτι. Το πρασίνισμα των υποδομών, το πρασίνισμα ενός άλλου μοντέλου σκέψης για την περιοχή, αυτό μπορεί να το χτίσεις και από τώρα. Χρηματοδοτικά εργαλεία υπάρχουν. Η τοπική στρατηγική είναι που πρέπει να στοιχειοθετήσει τι είναι αυτό που ορίζει πράσινη την Κεφαλονιά. Η Κεφαλονιά είναι ένα πολύ μεγάλο νησί, που προφανώς και η Κρήτη μπορεί να θεωρηθεί ένα πράσινο νησί.

Θέλω να πω, αν αυτό είναι αναπτυξιακή στόχευση να χαρακτηριστώ και να γίνω το πρώτο μεγάλο πράσινο νησί αυτής της κλίμακας, σημαίνει ότι πρέπει να είμαι σίγουρος ότι στο κομμάτι του νερού, της διαχείρισης των αποβλήτων, των απορριμμάτων και στο ενεργειακό αποτύπωμα των (...) κτιρίων, ότι έχω πετύχει κάποιους στόχους. Το Σύμφωνο των Δημάρχων, παραδείγματος χάρη, σε

ευρωπαϊκό επίπεδο, όταν ξεκίνησε, είχε αυτή τη στόχευση. Αυτή τη στιγμή είναι ένα όχημα το Σύμφωνο των Δημάρχων. Είναι μια κοινή δέσμευση Αυτοδιοικήσεων της Ευρώπης, για την επίτευξη των ενεργειακών και περιβαλλοντικών στόχων.

Άρα αν αυτό υπηρετεί το στόχο του να χαρακτηριστώ και να αποκτήσω ένα brand πράσινου νησιού, ναι, πρέπει να το κάνετε. Το αν υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία, ναι, υπάρχουν, δεν ξέρω αν οι ανάγκες μας είναι κάποια δισ και αυτό μπορεί να καλυφθεί μόνο από προγράμματα του ΕΣΠΑ, ή να βρούμε και άλλους τρόπους συγχρηματοδότησης αναγκαίων ενεργειακών παρεμβάσεων. Προϋποθέτει να γίνει όμως ένας τοπικός ενεργειακός σχεδιασμός... όχι ενεργειακός, πράσινος σχεδιασμός, οτιδήποτε αφορά το πράσινο νησί. Προγραμματισμό θέλει. Το αν αφορά ή όχι...

Εντάξει, τα GReco Islands ξεκίνησαν με τη λογική, από τους αδύναμους, στους λιγότερο αδύναμους. Από τα μικρά προς τα μεγαλύτερα νησιά. Δυνητικά θα έπρεπε όλα τα νησιά της χώρας μας να αποτελέσουν ευρωπαϊκό και παγκόσμιο παράδειγμα για το πώς μπορείς την εγγενή... το αρνητικό, το μειονέκτημά σου, που είναι η νησιωτικότητα, που είναι διαφορετικό για κάθε νησί... άλλη η μειονεξία της Τήλου και άλλη η γεωγραφική μειονεξία της Κεφαλονιάς ή της Κρήτης. Ο καθένας έχει διαφορετικά την ένταση του φαινομένου της νησιωτικότητας.

Επομένως ναι, χρηματοδοτικά εργαλεία θεωρητικά υπάρχουν για όλους, όμως έπρεπε το κράτος να μεριμνήσει για τους πιο αδύναμους, προς τους μεγαλύτερους. Τη στιγμή που δεν έχουμε άπειρους πόρους, να ξέρουμε το δημοσιονομικό πλαίσιο... Νομίζω όμως ότι έχουν δημιουργηθεί αρκετά χρηματοδοτικά εργαλεία, το Ηλέκτρα, παρεμβάσεις πολύ πιο στοχευμένες που μπορούν να σηκώσουν χρηματοδοτήσεις. Χρειάζεται όμως καλή προετοιμασία και σε τοπικό επίπεδο. Η Μαρία, νομίζω, μπορεί να μας το πει, που ήταν (...) πρώτα νησιά.

M. KAMMA: Δάσκαλε, εγώ τώρα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Η Δήμαρχος Τήλου.

Μ. ΚΑΜΜΑ: Ναι, η Δήμαρχος Τήλου είμαι.

Λοιπόν, αυτό που ρώτησε τώρα ο συνάδελφος από την Κεφαλονιά...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Ο κύριος Μιχαλάκος, ναι.

Μ. ΚΑΜΜΑ: Ναι. Λοιπόν, είναι ακριβώς αυτό που αντικατοπτρίζει τη δική μας αγωνία. Και πολύ, πολύ, τη δική μου. Και ξεκινάω.

Τήλος, πρότυπο. Πρώτο πράσινο νησί της Μεσογείου. Αυτόνομο ενεργειακά από το 2018. Τοπική κοινωνία; Λόγω της μορφής και της ιδιαιτερότητας του έργου, η οικονομική απολαβή της τοπικής κοινωνίας, μηδενική. Μηδενική, εντάξει; Βέβαια, εμμέσως, πήραμε έργα. Πήραμε κέρδος, όφελος. Από την τουριστική κίνηση, ανάπτυξη, και τα λοιπά.

Όμως, Just Go Zero Tilos. Το πρώτο νησί παγκοσμίως με μηδενικά απόβλητα. Καφαντάρη, σε ενδιαφέρει, άκου. Το πρώτο νησί... Σε ενδιαφέρει πάρα πολύ. Γιατί εγώ τώρα θα κάνω μομφή προς την... προς όλους μας. Και θα σου πω γιατί.

Το πρώτο νησί λοιπόν, παγκοσμίως, μηδενικών αποβλήτων. Τώρα τι έχουμε; Πείτε μου, μια ερώτηση θέλω. Πού συνέβαλε η οργανωμένη ελληνική Πολιτεία σε αυτά τα μεγάλα έργα; Πουθενά. Αντιθέτως, θέλετε να σας πω για τα λύματα; Τα λύματα, μηδέν. 8 χρόνια παλεύω να κάνω compact, όχι αποχετευτικό, γιατί είμαστε κάτω από 2.000 κατοίκους και τα λοιπά. Compact, και ακόμα δεν έχουμε κατορθώσει. Ο κύριος Σπυρίδων εδώ το ξέρει. 8 χρόνια.

Έχουμε φτάσει τώρα σε ένα σημείο να δημοπρατήσουμε για τον compact, να πρέπει να δημοπρατήσουμε, και να μην υπάρχει δυνατότητα χωροθέτησης. Με αποτέλεσμα, ξέρετε τι; Ξέρετε πού πηγαίνουν τα λύματα. Πού; Σε ποιο; Στο πρώτο νησί παγκοσμίως μηδενικών αποβλήτων. Όχι, δεν τα ρίχνουμε στη θάλασσα. Έχουμε βρει άλλο τρόπο, αλλά τι να το κάνεις; Δεν γίνεται αυτό που πρέπει να γίνει.

Ποιο είναι το πρόβλημά μας, φίλε Μανώλη; Στο έχω πει

πολλές φορές. Το πρόβλημά μας ξέρεις ποιο είναι; Ότι υπάρχουν πολλά Υπουργεία με μπερδεμένες, για εμάς, αρμοδιότητες και βασανιζόμαστε, σε συνεργασία με το Δημόσιο, γιατί Δημόσιο είμαστε, όλοι, να κάνουμε τα έργα. Αυτό πρέπει να σταματήσει. Όχι τώρα, πριν 15 – 20 χρόνια. Εγώ είμαι Δήμαρχος 12 χρόνια στην Τήλο. Ασχολούμαι με την Τοπική Αυτοδιοίκηση από το 1993. Εσύ ήσουν παιδάκι τότε, εντάξει; Εγώ, ξέρεις, είμαι και η γιαγιά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είμαι η μακροβιότερη γυναίκα Δήμαρχος στην Ελλάδα. Τιμή μου και καμάρι μου.

Δημήτρη, αυτό είναι που θέλω να σου πω. Ότι θα πρέπει η ΚΕΔΕ και όλοι, οι ΠΕΔ, οι πάντες, να γίνουμε πιο διεκδικητικοί και να ζητάμε όχι αποτελεσματική, να ζητήσουμε να ξεμπλέξουν λίγο αυτές οι αρμοδιότητες. Και για φανταστείτε τώρα για ένα μικρό νησί σαν το δικό μου, σαν τη Χάλκη, σαν την Αστυπάλαια, σαν το Καστελόριζο, που δεν έχουμε προσωπικό, φανταστείτε λοιπόν τι χρόνο τρώμε για να ξεμπλέξουμε τις αρμοδιότητες των μπερδεμένων Υπουργείων. Πολύ σωστά τα είπες, τα έχουμε πει εκατό φορές αυτά. Τα έχουμε πει. Τα έχουμε χιλιοπεί. Αποτέλεσμα δεν βλέπουμε.

Και δεν μας είπες, βρε Μανώλη, και κάτι άλλο πάρα πολύ σημαντικό. Που ενδιαφέρει, γιατί μίλησες για νησιωτικότητα. Τι γίνεται με το μεταφορικό ισοδύναμο; Αυτό δηλαδή το βάλουμε στο ντουλάπι και τέλος; Τέλειωσε, αυτό ήταν; Δεν πρέπει λίγο να τα δούμε αυτά; Γιατί μίλησες για αυξημένο κόστος των δημόσιων έργων. Των ιδιωτών; Πήγαινε να χτίσεις ένα σπίτι στη Χάλκη. Πήγαινε στο Καστελόριζο, στο Αγαθονήσι. Πηγαίνετε να δείτε τι γίνεται. Θέλουμε να πάμε να κάνουμε μία εξέταση... Βρε παιδιά, ένα δόντι πονάει και πρέπει να πάμε στον οδοντίατρο, πόσο θα πληρώσετε εδώ την επίσκεψη στην Αθήνα; Πόσο; 30 €; 40 €; 50 €; Εμάς μπορεί να πάει 200 – 300, ρε παιδιά. Πρέπει να πάμε στη Ρόδο, πρέπει να πάμε σε μεγάλο κέντρο. Αυτά είναι πράγματα ουσιαστικά. Ουσιώδη.

Μίλησες πολύ, είπες πολλά. Έχω να πω και εγώ πολλά, αλλά... Ξέρω ότι είσαι μαζί μας, το έχεις αποδείξει... Δεν είναι μομφή προς εσένα, το έχεις αποδείξει ότι είσαι κοντά μας, δυνατά, αλλά χρειαζόμαστε μεγαλύτερη βοήθεια και συντονισμό. Συντονισμό κεντρικών Οργάνων που ασχολούνται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και ιδιαίτερα με τα νησιά.

Αυτά. Ευχαριστώ.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Χειμαρρώδης η Μαρία, πάντα, ούτως ή άλλως. Απλώς...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έλα, Δήμαρχε.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Να πω απλώς, για να τα κλείνουμε λίγο αμέσως.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Α, συγγνώμη.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Να τα κλείνουμε λίγο αμέσως. Το σημαντικό είναι ότι βρισκόμαστε, τα συζητάμε, υπάρχει πρόοδος, δεν είναι θέμα του Μανώλη. Δεν είναι ένας Μανώλης εδώ. Θέλω να το πω. Με άκουσες να λέω πολλά, γιατί έχουν γίνει πολλά, σε αυτά που είπα. Δεν θα τα συζητούσαμε αυτά πριν από κάποια χρόνια. Ίσως οι περισσότεροι δεν γνωρίζατε τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου. Ίσως. Μόνο στο παρελθόν. Άρα το κράτος, ναι, έστω σε αυτή τη Γενική Γραμματεία αποφάσισε να κάνει κάτι σοβαρό.

Άρα δεν θέλω να μηδενιστεί η προσπάθεια των υπαλλήλων και των στελεχών του Υπουργείου, με εμάς μπροστά, ναι, που έχει γίνει αυτή η δουλειά. Μέχρι να λύσουμε το συνολικό πρόβλημα. Αυτό απλώς θα ήθελα να μην υπάρχει, έτσι, καμία υπόνοια, ξέρω ότι δεν εννοείς κάτι τέτοιο, αλλά μην υποτιμήσουμε τη δουλειά που γίνεται...

Μ. ΚΑΜΜΑ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Σε κάθε περίπτωση. Και νομίζω ότι ειδικά τα τελευταία χρόνια, η επένδυση στην ακτοπλοϊκή σύνδεση, στη διασυνδεσιμότητα, που την επεσήμανα σημαντικά, στα μικρά νησιά με το χαμηλό μηδενικό κόστος στις άγονες γραμμές για τη

μεταφορά, το μεταφορικό ισοδύναμο δεν έχει μπει σε κανένα ντουλάπι νομίζω. Οι όποιες καθυστερήσεις έχουν υπάρξει, νομίζω δεν έχει πει κανείς ότι καταργήθηκε το μεταφορικό ισοδύναμο. Και είναι ένα λάθος αυτό, να μην το επαναλαμβάνουμε. Δεν υπάρχει κανένα τέτοιο ζήτημα.

Πρέπει να δούμε το κόστος και πού το κόστος μπορεί να αντιμετωπιστεί καλύτερα. Αυτό είναι κάτι άλλο. Το μεταφορικό ισοδύναμο είναι εδώ, έχει δεσμευμένους πόρους, το έχω πει πάρα πολλές φορές, απλώς καλούμαι να το επαναλάβω σε ένα κοινό το οποίο ίσως να μην το ενδιαφέρει. Αλλά (...) κοινωνοί των κατοίκων, σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα, και τις επιχειρήσεις, αυτή τη στιγμή να δούμε αν έχει μεταβιβαστεί το όφελος στον πολίτη. Αλλά δεσμευμένοι πόροι από το ΕΠΑ...

Δεν έχω κάτι άλλο να πω πάνω σε αυτό, νομίζω από κοινού πρέπει να αντιμετωπίσουμε το κόστος το νησιωτικό και όχι μόνο μέσα από το μεταφορικό ισοδύναμο. Και με το μεταφορικό ισοδύναμο, το οποίο είναι εδώ, το οποίο προσαρμόζεται, ήρθε για να μείνει, το έχω πει και εγώ προσωπικά πάρα πολλές φορές, και η προσπάθεια και οι μάχες που δίνουμε είναι για να κατανοηθεί συνολικά το πώς αντιμετωπίζεται το νησιωτικό κόστος, είτε με το μεταφορικό ισοδύναμο, είτε και με άλλα πράγματα, και με το μεταφορικό ισοδύναμο.

Άρα, τουλάχιστον... ξέρω ότι είναι μια δυσάρεστη συζήτηση να την κάνουμε, αλλά νομίζω ότι ενηλικιώθηκε, εδραιώθηκε το μεταφορικό ισοδύναμο με αυτή την κυβέρνηση και νομίζω ότι αυτό πρέπει μετά από 4 χρόνια να σταματήσει λίγο να μας επηρεάζει. Το να το κάνουμε καλύτερο, ναι. Αυτό το ξέρεις, ήμουν και ο πρώτος πριν καν βρεθώ στο Υπουργείο Ναυτιλίας, μελετώντας τα θέματα και κάνοντας συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν εκ των υστέρων, διορθώσαμε λάθη, άρα σε αυτό νομίζω ότι δεν τίθεται κανένα ζήτημα και πρέπει να πάμε και σε πιο στοχευμένες παρεμβάσεις μείωσης του κόστους. Αυτό έχει να κάνει πάρα πολύ,

και ειδικά για τα δημόσια έργα, και για τους ιδιώτες, όπως σωστά λες, αλλά να πάμε και να επιχορηγήσουμε ή να βοηθήσουμε το σωστό κρίκο της αλυσίδας. Γιατί αποδείχθηκε ότι οι επιχειρήσεις δεν μεταβίβασαν αυτό το όφελος όπως λέει ο νόμος. Επομένως εκεί πρέπει να γίνουμε λίγο πιο στοχευμένοι απλώς έτσι;

Σε κάθε περίπτωση, οι νησιωτικές μας επιχειρήσεις δεν χρειάζονται μόνο να επιδοτηθούν για το μεταφορικό τους κόστος, αλλά χρειάζονται να σταθούν στα πόδια τους με μία πρόσβαση σε μικροχρηματοδοτήσεις και υλοποιήσαμε μία έρευνα που δεν έχει γίνει ποτέ από το ελληνικό κράτος και από κανέναν, και από κανένα φορέα, το βαρόμετρο της νησιωτικής επιχειρηματικότητας, ερχόμαστε και υλοποιούμε εμείς ως κυβέρνηση μελέτες για να στοιχειοθετούμε τις αποφάσεις μας. Και όχι να γράφουμε μια Υπουργική Απόφαση με θεία επιφοίτηση.

Έχει πολύ μεγάλη σημασία ότι πλέον μελετώνται τα θέματα. Μεθαύριο ξεκινάμε ένα πολύ σημαντικό έργο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Γενική Διεύθυνση Μεταρρυθμίσεων. Κατάλαβαν αυτό που τους λέμε. Ότι το κόστος του να ζεις και να κάνεις και να επιχειρείς, είναι διαφορετικό. Και έρχεται ο ΟΟΣΑ να μας βοηθήσει να μελετήσουμε αυτό το ζήτημα, να το στοιχειοθετήσουμε, για να κλειδώσουμε και στο επόμενο ΕΣΠΑ, αλλά και σε οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα υπάρχει, πλέον το διακριτό αυτό κόστος.

Άρα, στοχευμένες παρεμβάσεις, απλώς δεν μπόρεσα να τις αναλύσω, χρειαζόμαστε ένα συνέδριο μόνο για αυτά. Όχι για το τι θέλουμε να κάνουμε. Είναι ήδη αποτελέσματα. Το αν χρειάζεται περισσότερη... είμαστε λίγοι αλλά ικανοί και νομίζω ότι προχωράμε με έναν γοργό ρυθμό, καλύτερη συνεργασία χρειάζεται. Αυτό είναι δεδομένο και ο ρόλος των δικτύων, των φορέων, των Οργανισμών, είναι να καταθέτουν ολοκληρωμένες προτάσεις και να τις στοιχειοθετούμε μαζί. Και νομίζω ότι αυτό το έχουμε προσπαθήσει. Άρα το κόστος, ως προς αυτό.

Για τις παρεμβάσεις σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό σχεδιασμό,

το Tilos Project είχε ξεκινήσει με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, νομίζω ότι έχει υποστηριχθεί πάρα πολύ η Τήλος και σε επίπεδο παρεμβάσεων, δεν κατανοώ το ζήτημα. Φαντάζομαι ότι εννοείς ότι δεν πέρασε το όφελος στην τοπική κοινωνία.

M. ΚΑΜΜΑ: Ναι.

M. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Αυτό έχει να κάνει λοιπόν με το αν έγινε σωστά ο σχεδιασμός εξαρχής. Αυτό.

M. ΚΑΜΜΑ: (εκτός μικροφώνου)

M. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Ας πούμε η Χάλκη, μπορεί να το πει και αυτό. Ότι έχει δει το όφελος η Τοπική Κοινωνία. Άρα είναι και θέμα σχεδιασμού. Είναι άλλο πράγμα, αλλά στο τέλος όλοι φιλοδοξούμε να έχουμε μία ταυτότητα πράσινου νησιού. Άρα εκεί ίσως είναι η ποιότητα του σχεδιασμού. Και για αυτό θεωρούμε ότι τα GReco Islands είναι καλό παράδειγμα, μακάρι να φτάσουμε να έχουμε πόρους για όλα τα νησιά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Καφαντάρης.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ναι, απλά μία επισήμανση. Επειδή η Μαρία αναφέρθηκε και στις αρμοδιότητες και αυτό το μπλέξιμο που υπάρχει, καταρχήν να πούμε ότι η ΚΕΔΕ διαχρονικά, Μαρία μου, φωνάζει και διεκδικεί στο κομμάτι των αρμοδιοτήτων, ξέρεις πολύ καλά ότι το πρώτο εξάμηνο του 2024 θα έχουμε, μετά από (...) του Υπουργείου, το νέο Κώδικα της Αυτοδιοίκησης, άρα που εκεί θα λυθούν πολλά ζητήματα καταρχήν και δικά μας, λειτουργικά, και αρμοδιοτήτων.

Παραμένει σε εκκρεμότητα η λεγόμενη πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η οποία έχει (...) με νόμο, (...) τετραετία, έχει 5ετή διάρκεια ώσπου να υλοποιηθεί, πιστεύω αυτή την εποχή που θα περάσουμε τη θητεία, τα 5 χρόνια, να ολοκληρωθεί αυτή η λεγόμενη πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η οποία θα λύσει πολλά ζητήματα τα οποία άπτονται με αρμοδιότητες Υπουργείων και το τι κάνει κάθε θεσμός. Ο Κώδικας αφορά εμάς, την Αυτοδιοίκηση, ώστε να ξέρει ο καθένας, και οι νέοι ειδικά Δήμαρχοι και Δημοτικοί Σύμβουλοι, πού

πάνε και τι κάνουν, αλλά το άλλο αφορά όλη τη λειτουργία του κράτους, ώστε να ξέρουν πλέον το κάθε Υπουργείο πού πας, γιατί πας και γιατί έρχεσαι.

Απλά να ξέρεις και κάτι, ότι η ΚΕΔΕ, και είσαι μέλος πάρα πολλά χρόνια, όχι τώρα, διαχρονικά, είναι από τους φορείς οι οποίοι όχι μόνο φωνάζει, έχει φωνάξει, έχει διεκδικήσει, έχει κερδίσει πράγματα, δεν γίνονται όλα, είμαστε σε μια διεκδίκηση συνεχόμενη, πιστεύω ότι και η νέα εποχή που ξεκινάει σε λίγους μήνες, να έχουμε πιο θετικά ακόμα για την Αυτοδιοίκηση, γιατί δεν είναι μόνο μαύρα, μην τα βάζουμε όλα σε... Έχουμε τον "Τρίτη", έχουμε προγράμματα πολλά, το Ταμείο Ανάκαμψης...

Η Αυτοδιοίκηση, για πρώτη φορά η ΚΕΔΕ, για να ενημερώσουμε, το '20, όταν έγινε το Ταμείο Ανάκαμψης, ήταν ο πρώτος φορέας γενικής κυβέρνησης, μέσα στο Δεκαπενταύγουστο, που καταθέσαμε ολοκληρωμένη πρόταση 5,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, για έργα για όλη την Ελλάδα. Η ΕΕΤΑΑ. Ένα εργαλείο το οποίο το στηρίζει η Αυτοδιοίκηση και η ΚΕΔΕ πάρα πολλά χρόνια. Και ειδικά τα τελευταία 2 – 3 χρόνια, ακόμα πιο πολύ. Και οικονομικά. Και φέτος.

Άρα λοιπόν, έχουν γίνει βήματα, υπάρχουν τα εργαλεία, το θέμα είναι να υπάρχει συνεννόηση με την Κεντρική Διοίκηση, αγαπητέ Γενικέ, και να ακούμε τους Δημάρχους και να υπάρχει αυτή η σχέση η καθημερινή.

Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλώ το νεοεκλεγέντα Δήμαρχο της Λευκάδας, τον κύριο Βεργίνη.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, Πρόεδρε.

Κύριε Γενικέ, με την ευκαιρία ότι είμαστε νέοι Δήμαρχοι, αλλά και παλιοί Δήμαρχοι, γιατί, ξέρετε, το πάντρεμα είναι αναγκαίο. Και αυτό αποφασίζει η κοινωνία. Όμως, πολλά πράγματα επαναλαμβάνονται χωρίς τελικά να έχουμε αποτελέσματα. Τι φταίει; Ποιος φταίει; Για εμένα, που έχω τεράστια εμπειρία, φταίει στο να

ακούμε πρακτικά στις εφαρμογές.

Είπατε και εσείς και άλλοι, το ανθρώπινο δυναμικό. Μα αυτό (...). Ποιος φροντίζει όμως αυτό που ακούει, να υλοποιηθεί; Ελάχιστοι. Διότι δεν έχει σημασία ο αριθμός των υπαλλήλων που μετράει το κάθε Υπουργείο ή ο κάθε Οργανισμός. Διαθέτετε τόσους ανθρώπους. Τι σχέση έχει σήμερα μάλιστα, όταν οι νέες τεχνολογίες επιβάλουν άμεσα ανανέωση ανθρώπινου δυναμικού; Δεν λέμε να φύγουν. Λέμε όμως, αυτοί οι άνθρωποι που είναι εκεί, να είναι σε θέση να είναι παραγωγικοί. Άρα λοιπόν, εκπαίδευση. Αν μπορεί να γίνει. Ορισμένοι επιδέχονται. Άλλοι δεν επιδέχονται. Δεν είναι κακό. Αυτό όμως είναι κάτι που το ανθρώπινο δυναμικό μπορεί να λύσει. Ποιο ανθρώπινο δυναμικό; Αυτοί που παίρνουν αποφάσεις.

Το να αποδέχεστε όλοι ότι αυτό, ναι, το ακούμε, είναι σωστό, αλλά στο τέλος να μη γίνεται, εγώ σας λέω, στη Λευκάδα. Δεν υπάρχουν ειδικοί. Οι προηγούμενοι τρεις Δήμαρχοι πήραν τρεις ή τέσσερις, τέσσερις, μεταξύ των άλλων, από το ανθρώπινο δυναμικό, που είναι ως ειδικοί σύμβουλοι. Ξέρετε πού είναι σήμερα; Υπάλληλοι. Έχουν δοθεί στις Διευθύνσεις και έχουν ενσωματωθεί στην Υπηρεσία.

Πρώτο ερώτημα. Νομικά πρέπει; Δεν με ενδιαφέρει τόσο πολύ.

Δεύτερο. Μπορούν να είναι κάτω από έλεγχο της Υπηρεσίας; Δηλαδή ο Διευθυντής μπορεί να δώσει εντολές; Όχι. Μπορεί ο Δήμαρχος να κριθεί από πράξεις ή παραλήψεις των ειδικών συμβούλων του που έχουν ενταχθεί; Απάντηση, όχι. Πείτε μου, όταν εγώ θα πάω τώρα και θέλω να κάνω μια αποτύπωση. Χαρτογράφηση. Εξ ου και η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Κύριοι εδώ, συνάδελφοι, πρέπει να ξέρετε το εξής. Άλλο τι λέει ο νόμος, που είναι από το 2019 και άλλο τι έχει γίνει μέχρι σήμερα. Δεν υπάρχει σήμερα ούτε καν κάποιο μέρος, κάποια μορφή Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Τελευταία μονάχα έγινε κάποια συζήτηση, ένας υπάλληλος. Ερωτώ, Εσωτερικός Έλεγχος ένας

υπάλληλος; Να εμπιστευτείς τι και να κάνεις τι; Άρα λοιπόν, δεν λειτουργεί.

Πάμε παρακάτω. Πείτε μου, εγώ πάω σήμερα, θέλω να πάρω ειδικούς συμβούλους. Όταν αυτοί έχουν 13 χρόνια, κύριε (...), 10, 13 και 14 χρόνια...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δήμαρχε...

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Τελειώνω, με συγχωρείτε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Όχι, είναι πολύ σημαντικό, αλλά κάνουμε ερωτήσεις. Γιατί αν γίνουν και τοποθετήσεις...

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Ναι, ερώτηση κάνω. Και ξέρω σε ποιον κάνω, κύριε Σπυρίδων και με ξέρετε πολύ καλά. Αλλά ξέρετε, επειδή βρίσκομαι στην ΚΕΔΕ πρώτη φορά, πρέπει και η ΚΕΔΕ, τελικά, πράγματι, να πατήσει πόδι. Δεν γίνεται διαφορετικά. Τα έχω ζήσει σε όλους τους Οργανισμούς, κύριε Σπυρίδων, και το ξέρετε αυτό.

Επιτέλους, θα έχουμε κάποιους να κάνουν πράγματι δουλειά, για να έχουμε και υψηλό βαθμό απορροφητικότητας; Ναι ή όχι; Τι να κάνουμε;

Λέτε συνέχεια, στη νησιωτικότητα. Να σας πω, κύριε Γραμματέα; Είμαι από αυτούς που ήμουν επικεφαλής στην ομάδα διαπραγμάτευσης της ένταξης της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ίσως είμαι και ο μόνος επιζών. Το θέσαμε πρώτη φορά στις συζητήσεις, ενταξιακές. Τη νησιωτικότητα. Και από τότε το φωνάζουμε. Και εγώ το φωνάζω συνέχεια. Δεν υλοποιείται. Βεβαίως προς τιμήν της κυβέρνησης τώρα, έχει δώσει μία ένταση.

Πώς θα γίνει λοιπόν αυτό; Πρέπει οπωσδήποτε το θέμα αυτό, κύριε Σπυρίδων, να τεθεί απαραίτητα και αναγκαία και άμεσα. Ότι θέλουμε εξειδικευμένο προσωπικό, γιατί πρέπει να κάνουμε απορρόφηση των πόρων. Από όπου και αν προέρχονται. Είτε από Κοινοτικούς πόρους, είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή οπουδήποτε αλλού. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Συγγνώμη που το λέω με αυτό τον τόνο, δεν υπάρχει άλλη λύση.

Και μη μετράμε απλά τον αριθμό των υπαλλήλων. Δεν λέει

τίποτα αυτό. Απολύτως τίποτα. Όπως επίσης κάνουμε και στα νοσοκομεία. Τα νοσοκομεία υποφέρουν από εξειδικευμένους γιατρούς. Και όμως, μετράμε τον αριθμό. Δεν είναι. Πρέπει να πάψουμε αυτό το πράγμα να υπάρχει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν ξέρω αν μπορώ εγώ να απαντήσω κάτι τέτοιο βέβαια, άπτεται της εσωτερικής οργάνωσης, θα πω εγώ απλώς ότι εάν είχα περιορισμένη... ο παρών τα πληρώνει. Σε κάθε περίπτωση, αν μπορούσα να πω μία γνώμη, κύριε Δήμαρχε...

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Απόλυτα. Δεν αποφεύγω καθόλου. Θα σας πω όμως ότι επειδή και εγώ βρίσκομαι σε μία... ανέλαβα μία υποστελεχωμένη Υπηρεσία, η οποία μετά από 20 χρόνια τώρα θα πάρει 18 νέους υπαλλήλους, με το προσωπικό που έχεις οφείλεις, μέχρι να λυθεί το πρόβλημα, να κάνεις την καλύτερη επιλογή και να δημιουργήσεις κρίσιμες δομές.

Νομίζω ότι με αυτούς που έχετε, μπορείτε να δημιουργήσετε κάποιες κρίσιμες υποδομές και δομές, στον προγραμματισμό εγώ θα έδινα έμφαση. Αυτό που μπορώ να πω, δεν είμαι το Υπουργείο Εσωτερικών για να σας πω όλες τις λεπτομέρειες που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό, νομίζω ότι γίνονται γενναίες προσλήψεις μετά από πάρα, πάρα πολλά χρόνια και νομίζω ότι πρέπει να αξιοποιηθεί, να μην κάψουμε τους νέους υπαλλήλους, που είναι πάρα πολύ σημαντικό, να τους εντάξουμε όχι σε μία κρεατομηχανή που θα τους ενσωματώσει σε μια βαθιά κρατικιστική αντίληψη διεκπεραίωσης εγγράφων, αλλά να αξιοποιήσουμε και τους νέους ανθρώπους, και τους παλαιότερους με την εμπειρία, διότι δυστυχώς, ειδικά στους μικρούς Δήμους, αν φύγει ο ένας έμπειρος, χάσαμε και όλη την εμπειρία.

Και αυτό, πρέπει να βρούμε ένα μηχανισμό να το κεφαλαιοποιήσουμε και ναι, αν χρειαστεί μέχρι να αποκτήσετε το

ανθρώπινο δυναμικό, να συνεργαστείτε, αυτό υπονόησα πριν, να το πω λίγο πιο ξεκάθαρα, αν χρειαστεί να συνεργαστείτε με κάποιους αναπτυξιακούς φορείς και με όσα εργαλεία έχει δώσει το κράτος, κάντε μία σωστή επιλογή και επιβάλετε τις προδιαγραφές που εσείς θέλετε, σε επίπεδο επιλογής συνεργατών.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Για αυτό το αναφέρω, δεν μπορώ να πω κάτι άλλο, νομίζω οι προσλήψεις οι οποίες έχουν δρομολογηθεί...

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Είναι.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... Υπάρχει πρόβλημα, το ξαναλέω.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Απλώς, καλό είναι να μην περιμένετε μέχρι να δημιουργήσετε...

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Μα δεν θα περιμένω, κύριε Γενικέ. Εγώ προσωπικά δεν θα περιμένω.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν μπορώ να αναφερθώ σε άλλα ζητήματα.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Θα αναδιοργανώσω από τις πρώτες μέρες.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Είμαι σίγουρος, γιατί ξέρω, έχουμε συζητήσει στη Λευκάδα.

Ξ. ΒΕΡΓΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε, κύριε Γενικέ.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ: Να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Πριν προχωρήσουμε για να καλέσουμε εδώ τους Προϊσταμένους των Διαχειριστικών Αρχών, των τριών Περιφερειών των νησιωτικών, να σας πω μόνο ότι μέσα στο φάκελό σας υπάρχει ένα ερωτηματολόγιο, όπου θα αξιολογήσετε ποιες είναι οι ενότητες αν θέλαμε να δώσουμε προτεραιότητα σε άλλες ημερίδες που θα επακολουθήσουν, και βέβαια θα ασχοληθούν και τα στελέχη των Δήμων, που είναι πολύ σημαντικό. Θα συμμετάσχουν.

Να πω επίσης ότι η κυρία Παναγιωτάκου, η Διευθύντρια της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΕΕΤΑΑ, που κυρίως βοηθά τους μικρούς

και ορεινούς Δήμους, είναι εδώ, μπορείτε κάποια στιγμή να συνεννοείστε μαζί της...

Μάλιστα. Ναι, παρακαλώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία.

Και θα μου επιτρέψουν οι Προϊστάμενοι των Διαχειριστικών να προηγηθεί ο κύριος Μαμαλούγκας, ο Προϊστάμενος της ΕΥΔ. Να πάρει το λόγο, γιατί έχει ειλημμένη υποχρέωση και δεν έχει χρόνο να περιμένει άλλο. Ήδη έχουμε φύγει εκτός χρονοδιαγράμματος.

Κύριε Μαμαλούγκα.

Ν. ΜΑΜΑΛΟΥΓΚΑΣ: Καλημέρα σε όλους.

Δεν θα καθυστερήσω, γιατί δεν θέλω να πάρω το χρόνο από τους συναδέλφους των Διαχειριστικών, τους βλέπω και γελάνε, οπότε πολύ γρήγορα θα σας πω.

Θέλω να πω πολύ γρήγορα το πρόγραμμα στην επόμενη προγραμματική περίοδο, την '21 – '27, το Πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, τι δράσεις μπορεί να χρηματοδοτήσει πάνω στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το πρόγραμμα έχει εννιά άξονες, ουσιαστικά οι επτά άξονες, εκτός από την Τεχνική Βοήθεια, είναι σημαντικοί.

Ο πρώτος άξονας που αφορά την ενέργεια, είναι ο μεγαλύτερος άξονας του προγράμματος, είναι 1,2 δις. Οι παρεμβάσεις που μπορεί να έχουν σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, είναι ενεργειακές αναβαθμίσεις δημόσιων κτιρίων. Βέβαια τα δημόσια κτίρια αυτά δεν είναι τα δημόσια κτίρια τοπικής σημασίας, αλλά είναι κτίρια τα οποία είναι εμβληματικά, πολύ ενεργοβόρα και κτίρια τα οποία θα πρέπει μετά από την ενεργειακή αναβάθμιση να έχουν 30% μείωση σε (...) και να ανεβαίνουν δύο κλάσεις ενεργειακές, για να μπορέσει να χρηματοδοτηθεί στο πρόγραμμά μας.

Μέχρι το τέλος του χρόνου θα βγει μία πρόσκληση πάνω στο θέμα της ενεργειακής αναβάθμισης, οπότε εκεί επιλεγμένα και

στοχευμένα οι Δήμοι θα μπορούν να καταθέσουν τις αντίστοιχες προτάσεις.

Παράλληλα υπάρχουν δράσεις ενεργειακών κοινοτήτων, είναι μια συζήτηση η οποία γίνεται και θα πρέπει να γίνει μεγαλύτερη επεξεργασία μαζί με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, για να δούμε σε ποια σημεία ακουμπάει, για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί αυτή η δράση και να μπορέσουν να καταθέσουν προτάσεις.

Υπάρχουν δράσεις αποθήκευσης ενέργειας, πιθανόν υβριδικά συστήματα και πιθανόν συστήματα τα οποία θα μπορούσαν να βοηθήσουν ενεργειακά ίσως και τους βιολογικούς καθαρισμούς, ίσως και κάποιες άλλες εγκαταστάσεις οι οποίες είναι πάρα πολύ ενεργοβόρες, οπότε θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί μία δράση αποθήκευσης ενέργειας, πιθανόν με μπαταρίες, στις συγκεκριμένες δράσεις, ή με φωτοβολταϊκά συστήματα.

Και σε κάθε περίπτωση θα συνεχιστεί και ο επόμενος κύκλος του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ. Αυτό το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ το οποίο όλοι γνωρίζετε, το οποίο δουλεύει και λειτουργεί ουσιαστικά στο Υπουργείο Περιβάλλοντος τόσα χρόνια.

Ο δεύτερος άξονας είναι η κλιματική αλλαγή. Κλιματική αλλαγή, έχουμε έργα αντιπλημμυρικής προστασίας, όχι έργα αποχέτευσης ομβρίων, αντιπλημμυρικής προστασίας, αρμοδιότητας κατά κανόνα του Υπουργείου Υποδομών και των Περιφερειών, αλλά σε κάθε περίπτωση υπάρχουν... μάλλον, περιπτώσεις όπου οι Περιφέρειες έχουν εκχωρήσει αρμοδιότητα στους Δήμους, οπότε σε αυτές τις περιπτώσεις όταν αφορά αντιπλημμυρική προστασία αστικών περιοχών, θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί σε επόμενη πρόσκληση του προγράμματος.

Παράλληλα, έχουμε δράσεις για κατολισθήσεις και δράσεις για διάβρωση ακτών, βλέπω και τον κύριο Κουτουλάκη εδώ, το οποίο συζητάμε χρόνια, γίνεται μια μελέτη αυτή τη στιγμή από το Τεχνικό Επιμελητήριο, είμαστε σε συνεργασία και με το Υπουργείο Νησιωτικής Πολιτικής και με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε να

έχουμε μια καλή προσέγγιση στο τελικό παραδοτέο και στο τελικό αποτέλεσμα, για να έχει άμεση επέμβαση και κυρίως όχι μόνο στις ακτές, αλλά και στην αποκατάσταση εδαφών.

Ο τρίτος άξονας είναι η αστική αναζωογόνηση, μια μεγάλη παρέμβαση είναι το Φαληρικό, που ουσιαστικά είναι η πράξη η οποία ουσιαστικά είναι σύμβολο και γενικά είναι πάρα πολύ στοχευμένη στο πρόγραμμά μας, σαν στρατηγική παρέμβαση, αλλά παράλληλα έχουμε και δράσεις στην αστική περιοχή, δράσεις αστικής βιοποικιλότητας, όπως είναι τα αστικά δάση, τα πάρκα, και γενικά οι πράσινες και οι μπλε υποδομές.

Εδώ θέλω να πω ότι ειδικά για τις πράσινες και μπλε υποδομές, τις Nature Based Solutions, η οποία είναι μια νέα έκφραση και νέα έννοια στην επόμενη προγραμματική περίοδο, γίνεται μελέτη από το ΥΠΕΝ, για να καθορίσει τα κριτήρια για να μπορέσουν να προχωρήσουν περαιτέρω οι διάφορες ενέργειες.

Να μην ξεχάσω στον άξονα της ενέργειας ότι υπάρχει μια μεγάλη δράση η οποία θα ενεργοποιηθεί την επόμενη χρονιά, που είναι το “Διατηρώ”, το οποίο όπως είναι οι ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτιρίων, αντίστοιχα θα γίνουν αντίστοιχες αναβαθμίσεις και προτάσεις για διατηρητέα κτίρια και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, κάνει μελέτη το ΥΠΕΝ για να βάλει κριτήρια και πιθανόν να κάνει και μια προτεραιοποίηση δράσεων.

Ο άξονας 4, ο σημαντικός άξονας του προγράμματος, επίσης ένα πολύ μεγάλο ποσό, περίπου 800 εκατομμύρια, αφορά τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Σύμφωνα με το demarcation μεταξύ του τομειακού και των περιφερειακών προγραμμάτων, υπάρχει διαχωρισμός και ουσιαστικά, εκτός από τα πράσινα σημεία, όλα τα άλλα έργα διαχείρισης απορριμμάτων τα έχει το τομιακό, με τη δέσμευση ότι οι προτάσεις οι οποίες θα υποβληθούν θα είναι μέσω των φορέων διαχείρισης απορριμμάτων, οι οποίες θα υποβληθούν είτε λόγω αρμοδιότητας, είτε στις περιπτώσεις που αρμοδιότητα όπως πράσινα, βιοαπόβλητα, έχουν οι Δήμοι, θα πρέπει να κάνουν

προγραμματικές συμβάσεις με τους ΦΟΔΣΑ και θα κατατεθεί μία ενιαία πρόταση η οποία πρόταση αυτή θα είναι ολοκληρωμένη στην περιοχή εξυπηρέτησης και παράλληλα θα ενισχύεται και θα ακολουθείται από ένα ενιαίο και ολιστικό πρόγραμμα ανακύκλωσης. Όστε να μπορεί να ξέρει και να δεσμεύεται ο Δήμος και ο ΦΟΔΣΑ ότι από το Δήμο παίρνω αυτά τα ποσοστά ανακύκλωσης, εγώ επεξεργάζομαι και έχω αυτή τη διάθεση. Με παράλληλη πιθανή ενεργειακή αξιοποίηση. Να υπάρχει δηλαδή μία καθετοποίηση της όλης διαδικασίας παραγωγής και επεξεργασίας και διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Ο πέμπτος άξονας είναι τα νερά και τα λύματα. Εδώ, από τη δέσμευση του προγράμματος, το τομεακό δεν θα κάνει νέες δράσεις νερών και λυμάτων, θα συνεχίσει και θα ολοκληρώσει τα έργα phasing της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις τις οποίες θα συζητήσουμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικά στις περιπτώσεις αυτές που δεν υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι στα Περιφερειακά Προγράμματα, οπότε μπορεί να πάρουμε και μεταφερόμενα έργα και κατά κανόνα και... όχι κατά κανόνα, βασική κατεύθυνση είναι να ολοκληρώσουμε στην επόμενη προγραμματική περίοδο τη συμμόρφωση της χώρας στην Οδηγία 91271 που αφορά τους οικισμούς Γ΄ προτεραιότητας. Δηλαδή δεν θα χρηματοδοτήσουμε από το πρόγραμμά μας οικισμούς κάτω από 2.000 κατοίκους. Που εκεί πέρα υπάρχει εν δυνάμει δυνατότητα να χρηματοδοτηθεί από τα ΠΕΠ, σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει και έχουν συμμορφωθεί στην περιοχή τους από την οδηγία για τους Γ΄ οικισμούς προτεραιότητας.

Έχουμε όλες τις δράσεις αφαλάτωσης. Και εδώ με τον κύριο Κουτουλάκη, τον βλέπω και μπροστά, μιλάμε συνεχώς και υπάρχει μία μελέτη της DG REGIO, η οποία επεξεργάζεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και το επόμενο διάστημα θα κάνουμε συναντήσεις για να καταλήξουμε στις παρεμβάσεις που θα γίνουν, είτε σε μικρά νησιά, είτε σε μεγαλύτερα, με κάποια συγκεκριμένα

κριτήρια.

Και υπάρχουν και οι δράσεις των νερών, με την ίδια λογική όπως τα λύματα, και η διακριτή διαφορά στο πρόγραμμά μας σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο είναι ότι επειδή υπάρχει η δέσμευση από την κοινότητα πλέον, η διάσταση του νερού και των λυμάτων να είναι σε ολιστική προσέγγιση, ώστε να υπάρχει και ενιαία τιμολόγηση νερού, θα υλοποιήσει το πρόγραμμα το τομεακό τέσσερα πιλοτικά προγράμματα σε τέσσερις επιλεγμένες περιοχές, με ολιστική διάσταση η οποία θα περιλαμβάνει δράσεις και νερών και λυμάτων και λάσπης και επαναχρησιμοποίηση και εξοικονόμηση ύδατος, ώστε στο τέλος της ημέρας να υπάρχει ένας μπούσουλας, μία δυνατότητα συγκεκριμένων κατευθύνσεων για να μπορέσουν να υλοποιούνται οι δράσεις στα περιφερειακά, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Σε αυτό μας βοηθάει το JASPERS, το οποίο μας έχει δώσει ένα draft οδηγό ο οποίος θα υιοθετηθεί την επόμενη εβδομάδα από τη Διαχειριστική και γενικά από το κράτος, το οποίο αυτός ο οδηγός θα βοηθήσει αφενός μεν να βγάλουμε μία πρόσκληση από το ΠΕΚΑ για τα τέσσερα ολιστικά, αλλά παράλληλα θα είναι και χρήσιμος για να γίνει οριζόντιος οδηγός για τα Περιφερειακά Προγράμματα, τα οποία με ένα διάστημα προθεσμίας και με ένα διάστημα προσαρμογής, θα μπορούσαν μετά να υλοποιήσουν τα αντίστοιχα έργα για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Το διάστημα αυτό, προφανώς θα γίνει διαπραγμάτευση μεταξύ κοινότητας και κράτους.

Η επόμενη δράση είναι η βιοποικιλότητα. Κατά κανόνα κάνουμε δράσεις του ΡΑΦ, του πλαισίου αξόνων προτεραιότητας οι οποίες υλοποιούνται από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, το νέο Οργανισμό του ΥΠΕΝ ο οποίος έχει ενσωματώσει μέσα (...) όλους τους φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και γίνονται δράσεις στις περιοχές NATURA 2000 και είτε υλοποιούνται από την προηγούμενη περίοδο και συνεχίζονται, είτε είναι δράσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν ως νέες στην επόμενη προγραμματική περίοδο, ενώ

παράλληλα ολοκληρώνονται οι Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες σε όλη τη χώρα, οπότε από αυτές θα προκύψουν και τα σχέδια δράσης σε όλες τις προστατευόμενες περιοχές NATURA.

Και τέλος, εκτός από την Τεχνική Βοήθεια, υπάρχει ο άξονας 7, ο οποίος είναι η Βιώσιμη Πολυτροπική Κινητικότητα. Εκεί δεν παρεμβαίνουμε σε πάρα πολλές περιοχές της χώρας, παρεμβαίνουμε μόνο σε πόλεις οι οποίες είναι πάνω από 100.000 κατοίκους και γίνεται μία μελέτη για να δούμε ακριβώς τις ανάγκες και πώς ακριβώς μπορούμε να προσεγγίσουμε την έννοια του σύγχρονου ποδηλατοδρόμου στην επόμενη εποχή και παράλληλα υπάρχει πρόβλεψη στην Αττική να κάνουμε το μεγάλο ποδηλατόδρομο ο οποίος ξεκινάει από τους Άγιους Ανάργυρους προς το Λαύριο, ο οποίος συνδυασμένος και με τον κάθετο άξονα της Συγγρού και τον παραλιακό ποδηλατόδρομο ο οποίος θα υλοποιείται και χρηματοδοτείται από το Ταμείο Ανάκαμψης, να δημιουργήσει ένα βρόγχο περίπου 150 χιλιόμετρα στην Αττική, που μπορεί κυκλωτικά να μπορεί ένας να πάρει το ποδήλατό του από τους Αγίους Αναργύρους και να κάνει όλη την Αττική, να την περάσει και να καταλήξει στο ίδιο σημείο, βλέποντας βέβαια, περνώντας μέσα από περιοχές και με μεγάλες εμπειρίες.

Αυτό είναι σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα. Το κύριο είναι ότι αυτή την περίοδο είναι πολύ κρίσιμη, γιατί πρέπει όλοι, και μια και είναι Τοπική Αυτοδιοίκηση εδώ, να ζητήσω να δώσουν τα πάντα για να μπορέσει να κλείσουμε από πλευράς προγράμματος όσον αφορά τις απορροφήσεις. Οι συνάδελφοι στα ΠΕΠ δεν έχουν πρόβλημα, έχουν κλείσει, εμείς δεν έχουμε κλείσει ακόμη, οπότε θέλουμε βοήθεια, το καλύτερο για όλους, είμαστε εδώ για τα πάντα.

Να είστε καλά.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ο κύριος Αγγελόπουλος, ο Αντιπρόεδρος του ΙΤΑ.

Μ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αγαπητέ Γραμματέα, φίλε Μανώλη, εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης, συγχαρητήρια για την εκλογή, καλή

πορεία στην 5ετία. Δημήτρη και Δημήτρη.

Το 2022 πέρασε ένα πολύ σημαντικό ψήφισμα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που ζητάει τι; Ζητάει τη δημιουργία ενός συμφώνου για τα νησιά. Πάνω σε αυτό λοιπόν, το Υπουργείο έκανε μια τεράστια διαδρομή, για να μπορέσει να οχυρώσει με θέσεις τη χώρα, άρα τους Δήμους, την Αυτοδιοίκηση, στη μεγάλη διαπραγμάτευση που θα γίνει. Το σύμφωνο τι είναι αυτό; Είναι μία πρόσκληση που θα πρέπει σε αυτή να συμμετέχουν εκπρόσωποι των εθνικών φορέων, των περιφερειακών Αρχών, των τοπικών Αρχών, των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, των κοινωνικών εταίρων, αλλά και των επαγγελματικών Ενώσεων, ούτως ώστε επιτέλους να φτιαχτεί διαρθρωμένα ένα συγκεκριμένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για τα νησιά.

Είναι δηλαδή το '24, συνάδελφοι, Ευρωπαϊκό Έτος Νησιών. Επειδή όμως πέφτουν οι Ευρωεκλογές, καλό είναι όλες οι δράσεις αυτές, που ήδη έχουν ωριμάσει πολύ, να παρουσιαστούν στο ευρωπαϊκό επίπεδο γρήγορα.

Ως Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως ΙΤΑ δηλαδή, έχουν εκπονηθεί δεκαπέντε μελέτες οι οποίες έχουν αποσταλεί και θα αποσταλούν στους νέους Δημάρχους. Οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως δομή τοπικής δράσης, η ψηφιακή πλατφόρμα αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας, η μελέτη προτάσεων για τις οικογένειες με παιδιά, η σύνταξη εγχειριδίων για την οργάνωση των Υπηρεσιών των μικρών Δήμων, σύμφωνα με τις αρχές της καλής διακυβέρνησης, είναι τέσσερις – πέντε αναφορές από τις δεκαπέντε μελέτες που νομίζω ότι η ΚΕΔΕ, με την επιμέλειά της, θα στείλει σε όλους.

Δύο πολύ πρακτικές μικρές προτάσεις.

Πρώτα, εκεί που δεν υπάρχουν στελεχώσεις, στις Διευθύνσεις Πληροφορικής, και εκεί όπου υπάρχουν, συνάδελφοι, πανεπιστημιακά ιδρύματα, καλό είναι να υπάρχουν συναντιλήψεις, συνέργειες, με φοιτητές, υπό την προϋπόθεση βέβαια, αγαπητέ

Γραμματέα, ότι οι φοιτητές αυτοί που δουλεύουν ως πληροφορικοί, ως πούμε στο Δήμο Δυτικής Σάμου, να μπορούν να εξασφαλίσουν στο δμηνο ένα πιστοποιητικό παρακολούθησης το οποίο θα το χρησιμοποιήσουν ως ένα μεγάλο όπλο αργότερα.

Επίσης, ένα οριζόντιο έργο συντήρησης των αθλητικών χώρων με πράσινες υποδομές, θα μπορούσε να κυριαρχήσει ως μια συνολική προσέγγιση στο τεράστιο πρόβλημα που έχουν όλοι οι Δήμοι, δηλαδή να μη μπορούν να συντηρήσουν τους αθλητικούς τους χώρους και να καταφεύγουν σε διάφορες αλχημείες.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε, καλή πορεία, συγχαρητήρια στα νησιά, η νησιωτική πολιτική θα είναι στο επίκεντρο και βεβαίως στους συντοπίτες μου, Πάρη Παπαγεωργίου, Φωτεινή Θαλασσινού και τον αγαπημένο μου Θεμιστοκλή, καλή επιτυχία.

Γεια σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Αγγελόπουλο.

Ο κύριος Πλακωτάρης Γεώργιος είναι ο Προϊστάμενος του Προγράμματος του Βορείου Αιγαίου. Θα τον παρακαλέσουμε να έρθει στο βήμα.

Να κάνω μια γενική παράκληση να είμαστε εισηγητές σύντομοι, εντός χρόνου, χωρίς βέβαια να αφήσετε κάτι κενό. Ευχαριστούμε.

Γ. ΠΛΑΚΩΤΑΡΗΣ: Καλημέρα και από εμένα, μην ανησυχείτε, σε περίπου 45 λεπτά θα έχω ολοκληρώσει τη μικρή μου εισήγηση.

Μετά από τόσες καλές εισηγήσεις λοιπόν, είναι αρκετά δύσκολο κανείς να κάνει μία παρουσίαση για ένα Περιφερειακό Πρόγραμμα, όταν δε, ακολουθεί μετά από το γιγάντιο πρόγραμμα του περιβάλλοντος με τον κύριο Μαμαλούγκα, αισθάνεται σαν ένας μικρός Δήμος, ξέρω εγώ, του Νοτίου Αιγαίου, που πάει να μιλήσει τώρα για το πρόγραμμά του.

Τέλος πάντων, το ταπεινό Βόρειο Αιγαίο, Επιχειρησιακό της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, έχει μόλις το ποσό των 400 εκατομμυρίων να διαχειριστεί στην προγραμματική περίοδο αυτή και

ερχόμενος εδώ σκεφτόμουν ότι ετούτοι εδώ οι Δήμαρχοι στους οποίους θα κάνουμε την παρουσίαση, έχουν ένα μαγικό πάνω τους. Είναι αυτοί που θα κλείσουν το '14 – '20, που θα ανοίξουν το '21 – '27, που θα σχεδιάσουν την επόμενη προγραμματική περίοδο, γιατί την ξεκινάμε πάντα περίπου δύο χρόνια, ένα, σε κουβέντες και λοιπά και τώρα με αυτή τη λογική να πω στους καινούργιους Δημάρχους του Βορείου Αιγαίου ότι το Περιφερειακό Πρόγραμμα το δικό μας είναι ένα πρόγραμμα που έχει τα χαρακτηριστικά ενός Περιφερειακού.

Δηλαδή το 80% των πόρων του υλοποιείται μέσα από δικαιούχους οι οποίοι έχουν την έδρα τους στην Περιφέρεια. Είναι σημαντικό αυτό. Το 80% των πόρων πάνε σε φορείς που έχουν έδρα σε εμάς, στα νησιά μας. Έχει 47 δικαιούχους. Από αυτούς τους 47 δικαιούχους οι 30 περίπου έχουν έδρα επίσης στον τόπο μας. Και έχουμε και κεντρικούς φορείς, φορείς για την επιχειρηματικότητα, αλλά πάρα πολλοί φορείς έχουν σημαντική έδρα σε εμάς.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό, υπό την έννοια ότι προσπαθούμε πάντα να ενισχύουμε μία τοπική κοινωνία με δράσεις, αλλά και πρέπει να κάνουμε και συνεχώς εμβάθυνση στο ζητούμενο που λέγεται ενδυνάμωση των τελικών δικαιούχων, στο capacity building, που χρησιμοποιούμε τούτη την προγραμματική περίοδο.

Ας ξεκινήσω πολύ γρήγορα να σας πω για το Επιχειρησιακό της περιόδου '21 – '27, λέγοντάς σας μερικά flash, μερικά εντυπωσιακά κομμάτια που νομίζω ότι κανείς πρέπει να συζητήσει, να μην πούμε για τους άξονες, να μην πούμε για τα εκατομμύρια. Να σας πω την αλήθεια, κάνω τη δουλειά αυτή 30 χρόνια, δεν μπόρεσα ποτέ να κατανοήσω όταν έλεγε κανείς, έχω 50 εκατομμύρια, 100 εκατομμύρια... Δηλαδή δεν καταλάβαινα το μέγεθος, φανταστείτε. Και είμαι μέσα στο σύστημα αυτό.

Έτσι, είπα στις παρουσιάσεις που θα κάνουμε για την περίοδο '21 – '27 να λέμε μερικά νούμερα, ναι, είναι μεγαλύτερο κατά 40%

από την προηγούμενη περίοδο, σημαντικό αυτό, ναι το 20% των πόρων πάνε στην επιχειρηματικότητα. Στον άξονα 1, επιχειρηματικότητα και καινοτομία. Και ψηφιακή οικονομία. Στην οποία η Αυτοδιοίκηση έχει ένα ρόλο να παίξει, με την έννοια ότι η ενδυνάμωση των λειτουργιών των φορέων, μπορεί να γίνει μέσα από τις ψηφιακές εφαρμογές.

Έχουμε τον άξονα 2 που αφορά το περιβάλλον. Εν γένει το περιβάλλον. Με δράσεις για ενεργειακή αναβάθμιση, με δράσεις για νερά, με δράσεις για λύματα, με περιορισμούς για αυτά... Έτσι; Μεγάλος προϋπολογισμός και στον άξονα 2.

Στον άξονα 3 για τα νερά, δεν πειράζει... για τους δρόμους, δεν πειράζει και που τον έχουμε, τον έχουμε, αλλά λεφτά δεν έχουμε. Έχουμε 28 εκατομμύρια, τα οποία όλα είναι έργα μεταφερόμενα από τη μία περίοδο στην άλλη. Για να είμαστε και ρεαλιστές, να πατάμε κάτω, ο άξονας 3, κλείσαμε. Δεν θα κάνουμε δράσεις για νερά. Μη γελάτε, αλλά αυτή είναι η αλήθεια.

Άξονας 4, κοινωνικές υποδομές. Σχολεία, υγεία. Σημαντικός σε προϋπολογισμό και πω πω τι ανησυχία, έχω την αίσθηση ότι δεν έχουμε καθόλου ώριμα έργα στα νησιά μας.

Έχουμε επίσης έναν άξονα που αφορά τις κοινωνικές παρεμβάσεις, με πολιτικές για τη φτώχεια, για τα παιδιά, διάφορες δράσεις, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Και έχουμε και τέλος τον εμβληματικό άξονα, τον άξονα 5, που αφορά τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Αυτός είναι ο άξονας ο οποίος είναι το μόνο πρόγραμμα στη χώρα που έχει τόσο μεγάλο προϋπολογισμό δοσμένο για δράσεις για τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Δηλαδή για δράσεις για την Αυτοδιοίκηση.

Ιστορικά, όσο και αν εξελίσσεται η Αυτοδιοίκηση, αυτό που ακούει κανείς είναι, πρέπει να πάω στον Περιφερειάρχη να του ζητήσω λεφτά. Πρέπει να πάω στον Υπουργό να του ζητήσω λεφτά. Εμείς τι κάναμε μέσα από το Επιχειρησιακό μας Πρόγραμμα; Ενδυναμώσαμε τον προϋπολογισμό, δίνοντας το 40% των πόρων

για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις. Το 40%, για ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τις πόλεις, για τις νησιωτικές περιοχές και τις μη αστικές περιοχές.

Αυτό είναι πολύ σημαντικό, γιατί απαιτεί δυο – τρία χαρακτηριστικά.

Το ένα είναι ότι η Αυτοδιοίκηση σχεδιάζει. Εμείς βγάζουμε μία πρόσκληση και η Αυτοδιοίκηση έρχεται και μας αποτυπώνει το όραμά της για την πόλη. Το όραμά της για τη μη αστική περιοχή. Το όραμά της για τα μικρά νησιά. Άρα ένα χαρακτηριστικό αυτό.

Το δεύτερο. Πρέπει να έχει μία χωρική Αρχή η οποία θα ασκεί αρμοδιότητα. Μία – να το πω πάλι έτσι, απλοϊκά – ένα Διοικητικό Συμβούλιο της πόλης, ένα Διοικητικό Συμβούλιο για τα μικρά νησιά. Το οποίο θα συνεδριάζει ανά 6μηνο... Μα τι μας λες τώρα; Μας είπες πριν για capacity building, για αδυναμίες των δικαιούχων. Πώς θα αντιμετωπίσεις αυτά; Δίνοντας λεφτά μέσα από το πρόγραμμα και για την ενδυνάμωση.

Άνθρωποι της Αυτοδιοίκησης, συγχωρέστε με, αλλά θα το πω. Μπάφιασα να ακούω για τους αδύναμους τελικούς δικαιούχους. Μπάφιασα. Και πέρασαν πάρα πολλοί Δήμαρχοι από τη δική μου περίοδο που δούλευα στις Διαχειριστικές Αρχές και όλοι το ίδιο πρόβλημα λέγανε. Δεν έχω λεφτά, μα είναι ανώριμο το έργο... Ακόμα και τώρα τα ακούς αυτά.

Εμείς μέσα από το πρόγραμμα χρηματοδοτούμε την Αυτοδιοίκηση για να ωριμάσει κάποιες δράσεις, αλλά ταυτόχρονα και για να λειτουργεί τη χωρική Αρχή. Τη χωρική Αρχή, είτε είναι στην πόλη, είτε είναι στο νησί, είτε είναι στη μη αστική περιοχή. Γιατί ο αστικός... ο οποιοσδήποτε χωρικός σχεδιασμός, δεν είναι μια φωτογραφία που τη βγάζεις και τελείωσε. Είναι μία φωτογραφία που τη βγάζεις και κάτω από την οποία κρεμάς έργα, γιατί Διαχειριστική Αρχή (...), συνάδελφοι, και στο τέλος της χρονιάς απολογείσαι για τις δαπάνες που πέρασες στο σύστημα, αλλά αν δεν συνεχώς αναδιαρθρώνεις την πολιτική σου, ωριμάζεις κάποια

έργα, κάποια άλλα τα βγάζεις και τα βάζεις, και αυτό πρέπει να γίνει με συνεχή διάλογο. Και αυτό το πληρώνουμε μέσα από αντίστοιχο πεδίο χρηματοδότησης του προγράμματος.

Κλείνω, όχι γιατί το οφείλω στην παλιά μου εργασία στην ΕΕΤΑΑ, γιατί πέρασα και εγώ από αυτά εδώ τα σπουδαία γραφεία της ΕΕΤΑΑ, και νιώθω περήφανος για αυτό, γιατί κυρίως μου πέρασε μέσα στο DNA μου την έννοια της Αυτοδιοίκησης. Η Αυτοδιοίκηση είναι το κύτταρο της δημοκρατίας. Μα το κύτταρο. Και όταν αυτό το ξεχνάει κανείς ή αν με τεχνικούς τρόπους το αποδυναμώνει, μη δίνοντας λεφτά ή φορτώνοντας με αρμοδιότητες αλλά καθόλου λεφτά, επί της ουσίας τι κάνεις; Αδυνατίζεις τη δημοκρατία.

Εγώ λοιπόν, είπα με την ΕΕΤΑΑ να τη χρησιμοποιήσουμε ως δικαιούχο, να σχεδιάσει η (...) τα έργα για τα μικρά νησιά, μας υποβάλει τη στρατηγική και στη συνέχεια, αφού την εγκρίνουμε, να τη χρηματοδοτήσουμε να ωριμάσει και τα έργα. Να πάρει ένα ρόλο αυτόν που της αξίζει, αυτόν που ξέρει καλά και αυτόν που έχουμε ανάγκη και εμείς. Γιατί στα μικρά νησιά του Βορείου Αιγαίου δεν υπάρχει δυνατότητα, δεν υπάρχει δύναμη. Πολύ συχνά ο Δήμαρχος δεν μπορεί να βρει και ειδικό συνεργάτη.

Έτσι νιώθουμε περήφανοι ότι... Και τρέμουμε το βράδυ, μη νομίζετε. Ότι... το πρόγραμμα έχει δυσκολία να υλοποιηθεί, αλλά είμαστε περήφανοι ότι χρηματοδοτούμε το 40% του ΕΤΠΑ, με δράσεις για αναπλάσεις, με δράσεις για την πράσινη ανάπτυξη, με δράσεις για τα αντιπλημμυρικά, με δράσεις για την επιχειρηματικότητα, ότι τα περνάμε στους Δημάρχους, μας είπαν τις ιδέες τους, θα τους εκχωρήσουμε τους πόρους, θα πάρουν ταυτόχρονα και την ευθύνη, έτσι ώστε αν δεν υλοποιήσουν, να απολογηθούν. Να το πάρουν όλο το πακέτο και αυτοί. Να μεγαλώσει λίγο περισσότερο το παιδί της δημοκρατίας.

Αυτά είναι όσα ήθελα να σας πω, σας ευχαριστώ που με ακούσατε, καλή δύναμη στο έργο σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς τον κύριο Πλακωτάρη για την πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση που έκανε σε σχέση με την ΕΕΤΑΑ για το σχεδιασμό.

Και θα καλέσω στο βήμα τον κύριο Αντώνη Βουτσίνο, που είναι ο Προϊστάμενος του Προγράμματος για το Νότιο Αιγαίο.

Α. ΒΟΥΤΣΙΝΟΣ: Καλημέρα και από εμένα.

Είναι δύσκολο, όταν συνάδελφοι ανέφεραν διάφορα πράγματα σχετικά με το ΕΣΠΑ, να απομονώσω μέρος από αυτά που περιέχει η δική μου εισήγηση για να μην επαναληφθώ. Θα το προσπαθήσω.

Να πούμε ότι το νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027 είναι σημαντικά αυξημένο, όπως ανέφερε και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Νησιωτικής Πολιτικής, σε σχέση με αυτό της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Οι πόροι του συνολικά αθροίζουν σε 285,4 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία το 50% περίπου προέρχεται από πόρους του ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και το υπόλοιπο 50% από πόρους του ελληνικού Δημοσίου.

Οι κεντρικοί στόχοι του προγράμματος έχουν να κάνουν με την ενίσχυση και τη διαφοροποίηση του παραγωγικού συστήματος της Περιφέρειας, με τη διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αειφορίας και τέλος με την ενίσχυση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής, θα έλεγα ότι ο τελευταίος ίσως είναι ο σημαντικότερος από τους κεντρικούς στόχους του προγράμματος.

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε οκτώ προτεραιότητες. Ουσιαστικά σε έξι συν δύο που αφορούν τεχνική βοήθεια. Οι έξι αυτές προτεραιότητες έρχονται να υλοποιήσουν τους πέντε στόχους πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αυτή την προγραμματική περίοδο. Ουσιαστικά έχουμε την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού για να εξυπηρετήσουμε το στόχο της έξυπνης Ευρώπης.

Την προτεραιότητα της αειφορικής ανάπτυξης, όπου συγκεντρώνονται και πάρα πολλοί πόροι για την Περιφέρειά μας, η

μεγαλύτερη προτεραιότητα που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ, για να εξυπηρετήσει το στόχο πολιτικής Μια πιο πράσινη Ευρώπη. Η προτεραιότητα για τη βελτίωση της περιφερειακής προσβασιμότητας και η ενίσχυση της κινητικότητας, πάρα πολύ σημαντικός στόχος, προτεραιότητα για την Περιφέρειά μας, μια και έχει να κάνει με τις μεταφορές, κυρίως οδικές και θαλάσσιες.

Οι δύο προτεραιότητες που συγχρηματοδοτούνται η μία από το ΕΤΠΑ και η άλλη από το Κοινωνικό Ταμείο, για να εξυπηρετήσουν την ανάπτυξη και βελτίωση των κοινωνικών υποδομών και του ανθρώπινου δυναμικού αντίστοιχα. Και τέλος, η έκτη προτεραιότητα που έχει να κάνει με αυτό που ανέφερε ο κύριος συνάδελφος από το Βόρειο Αιγαίο, τις ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις και τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις για τα μικρά νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπου και εμείς εδώ δεσμεύουμε σημαντικούς πόρους, περίπου 50 εκατομμύρια από τα 285 του προγράμματος, για να υλοποιηθούν ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου.

Εδώ βλέπετε λίγο την πρόοδο που έχει συντελεστεί μέχρι σήμερα. Ουσιαστικά μιλάμε τι έχει γίνει τον τελευταίο 1 χρόνο, τα προγράμματα εγκρίθηκαν τον Αύγουστο του προηγούμενου χρόνου. Από το Νοέμβριο περίπου ενεργοποιήθηκαν με την έκδοση των πρώτων προσκλήσεων. Ήδη μέχρι σήμερα έχουμε εξειδικεύσει περίπου το 70% του προγράμματος, έχουν εκδοθεί προσκλήσεις για το 42% περίπου των πόρων του προγράμματος, έχουμε κάνει 61 εντάξεις πράξεων, οι περισσότερες από αυτές είναι πράξεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο πρόγραμμα στο καινούργιο ή πράξεις που συνεχίζονται από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, σε αυτή. Οι εντάξεις ανέρχονται περίπου στο 20%, 21% των πόρων του προγράμματος.

Αυτές οι ενταγμένες πράξεις έχουν και νομικές δεσμεύσεις και πληρωμές, είμαστε αρκετά ικανοποιημένοι για το επίπεδο αυτών των ποσοστών αυτή τη στιγμή, αν αναλογιστούμε ότι το μεγάλο

βάρος αυτό το χρόνο, το 2023, έχει πέσει στο κλείσιμο των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ '14 – '20 και δευτερευόντως, θα έλεγα, ασχολούμαστε με την ενεργοποίηση και τις εντάξεις στο νέο πρόγραμμα.

Αναλυτικά, μπορεί να δει εδώ κάποιος την ενεργοποίηση που έχει συντελεί μέχρι σήμερα για τις προτεραιότητες του προγράμματος. Έχω φέρει μαζί μου μία αναλυτική εισήγηση που οι Δήμαρχοι των Δήμων του Νοτίου Αιγαίου θα έχουν την ευκαιρία μετά να πάρουν, έχω αρκετά αντίγραφα εκτυπωμένα, όπου σε αυτή αναφέρεται ακόμη πιο αναλυτικά, σε επίπεδο δράσης, η ενεργοποίηση του προγράμματος, οπότε κάποιος μπορεί να δει τι δράσεις έχουν ενεργοποιηθεί, πού υπάρχουν ανοιχτές προσκλήσεις, τι εντάξεις έχουν γίνει, τι υπόλοιπα υπάρχουν και το επόμενο διάστημα θα υπάρχει η δυνατότητα να υποβληθούν προτάσεις, ώστε να κατευθύνουμε τις δυνάμεις μας στην προετοιμασία προτάσεων για ένταξη στο Περιφερειακό μας Πρόγραμμα.

Θα μου επιτρέψετε λίγο, μια και αυτό είναι και το νόημα της σημερινής συνάντησης, να πούμε λίγο τα βήματα, υπό την έννοια κάποιων οδηγιών και ίσως κάποιων αλλαγών, γιατί αρκετοί από εσάς είστε Δήμαρχοι, ήσασταν Δήμαρχοι και στο παρελθόν, γνωρίζετε λίγο τις διαδικασίες του ΕΣΠΑ, έχουμε όμως κάποιες αλλαγές.

Όπως αναφέρθηκε, πλέον είμαστε υποχρεωμένοι να αναρτούμε, να δημοσιοποιούμε τον προγραμματισμό των προσκλήσεων και να τον επικαιροποιούμε τρεις φορές το χρόνο. Εμείς το κάνουμε και περισσότερες, γιατί η ανάγκη για την υλοποίηση του προγράμματος είναι τέτοια. Θα βρείτε λοιπόν στο site της Υπηρεσίας μας έναν πίνακα προγραμματισμού προσκλήσεων, όπου μπορείτε να δείτε το επόμενο διάστημα και σε βάθος τουλάχιστον 6μήνου, τι προσκλήσεις πρόκειται να εκδοθούν από τη Διαχειριστική Αρχή, με τι χρονοπρογραμματισμό και με τι πόρους, ώστε έγκαιρα να μπορείτε να προετοιμάσετε κάποιες

προτάσεις για να υποβάλλετε όταν θα εκδοθούν αυτές οι προσκλήσεις.

Πλέον οι προσκλήσεις εκδίδονται και δημοσιοποιούνται μόνο ηλεκτρονικά, αποστέλλονται στα mail των δικαιούχων, αναρτώνται στο site της Διαχειριστικής Αρχής, αλλά και του ΕΣΠΑ. Οι προτάσεις επίσης υποβάλλονται μόνο ηλεκτρονικά μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος. Οι προτάσεις ουσιαστικά έχουν να κάνουν με ένα τεχνικό δελτίο αναλυτικό που ζητείται και όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κάθε φορά από την πρόσκληση και έχουν να κάνουν με μελέτες, εγκρίσεις, αδειοδοτήσεις, άλλα έγγραφα που απαιτούνται, ανάλογα με το είδος της δράσης.

Οι αξιολογήσεις των προτάσεων που γίνονται από την Υπηρεσία μας, είναι είτε άμεσες, δηλαδή αξιολογούνται οι προτάσεις με σειρά προτεραιότητας, σπάνια χρησιμοποιούμε αυτή τη διαδικασία και συνήθως τη χρησιμοποιούμε όταν τα έργα είναι ονοματισμένα, όπως λέμε, συγκεκριμένα αυτά που πρέπει να υποβληθούν. Ακούστηκε πριν για οικισμούς Γ΄ προτεραιότητας.

Όταν λοιπόν βγει μια πρόσκληση για αυτούς τους οικισμούς για να κάνουμε τα αποχετευτικά τους δίκτυα, τότε τα έργα είναι συγκεκριμένα, οπότε μπορούμε να ακολουθήσουμε τη διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης ή όταν οι δικαιούχοι είναι μοναδικοί. Βγάζουμε μία πρόσκληση που απευθυνόμαστε σε ένα μόνο δικαιούχο ουσιαστικά, οπότε δεν έχει νόημα να κάνουμε συγκριτική αξιολόγηση.

Αυτό που κάνουμε συνήθως όμως, είναι η συγκριτική αξιολόγηση, Εκδίδουμε δηλαδή προσκλήσεις, αναμένουμε την υποβολή του συνόλου των προτάσεων και μετά κάνουμε συγκριτική αξιολόγηση αυτών, για να επιλεγούν, όπως είναι και το ζητούμενο, οι πιο σκόπιμες, οι πιο καλά προετοιμασμένες, για να πετύχουμε τα αποτελέσματα της στοχοθεσίας του προγράμματος.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται, όπως γνωρίζετε, με έκδοση απόφασης ένταξης των πράξεων, που ταυτόχρονα αποτελεί και

πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και εξασφαλίζουν αυτά τα έργα τη χρηματοδότησή τους, αλλά και απόφαση απόρριψης για όποιες προτάσεις δεν περάσουν τη διαδικασία της αξιολόγησης και δεν καταφέρουν να ενταχθούν.

Επί αυτής της τελευταίας απόφασης απόρριψης, υπάρχει δυνατότητα πάντοτε, όπως ο νόμος ορίζει, στους δικαιούχους να υποβάλουν ένσταση, προσκομίζοντας στοιχεία που πιθανά έλειπαν από το φάκελό τους και η Διαχειριστική Αρχή οφείλει να ορίσει άλλα στελέχη από αυτά που έκαναν την αρχική αξιολόγηση, για να αξιολογήσει την ένσταση που υποβλήθηκε.

Το πιο σημαντικό ίσως είναι να αναφερθούμε τι προσκλήσεις πρόκειται να εκδοθούν το επόμενο διάστημα ή έχουν ήδη εκδοθεί και είναι ανοιχτές και αφορούν την Αυτοδιοίκηση του Α΄ Βαθμού. Αν κάποιος τρέξει στον προγραμματισμό των προσκλήσεων που έχουμε αναρτήσει στο site, θα δει ότι αυτή τη στιγμή προετοιμάζεται μία πρόσκληση που θα βγει εντός του Δεκεμβρίου, για ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών στους τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού.

Επίσης το α΄ τρίμηνο του 2024 πρόκειται να βγει νέα πρόσκληση για έργα ενεργειακής αναβάθμισης του δημόσιου κτιριακού αποθέματος. Σε λίγες μέρες θα εκδοθεί πρόσκληση για τα έργα επεξεργασίας λυμάτων στους οικισμούς Γ΄ προτεραιότητας, και αυτό γιατί έχουμε τρία ή τέσσερα έργα τμηματοποιημένα που θα συνεχίσει και θα ενταχθεί η ολοκλήρωσή τους στο νέο μας πρόγραμμα και επίσης ένα έργο αποχέτευσης μικρότερου οικισμού, είναι του Δήμου της Χάλκης, βλέπω και το Δήμαρχο εδώ μπροστά, που επίσης θα βγει μία πρόσκληση για να ενταχθεί η συνέχιση και ολοκλήρωση αυτού του έργου στο νέο μας πρόγραμμα.

Νέες προσκλήσεις που θα εκδοθούν τις επόμενες ημέρες και μέχρι το τέλος του χρόνου, αφορούν λιμενικά έργα, είτε τα μεγάλα λιμάνια της Περιφέρειάς μας, είτε τα μικρότερα, με πόρους που βλέπετε εδώ, 5 και 7 εκατομμύρια αντίστοιχα.

Στην προτεραιότητα 4 που αφορά τις κοινωνικές υποδομές, υπάρχει μία ενεργή ήδη πρόσκληση για νηπιαγωγεία, στοχευμένη, για να χρηματοδοτηθούν οι αρκετές ελλείψεις σε υποδομές για τα νηπιαγωγεία που υπάρχουν και στη δικιά μας Περιφέρεια και είναι μεγάλη, πολύ υψηλή προτεραιότητα για το πρόγραμμα, αλλά και για το Υπουργείο Παιδείας, έχει δημοσιευθεί και λήγει και αυτή 30/1/24 πρόσκληση για κατασκευή βρεφονηπιακών σταθμών και τις επόμενες μέρες θα εκδοθεί πρόσκληση για λοιπές κτιριακές υποδομές που έχει να κάνει με Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια, επεκτάσεις, στατικές ενισχύσεις ή κατασκευή νέων σχολικών κτιρίων.

Τέλος, στην προτεραιότητα αυτή στις αρχές του επόμενου χρόνου θα εκδοθεί πρόσκληση για υποδομές και υπηρεσίες εναλλακτικού τουρισμού.

Οι πιο σημαντικές προσκλήσεις που αφορούν την Αυτοδιοίκηση καθαρά, θα εκδοθούν στις αρχές του επόμενου χρόνου, το Α΄ τρίμηνο και το Β΄ τρίμηνο αντίστοιχα και αφορούν τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις είτε βιώσιμης αστικής ανάπτυξης... Στην Περιφέρειά μας έχουν υποβληθεί τέσσερα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, από τους Δήμους Νάξου, Σύρου, Κω και Καλύμνου, αξιολογούνται αυτή την περίοδο και εκτιμάμε ότι αρχές του χρόνου, το αργότερο, θα έχουν εγκριθεί, αυτές που θα χρηματοδοτηθούν, οπότε θα μπορέσει μέχρι το Μάρτιο να εκδοθεί η πρόσκληση για να αρχίσουν να υποβάλλονται τα έργα που προβλέπουν αυτές τις στρατηγικές και να αρχίσουν να εντάσσονται και να χρηματοδοτούνται και να αρχίσει η υλοποίησή τους εντέλει.

Και παρόμοια διαδικασία θα ακολουθεί και για τις δύο ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις που προετοιμάζουμε για τα μικρά νησιά, την ωρίμανση αυτών των στρατηγικών έχει αναλάβει η Περιφέρεια και η Διαχειριστική Αρχή, εμείς δηλαδή, που μέσω της Τεχνικής Βοήθειας έχουμε αναθέσει την εκπόνηση των δύο στρατηγικών. Αρκετοί Δήμαρχοι των μικρών νησιών θα έχετε μιλήσει

ήδη με την εταιρεία που έχει αναλάβει, έχουν καταγραφεί οι προτάσεις σας, είμαστε στο στάδιο της δημοσιοποίησης για να αρχίσει μια διαβούλευση των στρατηγικών αυτών και εκτιμάμε ότι μέχρι τον Μάρτιο θα μπορέσουμε να έχουμε εγκρίνει τις δύο στρατηγικές, ώστε το δεύτερο 4μηνο να εκδοθεί η πρόσκληση και να αρχίσει η υποβολή των προτάσεων.

Κλείνοντας την παρουσίασή μου, θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποιες ιδιαιτερότητες της νέας προγραμματικής περιόδου. Ακούστηκαν κάποια από αυτά.

Ένα νέο κριτήριο που αξιολογούμε τη νέα περίοδο, πάρα πολύ σημαντικό, είναι αυτό της κλιματικής ανθεκτικότητας των υποδομών. Όλα τα έργα υποδομής που χρηματοδοτούμε πλέον, αυτά βέβαια για τα οποία απαιτείται η τήρηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αυτά που είναι κατηγορίας Α΄, για όσους είναι μνημένοι στα περιβαλλοντικά ζητήματα, για όσες υποδομές απαιτείται δηλαδή απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, είμαστε υποχρεωμένοι να αξιολογούμε μια έκθεση τεκμηρίωσης που υποβάλει ο δικαιούχος, για την κλιματική ανθεκτικότητα αυτών των υποδομών.

Επίσης, για τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων, όπως πιθανά θα γνωρίζετε για τους ΟΤΑ Α΄ και Β΄ Βαθμού, προκειμένου να υποβάλουν προτάσεις, είναι υποχρεωτικό να έχουν εκπονήσει σχέδιο ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων που έχουν στην κυριότητά τους και να το έχουν υποβάλει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία.

Αυτό που ανέφερε και ο συνάδελφος, ο Νίκος ο Μαμαλούγκας από το πρόγραμμα του περιβάλλοντος, είναι η ολιστική προσέγγιση, είναι μια διαδικασία που θα μας ταλαιπωρήσει, θα έλεγα, λίγο μέχρι να εκδώσουμε προσκλήσεις για νερά και λύματα, διότι, μετά από απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πρέπει να έχουμε πλέον αυτό που λέγεται, ένα μακροπρόθεσμο επιχειρησιακό σχέδιο για

τους τομείς αυτούς, από τους φορείς που διαχειρίζονται και όπου έχουμε ΔΕΥΑ, μιλάμε για τις ΔΕΥΑ του Δήμου σας, όπου δεν έχουμε ΔΕΥΑ, αυτό το εγχείρημα θα πρέπει να το αναλάβουν οι Δημοτικές Αρχές. Οι προσκλήσεις λοιπόν που έχουμε προγραμματίσει για νερό και για λύματα, θα εκδοθούν μετά την προσαρμογή των φορέων στις νέες αυτές απαιτήσεις.

Επίσης, για τα έργα της εκπαίδευσης, το είχαμε και την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, ισχύει και αυτή, προκειμένου να υποβληθεί ένα έργο που αφορά υποδομές εκπαίδευσης, θα πρέπει να έχει συμπεριληφθεί στη χαρτογράφηση των αναγκών που κάνει το Υπουργείο Παιδείας μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και βέβαια πάντοτε σε συνεργασία με εσάς.

Να πω και κάτι που πάντοτε περνάει στα ψιλά, έχουμε όλοι υποχρεώσεις δημοσιότητας. Το γνωρίζετε, τα έργα δεν τα κάνει ο Δήμαρχος, τα έργα δεν τα κάνει ο Περιφερειάρχης, τα έργα δεν τα κάνει πόσο μάλλον ο Αντώνης ο Βουτσίνος ο Προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής, τα έργα χρηματοδοτούνται σε μεγάλο ποσοστό από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα πρέπει σε κάθε ευκαιρία δημοσιότητας για αυτά τα έργα, είτε είναι μια εκδήλωση εγκαινίων, είτε μία ομιλία μας, είτε μία αναφορά στον Τύπο ή οπουδήποτε, σε ένα μέσο επικοινωνίας για τα έργα αυτά που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να κάνουμε αναφορά, είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε αναφορά στη συγχρηματοδότηση αυτών των δράσεων, είμαστε υποχρεωμένοι να τοποθετούμε πινακίδες στα έργα υποδομής όταν κατασκευάζονται, πληροφοριακές και αναμνηστικές, κατά το στάδιο μετά την ολοκλήρωση, κατά το στάδιο της λειτουργίας αυτών των έργων. Μην το ξεχνάμε, είναι κάτι που συνήθως περνάει στα ψιλά, που λέμε, αλλά που επιφέρει μεγάλες δημοσιονομικές διορθώσεις όταν γίνονται έλεγχοι και διαπιστώνεται κάτι τέτοιο.

Συγγνώμη αν κούρασα, ευχαριστώ πάρα πολύ και είμαι στη

διάθεσή σας για ό,τι χρειαστεί.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς τον κύριο Βουσίνο και τώρα θα έρθει στο βήμα ο κύριος Κωνσταντίνος Ασπιώτης, ο Προϊστάμενος των Ιονίων Νήσων.

Κ. ΑΣΠΙΩΤΗΣ: Καλό μεσημέρι.

Είμαι ο Ασπιώτης ο Κώστας, Προϊστάμενος από τη Διαχειριστική από τα Ιόνια Νησιά.

Να ευχηθώ στους Δημάρχους που θα αναλάβουν καθήκοντα την 1^η Γενάρη του 2024 καλή θητεία, καλή επιτυχία, είτε συνεχίζουν τη θητεία τους, όπως κάποιοι Δήμαρχοι, είτε είναι νεοεκλεγέντες. Συγχαρητήρια και καλή θητεία εύχομαι.

Να πούμε μερικά πράγματα τώρα για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιόνια Νησιά 2021 – 2027. Δεν θα αναφέρω τα εισαγωγικά του προγράμματος. Να μπορούμε κατευθείαν στο ζουμί.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιόνια Νησιά 2021 – 2027 έχει συνολικούς πόρους δημόσιας δαπάνης 287,6 εκατομμύρια ευρώ, είναι το μικρότερο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, αλλά ήδη με αυτούς τους πόρους είναι ιδιαίτερα αυξημένο, με τη δημόσια δαπάνη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020 κατά 87 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Αυτά λοιπόν τα 287,6 εκατομμύρια ευρώ προέρχονται, τα 213 εκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τα 74,5 από το Κοινωνικό Ταμείο.

Το πρόγραμμα δομείται σε επτά άξονες προτεραιότητας.

Είναι ο άξονας που αφορά την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα με 31,5 εκατομμύρια ευρώ. Η προτεραιότητα 2 για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με 54 εκατομμύρια ευρώ. Η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με 4 εκατομμύρια ευρώ. Ενίσχυση υποδομών μεταφορών με 26 εκατομμύρια ευρώ, αλλά όπως είπαν πριν οι συνάδελφοι από το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο, ουσιαστικά είναι κλεισμένος αυτός ο άξονας, δεδομένου ότι πρέπει να

μεταφερθούν στο νέο πρόγραμμα κάποια έργα από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, τα οποία δεν καταφέραμε να ολοκληρώσουμε.

Είναι οι άξονες που έχουν να κάνουν με το Κοινωνικό Ταμείο... με την κοινωνική συνοχή, είτε με τη βελτίωση των υποδομών, είτε με τη στήριξη ανθρώπινου δυναμικού, με 42 και 72 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα. Και η προτεραιότητα 5 για την προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης. Και οι δύο τελευταίοι άξονες του προγράμματος έχουν να κάνουν με την Τεχνική Βοήθεια του Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Η προτεραιότητα 1, που πατάει στην περιφερειακή ανταγωνιστικότητα, ουσιαστικά διασυνδέεται με την έξυπνη εξειδίκευση, έτσι όπως έχει προσδιοριστεί για τα Ιόνια Νησιά, και στους τρεις πυλώνες της έξυπνης εξειδίκευσης, δηλαδή στη γαλάζια οικονομία, στην τουριστική – πολιτιστική βιομηχανία και στην αγροδιατροφή. Εκεί προσπαθούμε να ενισχύσουμε είτε επιχειρήσεις, είτε συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικά ιδρύματα, είτε καθαρή έρευνα μέσα από τα ερευνητικά ιδρύματα και κυρίως το Ιόνιο Πανεπιστήμιο που εδρεύει στα Ιόνια Νησιά.

Στην προτεραιότητα 2, αναφέρθηκε πριν από το Νίκο τον Μαμαλούγκα, το ΠΕΚΑ, Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή, θα χρηματοδοτήσει τα μεγαλύτερα – εντός εισαγωγικών – έργα για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το Περιφερειακό Πρόγραμμα τα πιο μικρά και κυρίως πράσινα σημεία και γωνιές ανακύκλωσης σε όλα τα νησιά. Οπότε, Δήμαρχε Αργοστολίου, μην ανησυχείτε για το έργο των πράσινων σημείων, θα το μεταφέρουμε στο '21 – '27 και θα το ολοκληρώσουμε.

Βιοποικιλότητα, σε περιοχές εκτός NATURA. Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσιες υποδομές, αναφέρθηκε πριν από το συνάδελφο τον Αντώνη το Βουτσίνο ποια είναι η απαίτηση για δημοτικά ή περιφερειακά κτίρια. Ενεργειακές κοινότητες, πιλοτική

δράση.

Έχουμε περιγράψει έναν ειδικό στόχο για την προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και την ανθεκτικότητα στην πρόληψη κινδύνων. Στη συνέχεια θα έχετε τη δυνατότητα να τα ακούσετε και από δύο Καθηγητές του Καποδιστριακού, τον κύριο Λέκκα και τον κύριο Καρτάλη. Αφορούν την ολιστική αντιμετώπιση κινδύνων πυρκαγιάς και πλημμύρας, καθώς και την ολιστική αντιμετώπιση κινδύνων στο θαλάσσιο παράκτιο χώρο.

Για τα έργα των υδάτων αναφέρθηκε πριν η ολιστική προσέγγιση. Για τα έργα διαχείρισης λυμάτων η μόνη υποχρέωση που έχουμε ως Ιόνια Νησιά για οικισμό Γ΄ προτεραιότητας, είναι το Βαθύ στην Ιθάκη, αυτή την περίοδο χρηματοδοτείται η μελέτη ωρίμανσης από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ οπότε προσδοκούμε το επόμενο διάστημα να έχουμε τη μελέτη ολοκληρωμένη για να εκδώσουμε πρόσκληση για τη χρηματοδότηση του έργου.

Η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, μία πιλοτική δράση στο πλαίσιο των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας. Ενίσχυση υποδομών μεταφορών, όπως είπα πριν, δυστυχώς ουσιαστικά είναι κλεισμένη αυτή η προτεραιότητα με έργα τα οποία μεταφέρουμε από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Η βελτίωση των υποδομών που έχουν να κάνουν με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, και για την εκπαίδευση, και για την υγεία. Στην εκπαίδευση ήδη έχει εκπονηθεί η περιφερειακή χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση των αναγκών στην εκπαίδευση, με πρώτη προτεραιότητα όπως τέθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, την κάλυψη των αναγκών της 2χρονης προσχολικής εκπαίδευσης. Καθώς και κάποια έργα για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Όσον αφορά την υγεία, εκεί θα ισχύσει η διαφοροποίηση του ποσοστού 60 – 40, 60% για δράσεις Πρωτοβάθμιας Υγείας.

Ένας άλλος σημαντικός τομέας είναι οι δράσεις που ενισχύονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και έχουν να κάνουν με την αντιμετώπιση της φτώχειας, με τη φροντίδα

ηλικιωμένων, ΑΜΕΑ και παιδιών. Το μεγαλύτερο κομμάτι από τις δράσεις αυτού του άξονα απευθύνεται στους Δήμους. Εκεί θα προσπαθήσουμε το επόμενο διάστημα, σε συνεργασία με τους Δήμους, να δούμε πώς θα πάρουμε μεγαλύτερο όφελος από αυτές τις δράσεις, είτε αυτά λέγονται Κέντρα Κοινότητας, είτε Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, είτε ΚΔΑΠ, είτε μονάδες για τα παιδιά, για τους ηλικιωμένους, Κοινωνικά Φαρμακεία, Κοινωνικά Παντοπωλεία, Κοινωνικά Συσσίτια, να δούμε πώς μπορούμε δικτυώνοντας όλες αυτές τις δομές και ενισχύοντας ει δυνατόν η μία την άλλη, να πάρουμε, όπως είπα, το μέγιστο δυνατό όφελος.

Και ο άξονας 5 που, όπως είπαν και οι συνάδελφοι, έχει να κάνει με τη βιώσιμη και ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη. Εκεί είναι δύο κομμάτια. Ουσιαστικά έχει να κάνει με τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, με τις λεγόμενες ΒΑΑ, για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Εκεί προγραμματίζουμε να μεταφέρουμε τη στρατηγική που εκπονήθηκε στην τρέχουσα περίοδο για την παλιά πόλη της Κέρκυρας. Ήδη βρισκόμαστε στη διαδικασία επικαιροποίησης της στρατηγικής και προσδοκούμε μέχρι τον Φλεβάρη του '24 να έχουμε ολοκληρώσει αυτή τη διαδικασία.

Και στη συνέχεια θα διαβουλευθούμε με τις τρεις πόλεις πρωτεύουσες των Νομών, δηλαδή Λευκάδα, Αργοστόλι και Ζάκυνθο, να δούμε τι έχουν να μας πουν, τι μπορούμε να κάνουμε για αυτές τις τρεις – εντός εισαγωγικών – αστικές περιοχές του υπόλοιπου Ιονίου.

Και μία άλλη ολοκληρωμένη χωρική επένδυση, που πατάει – εντός εισαγωγικών – στον παράκτιο χώρο και στα μικρά νησιά. Αυτή θα συνδυαστεί και με την πρωτοβουλία GReco Islands, που όπως αναφέρθηκε πριν είναι σε διαδικασία εξέλιξης.

Εδώ να πω δυο – τρία πράγματα που έχουν να κάνουν με δράσεις που αφορούν τον τουρισμό. Τα Ιόνια Νησιά, έχω την αίσθηση ότι είμαστε η μοναδική Περιφέρεια που μετά από τη διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας τέθηκε ως

προσπαιτούμενο για να χρηματοδοτήσουμε δράσεις για τον τουρισμό. Η εκπόνηση μιας μελέτης για την Περιφερειακή Στρατηγική Βιώσιμου Τουρισμού. Εμείς έχουμε αναθέσει ως Διαχειριστική Αρχή... και εδώ συνεργαστήκαμε με ένα φορέα από το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο, που είναι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, μέσα από μία ομάδα έργου που εκπονεί αυτή την περίοδο την περιφερειακή στρατηγική για το βιώσιμο τουρισμό στο Ιόνιο. Ελπίζουμε μέσα στο επόμενο 2μηνο, τέλη Φλεβάρη μάλλον, να έχουμε τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής.

Μέσα στο Γενάρη θα κάνουμε τέσσερις διαβουλεύσεις στην έδρα κάθε Νομού στην Περιφέρεια, οπότε θα έχουμε τη δυνατότητα να πούμε και αρκετά άλλα πράγματα για τη στρατηγική βιώσιμου τουρισμού.

Αυτή την περίοδο ασχολούμαστε, μετά από κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του τέως Υπουργείου Ανάπτυξης και νυν Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με τη μεταφορά έργων είτε μεταφερόμενων, είτε έργων γέφυρα, από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 στην επόμενη, στο 2021 – 2027. Με την ένταξη της συνέχισης της λειτουργίας των δομών του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, επειδή έχουν να κάνουν με προσωπικό και με ευάλωτες ομάδες και προσδοκούμε να ξεκινήσουμε νέες δράσεις για το '21 – '27 μέσα στο Γενάρη του 2024, προκειμένου να καταδειχθεί το νέο πνεύμα, έτσι όπως διαμορφώθηκε μέσα από το πρόγραμμα.

Να πω και κάτι τελευταίο, και οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν με χρόνια εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων και στις Διαχειριστικές Αρχές, και εγώ έχω 20 και πλέον χρόνια, ποτέ ένα έργο το οποίο ήταν ώριμο μελετητικά, με πλήρη φάκελο αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων, ποτέ δεν έμεινε εκτός χρηματοδότησης. Ανεξάρτητα από τοποθετήσεις πολιτικές ή κομματικές, Δημάρχων, Περιφερειάρχων, Νομαρχών παλιότερα, ποτέ ένα έργο, επαναλαμβάνω, με πλήρη φάκελο, ώριμο όπως το

λέμε στη γλώσσα των Διαχειριστικών, δηλαδή με πλήρεις μελέτες, πλήρεις εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις, επαναλαμβάνω, ποτέ δεν έμεινε εκτός χρηματοδότησης.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Ασπιώτη.

Και τώρα θα ακούσουμε την εισήγηση της κυρίας Μιχαλάκη, που είναι Στέλεχος της Μονάδας Τοπικής Ανάπτυξης της Γενικής Γραμματείας Ευρωπαϊκών Πόρων και Υποδομών, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Καλησπέρα σας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση. Χαίρομαι πάρα πολύ που είμαι σήμερα εδώ ανάμεσά σας και έτσι θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε για την ευκαιρία που δίνει το leader για την τοπική ανάπτυξη. Στην ουσία θα μιλήσουμε για τον τρόπο που μπορούν να έρθουν τα χρήματα, έτσι όπως είπε και ο κύριος Κουτουλάκης νωρίτερα.

Θέλω να συγχαρώ τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους, να σας ευχηθώ μία καλή και δημιουργική θητεία και καλή επιτυχία στο έργο σας.

Στην ομιλία μου θα πω δύο πράγματα αρχικά, γενικά, για το πρόγραμμα leader και στη συνέχεια θα μιλήσω για το πώς το πρόγραμμα αυτό εφαρμόζεται στην προγραμματική περίοδο '14 – '20 μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 και στη συνέχεια, θα δώσω λίγο περισσότερη σημασία στην επόμενη προγραμματική περίοδο, δηλαδή στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027.

Το πρόγραμμα leader εφαρμόζεται στη χώρα μας από το 1991, εφαρμόζεται πέντε προγραμματικές περιόδους, οδεύουμε στην έκτη, υλοποιείται μέσα από την Ομάδα Τοπικής Δράσης, η οποία μελετάει την περιοχή, κάνει μια S.W.O.T. ανάλυση, βρίσκει τα δυνατά σημεία της περιοχής, τις αδυναμίες, τις απειλές και τις ευκαιρίες που έχει, κάνει διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό, με

τους φορείς της περιοχής, ιδιωτικούς, δημόσιους φορείς και φτιάχνει μια στρατηγική. Τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

Το χαρακτηριστικό αυτής της στρατηγικής είναι η πολυτομεακότητα. Δηλαδή δεν πρόκειται για πρόγραμμα οριζόντιο. Είναι πολυτομεακό, έχει πολλούς τομείς που μπορεί να χρηματοδοτήσει, το πρόγραμμα leader, θα μιλήσουμε λίγο περισσότερο παρακάτω για αυτό.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό του προγράμματος leader είναι η δικτύωση, είναι η συνεργασία και είναι και η καινοτομία.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης '14 – '20, το leader είναι το μέτρο 19, υπάρχει το υπομέτρο 19.2, στο οποίο βρίσκονται στην ουσία οι ιδιωτικές και οι δημόσιες επενδύσεις. Υπάρχει το υπομέτρο 19.3, το οποίο είναι συνεργασίες διατοπικές και διακρατικές. Δηλαδή Ομάδες Τοπικής Δράσης συνεργάζονται με άλλες Ομάδες Τοπικής Δράσης της Ελλάδας και του εξωτερικού και τα αποτελέσματα αυτά έρχονται στην περιοχή παρέμβασης, στην περιοχή. Και τέλος, υπάρχει το υπομέτρο 19.4 που είναι οι λειτουργικές δαπάνες των Ομάδων Τοπικής Δράσης και δαπάνες που σχετίζονται με την εμψύχωση του τοπικού πληθυσμού.

Τι είναι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης; Είναι συμμετοχικά σχήματα, με τη συμμετοχή ιδιωτικών και δημόσιων τοπικών φορέων, χρειάζεται να υπάρχει κάποιος που θα λαμβάνει αποφάσεις και αυτό είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος. Στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος καμία ομάδα συμφερόντων, δημόσιο, ιδιωτικό, δεν μπορεί να είναι πάνω από 49% και ο λόγος είναι για να μην επηρεάζονται οι αποφάσεις.

Υπεύθυνοι για τη σύνταξη της τοπικής στρατηγικής είναι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης. Γίνεται με τη διαδικασία bottom up, δηλαδή από κάτω προς τα πάνω και υπάρχει και η Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης της Διαχειριστικής Αρχής, Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής ΠΑΑ, και Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού

Προγράμματος, η οποία συνεργάζεται και κάνει την επιλογή των στρατηγικών και συντάσσει το εθνικό θεσμικό πλαίσιο, έχει την εποπτεία σε όλα τα στάδια της προγραμματικής περιόδου και της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Αυτή τη στιγμή στο ΠΑΑ '14 – '20, το πρόγραμμα θα λήξει το 2025, έχουν γίνει οι προσκλήσεις και βρισκόμαστε στο στάδιο της υλοποίησης. Και ξεκίνησε ήδη η νέα προγραμματική περίοδος, Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, υλοποιείται μέσω... Το leader είναι ειδική παρέμβαση. Στήριξη για την τοπική ανάπτυξη. Και αποτελείται από εννιά κατηγορίες παρεμβάσεων.

Το χαρακτηριστικό της καινούργιας προγραμματικής περιόδου είναι ότι ενώ στο ΠΑΑ '14 – '20 ο προϋπολογισμός των έργων ήταν 600.000 στη νέα προγραμματική περίοδο ο μέγιστος προϋπολογισμός των έργων είναι 400.000, έχει μειωθεί λίγο. Αυτό βέβαια δεν φαίνεται να δημιουργεί πρόβλημα, διότι από τον τρόπο που έχουμε δει να υλοποιείται το leader, το leader έχει πολύ μικρές παρεμβάσεις, που έρχεται στην ουσία να καλύψει τις ανάγκες, τις στοχευμένες ανάγκες μιας περιοχής, οπότε δεν θα επηρεάσει την υλοποίηση.

Αυτή τη στιγμή έχουν επιλεγεί οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, οι οποίες είχαν ενάμιση χρόνο στη διάθεσή τους, διαβουλευτήκαν, προετοίμασαν τα προγράμματά τους. Αυτή τη στιγμή έχουν εγκριθεί, μόλις πρόσφατα, 16/11 εγκρίθηκαν πενήντα τοπικές στρατηγικές, έχουμε καλύψει το 95% των αγροτικών περιοχών της χώρας και η Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης αυτή τη στιγμή καλείται να τρέξει και τις δύο προγραμματικές, ταυτόχρονα, και προσπαθεί να βελτιώσει, να επισπεύσει, να απλοποιήσει διαδικασίες, να μειώσουμε τη γραφειοκρατία και να συμβάλλουμε και εμείς στη μέγιστη δυνατή απορρόφηση των προγραμμάτων.

Αυτό που χρειάζεται να κάνετε εσείς, είναι να προετοιμάσετε τα έργα σας, το θεσμικό πλαίσιο της νέας περιόδου εκτιμούμε ότι αρχές του '24 θα είναι έτοιμο, οπότε μέσα στο '24 θα τρέξουν

προκηρύξεις. Και αυτό που χρειάζεται είναι να υπάρχουν ώριμα έργα για να μπορέσουν να μπουν μέσα στο πρόγραμμα και να χρηματοδοτηθούν.

Επίσης ένα άλλο θέμα είναι ότι η νέα προγραμματική περίοδος είναι μικρή. Έχει λίγα χρόνια για να υλοποιηθούν τα έργα. Οπότε και αυτό χρειάζεται να ληφθεί υπόψη.

Μια βασική αρχή των προγραμμάτων leader είπαμε ότι είναι η πολυτομεακότητα. Έτσι, υπάρχουν επτά θεματικές κατευθύνσεις, είναι ο πολιτισμός, η βελτίωση της ποιότητας ζωής, η ενδυνάμωση του κοινωνικού ιστού, η δικτύωση και η καινοτομία που πρέπει να είναι... που είναι το 3% της στρατηγικής, η διαφοροποίηση της οικονομίας, είναι δράσεις για το περιβάλλον, είναι η ελκυστικότητα της περιοχής, που στην ουσία, σε αυτές τις θεματικές κατευθύνσεις, θα γίνουν προκηρύξεις, θα ενταχθούν κάποια έργα και αυτά τα έργα στην πραγματικότητα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της περιοχής. Και δίνουν λύσεις και σε άλλα προβλήματα.

Έτσι μου ήρθε στο μυαλό, το συζητούσαμε και με το Δήμαρχο της Χάλκης, για ένα έργο το οποίο... ίδρυση ενός οινοποιείου ήταν στους Λειψούς και στην ουσία συγκράτησε τον πληθυσμό στην περιοχή. Δεν έφυγαν οι άνθρωποι από εκεί.

Οι στρατηγικές που υλοποιούνται από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης, πρέπει να έχουν... έχουν συνέργεια και συμπληρωματικότητα, με στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως είναι το Green Deal, το Farm to Fork, καθώς επίσης πρέπει να έχουν συμπληρωματικότητα και με εθνικές στρατηγικές, αλλά και περιφερειακές πολιτικές όπως είναι τα ΠΕΠ.

Στις 12/7 υποβλήθηκαν οι Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης. Στις 14/9/23 ολοκληρώθηκε η διαδικασία αξιολόγησης αυτών των στρατηγικών, δόθηκε λίγος χρόνος για τυχόν ενστάσεις που υπήρχαν και έτσι στις 9/11 εξετάστηκαν, ολοκληρώθηκαν οι ενστάσεις και στις 16/11, πολύ πρόσφατα, εγκρίθηκαν τα τοπικά προγράμματα και δόθηκε και τι

προϋπολογισμό κάθε Ομάδα Τοπικής Δράσης έχει να υλοποιήσει. Ταυτόχρονα φτιάχνει το θεσμικό πλαίσιο και εντός του '24 θα γίνουν προσκλήσεις από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης, οπότε εκεί οι Δήμοι, ως υποψήφιοι δικαιούχοι, μπορεί να υποβάλλουν προτάσεις.

Στο ΣΣΚΑΠ υπάρχουν, είπαμε, εννιά κατηγορίες παρεμβάσεων.

Η κατηγορία 1 σχετίζεται με την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Εδώ μιλάμε για μεταποίηση γεωργικών προϊόντων ή δασικών προϊόντων, ενίσχυση στους τομείς της βιοτεχνίας, της χειροτεχνίας, ενίσχυση του κλάδου του τουρισμού, αυτές είναι κυρίως ιδιωτικές επενδύσεις, οπότε δεν θέλω να δώσω μεγάλη βαρύτητα σε αυτές. Είναι ενίσχυση για παροχή υπηρεσιών και εξοικονόμηση ενέργειας, νερού και ενίσχυση βιοοικονομίας και κυκλικής οικονομίας.

Η δεύτερη κατηγορία παρεμβάσεων αφορά την εκπαίδευση του τοπικού πληθυσμού, μέσα από τη διαβούλευση που έχει γίνει έχουν εντοπιστεί κάποιες ανάγκες, οπότε πολύ εξειδικευμένα, πολύ στοχευμένα, έρχονται να γίνουν κάποιες εκπαιδεύσεις σε κάθε περιοχή.

Η κατηγορία 3. Εδώ έχει ενδιαφέρον για τους Δήμους, έχει μια ευρύτητα πράξεων. Είναι ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, μπορεί να είναι η δημιουργία παιδικών σταθμών, δημιουργία χώρων άθλησης, δημιουργία Πολιτιστικών Κέντρων, καθώς επίσης και ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών. Τα έργα αυτά έχουν μέγιστο προϋπολογισμό τις 400.000 ή τις 20.000 αν πρόκειται για άυλες ενέργειες και το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να φτάσει και το 100%. Είναι σημαντικό να εξετάσουμε να μην υπάρχει κρατική ενίσχυση, δηλαδή τα έργα να απευθύνονται στο σύνολο των κατοίκων της περιοχής.

Στην κατηγορία 4, είναι παρεμβάσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, είναι έργα υποδομών μικρής κλίμακας, όπως δίκτυα ύδρευσης, δίκτυα αποχέτευσης εντός οικισμών, επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτιρίων, που σε αυτά τα κτίρια θα έρθουν να εγκατασταθούν τοπικές Υπηρεσίες, με σκοπό να εξυπηρετήσουν τον τοπικό πληθυσμό.

Στην ίδια κατηγορία υπάρχουν δράσεις που σχετίζονται με ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης τουριστικών πληροφοριών, με σκοπό να βελτιώσουν, να αυξήσουν την ελκυστικότητα της περιοχής. Και εδώ ο μέγιστος προϋπολογισμός είναι 400.000 ή 20.000 για άυλες πράξεις, το ποσοστό ενίσχυσης είναι έως 100% και βέβαια πάλι εξετάζουμε το να μην είναι κρατική ενίσχυση.

Όλες αυτές οι πράξεις που θα ενταχθούν, σχετίζονται με το τι έχει δώσει η S.W.O.T. ανάλυση, το τι έχει δώσει η στρατηγική, δηλαδή ποιες ανάγκες έχουν βγει μέσα από τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς. Δεν είναι, θέλω να βάλω αυτό το έργο. Είναι, πώς θα καλύψω τις ανάγκες, την ανάγκη που έχει προκύψει μέσα από την περιοχή μου, με τη bottom up διαδικασία.

Στην κατηγορία 5. Είναι η διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων. Εδώ έρχεται ο πολιτισμός. Στην 5.1 έχετε έτσι... δεν είναι τόσο πολύ για Δήμους, όμως δεν τους αποκλείει κιόλας. Είναι ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων με μέγιστο προϋπολογισμό τις 20.000, ή αθλητικών εκδηλώσεων, το ποσοστό ενίσχυσης είναι 75%, ενώ στην 5.2, εδώ αφορά περισσότερο τους Δήμους, είναι ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που σχετίζονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Και εδώ ο προϋπολογισμός ο μέγιστος είναι 400.000, 20.000 για άυλες ενέργειες και ποσοστό ενίσχυσης μέχρι 100%. Δικαιούχοι μπορεί να είναι τοπικοί φορείς του Δημοσίου, του ευρύτερου Δημοσίου, μπορεί να είναι Σύλλογοι,

Οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Η κατηγορία 6 σχετίζεται με προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος. Έχει έργα αναβάθμισης φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών, όπως παραδείγματος χάρη θέσεις θέας ή στο 6.2 είναι έργα πράσινων υποδομών. Είναι πολύ σημαντικά έργα, για να αποφύγουμε κάποιες φυσικές καταστροφές. Για πρόληψη από φυσικές καταστροφές. Προϋπολογισμός 400.000, 20.000 για άυλες ενέργειες και έως 100% η ένταση ενίσχυσης. Δικαιούχοι, φορείς του Δημοσίου και του ευρύτερου Δημοσίου, Οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ ή εθελοντικές οργανώσεις, εγγεγραμμένες στο Μητρώο Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Στην κατηγορία 7. Η 7.1 αφορά συνεργασία και δικτύωση μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων, όμως η υποπαρέμβαση 7.2 και 7.3 είναι κάτι που σας ενδιαφέρει, σχετίζεται με συνεργασία για αντιμετώπιση κάποιου προβλήματος, όπως της νησιωτικότητας, που σας απασχολεί. Ο προϋπολογισμός είναι 40.000, για να φτιαχτεί ένα business plan ας πούμε, αλλά και έως 400.000 για να γίνει υλοποίηση. Το ποσοστό ενίσχυσης είναι έως 90% και για την υποπαρέμβαση 1 είναι έως 100%.

Στην κατηγορία 8 είναι τα σχέδια διατοπικής και διακρατικής συνεργασίας. Δικαιούχοι εκεί είναι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, η ένταση ενίσχυσης είναι μέχρι 100%, ο βασικός στόχος είναι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ των ομάδων και μεταξύ των περιοχών και τα οφέλη έρχονται πίσω στην ίδια την περιοχή.

Τέλος, στην κατηγορία 9 είναι λειτουργικές δαπάνες και εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού, είναι λειτουργικές ανάγκες των ΟΤΔ και οι δαπάνες για την εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού. Το ποσοστό είναι 100%, δίνεται πολύ μεγάλη σημασία για την εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού, δηλαδή οι εν δυνάμει δικαιούχοι

του προγράμματος. Η εμφύχωση πρέπει να είναι το 5% των λειτουργικών δαπανών και οι λειτουργικές δαπάνες φτάνουν μέχρι το 25% της δημόσιας δαπάνης του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος.

Αυτό που θα ήθελα να τονίσω τελειώνοντας, είναι ότι η Διαχειριστική Αρχή είναι αυτή που δίνει το γενικό πλαίσιο για να φτιαχτεί η στρατηγική. Τα κριτήρια επιλογής για τις πράξεις και την ευθύνη της υλοποίησης του προγράμματος, τις έχουν οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, τα έργα εντάσσονται με βάση τις ανάγκες που έχουν αποτυπωθεί στη στρατηγική, η διαδικασία επιλογής των έργων είναι μία ανταγωνιστική διαδικασία και το κυριότερο είναι ότι δεν υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς των έργων αυτών σε επόμενη προγραμματική περίοδο. Οπότε τα έργα πρέπει να ενταχθούν, να δημοπρατηθούν, να υλοποιηθούν και να ολοκληρωθούν, μέσα στην προγραμματική περίοδο '23 – '27, μέχρι το '29 δηλαδή, και αυτό είναι ανελαστικό. Γιατί αν δεν ολοκληρωθούν, θα υπάρξουν δημοσιονομικές διορθώσεις και δεν το θέλουμε αυτό.

Επομένως, αρμόδιοι φορείς, απευθύνεστε στις Ομάδες Τοπικής Δράσης, συνεργάζεστε μαζί τους, συμβάλλετε στο να διαμορφωθούν αυτές οι ανάγκες της περιοχής και εμείς με τη σειρά μας βοηθάμε τις ΟΤΔ και τους δικαιούχους για την υλοποίηση των προγραμμάτων.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς την κυρία Μιχαλάκη.

Και θα ακολουθήσει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σε συντομία, Δήμαρχε, γιατί ήδη έχουμε ξεφύγει πολύ από τον προγραμματισμένο χρόνο μας.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ... (εκτός μικροφώνου)... και αυτό, όταν έκανα το leader, γιατί τότε ήμουν Υποδιοικητής στην Αγροτική Τράπεζα, τότε έγινε, το 1991 – 1992. Βάλαμε ως προτεραιότητα τότε, κυρίως ορεινές και προβληματικές περιοχές αγροτικού περιεχομένου. Σιγά – σιγά

όμως, αυτό άρχισε να εξαπλώνεται και όχι τόσο αυστηρά σε αυτές τις περιοχές, αλλά πάλι και σε αστικούς χώρους. Αστικοί χώροι, αλλά σε ορισμένους πληθυσμούς. Δηλαδή όχι μεγάλο πληθυσμό.

Τελευταία όμως βλέπω ότι δίνεται παράλληλα με άλλα προγράμματα, και το leader, με αποτέλεσμα τελικά ορισμένες περιοχές που έχουν τη δυνατότητα διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και παράλληλα μέσω για να υλοποιήσουν το πρόγραμμα, εντός περιορισμένου χρόνου, όπως και εδώ, έχουν το πλεονέκτημα να ολοκληρώνουν το πρόγραμμα. Και περιοχές οι οποίες πράγματι έχουν απόλυτη ανάγκη το leader, διότι το leader έγινε μόνο για αυτές τις περιοχές, ορεινές και προβληματικές αγροτικές περιοχές, ενισχύοντας τον πληθυσμό κυρίως από πλευράς εκπαίδευσης, αλλά και τρόπου χρήσης των νέων μέσω τεχνολογίας και παράλληλα να παραμείνει ο πληθυσμός εκεί, αυξάνοντας τις δραστηριότητες της περιοχής. Αυτό έχει ξεφύγει.

Και το τονίζω αυτό, με συγχωρείτε πάρα πολύ, διότι για όλες τις άλλες δραστηριότητες και άλλες περιοχές, υπάρχουν πολλά προγράμματα. Και επομένως πρέπει να το προσέξετε αυτό. Έχουμε ανάγκη. Και κυρίως η επιλογή σας να γίνεται για περιοχές που έχουν χαμηλό βαθμό ανάπτυξης. Για εμένα αυτό πρέπει να έχει άμεση προτεραιότητα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Συμφωνώ απολύτως σε αυτό που λέτε, αυτό ακριβώς είναι το πνεύμα του leader, να καλύψει αυτές τις περιοχές, για αυτό είπα ότι η στρατηγική που φτιάχνει η ΟΤΔ έχει εντοπίσει αυτές τις ανάγκες που υπάρχουν στην περιοχή και έρχεται στην ουσία το leader να απαντήσει σε αυτές τις ανάγκες, που είναι πάρα πολύ στοχευμένες. Και ο στόχος είναι ακριβώς οι ορεινές περιοχές, οι νησιωτικές περιοχές, οι απομονωμένες περιοχές. Ακριβώς έτσι όπως το είπατε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... τα παλιά καφενεία σε ορεινές περιοχές και λιγότερο ανεπτυγμένες, πρέπει να μεταβληθούν σε

Πολιτιστικά Κέντρα. Όλα εξαφανίζονται τα παλιά καφενεία. Τα χωριά δεν μπορούν να πάνε πουθενά. Δεν έχουν τίποτα. Ιδιαίτερα από το Νοέμβριο μήνα μέχρι και το Μάιο μήνα, κάθονται, και αν έχουν και τζάκι, εκεί στο σπίτι τους. Δεν μπορούν να συναντηθούν, δεν μπορούν να συνομιλήσουν, δεν μπορούν να ανταλλάξουν απόψεις, δεν μπορούν να γνωριστούν. Αυτό για εμένα είναι απαράδεκτο και πρέπει να δοθεί άμεση προτεραιότητα. Να μεταβληθούν αυτά σε Πολιτιστικά Κέντρα και να επιδοτούνται. Και το leader είναι το κατεξοχήν πρόγραμμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Ακριβώς.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε.

Ακολουθεί στο βήμα η κυρία Κυρίτση Έφη. Η κυρία Κυρίτση είναι Προϊσταμένη της Μονάδας Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων.

Ε. ΚΥΡΙΤΣΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Καλησπέρα και από εμένα.

Πριν ξεκινήσω, να σας απευθύνω το χαιρετισμό του Γενικού Γραμματέα, του κυρίου Παπαγιαννίδη, είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, για μια επιτυχή διημερίδα.

Ξεκινάμε λοιπόν. Δημόσιες Επενδύσεις, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου.

Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Νοέμβριο του 2022 το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική... Συντομογραφία, από εδώ και πέρα θα τα ακούμε ως ΣΣΚΑΠ 2023 – 2027. Η επιλεξιμότητα των δαπανών, είναι μέχρι 31/12/2029. Η συγχρηματοδότηση είναι από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Ο προϋπολογισμός είναι ύψους 19,3 δις ευρώ, για τα έτη 2021 μέχρι 2027.

Ας δούμε λοιπόν τι περιλαμβάνει για τις δημόσιες επενδύσεις το ΣΣΚΑΠ 2023 – 2027.

Πρώτη παρέμβαση. Καταρχήν είναι έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων. Πού στοχεύει η παρέμβαση; Στην αύξηση της αποδοτικότητας χρήσης νερού στη γεωργία. Αυτό πώς γίνεται; Με τη δημιουργία των ταμιευτήρων και των λιμνοδεξαμενών και στον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων, με στόχο τη μείωση απώλειας ύδατος.

Οι προτάσεις για ένταξη μπορούν να περιλαμβάνουν: Εκσυγχρονισμό υφιστάμενων δικτύων άρδευσης. Ανακαίνιση και αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Χρήση ανακυκλωμένων υδάτων. Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων τηλεμετρίας. Έργα ταμίευσης νερού, με την κατασκευή λιμνοδεξαμενών ή φραγμάτων. Έργα εξοικονόμησης ενέργειας, φωτοβολταϊκά δηλαδή, σε υφιστάμενο συλλογικό δίκτυο. Έργα τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων.

Να δούμε λίγο τα ιδιαίτερα σημεία κατά τη συμπλήρωση της αίτησης. Ιδιαίτερα λοιπόν σημεία προσοχής κατά τη συμπλήρωση της αίτησης στήριξης. Τη συμπλήρωση της αίτησης. Είναι η ύπαρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Η ελάχιστη δυνητική εξοικονόμηση νερού, τουλάχιστον 20%, για επενδύσεις βελτίωσης υφιστάμενης αρδευτικής εγκατάστασης. Απαιτείται μελέτη δυνητικής εξοικονόμησης, όπου υπάρχει βελτίωση αρδευτικού δικτύου. Αυτή είναι και μία διαφορά του 20% από την προηγούμενη προγραμματική. Στην προηγούμενη είχαμε ποσοστό 10%, τώρα είναι 20%. Να υπάρχει συμβατότητα της πρότασης με τα (...) που βρίσκονται σε ισχύ και να υφίσταται ή να προβλέπεται υδρομετρητής. Απαιτείται τουλάχιστον υδρομετρητής ένας, στην κεφαλή του δικτύου.

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της παρέμβασης; Δικαιούχοι της παρέμβασης είναι οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος, των έργων εκείνων που ικανοποιούν τις αρδευτικές ανάγκες της χώρας. Είναι ακόμη

αρμόδιες Υπηρεσίες Υπουργείου ή Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ ή Β΄ Βαθμού, δηλαδή Δήμοι ή Περιφέρειες. Οι οποίες έχουν την ευθύνη, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, για το σχεδιασμό και την κατάρτιση του προγράμματος των σχετικών έργων.

Το ποσοστό ενίσχυσης, ανέρχεται στο 100% του συνολικού προϋπολογισμού. Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι 354 εκατομμύρια περίπου. Να προσθέσω ότι ο προϋπολογισμός αφορά την ένταξη τόσο σε μικρά, όσο σε μεγάλα αρδευτικά έργα. Το ποσό θα οριστεί στην πρόσκληση και ίσως οι προσκλήσεις να είναι και διαφορετικές.

Δεύτερη παρέμβαση του ΣΣΚΑΠ. Είναι η βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Είναι η γνωστή σε όλους μας αγροτική οδοποιία. Πού στοχεύει η παρέμβαση; Στην εύκολη και ασφαλή προσπελασιμότητα στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις σε αγροτικές περιοχές. Οι προτάσεις για ένταξη μπορεί να περιλαμβάνουν: Υποχρεωτική ασφαλτόστρωση ή τσιμεντόστρωση. Και να υλοποιούνται σε ορεινές περιοχές.

Να δούμε κάποια ιδιαίτερα σημεία προσοχής κατά τη συμπλήρωση της αίτησης. Οι παρεμβάσεις πρέπει να υλοποιούνται σε εκτός σχεδίου περιοχή και να εξυπηρετούν πρόσβαση σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν παρεμβάσεις συντήρησης. Μιλάμε για λακούβες οδών, παραδείγματος χάρη. Να προβλέπονται στο σχετικό σχεδιασμό κάθε Δήμου, να προβλέπουν υποχρεωτικά ασφαλτόστρωση ή τσιμεντόστρωση, να είναι συμβατές με τους κανόνες επιλεξιμότητας που τίθενται στην πρόσκληση, όπως είναι η ύπαρξη μελετών και αδειοδοτήσεων. Να πούμε ότι η περιβαλλοντική – όπως είπαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι – αδειοδότηση, δασική ή αρχαιολογία, είναι οι πιο βασικές. Το ανώτατο όριο προϋπολογισμού να μην υπερβαίνει το συγκεκριμένο προϋπολογισμό, που θα οριστεί στην πρόσκληση. Οι προτάσεις να μην αφορούν περιοχές που αποτελούν οικοτόπους άγριας πανίδας

και περιοχές NATURA.

Ποιοι είναι οι δικαιούχοι της παρέμβασης; Δικαιούχοι είναι αποκλειστικά δημόσιοι φορείς, δηλαδή Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού. Δηλαδή είναι οι Δήμοι όλης της χώρας. Το ποσοστό ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% του συνολικού προϋπολογισμού. Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός είναι 65 εκατομμύρια, με δυνατότητα υπερδέσμευσης.

Να προσθέσω εδώ ότι και οι δύο προσκλήσεις που θα βγουν, τόσο των αρδευτικών δικτύων, όσο και της αγροτικής οδοποιίας, προγραμματίζουμε να βγουν εντός του έτους 2024. Σίγουρα θα υπάρχει μια προδημοσίευση έτσι ώστε να έχετε χρόνο να προετοιμαστείτε για την ωριμότητα των έργων, τόσο από πλευράς αδειοδοτήσεων, όσο και μελετών.

Οι προσκλήσεις θα αναρτηθούν στο site του Υπουργείου.

Και θα μου επιτρέψετε τώρα να κάνω μια γρήγορη αναφορά, κύριε Πρόεδρε αξίζει τον κόπο, για 5 λεπτά επιπλέον.

Στα δημόσια έργα του ΠΑΑ που υλοποιούνται αυτή τη στιγμή, που υλοποιούν οι Περιφέρειες στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Τι έργα είναι; Είναι έργα αρδευτικά, αγροτικής οδοποιίας και δασικά.

Ξεκινάμε με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Περιφερειακές Ενότητες Κέρκυρας, Ζακύνθου, Ιθάκης, Κεφαλληνίας και Λευκάδας. Να δούμε τι έργα υλοποιούν. Ξεκινάμε με τις αγροτικές οδοποιίες. Συνολικός αριθμός έργων 8, με συνολικό προϋπολογισμό πράξης 3,6 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό το πινακάκι το έχω βάλει σε ένα αντίστοιχο ιστόγραμμα στην επόμενη σελίδα, που φαίνεται ότι η Κέρκυρα, λόγου χάρη, έχει ένα έργο με προϋπολογισμό 300.000, η Ζάκυνθος επίσης ένα έργο, προϋπολογισμός 300.000, η Κεφαλονιά τρία έργα 1,9 εκατομμύρια και η Λευκάδα τρία έργα με 1,1 εκατομμύριο.

Σύνολο. 3,6 εκατομμύρια ευρώ είναι το ύψος του ποσού των δημοσίων έργων που υλοποιούνται αυτή τη στιγμή από το

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης Ελλάδος στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

Να συνεχίσουμε με την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Περιφερειακές Ενότητες Λέσβου Μυτιλήνης, Σάμου, Ικαρίας και Χίου. Τα αρδευτικά έργα που υλοποιούμε στην περιοχή του Βορείου Αιγαίου, ο συνολικός αριθμός είναι τέσσερα, ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 3 εκατομμύρια περίπου. Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, δύο έργα με 2,7 εκατομμύρια. Χίου ένα έργο 230.000. Ικαρία ένα έργο 200.000.

Έχουμε ακόμη και αγροτικές οδοποιίες εδώ, στην Περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου. Συνολικός αριθμός έργων δεκαεννιά, προϋπολογισμός συνολικός 8,4 περίπου εκατομμύρια. Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου επτά έργα 3,5 εκατομμύρια, Χίου δύο έργα 1 εκατομμύριο, Ικαρίας δύο έργα 1,1 εκατομμύριο, Σάμου οκτώ έργα 2,8 εκατομμύρια.

Εδώ έχουμε και κάποια δημόσια δασικά έργα, τέσσερα συνολικός αριθμός, με προϋπολογισμό πράξης 1,6. Να δούμε το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Στην Ικαρία ένα έργο με 200.000 και τρία έργα στη Σάμο με 1,4.

Συνολικό ποσό 13 εκατομμύρια ευρώ, υλοποιούνται στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης Ελλάδος, το ΠΑΑ δηλαδή.

Και να κλείσουμε με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Συνολικός αριθμός έργων, στα αρδευτικά έργα, είναι οκτώ. Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Δύο έργα στην Κάλυμνο 500.000, ένα έργο στην Κάρπαθο 16 εκατομμύρια, είναι στα μεγάλα αρδευτικά δίκτυα, ένα έργο στη Νάξο στο Φράγμα του Τσακαλαριού, ένα έργο πάλι, 12,5 εκατομμύρια. Και τέσσερα έργα στη Ρόδο, 1,3 εκατομμύρια ευρώ.

Και να δούμε και τις αγροτικές οδοποιίες στο Νότιο Αιγαίο. Σύνολο εννέα, αριθμός έργων, με προϋπολογισμό πράξης περίπου 4 εκατομμύρια. Και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Δύο έργα στην Κω

850.000. Ένα έργο στη Νάξο 1,2 και τέσσερα έργα στη Ρόδο με 2 εκατομμύρια.

Έχουμε επίσης και δασικά δημόσια με συνολικό αριθμό έργων πέντε, με συνολικό προϋπολογισμό 1,2 εκατομμύρια. Να δούμε και το αντίστοιχο ιστόγραμμα. Στην Κάρπαθο έχουμε δύο έργα 1 εκατομμύριο, στη Ρόδο δύο έργα 170.000 και στην Κω ένα έργο με 30.000.

Σύνολο 35 εκατομμύρια ευρώ, είναι το ύψος του ποσού των δημοσίων έργων που υλοποιούνται από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, στο ΠΑΑ δηλαδή.

Να πω εδώ λίγο κάτι. Το ΠΑΑ είναι τελείως ανεξάρτητο από το ΕΣΠΑ. Έχει τους δικούς του κανόνες, τα δικά του μέτρα, τις δικές του δράσεις, τις δικές του χρηματοδοτήσεις, στο ΕΣΠΑ μπορεί να μεταφέρονται κάποιες δράσεις στην επόμενη προγραμματική, το ΠΑΑ έχει τους δικούς του κανόνες. Για αυτό τα λέμε και τα ξαναλέμε πολλές φορές όλοι οι συνάδελφοι. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις του ΠΑΑ στις αποφάσεις ένταξης, γράφουμε πάντα ποιες είναι οι καταληκτικές ημερομηνίες των δράσεων. Και εκεί είμαστε ανελαστικοί, όπως είπε προηγουμένως και η κυρία Μιχαλάκη, δεν μπορούμε να ξεφύγουμε, διότι έχουμε την Κοινότητα και εμείς, όπως εσείς έχετε και εμάς πάνω από το κεφάλι σας, εμείς έχουμε την Κοινότητα πάνω από το κεφάλι μας, οπότε πρέπει να είμαστε λίγο... ο κρίκος να είναι δεμένος μεταξύ μας.

Δεν έχω κάτι άλλο να προσθέσω. Θα ευχηθώ και εγώ με τη σειρά μου καλή επιτυχία σε όλους τους Δημάρχους, στους νέους Δημάρχους. Η Μονάδα Δημοσίων Επενδύσεων στην Υπηρεσία Εφαρμογής είναι πάντα στη διάθεσή σας, έχουμε πάντα καλή συνεργασία, όλα τα στελέχη είναι πρόθυμα για να σας βοηθήσουν.

Να σας ευχηθώ καλή δύναμη και ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς την κυρία Κυρίτση.

Και κλείσαμε την πρώτη θεματική ενότητα. Βέβαια είχαμε έναν

εκτροχιασμό από τον αρχικό προγραμματισμό, οπότε θα ήθελα προκαταβολικά να ζητήσω στους εισηγητές της επόμενης θεματικής ενότητας να είναι σύντομοι και περιεκτικοί.

Δ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Οργάνωση – Λειτουργία και Ψηφιακός Μετασχηματισμός

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: Έχει θέμα την οργάνωση και τη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στο βήμα θα ακούσουμε την εισήγηση του κυρίου Κώστα Ζαφειρίου, που είναι Προϊστάμενος Τμήματος Οικονομικής Διοίκησης και Προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών, με θέμα τον προϋπολογισμό των Δήμων και την κατάργηση των Νομικών Προσώπων.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Καλό μεσημέρι και από εμένα. Ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Θα δούμε δυο πράγματα για τον προϋπολογισμό, ιδίως για τους νεοεκλεγέντες ουσιαστικά, γιατί οι περισσότεροι και παλιοί τα γνωρίζετε.

Ουσιαστικά αυτό που λέμε είναι το εξής, ότι μέχρι να εφαρμοστεί το ΠΔ 54 του '18 για όλους τους φορείς γενικής κυβέρνησης, που θα επηρεάσει και τον τύπο του προϋπολογισμού που θα καταρτίζουμε, συνεχίζουμε με αυτά που ήδη ξέρουμε. Ποια είναι αυτά που ξέρουμε; Είναι οι διατάξεις του άρθρου 77 του 4172 που προβλέπουν όλη τη διαδικασία για την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού. Ουσιαστικά βγαίνει μια Κοινή Υπουργική Απόφαση Εσωτερικών – Οικονομικών, οι περισσότεροι την ξέρετε κάθε χρόνο, που δίνει οδηγίες για το πώς θα καταρτίσετε τον προϋπολογισμό και κυρίως αυτή η απόφαση είναι που δίνει οδηγίες στα ταβάνια των ιδίων εσόδων που μπορείτε να εγγράψετε, με βάση μια μεθοδολογία που ισχύει εδώ και τα τελευταία 10 χρόνια και

ουσιαστικά έχει γίνει κτήμα όλων των Δήμων και των Υπηρεσιών.

Βλέπουμε εδώ ένα χρονοδιάγραμμα που παρουσιάζει ακριβώς ποια είναι η διαδικασία όλη από την αρχή μέχρι το τέλος, από τη διαδικασία που ξεκινάει μέσα από το καλοκαίρι, από τις Κοινότητες. Η απόφαση που πηγαίνει του Δημοτικού Συμβουλίου για τον προϋπολογισμό και το ύψος των δαπανών που αυτές μπορούν να κάνουν. Αυτό μέχρι στιγμής εγώ δεν το έχω δει από τον Καλλικράτη, δεν έχω δει δηλαδή κανένα Δήμο να έχει διαχωρίσει τις αρμοδιότητες σε Κοινότητες, πέρα από τις γνωμοδοτικές που δίνει ο νόμος, άρα δεν δίνουν και ποσά συγκεκριμένα.

Η Εκτελεστική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαβούλευσης παραδίδει σχέδιο στην Οικονομική Επιτροπή μέχρι τις 20/7, παίρνει απόφαση η Οικονομική Επιτροπή, το ανεβάζει σε εμάς στο Υπουργείο στη βάση δεδομένων για να βγει η γνώμη του Παρατηρητηρίου που θα συνοδεύει μετά την απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής προς το Δημοτικό Συμβούλιο, να ψηφιστεί, να επικυρωθεί από την Αποκεντρωμένη και μετά να δημοσιευθεί κατάλληλα.

Με τις αλλαγές που έφερε ο τελευταίος νόμος, ο 5056, ουσιαστικά η Οικονομική μετονομάζεται σε Δημοτική Επιτροπή και βλέπουμε ότι φεύγει η Εκτελεστική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαβούλευσης. Όλα τα άλλα τα βήματα είναι ακριβώς τα ίδια.

Εδώ να πούμε ότι οι προθεσμίες αυτές εννοείται ότι είναι ενδεικτικές, δεν είναι αποκλειστικές, άρα προχωράμε και τώρα κανονικά στη διαδικασία ψήφισης του προϋπολογισμού.

Η ΚΥΑ, που θα πρέπει να τη διαβάσετε, όχι αυτή, αλλά αυτή που και κάθε χρόνο εκδίδεται, είναι η συγκεκριμένη, η 63726. Επί της μεθοδολογίας, είναι ακριβώς η ίδια, δηλαδή με πέρυσι και πρόπερσι, έχουν γίνει κάποιες αλλαγές τεχνικές που ενδιαφέρει πιο πολύ τους υπηρεσιακούς για εγγραφές σε συγκεκριμένους ΚΑΕ, όχι εσάς αυτή τη στιγμή.

Εδώ βλέπουμε την περιγραφή των εσόδων και των δαπανών,

Τακτικά, έκτακτα, τα ΠΟΕ, εισπράξεις από δάνεια και τα λοιπά. Δεν θα μείνω σε αυτά και πάρα πολύ. Έχει να κάνει με τον τύπο του προϋπολογισμού.

Και η ταξινόμηση των εξόδων και των δαπανών που γίνεται σε ομάδες, κατηγορίες, υποκατηγορίες και ως προς το είδος του εσόδου που είναι ο τεταρτοψήφιος, στον οποίο μόνο αυτόν μπορείτε να προχωράτε και να κάνετε ανάπτυξη, για να κάνετε εγγραφές.

Εδώ είναι οι στήλες του προϋπολογισμού. Το ενδιαφέρον για φέτος όσον αφορά τις στήλες και τον προϋπολογισμό του '24, έχει να κάνει και με τα Νομικά Πρόσωπα, που θα δούμε λίγο παρακάτω, που καταργούνται. Άρα ουσιαστικά οι στήλες που αφορούν το '23 μέχρι και την εκτίμηση εισπραχθέντων, δεν χρειάζεται να ενσωματώσω τα στοιχεία του Νομικού μου Προσώπου, γιατί μέχρι 31/12 υφίσταται, άρα εμφανίζω μόνο του Δήμου και βάζω μόνο στα ψηφισθέντα και στις επόμενες στήλες τα στοιχεία που αφορούν τα Νομικά μου Πρόσωπα.

Εδώ οι υπηρεσίες που κατανέμονται οι δαπάνες. Από τη 00 μέχρι την 70 που είναι οι λοιπές. Προσέχουμε την 55 που είναι καινούργια, που τα έργα από το Ταμείο Ανάκαμψης και τις δράσεις θα πρέπει να μεταφερθούν και να είναι στην υπηρεσία 55. Θα δούμε πού θα χρησιμοποιήσουμε και λίγο παρακάτω τις υπηρεσίες.

Αυτές εδώ είναι οι υπηρεσίες από 60 μέχρι 69 που είναι έργα και δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ. Τις παρακολουθούμε διακριτά για να δούμε τι κονδύλια ουσιαστικά αφορούν τα συγκεκριμένα έργα.

Αυτό που θα πρέπει να δείτε, είναι οι ομάδες εσόδων ουσιαστικά 1 και 2, και αυτό που θα πρέπει να σας μείνει ουσιαστικά είναι ότι ο προϋπολογισμός καταρτίζεται με βάση τις εισπράξεις που είχαμε πραγματικά τα δύο προηγούμενα χρόνια. Έχει να κάνει από τον... παράδειγμα, κάνω τον προϋπολογισμό μου τώρα το '23 για το '24 και το κάνω με στοιχεία Οκτωβρίου, δηλαδή με τον προηγούμενο κλεισμένο μήνα, αυτό που κάνω είναι να

συγκρίνω από το Γενάρη του '23 μέχρι τον Οκτώβριο του '23 τι εισέπραξα, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του '22. Αν έχω πάει καλύτερα μέσα στο '23, παίρνω αυτή τη θετική διαφορά και την προσθέτω στο κλείσιμο το συνολικό του '22. Εάν δεν έχω πάει καλά και έχω πάει χειρότερα, παίρνω το '22. Αν φύγει η χρονιά και κάνουμε τον προϋπολογισμό μας από το Γενάρη, ουσιαστικά θα πάμε με τα δύο κλεισίματα, έτσι; Παίρνοντας δηλαδή το καλύτερο κλείσιμο, ή του '23 ή του '22.

Εδώ βλέπουμε ποια είναι τα έσοδα αυτά που απαρτίζουν την ομάδα εσόδων 1. Ουσιαστικά αυτά που δεν είναι μέσα, είναι οι επιχορηγήσεις. Και τα υπόλοιπα που αφορά σε ίδια έσοδα, εντάσσονται σε αυτή την ομάδα, είναι καλό να τα δείτε. Και είναι καλό να τα δείτε και να ξέρετε ποια είναι και για τι πράγματα συζητάμε, γιατί έχει να κάνει και με το πώς συνεννοείστε με τις Οικονομικές σας Υπηρεσίες. Γιατί το πώς καταρτίζεται ο προϋπολογισμός, ουσιαστικά είναι με βάση τα στοιχεία που θα πάρετε από την Οικονομική. Τα ταβάνια δηλαδή σε πρώτη φάση θα σας τα δώσει η Οικονομική σας Υπηρεσία.

Εδώ βλέπουμε την ομάδα εσόδων 2, είναι τα ΠΟΕ τα εισπραχθέντα που δεν τα έχουμε πάρει, τα παλιά, τα εισπρακτέα μάλλον, είναι βεβαιωμένα κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη, δεν τα έχουμε εισπράξει και εδώ εφαρμόζουμε συγκεκριμένη μεθοδολογία που έχει να κάνει πάλι με την εισπραξιμότητα, για να δούμε τι μπορούμε να εγγράψουμε, όχι ως 32, εδώ θα εγγράψουμε όλο το ποσό του τι δεν έχουμε εισπράξει από τα παρελθόντα έτη. Αλλά θα δούμε τις επισφάλειες, ο κωδικός 85 που βλέπουμε παρακάτω, αυτά δηλαδή που δεν μπορούμε να εισπράξουμε, πλασματικά τα βάζουμε, τα εμφανίζουμε σαν δαπάνες στον κωδικό 85, ώστε να μειωθεί το δημοσιονομικό περιθώριο που έχουμε να κάνουμε δαπάνες, τις οποίες στη συνέχεια δεν θα μπορούμε να τις πληρώσουμε αφού δεν θα έχουμε έσοδα.

Η ομάδα εσόδων 3 ουσιαστικά είναι τα δάνεια, εισπράξεις

υπέρ Δημοσίου, τρίτων, επιστροφές και το χρηματικό υπόλοιπο που αναλύεται σε περαιτέρω κατηγορίες που δεν χρειάζεται να τις αναλύσουμε εδώ. Για να γράψουμε όμως δάνειο στον προϋπολογισμό, θα πρέπει να έχει συμφωνήσει να υπάρχει απόφαση του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και να υπάρχει και απόφαση δική μας που αποδέχεται τους όρους.

Τον υπολογισμό των εσόδων, ουσιαστικά είναι αυτό που σας είπα προηγουμένως. Υπάρχει συγκεκριμένη μεθοδολογία, αν δείτε την ΚΥΑ υπάρχει και παράρτημα με αναλυτικό παράδειγμα πίσω, αριθμητικό, δεν θα επιμείνω εδώ παραπάνω.

Πότε πειράζουμε την ομάδα; Πειράζουμε, σε εισαγωγικά. Πότε μπορώ να έρθω να εγγράψω περισσότερα; Όταν μέσα στη χρήση οι εισπράξεις μου έχουν πάει καλύτερα από το αναμενόμενο και από τις εγγραφές που είχα κάνει. Το πόσο θα εγγράψω όμως παραπάνω, προκύπτει και αυτό με βάση συγκεκριμένο χρονολογικό ποσοστό που έχει να κάνει με τις εισπράξεις.

Έχουμε τις αποφάσεις που παίρνουμε για τα ανταποδοτικά τέλη, για να καλύψουν τις αντίστοιχες δαπάνες των υπηρεσιών. Εδώ μπορώ να έχω υπέρβαση από την ομάδα εσόδων, όταν πάρω απόφαση αύξησης των τελών. Και εδώ πάλι το πόσο θα εγγράψω παραπάνω, εξαρτάται από την εισπραξιμότητα που έχει το συγκεκριμένο τέλος. Εδώ μέσα δεν το γράφει η απόφαση, είναι και της κατηγορίας 05, εκεί που είναι οι φόροι, παράδειγμα αν αυξήσω τον φόρο ηλεκτροδοτούμενων χώρων, μπορώ πάλι να κάνω υπέρβαση.

Στην ΚΥΑ λέγαμε έτσι και αλλιώς ότι αν καταργηθεί ένα Νομικό μου Πρόσωπο, τα στοιχεία του τα παίρνω, τα ενσωματώνω στα δικά μου και αυτό δεν θεωρείται απόκλιση. Θα το δούμε, γιατί το χρησιμοποιούμε λίγο παρακάτω. Μπορώ να εγγράψω μικρότερα ποσά στην ομάδα 1 και μεγαλύτερα στην ομάδα 85 εννοείται, χωρίς να θεωρείται αυτό το πράγμα απόκλιση.

Τη διαδικασία του προϋπολογισμού και την ψήφιση μέσα στο

Συμβούλιο, ουσιαστικά οι περισσότεροι θα την ξέρετε, ακόμα και νεοεκλεγέντες Δήμαρχοι αυτή τη στιγμή, συνήθως ήταν στην αντιπολίτευση, συνεχίζεται αυτή η διαδικασία που προβλέπεται με τις εναλλακτικές προτάσεις, που μπορεί να καταθέσει είτε μία παράταξη ή ένας Δημοτικός Σύμβουλος, είτε στην Οικονομική Επιτροπή όταν ψηφίζεται το σχέδιο, είτε στο Συμβούλιο όταν ψηφίζεται ο προϋπολογισμός από το Συμβούλιο.

Το βασικό είναι αυτό που έχω βάλει με bold και βλέπετε στη διαφάνεια, ότι για να θεωρείται έγκυρη μία ψήφος πρέπει να είναι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης. Όχι δεν μου αρέσει, δεν ψηφίζω, αρνούμαι και κάνω. Έγκυρες λοιπόν μόνο οι ψήφοι υπέρ συγκεκριμένης πρότασης. Οι λευκές ψήφοι δεν λαμβάνονται υπόψη για να υπολογίσουμε τις πλειοψηφίες. Άρα αν κατέβει δεύτερη... αν δεν υπάρχει εναλλακτική μάλλον, και είναι μόνο η πρόταση της Δημοτικής Αρχής, ακόμα και 5 ψήφους να πάρει και όχι αρνητικές ή οτιδήποτε άλλο, θεωρείται ότι είναι ουσιαστικά εγκεκριμένη, είναι αυτή που ψηφίζει το Συμβούλιο και μάλιστα είναι και ομόφωνη επί των εγκύρων ψηφισάντων.

Δεν υπάρχει πρόβλεψη στο νόμο το πότε θα κατατεθούν. Λέμε είτε στο Συμβούλιο, είτε στην Οικονομική Επιτροπή. Αυτό δημιουργεί κάποια ζητήματα, αλλά ο νομοθέτης δεν ήθελε να βάλει ένα όριο, παράδειγμα τόσες μέρες, τόσες ώρες πριν τη συνεδρίαση και τα λοιπά. Άρα εξαρτάται, είναι στη διακριτική σας ευχέρεια το πώς θα το χειριστείτε, το αν θα αναβάλετε το Συμβούλιο ή οτιδήποτε άλλο.

Εναλλακτικές που δεν αλλάζουν πολλά στον προϋπολογισμό και ενδεχομένως μερικούς κωδικούς, ακόμα και μέσα στο... κατά τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου αν είναι παρόντας ο Προϊστάμενος, παραδείγματος χάρη, της Οικονομικής Υπηρεσίας, μπορεί να κάνει μια εισήγηση – έχουν συμβεί αυτά που σας λέω, δεν είναι από το μυαλό μου τώρα – και να προχωρήσει η διαδικασία κανονικά.

Τι πρέπει να γίνεται όμως με τις εναλλακτικές; Ό,τι εναλλακτική και να κατέβει, ουσιαστικά θα πρέπει να τηρεί τις οδηγίες που έχουμε δώσει με την ΚΥΑ του προϋπολογισμού. Και από τι θα συνοδεύεται; Θα συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση ουσιαστικά και από μια εισήγηση της Υπηρεσίας. Η αιτιολογική έκθεση είναι αυτού που κατεβάζει την εναλλακτική. Η εισήγηση της Υπηρεσίας είναι αυτή που θα πει... δεν θα κάνει έλεγχο σκοπιμότητας, αλλά αν κατέβει μια εναλλακτική και αφαιρεί κάποιες υποχρεωτικές δαπάνες που εκ του νόμου πρέπει να είναι μέσα στον προϋπολογισμό, εννοείται ότι θα πει η Οικονομική Υπηρεσία ότι αυτό δεν γίνεται, για αυτό και για αυτό το λόγο.

Εδώ να θυμίσω, δεν είναι θέμα ουσιαστικά της δικής μας Διεύθυνσης, των Οικονομικών των ΟΤΑ, είναι άλλης Διεύθυνσης, της Γενικής Διεύθυνσης πάντως, που έχει να κάνει με τα 4ετή Επιχειρησιακά Προγράμματα και τα ετήσια. Συνδέονται άμεσα με τον προϋπολογισμό, είναι δεσμευτικό από τις διατάξεις να κάνουμε τον προγραμματισμό μας συντάσσοντας τα συγκεκριμένα προγράμματα.

Για το πρώτο έτος, αυτό που λέει ο νόμος είναι ότι ο προϋπολογισμός και το αντίστοιχο Τεχνικό Πρόγραμμα ουσιαστικά είναι το προσχέδιο του ετήσιου προγράμματος μέχρι αυτό να γίνει, άρα υπάρχει ένα περιθώριο, τουλάχιστον για την πρώτη χρονιά, μέχρι να τρέξετε και να καταρτίσετε τα συγκεκριμένα σχέδια.

Ας δούμε τώρα και δυο πράγματα για τα Νομικά Πρόσωπα που καταργήθηκαν ή που καταργούνται μάλλον.

Καταργούνται λοιπόν τα ΝΠΔΔ εκτός από τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, οι Σχολικές Επιτροπές από 30/6 του '24, εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν (...) σχολικές μονάδες όπου μπορεί να γίνει αίτημα του Δήμου ουσιαστικά προς τον Αποκεντρωμένο να βγάλει μια απόφαση και να τις διατηρήσει. Καταργούνται οι κοινωφελείς επιχειρήσεις πλην των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων.

Και αυτό που προβλέπει ο νόμος ή προέβλεπε μάλλον, ήταν ότι μέχρι τις 15 του Νοέμβρη θα μπορούσαν να έχουν υποβληθεί αιτήματα από πλευράς σας, από πλευράς Δήμων, προκειμένου να εξαιρεθούν από την κατάργηση κάποια Νομικά Πρόσωπα, είτε Δημοσίου Δικαίου, είτε Κοινοφελείς Επιχειρήσεις. Όντως έχει υποβληθεί αριθμός αιτήσεων, εντός των ημερών εκτιμώ ότι θα βγει η απόφαση του Υπουργού που προβλέπει εντέλει ποιοι εξαιρούνται. Και είναι σημαντικό αυτό στο πώς θα προχωρήσουμε παρακάτω και τον προϋπολογισμό μας και το πώς θα κινηθούμε.

Στις οδηγίες που έχουμε δώσει, ακόμα και από την εγκύκλιο που είχε βγει για τις αυτοδιοικητικές εκλογές, λέγαμε ότι η διαδικασία του προϋπολογισμού συνεχίζεται. Δηλαδή παρ' όλο που είμαστε μετά από εκλογές και πριν την ανάληψη των νέων Δημοτικών Αρχών, η διαδικασία του προϋπολογισμού συνεχίζεται. Δηλαδή μπορεί να ληφθεί απόφαση όχι μόνο για την ψήφιση του προϋπολογισμού, αλλά και τις συνοδευτικές. Είτε Τεχνικό Πρόγραμμα, είτε ακόμα και αποφάσεις τελών.

Αυτό δεν σημαίνει ότι μόλις αναλάβετε εσείς από 1/1, εννοείται αν δεν υπάρχει συνέχεια στη Δημοτική Αρχή και είναι ένας νέος Δήμαρχος, δεν σημαίνει ότι μόλις αναλάβει δεν μπορεί και να έρθει να αλλάξει και το Τεχνικό του Πρόγραμμα και την απόφαση τελών. Μπορεί να το κάνει, άρα να αλλάξει και τον προϋπολογισμό από την αρχή.

Οι οδηγίες επίσης που είχαμε δώσει όσον αφορά την υποβολή των σχεδίων για να βγάλουμε γνώμη από το Παρατηρητήριο, ήταν ότι θα πρέπει σε αυτά τα σχέδια των προϋπολογισμών που ήρθαν, να έχουν ενσωματωθεί και τα Νομικά Πρόσωπα. Και να υπάρχει και μια λίστα με ποια είναι αυτά που καταργούνται. Αλλιώς θα έβγαينه με παρατήρηση, έτσι και αλλιώς, η γνώμη.

Όσον αφορά τη γνώμη, που κάνω τώρα αναφορά, γνώμη βγαίνει μία φορά. Δηλαδή κάνω ένα αρχικό σχέδιο, μπαίνει στη βάση, εκδίδουμε εμείς μία γνώμη από το Παρατηρητήριο, η οποία

είναι μία απλή γνώμη, μπορεί να περάσει και διαφορετικός προϋπολογισμός, αν μπορώ δηλαδή να τεκμηριώσω γιατί δεν συμφωνώ με κάτι που είπε η γνώμη ή να πάω με άλλο μήνα αναφοράς, δηλαδή με το μήνα που λέγαμε προηγουμένως που θα πάω να πάρω τα στοιχεία μου, το σχέδιο του προϋπολογισμού μπορεί να είναι εντελώς διαφορετικό από αυτό που υποβλήθηκε στη βάση και μπήκε η γνώμη. Δεν σημαίνει τίποτα. Ούτε βγαίνει δεύτερη γνώμη, πάει με την παλιά, ελέγχεται από την Αποκεντρωμένη, ουσιαστικά ελέγχονται πάλι αυτά που λέει η απόφαση κατάρτισης του προϋπολογισμού. Όλα τα κριτήρια δηλαδή ουσιαστικά έχουν αντληθεί από αυτή την απόφαση.

Είπαμε στο έγγραφο, την εγκύκλιο ουσιαστικά που σας κοινοποιήσαμε τις διατάξεις από τη δική μας Διεύθυνση ότι θα πρέπει να αποτυπωθούν όλα τα έσοδα – έξοδα και τα υπόλοιπα των Νομικών Προσώπων. Αυτό θα γίνει με συνεργασία με αυτούς που τρέχουν την Οικονομική Υπηρεσία στο Νομικό μου Πρόσωπο. Ουσιαστικά αυτό που θα έκανα στο Δήμο, θα ήταν να ζητήσω από το Νομικό Πρόσωπο να μου κάνει ένα σχέδιο του δικού του προϋπολογισμού, σαν να μην καταργούνταν, ώστε να το πάρω και να χρησιμοποιήσω τα στοιχεία αυτά και να τα ενσωματώσω στον προϋπολογισμό του Δήμου. Χωρίς αποφάσεις Διοικητικού Συμβουλίου και τέτοια. Αναφέρομαι μόνο σε μια συνεργασία με την Υπηρεσία που τρέχει τα συγκεκριμένα προγράμματα στο Νομικό Πρόσωπο, αν δεν είναι κάποιος υπάλληλος του Δήμου που έτσι και αλλιώς το φτιάχνει.

Το ίδιο ισχύει μέχρι να ολοκληρώσουν οι Επιτροπές καταγραφής και απογραφής της περιουσίας ή και κατανομής της περιουσίας που προβλέπεται στους διασπασμένους Δήμους, πάλι συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών, για να δούμε τι θα εγγράψουμε στον προϋπολογισμό μας.

Εδώ κάνω αναφορά πάλι στο θέμα με τα στοιχεία που υπάρχουν μετά από κατάργηση Νομικού Προσώπου ότι δεν

θεωρείται απόκλιση.

Στις συχνές ερωτήσεις του προϋπολογισμού που αφορούν την κατάρτιση των προϋπολογισμών για κάθε έτος, υπάρχει συγκεκριμένη μερίδα, να το πω έτσι, κατεύθυνση, μέσα στο site του Υπουργείου που έρχεστε και βλέπετε τι αναρτάται, είναι καλό να το παρακολουθείτε, όχι μόνο οι Υπηρεσιακοί, αλλά και οι αιρετοί θα πρέπει να γνωρίζουν τι συμβαίνει, για να μην υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα στο Δήμο.

Όσον αφορά τις Υπηρεσίες και του ΚΑΕ, είδαμε τις Υπηρεσίες προηγουμένως πώς γίνεται η ανάλυση, θα σας τα πει στη συνέχεια και η κυρία Παπασημακοπούλου που θα μιλήσει για το προσωπικό. Αυτό που προβλέπει ο νόμος είναι ότι από τη στιγμή που καταργηθεί το Νομικό Πρόσωπο και θα πρέπει εγώ να τρέξω πλέον – σε εισαγωγικά – να ασκήσω τις δραστηριότητες και τις αρμοδιότητες που είχε, θα γίνει είτε με υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, είτε θα κρατήσω μια αυτοτελή, να το πω έτσι, οργανική διάρθρωση, ένα Τμήμα, μια Διεύθυνση, οτιδήποτε, και θα έρθω να το κρεμάσω κάτω από το Δήμαρχο ή Αντιδήμαρχο.

Τι μας ενδιαφέρει εμάς όσον αφορά τα οικονομικά; Μας αφορά ότι αν κάποιος έτρεχε το οικονομικό κομμάτι στο Νομικό του Πρόσωπο και τώρα έρθει στο Δήμο, δεν μπορώ να τον έχω σε μια αυτοτελή Υπηρεσία και να ασχολείται πάλι με τα οικονομικά. Αυτόν θα πρέπει να τον πάρω και να τον πάω στις Οικονομικές Υπηρεσίες. Κάποιος που έβγαζε τις άδειες (...) θα τον πάω στο Διοικητικό. Δεν μπορώ να τον κρατήσω και να τρέχουν παράλληλα δύο και τρεις Υπηρεσίες μέσα σε ένα Δήμο. Αυτό όσον αφορά εμάς.

Να συμπληρώσω μόνο ότι αν θα το πάω και θα το μοιράσω στις Υπηρεσίες, θα το μοιράσω στις 15, 20, 30, δεν ξέρω πού θα είναι, από εκεί και πέρα εάν θέλω να το κρατήσω σαν αυτοτελή μονάδα, θα έρθω και θα το βάλω στις λοιπές Υπηρεσίες, γιατί δεν υπάρχει άλλη περιγραφή αυτή τη στιγμή, άλλη Υπηρεσία που θα μπορούσα να το βάλω, όσον αφορά την κατάρτιση του

προϋπολογισμού.

Η μισθοδοσία είναι ένα βασικό θέμα, σας αφορά και θα σκάσει και σε εσάς αν δεν λυθεί και δεν υπάρξει κανένα πρόβλημα τέλος πάντων, μέχρι το τέλος, αυτό που ελπίζουμε να γίνει. Αυτό που έχουμε πει και βρισκόμαστε σε συνεννοήσεις και με την ΕΑΠ και με το Υπουργείο Οικονομικών αυτή τη στιγμή και συνεχίζονται οι επαφές με άλλους φορείς που εμπλέκονται, όπως είναι ο ΕΦΚΑ, είναι ότι η μισθοδοσία θα καταβληθεί, τουλάχιστον τα αρχεία, θα καταβληθούν κανονικά από τα Νομικά Πρόσωπα. Μιλάω για τη μισθοδοσία που προπληρώνεται. Άρα για τις 27 Δεκέμβρη το αρχείο που θα πρέπει να πάει στην ΕΑΠ και αφορά την πληρωμή, 27 Δεκέμβρη, την προπληρωμή και την εξόφληση 13/1, θα πρέπει να γίνει από το Νομικό Πρόσωπο. Τη διαδικασία, είμαστε στο τελικό στάδιο και θα δοθούν οδηγίες εντός των ημερών.

Για τις συμβάσεις, ουσιαστικά εδώ έχω αντιγράψει σε δύο διαφάνειες, απάντηση που έδωσε το Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου μας σε Δήμο που ρωτούσε τι γίνεται με τις συμβάσεις. Θεωρούνται ότι είναι... Όχι θεωρούνται. Ο νόμος λέει ότι είναι καθολικοί διάδοχοι των συμβάσεων που λέει, από εκτελούμενα χρηματοδοτούμενα ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Ο όρος χρηματοδοτούμενα ερμηνεύεται ότι αφορά και από ίδια έσοδα, άρα για όλες τις συμβάσεις είμαι καθολικός διάδοχος, αν την έχει ολοκληρώσει το Νομικό Πρόσωπο και την πληρώσει μέχρι 31/12, έχει καλώς, αν δεν το έχει πληρώσει, θα μου έρθει σαν οφειλή ως καθολικός διάδοχος που θα πρέπει να το πληρώσω. Αυτό προβλέπεται από το νόμο.

Σε διαφορετική περίπτωση, ακόμα και αν δεν με εξυπηρετεί – σε εισαγωγικά – η σύμβαση που τρέχει, δηλαδή αν αφορά μία δράση που εγώ δεν τη χρειάζομαι... Αναφέρω ένα παράδειγμα, τήρηση διπλογραφικού, ξέρω εγώ. Το είχε πάρει το Νομικό Πρόσωπο, εγώ έχω λογιστές στο Δήμο, δεν το χρειάζομαι. Αυτό που έχει απαντηθεί λοιπόν, είναι ότι θα πας με τον 4412 και θα δεις αν

μπορεί να λυθεί ή όχι η σύμβαση, άρα ουσιαστικά θα πρέπει να συνεχίσεις τη σύμβαση, όλες τις ενεργές συμβάσεις, μέχρι να ολοκληρωθούν και να πληρωθούν.

Ένα σημαντικό άρθρο που θα πρέπει να το προσέξετε, έγινε και τροποποίηση στον 5056, σας αφορά και θα σας αφορά πιο πολύ από 1/1, είναι η διάρκεια ισχύος του προϋπολογισμού. Δηλαδή όποιος δεν έχει επικυρωμένο προϋπολογισμό, ως Δήμος λέω, 1/1, για να λειτουργήσει, λειτουργεί με το συγκεκριμένο άρθρο του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, το 160. Το ξέρετε οι περισσότεροι.

Τι μπορώ να κάνω λοιπόν με αυτή τη διάταξη; Εκτελώ τον προϋπολογισμό του Δήμου που είχε το προηγούμενο έτος, πλασματικά ουσιαστικά, αλλά για να κάνω τι; Να διενεργήσω και να πληρώσω τις υποχρεωτικές δαπάνες του άρθρου 158 του Κώδικα, οι οποίες είναι πάρα πολλές και μπορείτε να λειτουργήσετε ευπρεπώς, θα το πω έτσι, αυτό το διάστημα μέχρι να καταρτίσετε και να επικυρωθεί ο προϋπολογισμός σας, των δαπανών που γίνονται για ειδικούς σκοπούς μετά από χρηματοδοτήσεις και τα λοιπά και γ' περίπτωση που προστέθηκε με τον 5056, έχει να κάνει με τις δαπάνες που πρέπει να κάνω για τα Νομικά μου Πρόσωπα που λύθηκαν, μου μιλάμε για τις Επιχειρήσεις, ή έχουν καταργηθεί, που είναι τα ΝΠΔΔ.

Σε αυτή την περίπτωση αυτό που λέμε εμείς είναι ότι θα πάρω τον προϋπολογισμό του Νομικού μου Προσώπου του προηγούμενου έτους και εφόσον έχει εγγεγραμμένες δαπάνες σε συγκεκριμένους ΚΑΕ, αυτές τις δαπάνες μπορώ και εγώ για το α' τρίμηνο του '24, έως το α' τρίμηνο ή έως ότου επικυρωθεί δηλαδή ο δικός μου προϋπολογισμός, να διενεργήσω και να πληρώσω τέτοιες δαπάνες. Όχι μόνο να πληρώσω, και να διενεργήσω. Δηλαδή να ξεκινήσω μια διαδικασία από την αρχή.

Εάν υπάρχουν ζητήματα όσον αφορά την κατάρτιση του προϋπολογισμού και ιδίως της ισοσκέλισης του προϋπολογισμού, βλέπετε το τηλέφωνο, βλέπετε το e-mail του Τμήματος, υπάρχουν

διατάξεις που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και για το '24, προκειμένου να καταφέρετε να κλείσετε έναν προϋπολογισμό.

Κατά τα άλλα, σας ευχαριστώ για την προσοχή σας, εύχομαι κάθε επιτυχία στο έργο το δύσκολο, ή αυτό που συνεχίζετε ή αυτό που αναλαμβάνετε από 1/1.

Να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε.

Ερωτήσεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Αυτό είναι το θέμα της συνεργασίας. Είπα, αναφέρθηκα στην Επιτροπή που είναι καταγραφής και κατανομής ουσιαστικά της περιουσίας. Μέχρι να γίνει αυτό, θα κινηθώ σε αυτό το πλαίσιο. Όπως είχε γίνει τότε με τους Δήμους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Θα δω τι υποχρεώσεις έχω, τι είναι αυτό που θα συνεχίσω να το έχω στο Δήμο μου, τι προσωπικό έχει μέσα, τι υποχρεώσεις υπάρχουν... Δεν υπάρχει κάτι άλλο. Δεν χρειάζεται να περιμένω δηλαδή την Επιτροπή.

Και αν λειτουργήσουν οι Επιτροπές στους χρόνους που προβλέπεται, οι οποίοι ναι μεν και αυτές είναι ενδεικτικές οι προθεσμίες, αλλά λέει μέσα σε 1 μήνα από τότε που θα βγει η πράξη... Μετά, επειδή στη δική σας περίπτωση, στον Αποκεντρωμένο, δεν του λέει μετά από ένα διάστημα, λέει με το που θα πάρει την απόφαση, αμέσως θα βγάλει και την άλλη απόφαση για να συγκροτηθεί Επιτροπή και να κάνει την κατανομή.

Δεν θα έχουμε τις δυσκολίες που είχαμε στην αρχή με τους Δήμους, υπό την έννοια ότι η σύνθεση της Επιτροπής είναι τέτοια που θα προχωρήσει γρήγορα το έργο της.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ίδια σύνθεση δεν είναι με αυτή που ήταν μέχρι σήμερα; Γιατί είχε ξεκινήσει η κατανομή και (...) Νομικό Πρόσωπο, που δεν ολοκληρώθηκε ποτέ.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Ναι, ναι. Αναφέρομαι στους Ορκωτούς που είχε

μέσα, που είχαν μπει, που ήταν με τις αντιπολιτεύσεις...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και το προσωπικό αποφασίζει ο Αποκεντρωμένος, έτσι; Πώς θα το κατανείμει. Πάλι με βάση πληθυσμιακά κριτήρια.

Μια άλλη ερώτηση. Τη νέα κατανομή των ΚΑΠ, τη συμπεριλαμβάνουμε στον προϋπολογισμό μας;

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Ποια είναι η κατανομή των ΚΑΠ;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Βγήκε μια ανακοίνωση τώρα, που έχει αυξηθεί το ποσό σε κάποιους Δήμους.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Εγώ θα μιλήσω (...) αρμοδιότητας δικής μου, με τον προϋπολογισμό. Αυτό που λέω είναι το εξής. Αυτό που έχουμε πει είναι αυτό που έλεγε η ΚΥΑ κατάρτισης του προϋπολογισμού για το '23 αυτή τη στιγμή. Το αν περιμένω μία έκτακτη ή οτιδήποτε περιμένω να πάρω ή από την έκτακτη δεν θα δοθεί όλη και ένα μέρος θα πάει να καλύψει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν είναι έκτακτη.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: . Έκτακτη υπό την έννοια...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Έχει βγάλει απόφαση ο Υπουργός.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Έκτακτη με την έννοια ότι δεν είχε προβλεφθεί στην ΚΥΑ που δόθηκε το καλοκαίρι, το περσινό, ωραία; Άρα οτιδήποτε για μένα... θεωρείται έκτακτο. Άρα οτιδήποτε δοθεί, θα δοθεί και θα εγγραφεί μάλλον, με αναμόρφωση, τη στιγμή που θα δοθεί. Δεν μπορώ δηλαδή να έρθω τώρα, αυτή είναι η οδηγία που δίνουμε εμείς ως υπηρεσιακοί, δεν μπορώ αυτή τη στιγμή να έρθω και να κάνω από τώρα την εγγραφή για μια απόφαση που θα... Όταν σου γίνει η κατανομή...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Από 1/1 δηλαδή.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: ...και ενδεχομένως σου λέει η απόφαση ότι από εδώ και εφεξής θα παίρνεις τόσα ή οτιδήποτε, εννοείται ότι πας εκεί και τροποποιείς τον προϋπολογισμό σου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Στην πρώτη αναμόρφωση δηλαδή, θα μπορούμε να τα συμπεριλάβουμε με τη νέα χρονιά.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Όποτε γίνει η κατανομή.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία, ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει άλλη ερώτηση;

Ευχαριστούμε τον κύριο Ζαφειρίου.

Και ακολουθεί η κυρία Παπασημακοπούλου, Προϊσταμένη του Τμήματος Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου της Διεύθυνσης Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα της εισήγησης το ανθρώπινο δυναμικό.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα και από εμένα.

Να σας ευχαριστήσω για την πρόσκληση. Να συγχαρώ τους νεοεκλεγέντες και να τους ευχηθώ καλή επιτυχία στο έργο τους.

Δεν θα καθυστερήσουμε πολύ με τα δικά μου τα θέματα, θα πούμε δυο πραγματάκια για το προσωπικό των Δήμων, τόσο αυτό που μπορείτε να προσλάβετε μέσω των διαδικασιών προγραμματισμού, όσο και αυτό που μπορείτε να πάρετε για την επικουρία τη δική σας ως αιρετών. Δηλαδή Γενικούς Γραμματείς και ειδικούς συμβούλους και συνεργάτες.

Και τέλος θα πούμε και κάποια πράγματα για το προσωπικό που θα σας έρθει από 1/1, λόγω της κατάργησης των Νομικών Προσώπων και Κοινοφελών Επιχειρήσεων.

Ξεκινώντας, όπως ήδη θα γνωρίζετε, το προσωπικό των Πρωτοβάθμιων ΟΤΑ διακρίνεται σε μόνιμο προσωπικό, δηλαδή με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, έχουμε επίσης το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και τους δικηγόρους ή Νομικούς Συμβούλους με σχέση έμμισθης εντολής. Αυτές οι τρεις κατηγορίες απαρτίζουν το τακτικό προσωπικό των Δήμων. Και πέραν αυτών έχουμε όπως γνωρίζετε στους Δήμους πληθώρα συμβασιούχων ορισμένου χρόνου, αλλά και συμβασιούχους μίσθωσης έργου, οι οποίοι απασχολούνται κυρίως στο πλαίσιο προγραμμάτων, αλλά και με άλλες διατάξεις, προς επικουρία του τακτικού προσωπικού.

Τώρα, όσον αφορά τις δυνατότητες που σας παρέχονται για να στελεχώσετε τους Δήμους, καταρχήν μέσω του προγραμματισμού προσλήψεων. Με το άρθρο 51 του 4622/19, το νόμο του επιτελικού,

θεσπίστηκε ετήσιος προγραμματισμός προσλήψεων για το τακτικό προσωπικό, το οποίο, όπως είπαμε, αποτελείται από τους μόνιμους, τους ΙΔΑΧ και τους δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής, αλλά και για το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και τους συμβασιούχους έργου των ΟΤΑ και των εποπτευόμενων Νομικών Προσώπων, τα οποία βέβαια από 1/1 θα είναι πολύ λιγότερα.

Για αυτό το σκοπό οι Δήμοι υποβάλλουν, όταν βγαίνουν οι εγκύκλιοι, συνήθως το Μάιο, φέτος βγήκαν λόγω της αναστολής, λόγω των εκλογών, βγήκαν τον Αύγουστο και κινήθηκαν οι διαδικασίες, οι Δήμοι υποβάλλουν αιτήματα τόσο για τους ίδιους, όσο και για τα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα. Για αυτό το σκοπό έχει συσταθεί ειδική πλατφόρμα στο arografi.gr.

Προϋπόθεση για να μπορέσουν να υποβάλλουν κάποιο αίτημα όσον αφορά το τακτικό προσωπικό, είναι να υπάρχει κενή θέση στον Οργανισμό τους, η θέση αυτή να έχει αντιστοιχιστεί με τα προβλεπόμενα στο καινούργιο προσοντολόγιο – κλαδολόγιο, να έχει γίνει σωστή ανάρτηση και στα ψηφιακά οργανογράμματα και βέβαια πρέπει να υπάρχουν και οι απαραίτητες πιστώσεις, όπως καταλαβαίνετε, και να έχει ληφθεί η απόφαση του αρμοδίου προς τούτο Οργάνου, το οποίο από 1/1 θα είναι η Δημοτική Επιτροπή, αν δεν κάνω λάθος, με τις τελευταίες μεταβολές που έχουν σημειωθεί.

Επίσης στο τακτικό προσωπικό οι Δήμοι έχουν τη δυνατότητα να ιεραρχήσουν τις προτεραιότητές τους. Δηλαδή να πουν ότι στην πρώτη θέση θέλω έναν μηχανικό. Μετά θέλω έναν διοικητικό, μετά θέλω έναν γεωτεχνικό και ούτω κάθε εξής.

Και να πω βέβαια ότι για τον προγραμματισμό για το έτος 2024 ήδη έχει βγει εγκριτική, απλά όσον αφορά τους ΟΤΑ δεν έχει κοινοποιηθεί ακόμα στους φορείς, γιατί ακόμα διανύουμε την περίοδο αναστολής λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών, οπότε οι κοινοποιήσεις των εγκρίσεων θα γίνουν από 1/1 για να κινηθούν και οι περαιτέρω διαδικασίες για την πλήρωση των θέσεων. Με την

έκδοση προκηρύξεων και τα λοιπά.

Βέβαια υπάρχει και η δυνατότητα υποβολής αιτημάτων κατά παρέκκλιση, επειδή κάποιοι δεν μπόρεσαν για διάφορους λόγους να είναι συνεπείς με τις προθεσμίες που τέθηκαν.

Όσον αφορά τώρα το μεν τακτικό προσωπικό, η έγκριση των θέσεων γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ όσον αφορά τους συμβασιούχους, ο μέγιστος αριθμός και πάλι εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά οι θέσεις οι συγκεκριμένες ανά φορέα βγαίνουν με ΚΥΑ του Υπουργείου Εσωτερικών και Οικονομικών.

Αυτά που μόλις ανέφερα, αφορούν το προσωπικό του οποίου οι πιστώσεις καλύπτονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους ή από ίδιους πόρους στην περίπτωση των Κοινοφελών Επιχειρήσεων. Υπάρχουν όμως και κάποιες περιπτώσεις στις οποίες δεν βαρύνονται οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι ούτε ο κρατικός προϋπολογισμός και για αυτό το λόγο έχει θεσπιστεί μια άλλη διαδικασία, πιο fast track, ώστε να μπορούν οι Δήμοι να στελεχώνονται.

Αυτές οι διαδικασίες αφορούν το έκτακτο προσωπικό ανταποδοτικού χαρακτήρα, δηλαδή το προσωπικό τους συμβασιούχους που πληρώνονται από τα ανταποδοτικά τέλη και αφορούν κατά κύριο λόγο την καθαριότητα, την ύδρευση, την αποχέτευση, τον ηλεκτροφωτισμό. Και επίσης έχουμε και τους συμβασιούχους που πληρώνονται με αντίτιμο. Αυτοί κατά κύριο λόγο είναι στα Δημοτικά Ωδεία, στα Δημοτικά Κολυμβητήρια, δηλαδή σε υπηρεσίες για τις οποίες ο πολίτης πληρώνει. Και ως εκ τούτου, επειδή δεν βαρύνονται οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι, έχει θεσπιστεί αυτή η διαδικασία, υποβάλλονται τα αιτήματα μέσω της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και εγκρίνονται με μόνη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, χωρίς να παρεμβάλλεται δηλαδή το Υπουργείο Οικονομικών.

Και από εκεί και πέρα έχουμε και κάποιες περιπτώσεις προσλήψεων, συμβασιούχων κατά κύριο λόγο, που εξαιρούνται από

οποιαδήποτε διαδικασία προγραμματισμού. Εδώ θα δούμε προφανώς αυτές τις συμβάσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, θα δούμε κάποιες προσλήψεις όπως είναι οι ναυαγοσώστες, η πυροπροστασία, οι δημοτικές κατασκηνώσεις, που είναι κατά κύριο λόγο μικρής διάρκειας και εποχικής φύσεως και ως εκ τούτου δεν χρειάζεται να υποβάλλονται σε κάποια διαδικασία προγραμματισμού.

Τώρα, από εκεί και πέρα έχουμε το προσωπικό ειδικών θέσεων, το οποίο αφορά τους Γενικούς Γραμματείς των Δήμων και των Συνδέσμων. Έχουμε από εκεί και πέρα τους ειδικούς συμβούλους, τους επιστημονικούς συνεργάτες και τους ειδικούς συνεργάτες. Ο Κώδικας των Δημοτικών Υπαλλήλων εντάσσει στο προσωπικό ειδικών θέσεων και τους δικηγόρους, αλλά αυτοί, όπως είπαμε, πηγαίνουν με τη διαδικασία του ετήσιου προγραμματισμού.

Τώρα θα μιλήσουμε για τις άλλες δύο κατηγορίες. Καταρχήν για τους Γενικούς Γραμματείς. Θα θυμάστε παλαιότερα ότι για να προσλάβει ένας Δήμος Γενικό Γραμματέα, θα έπρεπε τόσο η θέση να προβλέπεται στον ΟΕΥ, όσο και να ισχύουν κάποια συγκεκριμένα πληθυσμιακά κριτήρια. Δηλαδή αφορούσε κυρίως Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων ή και πρωτεύουσες Νομών. Τώρα όμως πλέον όλοι οι Δήμοι μπορούν να προσλάβουν Γενικό Γραμματέα, χωρίς πληθυσμιακά κριτήρια και χωρίς να προβλέπεται η θέση στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Προφανώς πρέπει να υπάρχει οικονομική δυνατότητα για την αμοιβή του, έτσι;

Οι αποδοχές των Γενικών Γραμματέων ανέρχονται στο 65% της αντιμισθίας του αντίστοιχου Δημάρχου, δηλαδή κατά βάση υπολογίζονται με πληθυσμιακά κριτήρια. Και επιπροσθέτως λαμβάνουν και την οικογενειακή παροχή, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Τώρα, οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμού Οργάνου, δηλαδή του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, η οποία δημοσιεύεται εν

περιλήψει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις πρόσληψης των Γενικών Γραμματέων. Ισχύουν τα γενικά προσόντα και κωλύματα που ισχύουν για το διορισμό του μόνιμου προσωπικού, δηλαδή η υγεία, η ηλικία, η ιθαγένεια, η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων για τους άντρες, να μην έχουν ποινικά παραπτώματα και τα λοιπά, πρέπει να διαθέτουν πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ, μπορούν σε αυτές τις θέσεις να διοριστούν τόσο ιδιώτες, όσο και συνταξιούχοι και υπάλληλοι και λειτουργοί του δημόσιου τομέα ή των ΟΤΑ συμπεριλαμβανομένων. Δεν επιτρέπεται όμως ο διορισμός υπαλλήλων που υπηρετούν στον ίδιο Δήμο ή στο Σύνδεσμο, καθώς και συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και Β΄ βαθμού, προς τον οικείο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου.

Τώρα, ποιες είναι οι αρμοδιότητες των Γενικών Γραμματέων; Η αρχική διάταξη του Κώδικα λέει ότι μπορούν να υπογράφουν έγγραφα και πιστοποιητικά πλην χρηματικών ενταλμάτων. Οι αρμοδιότητες αυτές διευκρινίστηκαν περαιτέρω με το Ν.3801/09 όπου αναφέρεται ότι μπορούν να υπογράφουν άδειες και αποφάσεις μετακίνησης εκτός έδρας, παρέχουν οδηγίες και συντονίζουν τις Υπηρεσίες του Δήμου ή του Συνδέσμου.

Κάτι που θα σας φανεί χρήσιμο ενδεχομένως τώρα, επ' αφορμή της ανάληψης των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, είναι ότι οι Γενικοί Γραμματείς οργανώνουν και τις νέες Υπηρεσίες του Δήμου. Επίσης είναι αρμόδιοι για να παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου και επίσης μπορούν με απόφαση του Δημάρχου να τους εκχωρηθούν και άλλες αρμοδιότητες, πλην βέβαια, όπως είπαμε, της υπογραφής χρηματικών ενταλμάτων.

Έχουμε από την άλλη πλευρά και τους ειδικούς συμβούλους και τους συνεργάτες. Και εδώ οι θέσεις δεν χρειάζεται να προβλέπονται στον ΟΕΥ, γιατί συνιστώνται δια νόμου και είναι σε γενικές γραμμές όσες και οι θέσεις των Αντιδημάρχων. Εξαιρούνται

αυτές οι θέσεις των Αντιδημάρχων που προβλέπεται να συσταθούν τώρα λόγω της κατάργησης των Νομικών Προσώπων. Αυτές δεν αντιστοιχούν δηλαδή σε θέσεις ειδικών συμβούλων.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, βέβαια.

Από εκεί και πέρα, με τον ΟΕΥ για μεγάλους Δήμους με πληθυσμό άνω των 150.000 ατόμων, μπορεί να συστήνεται μία επιπλέον θέση ειδικού συνεργάτη.

Τώρα εξ αυτών, μία από αυτές τις θέσεις μπορεί να πληρώνεται από πρώην Δήμαρχο ή απόφοιτο ΔΕ με εμπειρία ή και δημοσιογράφο. Ενώ κατά κανόνα αυτές οι θέσεις καλύπτονται από προσωπικό ΠΕ, ΤΕ, έτσι. Και επίσης σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 20.000 μπορεί να προβλέπεται άλλη μία θέση δημοσιογράφου. Ενώ κατ' αναλογία για τους Συνδέσμους με πληθυσμό μελών άνω των 150.000 κατοίκων, και εδώ μπορεί να προβλέπεται, με τον ΟΕΥ πάλι, μία θέση ειδικού συνεργάτη.

Ποια είναι τα προσόντα πρόσληψης; Όπως είπαμε, τα γενικά προσόντα και εδώ, να έχουν πτυχίο ΑΕΙ, ΤΕΙ, όπως είπαμε εξαιρούνται οι πρώην Δήμαρχοι, οι ΔΕ με εμπειρία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι δημοσιογράφοι. Για τους επιστημονικούς συνεργάτες έχουμε αυξημένα προσόντα. Ενώ εκ των τριών δεν είναι υψηλότερα αμειβόμενοι οι επιστημονικοί συνεργάτες, παρά ταύτα για αυτούς ζητείται επιπλέον και διδακτορικός τίτλος σπουδών ή μεταπτυχιακό ή να έχουν κάνει κάποιες μελέτες που να είναι υψηλού κύρους και συνδεδεμένες με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τώρα, από εκεί και πέρα πώς καλύπτονται οι θέσεις. Μπορεί ή ο Δήμος να προσλάβει ιδιώτες απευθείας, κατόπιν γνωστοποίησης δια του Τύπου και υπογραφής σύμβασης ΙΔΟΧ σε αυτή την περίπτωση, η οποία παρ' όλα αυτά παρ' όλο που είναι ΙΔΟΧ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ γενικά οι συμβάσεις ΙΔΟΧ δεν δημοσιεύονται σε ΦΕΚ. Και από εκεί και πέρα μπορεί να γίνει πλήρωση της θέσης και με απόσπαση υπαλλήλων

του δημόσιου τομέα.

Σε κάθε περίπτωση, οι αποδοχές τους είναι αυτές που καθορίζονται από τις ειδικές διατάξεις του μισθολογίου και πάνε με πληθυσμιακά κριτήρια. Ανάλογα με τον πληθυσμό δηλαδή, οι αποδοχές είναι μικρότερες σε μικρούς Δήμους από μηδέν έως 20.000 κατοίκους, από 20.000 έως 100.000 ανάλογα και αυξάνονται αναλόγως. Πάντα εντός του ιδίου Δήμου, ο υψηλότερα αμειβόμενος είναι ειδικός σύμβουλος, μετά έρχεται ο επιστημονικός συνεργάτης και τέλος τις χαμηλότερες αποδοχές τις παίρνει ο ειδικός συνεργάτης.

Και τώρα, εδώ υπάρχει και μία δυνατότητα διατήρησης των συμβούλων και συνεργατών από τη νέα Δημοτική Αρχή, πράγμα που δεν υπάρχει για τους Γενικούς Γραμματείς, έτσι; Εφόσον εκφράσει τη διάθεσή του ο Δήμαρχος, η νέα Δημοτική Αρχή, να διατηρήσει το σύμβουλο εντός πέντε ημερών, θα εκδοθεί σχετική διαπιστωτική πράξη, είτε αυτός έχει προσληφθεί ως ΙΔΟΧ, είτε έχει αποσπαστεί, θα βγει μια διαπιστωτική πράξη και θα συνεχίσει να εκτελεί τα καθήκοντά του.

Τώρα, ποιες είναι οι αρμοδιότητές τους; Εν αντιθέσει με το Γενικό Γραμματέα ο οποίος μπορεί να υπογράψει έγγραφα, αποτελεί δηλαδή ουσιαστικά κομμάτι της Διοίκησης, οι ειδικοί σύμβουλοι δεν ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες και δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική κλίμακα, δεν έχουν δικαίωμα υπογραφής σε γενικές γραμμές. Υπόκεινται απευθείας στο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί, όπου και απευθύνεται το συμβουλευτικό τους έργο, όπως και στα Όργανα του Δήμου.

Τώρα, από εκεί και πέρα μία πρόσφατη σχετικά αρμοδιότητα που τους έχει ανατεθεί, είναι ότι μπορούν, εφόσον βέβαια διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα, πτυχία και τα λοιπά, άδεια άσκησης επαγγέλματος, να συντάσσουν μελέτες και τεύχη διαγωνισμών ή και εντάλματα ενδεχομένως, χωρίς υπογραφή βέβαια όμως, και υπό την

εποπτεία του αντίστοιχου Προϊστάμενου του Δήμου, μπορούν να συντάσσουν αυτά, χωρίς πρόσθετη αμοιβή.

Τώρα, όσον αφορά τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα, έχουν τα κωλύματα των μετακλητών του Δημοσίου τα οποία κυρίως είναι ποινικής και πειθαρχικής φύσεως. Τώρα, από εκεί και πέρα, με απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να εισάγεται εξαίρεση ώστε να συνεχίζουν να ασκούν το δικηγορικό τους λειτούργημα και οι ελεύθεροι επαγγελματίες να μπορούν να συνεχίζουν το ελεύθερο επάγγελμά τους.

Και έχουμε και το τρίτο σκέλος, το προσωπικό που θα σας έρθει από 1/1 λόγω της προβλεπόμενης από τον 5056 κατάργησης των Νομικών Προσώπων και των Επιχειρήσεων. Το σχετικό θεσμικό πλαίσιο είναι τα άρθρα 27 έως 29 του 5056, καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Σχολικές Επιτροπές, από 30/6 αυτές λόγω του διδακτικού έτους, οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις και οι Διαδημοτικές Κοινοφελείς, όχι όμως όλες οι Διαδημοτικές Κοινοφελείς, αλλά αυτές που είναι των διασπασμένων Δήμων. Έχουμε, θεωρώ, διασπασμένους Δήμους εδώ σήμερα.

Από την άλλη πλευρά, εξ αυτών εξαιρούνται τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία λόγω της φύσης του έργου της, τα ΔΗΠΕΘΕ ομοίως, οι Σχολικές Επιτροπές μπορούν να διατηρηθούν υπό προϋποθέσεις, δηλαδή να υπάρχει εντός του Δήμου να λειτουργούν τουλάχιστον 100 σχολικές μονάδες. Σε αυτή την περίπτωση παίρνει απόφαση το Δημοτικό Συμβούλιο για τη διατήρηση, την οποία και επικυρώνει ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με σχετική διαπιστωτική πράξη.

Παρέχεται επίσης η δυνατότητα, όπως είπαν ήδη οι συνάδελφοι, να διατηρηθούν και όσα Νομικά Πρόσωπα υποβάλλουν σχετικό αίτημα οι φορείς, ήδη έχουν υποβληθεί τα αιτήματα μέχρι 15 Νοεμβρίου, οπότε μπορεί να εκδοθεί σχετική Υπουργική Απόφαση για τη διατήρησή τους.

Δεν θίγονται καθόλου οι Σύνδεσμοι, τα ιδρύματα που έχουν συσταθεί με Προεδρικό Διάταγμα και άλλες Δημοτικές Επιχειρήσεις όπως είναι οι ΔΕΥΑ, οι ανώνυμες εταιρείες των Δήμων και τα λοιπά.

Ποιοι μεταφέρονται τώρα; Πρακτικά όλοι μεταφέρονται, δεν μένει και κανένας απέξω. Μεταφέρονται τόσο το τακτικό προσωπικό, δηλαδή οι μόνιμοι, οι αορίστου, οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, μεταφέρονται οι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου και έργου. Σε περίπτωση που είναι με απλές συμβάσεις, αυτές ολοκληρώνονται στο Δήμο, εάν είναι στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων οι Δήμοι έχουν καθοριστεί ως καθολικοί διάδοχοι, οπότε μπορούν να ανανεώσουν κανονικά τις συμβάσεις και τα προγράμματα να συνεχίσουν να τρέχουν.

Και αυτοί που ήταν αποσπασμένοι στα Νομικά Πρόσωπα με οποιεσδήποτε διατάξεις ή μετακινημένοι με τις διατάξεις του άρθρου 15 του 4257, πλέον θα είναι μετακινημένοι στο Δήμο χωρίς καμία περαιτέρω διατύπωση. Και ακόμα και αυτοί που είναι με πρακτική άσκηση μεταφέρονται στο Δήμο, αυτοί που είναι συνήθως σπουδαστές ΤΕΙ, ασκούμενοι δικηγόροι και τα λοιπά, και αυτοί από 1/1 θα μεταφερθούν στον οικείο Δήμο.

Πέραν των ήδη υπηρετούντων, θα μεταφερθούν στους Δήμους και θέσεις που είναι δεσμευμένες για προκηρύξεις ή για μετατάξεις. Εκκρεμείς προκηρύξεις ή ανακοινώσεις ολοκληρώνονται από το Δήμο, και χορηγηθείσες εγκρίσεις που δόθηκαν στα Νομικά Πρόσωπα μπορούν να υλοποιηθούν κανονικά από το Δήμο από 1/1 εντός των τεθισών προθεσμιών προφανώς, έτσι;

Τώρα, ποιες είναι οι οφειλόμενες ενέργειες για να ολοκληρωθεί η μεταφορά του προσωπικού; Όπως θα γνωρίζετε, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση οφείλει να εκδώσει μια διαπιστωτική πράξη κατάργησης των Νομικών Προσώπων για όσα δεν διατηρηθούν μέχρι τις 31/1/24, με αναδρομική ισχύ από 1/1, η οποία θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Όσον αφορά τις Διαδημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις,

ομοίως η Αποκεντρωμένη πρέπει να κάνει μια κατανομή του προσωπικού στους οικείους Δήμους ανάλογα με τον πληθυσμό τους, λέει η διάταξη.

Τώρα, από την άλλη πλευρά, ο Δήμος πρέπει να εκδώσει μία απόφαση περί εκπλήρωσης των σκοπών των καταργούμενων Νομικών Προσώπων είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων Νομικών Προσώπων. Αυτό πρέπει να γίνει άμεσα. Δηλαδή και σε αυτή την εγκύκλιο που θα βγάλουμε τώρα εμείς κατά λόγο αρμοδιότητας, η Διεύθυνσή μας, κάνουμε μία σύσταση ότι καλό θα είναι εντός της πρώτης εβδομάδας από την ανάληψη των καθηκόντων, να έχει αποφασιστεί πού θα πάει η κάθε οργανική μονάδα. Δηλαδή αν θα κρεμαστεί κάτω από το Δήμαρχο ή τον οικείο Αντιδήμαρχο ή αν θα ενσωματωθεί στις ήδη υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου.

Όπως είπε και ο συνάδελφος ο κύριος Ζαφειρίου, καλό είναι αυτοί που είναι σε υποστηρικτικές μονάδες, που είναι κοινές, δηλαδή διοικητικού, οικονομικού, να ενταχθούν στις ήδη υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου. Να μη λειτουργούν δηλαδή παράλληλα οργανικές μονάδες με παρόμοιο αντικείμενο.

Και από εκεί και πέρα, πρέπει να καταταγεί το τακτικό προσωπικό. Δηλαδή οι μόνιμοι, οι ΙΔΑΧ και αυτοί που έχουν σχέση έμμισθης εντολής, να συσταθούν... στις θέσεις που έχουν ήδη συσταθεί εκ του νόμου, με απόφαση Δημάρχου, μέχρι 31/1/24, αναδρομικά και αυτό. Οι θέσεις θα είναι οργανικές ή προσωποπαγείς, αναλόγως.

Υπενθυμίζω ότι το προσωπικό ΙΔΑΧ, εκ του νόμου, μπορεί να είναι σε οργανικές θέσεις μόνο ειδικού επιστημονικού προσωπικού ή μουσικών. Συνήθως όλες οι άλλες θέσεις ΙΔΑΧ που έχουμε υπαλλήλους ΙΔΑΧ αυτή τη στιγμή στην Αυτοδιοίκηση, έχουν καταστεί ΙΔΑΧ είτε βάσει αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων, είτε βάσει παλαιότερων διατάξεων όπως είναι το Προεδρικό Διάταγμα 164 και τα λοιπά. Και είναι σε προσωποπαγείς θέσεις κατά κανόνα.

Τώρα και για το λοιπό προσωπικό, παρ' όλο που δεν λέει τίποτα ο νόμος, για τους ορισμένου χρόνου δηλαδή, εμείς κάνουμε μία σύσταση να βγει και για αυτούς μια διαπιστωτική πράξη μέχρι 31/1/24, ώστε να φαίνεται ότι και αυτοί έχουν περάσει από τα καταργημένα Νομικά Πρόσωπα στο Δήμο.

Εν συνεχεία, θα τοποθετηθεί με απόφαση του Δημάρχου το προσωπικό στις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου σύμφωνα με την απόφαση που ήδη έχει ληφθεί. Εφόσον, είπαμε, επιλέξουμε να βάλουμε το προσωπικό σε ήδη υφιστάμενες οργανικές μονάδες. Αν έχουμε επιλέξει να διατηρήσουμε τις οργανικές μονάδες του Νομικού Προσώπου, όπως είναι θα τις κρεμάσουμε κάτω από τον Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο.

Και παράλληλα με αυτά, θα πρέπει να αποτυπωθεί η μεταφορά του προσωπικού τόσο στην απογραφή, όσο και στα ψηφιακά οργανογράμματα των Δήμων, για αυτό θα βγει νεότερη εγκύκλιος με τα θέματα αυτά τα συγκεκριμένα.

Αυτά μεταβατικά βέβαια. Όπως ξέρετε, εντός 6 μηνών πρέπει να γίνει τροποποίηση του ΟΕΥ του Δήμου, ώστε να αποτυπωθεί η νέα κατάσταση. Από αυτές τις προθεσμίες καμία δεν είναι αποκλειστική, αλλά όσο το γρηγορότερο τρέξουν, τόσο το καλύτερο για τη λειτουργία του Δήμου, όπως καταλαβαίνετε.

Εγώ αυτά είχα να σας πω. Αν υπάρχει κάποια ερώτηση...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο Πρόεδρος του ΙΤΑ και Δήμαρχος Παπάγου – Χολαργού.

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πρώτα από όλα συγχαρητήρια, ήταν πολύ αναλυτική η εισήγηση που κάνατε.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ.

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Η ερώτηση που έχω είναι ότι σε ένα καταργούμενο Νομικό Πρόσωπο έχουμε Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο. Είμαστε υποχρεωμένοι να το ακολουθήσουμε όπως είναι και να το καρφώσουμε κάτω από τα αυτοτελή Τμήματα του Δημάρχου στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας που έχουμε ή μπορούμε να

επιλέξουμε κάποια Τμήματα τα οποία υπάρχουν σήμερα και πιστεύουμε ότι πρέπει να παραμείνουν; Δηλαδή, για παράδειγμα, έχουμε Διεύθυνση Παιδικών Σταθμών, Κοινωνικής Μέριμνας και Προσχολικής Αγωγής εμείς. Πρέπει αναγκαστικά να μεταφέρω τη Διεύθυνση ή μπορώ να κάνω Τμήμα Παιδικών Σταθμών; Ή αντίστοιχα, αν έχω Διεύθυνση Αθλητισμού, μπορώ να μεταφέρω μόνο το Τμήμα Αθλητισμού και να μην έχω Διεύθυνση;

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Γιατί, εκτός από αυτή τη Διεύθυνση Αθλητισμού, εκτός από το Τμήμα το συγκεκριμένο, τι άλλο έχει;

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχει οπωσδήποτε Τμήμα Διοικητικοοικονομικό...

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτά ναι, μπορείτε να επιλέξετε, ναι.

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: ...έχει Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού, Γραφείο... Υπάρχουν διάφορα.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μα και η οδηγία που δώσαμε, θα το δείτε και στην εγκύκλιο...

Η. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Άρα μπορούμε να το πειράξουμε. Δεν σημαίνει ότι ή το μεταφέρεις αυτούσιο ή δεν το μεταφέρεις.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν ξέρω τώρα αν μπορείς να πάρεις μία Διεύθυνση σαν οργανική μονάδα και να την κάνεις Τμήμα και να πας και να την κρεμάσεις. Τώρα ως προς αυτό έχω μία... Αλλά τώρα εντός της ίδιας Διεύθυνσης να πάρεις κάποιο Τμήμα και να το διατηρήσεις ως αυτοτελές λόγω αντικειμένου και το αντίστοιχο το Διοικητικό να το πας να το εντάξεις στις Διοικητικές Υπηρεσίες, εγώ θεωρώ ότι μπορείς, έτσι; Αυτό, ναι.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο Δήμαρχος από την Αστυπάλαια.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Διευθυντής δικαία ακολουθεί το Δήμαρχο κατά τη διάρκεια της θητείας του.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τι δικαία; Δεν κατάλαβα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κοινοφελής Επιχείρηση.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Α, της Δημοτικής Κοινοφελούς, ναι. Είναι αορίστου αυτός, τι είναι;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Είναι ΙΔΟΧ επί θητεία;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ακολουθεί... Ναι, επί θητεία. Τι γίνεται αυτός ο άνθρωπος;

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτός δεν θα λήξει... Αφού είναι με τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου, δεν λήγει η θητεία του 31 Δεκεμβρίου;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Λήγει.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι. Τελείωσε, έληξε αυτός.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα, τέλος.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτός έληξε, ναι.

ΜΠΙΖΑΣ: Καλημέρα σας, Μπιζάς από Πάρο.

Είπατε για τον Γενικό Γραμματέα. Δεν μπορεί να εργάζεται στο Δήμο. Δηλαδή δεν μπορεί να είναι υπάλληλος του Δήμου.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Στον ίδιο το Δήμο το δικό σας, όχι, δεν μπορεί.

ΜΠΙΖΑΣ: Μπορεί να είναι όμως σε άλλη Υπηρεσία του Δήμου, της νήσου Πάρου.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Να είναι στο νησί, εννοείτε να είναι στη Εφορία π.χ. ας πούμε;

ΜΠΙΖΑΣ: Ή να είναι υπάλληλος της Περιφερειακής Ενότητας.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, πού δηλαδή;

ΜΠΙΖΑΣ: Στην Πάρο. Υπάρχει Περιφερειακή Ενότητα Πάρου. Σε ένα Τμήμα... ναι, στην Περιφέρεια.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Όχι, η διάταξη απαγορεύει μόνο στον ίδιο Δήμο ή Σύνδεσμο, δεν απαγορεύει γενικότερα.

ΜΠΙΖΑΣ: Ωραία.

Όσον αφορά την κατάργηση των Νομικών Προσώπων, εμείς στην Πάρο έχουμε δύο Νομικά Πρόσωπα, ένα Πολιτισμού και άλλο ένα κοινωνικής μέριμνας. Αυτά έρχονται στο Δήμο. Εφόσον έχουν άνω των 600.000 προϋπολογισμό...

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Θα συσταθούν θέσεις Αντιδημάρχων,

ναι.

ΜΠΙΖΑΣ: Κάπου είχα διαβάσει στο νόμο τον 5066, ότι θα υπάρξουν αντίστοιχες Επιτροπές στα καταργούμενα Πρόσωπα. Αυτό δεν έχει αναφερθεί μέχρι τώρα. Δηλαδή θα πρέπει εμείς να συστήσουμε Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού;

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Το έχω διαβάσει και εγώ, αλλά δεν άπτεται της αρμοδιότητας της δικής μου. Δεν μπορώ να σας ενημερώσω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΜΠΙΖΑΣ: Είναι Επιτροπή απλή Δημοτικού Συμβουλίου. Μάλιστα, εντάξει, σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει άλλη ερώτηση; Όχι, έτσι;

Να ευχαριστήσουμε την κυρία Παπασημακοπούλου.

Θ. ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ εγώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και ακολουθεί ο κύριος Ηλίας Λίτσος, που είναι στέλεχος της ΕΕΤΑΑ, να μας μιλήσει για την οργάνωση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και για τους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Καλησπέρα και από εμένα.

Συγχαρητήρια για την εκλογή σας.

Μαζί θα μιλήσουμε για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Δήμων και πιο συγκεκριμένα για τον οδηγό που ετοιμάζουμε αυτή την περίοδο στην ΕΕΤΑΑ για τη σύνταξη των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων. Και για όσους τυχόν δεν γνωρίζουν, τι είναι Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας; Είναι ένα επίσημο νομικό κείμενο το οποίο δημοσιεύεται σε ΦΕΚ, περιλαμβάνει την διάρθρωση των κεντρικών και αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ενός Δήμου, δηλαδή το οργανόγραμμα του Δήμου, την αποστολή και τις αρμοδιότητες της κάθε οργανικής μονάδας του Δήμου, διατάξεις για τη διοίκηση, την εποπτεία και το συντονισμό των Υπηρεσιών του Δήμου και τις αρμοδιότητες των Προϊσταμένων, τις οργανικές θέσεις που έχει ανάγκη ο Δήμος για να λειτουργήσει,

κατά κατηγορία και κλάδο και τους κλάδους των Προϊσταμένων από τους οποίους θα επιλεγούν οι Προϊστάμενοι των Δημοτικών Υπηρεσιών.

Από τι εξαρτάται το περιεχόμενο του ΟΕΥ; Καταρχήν από τις εθνικές και ευρωπαϊκές δημόσιες πολιτικές, τις οποίες καλούνται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να υλοποιήσει. Αυτές οι πολιτικές ενσωματώνονται στη νομοθεσία των Δήμων, επομένως η νομοθεσία των Δήμων επηρεάζει τον ΟΕΥ κατά μεγάλο ποσοστό. Ο ΟΕΥ εξαρτάται από την περιοχή του Δήμου μας, από τα προβλήματα και τις δυνατότητες ανάπτυξης που έχει, εξαρτάται από τη στρατηγική της Δημοτικής Αρχής, εξαρτάται δηλαδή... Ως νεοεκλεγέντες, θα έχετε ένα όραμα για την περιοχή σας, ένα όραμα για το Δήμο ως Οργανισμό, εντάξει; Αυτό το όραμα θα πρέπει να μεταφραστεί σε στόχους για την επόμενη 5ετία και να σχεδιαστούν τα σχέδια δράσης με τα οποία θα υλοποιήσουμε τους στόχους, ούτως ώστε από το σήμερα να πάμε στο επίπεδο της... στο τέλος της 5ετίας. Αυτή η στρατηγική προηγείται της οργάνωσης του Δήμου. Δηλαδή ο Οργανισμός είναι εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής.

Ο Οργανισμός εξαρτάται και από το ανθρώπινο δυναμικό τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά, σαν αντίληψη, σαν κουλτούρα, σαν δεξιότητες. Ο Οργανισμός εξαρτάται επίσης από την τεχνολογία και δη από την τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να μετασχηματίζουν τη λειτουργία του Δήμου, αυτό που λέμε Ψηφιακό Μετασχηματισμό, γιατί μειώνεται ο χρόνος εκτέλεσης των διαδικασιών, μειώνεται η γραφειοκρατία, εξυπηρετείται καλύτερα ο πολίτης μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και ο Δήμος, μέσω των πληροφορικών συστημάτων, επικοινωνεί με τα πληροφορικά συστήματα των άλλων δημόσιων φορέων.

Τώρα, το 2010, για να υποστηρίξουμε τους νέους Δήμους του Καλλικράτη, είχαμε συντάξει δέκα πρότυπους ΟΕΥ. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση τους αξιοποίησε αυτούς, εντάξει; Βέβαια έχουν

περάσει 13 χρόνια από τότε. Άρα αυτά τα πρότυπα χρειάζονται μια επικαιροποίηση, έχουν παλαιωθεί.

Ήρθε και ο νόμος ο 5056 που σας ζητάει στο α' εξάμηνο της νέας Δημοτικής Αρχής να τροποποιήσετε τον Οργανισμό σας, προκειμένου να ενσωματώσετε τα Νομικά Πρόσωπα, υπάρχει και η έναρξη νέας δημοτικής περιόδου, άρα η συγκυρία είναι ευνοϊκή για να οδηγηθούμε στην έκδοση αυτού του νέου οδηγού.

Τώρα, τι κάναμε για τον οδηγό; Συγκεντρώσαμε όλες τις αρμοδιότητες των Δήμων, είτε αυτές προέρχονται από τον Καλλικράτη, είτε προέρχονται από τον Κώδικα, είτε προέρχονται από τη νομοθεσία των τελευταίων 13 ετών, από το '11 μέχρι σήμερα. Διαβάσαμε πρόσφατους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμων και καταγράψαμε αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων. Αυτές τις αρμοδιότητες τις ταξινομήσαμε με βάση το αντικείμενό τους και για κάθε αντικείμενο αντιστοιχίσαμε μια λειτουργία. Ομαδοποιήσαμε τις λειτουργίες σε λειτουργικούς τομείς, που αντιστοιχούν στις δημόσιες πολιτικές που εκτελούν οι Δήμοι.

Και για να μη φαίνονται αυτά λίγο θεωρητικά, ας δούμε μερικά πρακτικά παραδείγματα. Βλέπετε εδώ αριστερά τους λειτουργικούς τομείς και δεξιά νέες λειτουργίες, νέες αρμοδιότητες των Δήμων. Δημοτική Αστυνομία, Πολιτική Προστασία, έχουμε νέο θεσμικό πλαίσιο. Για τη διαχείριση ζώων συντροφιάς, νέο θεσμικό πλαίσιο. Για τη χορήγηση αδειών καταστημάτων, νέο θεσμικό πλαίσιο, νέες άδειες καταστημάτων, νέους τρόπους αδειοδότησης μέσω γνωστοποίησης.

Για προσέξτε τώρα μια νέα μορφή αρμοδιοτήτων που έρχονται στους Δήμους με τα πρόσφατα νομοθετήματα.

Ενέργεια και κλίμα. Είστε υποχρεωμένοι να εκπονήσετε σχέδιο ενεργειακής απόδοσης κτιρίων. Δημοτικά σχέδια μείωσης εκπομπών. Τοπικό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων.

Στην ύδρευση και αποχέτευση. Γενικό σχέδιο υπηρεσιών ύδατος.

Στην πολεοδομία. Επιχειρησιακό σχέδιο εξασφάλισης κοινόχρηστων χώρων.

Στις μεταφορές. Σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

Τι παρατηρούμε εδώ; Ότι αρκετές νέες αρμοδιότητες των Δήμων παίρνουν τη μορφή τομεακών σχεδίων δράσης. Άρα την επόμενη περίοδο, πολύ σημαντική η λειτουργία του προγραμματισμού του Δήμου και της παρακολούθησης υλοποίησης των προγραμμάτων. Μου αρέσει να ερμηνεύω την ειδική διάταξη για την ειδική συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου περί λογοδοσίας, σαν την ευκαιρία για παρακολούθηση υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου. Εντάξει;

Ακόμα και η οικονομική διαχείριση παίρνει χαρακτήρα οικονομικού σχεδιασμού. Μέσω του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Δράσης, το οποίο δίνετε στοιχεία κάθε τόσο στον κόμβο διαλειτουργικότητας.

Τώρα, στις διοικητικές λειτουργίες δεν έχουμε κάποιες αλλαγές, αλλά παρατηρούμε στους ΟΕΥ να περιγράφονται τα σύγχρονα πληροφορικά συστήματα. Όπως το σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων, ψηφιοποίηση αρχείων, το μητρώο πολιτών, ένα κεντρικό πληροφοριακό σύστημα που υπάρχει στο Υπουργείο Εσωτερικών, άρα τα δημοτολόγια και τα ληξιαρχεία λειτουργούν μέσω αυτού και αυτό είναι σύγχρονη τάση στους Δήμους, δηλαδή να λειτουργούν οι Δήμοι μέσω κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων που υπάρχουν στα Υπουργεία, όπως για παράδειγμα στην έκδοση οικοδομικών αδειών. Ή στη γνωστοποίηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Συγκεντρώσαμε, προκειμένου να σας διευκολύνουμε στην περιγραφή των αρμοδιοτήτων των λειτουργιών των Νομικών Προσώπων που θα πάνε στους Δήμους, συγκεντρώσαμε όλες τις λειτουργίες κοινωνικών δομών, δομών πολιτισμού, δομών αθλητισμού, προκειμένου να μπορέσετε να τις περιγράψετε με ακρίβεια. Να μην τα διαβάζω, έχω όλες τις λειτουργίες κοινωνικών

δομών.

Κρίσιμες λειτουργίες είναι οι λειτουργίες προγραμματισμού, οργάνωσης και πληροφορικής, έτσι; Όλοι οι Δήμοι θα πρέπει να έχουν Γραφείο ή Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης. Δεν χρειάζεται να τεκμηριώσω την αναγκαιότητά του, διότι οι προηγούμενοι ομιλητές μίλησαν για αυτό. Είναι σημαντικό να υπάρχει ένα Γραφείο ή ένα Τμήμα Οργάνωσης και Ποιότητας Υπηρεσιών, το οποίο θα ασχολείται με τη διαχείριση των διαδικασιών, τη στοχοθεσία, τη βελτίωση των επιδόσεων, και ο νόμος 5056 μιλάει για την παρακολούθηση των επιδόσεων του Δήμου μέσω κεντρικού κόμβου, τη διασφάλιση της ποιότητας, την προώθηση της καινοτομίας. Και είναι εντελώς σίγουρο ότι όλοι οι Δήμοι χρειάζονται ένα Γραφείο Πληροφορικής, ένα Τμήμα Πληροφορικής, που θα ασχολείται με τα θέματα ψηφιακής διακυβέρνησης, διαχείριση εφαρμογών για έξυπνες πόλεις, ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων και διαχείριση ανοιχτών δεδομένων.

Δεν έχω χρόνο να σας παρουσιάσω το σύνολο των λειτουργιών που έχουμε προβλέψει.

Ας πάμε στα θέματα οργάνωσης, εντάξει; Μερικές κατευθύνσεις της οργάνωσης.

Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών. Αυτό το πετυχαίνουμε σε μεγάλο βαθμό μέσω του καθορισμού των αντικειμένων που σας είπα προηγουμένως.

Αποφυγή της διασποράς συναφών αντικειμένων, σε διαφορετικές οργανωτικές μονάδες. Αυτό το πετυχαίνουμε μέσω της ομαδοποίησης των λειτουργιών σε λειτουργικούς τομείς.

Δημιουργία λιτών δομών, με τα απολύτως αναγκαία ιεραρχικά επίπεδα. Δεν έχει νόημα ένας μικρός Δήμος να έχει Γενική Διεύθυνση.

Και δημιουργία δομών που προβλέπουν τη χωρική αποκέντρωση των Υπηρεσιών.

Όσον αφορά τα είδη των Διοικητικών Ενοτήτων, μπορεί να προβλέψουν οι μεγάλοι Δήμοι Γενική Διεύθυνση, Διεύθυνση, Τμήμα, Γραφείο, ή αυτοτελείς μονάδες για αυτές τις Υπηρεσίες που υπάγονται κάτω από το Δήμαρχο.

Δεν θα διακινδυνεύσω να σας δώσω τον ελάχιστο αριθμό προσωπικού που πρέπει να έχει ένα Τμήμα, διότι υπάρχουν Τμήματα, στη Καθαριότητα ή στη Δημοτική Αστυνομία, που σηκώνουν αρκετά μεγάλο αριθμό προσωπικού και υπάρχουν Τμήματα που λειτουργούν αποτελεσματικά με μικρότερο αριθμό προσωπικού. Εξαρτάται από το εύρος της εποπτείας του Προϊσταμένου και το χαρακτήρα των λειτουργιών του κάθε Τμήματος.

Το σίγουρο είναι ότι θα πρέπει να αποφύγουμε την πολυδιάσπαση των Υπηρεσιών του οργανογράμματος, σε πολλές μικρές Διοικητικές Ενότητες. Το αναφέρει και αυτό μια εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, του 2021. Δηλαδή να υπάρχει μια Γενική Διεύθυνση με μια Διεύθυνση. Ή ένα Τμήμα με έναν υπάλληλο. Αυτό είναι λίγο παράδοξο.

Τώρα, τι κάναμε εμείς στον οδηγό; Σχεδιάσαμε πέντε οργανογράμματα για πέντε κατηγορίες μεγέθους στους Δήμους. Για πολύ μεγάλους Δήμους πάνω από 100.000, μεγάλους Δήμους, μεσαίους Δήμους, μικρούς Δήμους και πολύ μικρούς Δήμους, είτε ορεινούς, είτε νησιωτικούς. Δεν υπάρχει ένα ιδανικό οργανόγραμμα για κάθε μια από αυτές τις κατηγορίες. Άρα και αυτά τα οργανογράμματα θα πρέπει να τα πάρετε και να τα προσαρμόσετε στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου σας. Για αυτό έχουμε γράψει κείμενο οδηγιών για το πώς θα πρέπει να κάνετε αυτή την προσαρμογή. Εντάξει;

Εδώ βλέπετε ένα παράδειγμα ενός οργανογράμματος. Πάνω – πάνω είναι ο Δήμαρχος, πιο κάτω ο Γενικός Γραμματέας, μετά είναι η ομάδα των αυτοτελών Υπηρεσιών που υπάγονται στο Δήμαρχο, μετά έχουμε το Γενικό Διευθυντή γιατί αυτός είναι μεγάλος Δήμος,

σηκώνει Γενική Διεύθυνση, και από κάτω κρέμονται δέκα Διευθύνσεις. Αυτές οι Διευθύνσεις έχουμε προβλέψει κατά μέσο όρο τέσσερα περίπου Τμήματα σε κάθε Διεύθυνση. Δηλαδή είναι αρκετά συγκεντρωμένα τα οργανογράμματα που έχουμε κάνει.

Εκτός από τις κεντρικές Υπηρεσίες... Αυτές είναι κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου. Θα πρέπει να προβλέψετε και αποκεντρωμένες Υπηρεσίες. Οι πιο συχνά απαντώμενες αποκεντρωμένες Υπηρεσίες είναι τα Γραφεία Διοίκησης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη και τα ΚΕΠ. Για την εξυπηρέτηση του πολίτη τοπικά στη Δημοτική Ενότητα. Η επόμενη συχνότερες αποκεντρωμένες Υπηρεσίες είναι τα οικονομικά θέματα, για πληρωμές επιτόπου, εισπράξεις επιτόπου στη Δημοτική Ενότητα, Γραφεία Συντήρησης Υποδομών, Καθαριότητας και πιο σπάνια βλέπουμε Γραφεία Πρασίνου ή Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης.

Τα παραρτήματα τώρα των Νομικών Προσώπων που θα έρθουν στο Δήμο, θα αποτελέσουν και αυτά χωρικά αποκεντρωμένες Υπηρεσίες σε θέματα κοινωνικά, πολιτισμού και αθλητισμού. Αυτές οι αποκεντρωμένες Υπηρεσίες υπάγονται διοικητικά στις κεντρικές Υπηρεσίες, προκειμένου να έχουμε ομοιομορφία στη διοίκηση και στην παρακολούθηση της λειτουργίας του Δήμου. Αν έχει οριστεί Αντιδήμαρχος τοπικός, τότε αυτός θα εποπτεύει τις Υπηρεσίες μιας Δημοτικής Ενότητας.

Κάποιες κατευθύνσεις για τη διοίκηση και το συντονισμό. Πάνω – πάνω στο οργανόγραμμα θα προβλέψετε τον Γενικό Γραμματέα, στην κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας, ως συνδετικό κρίκο μεταξύ του πολιτικού μηχανισμού και του υπηρεσιακού επιπέδου. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες Προϊσταμένων, θέλω να πιστεύω ότι έχουμε προβλέψει στον Οργανισμό αρκετά σύγχρονες και ουσιαστικές αρμοδιότητες οργάνωσης και διοίκησης των Υπηρεσιών.

Κάτι άλλο που μπορείτε να αξιοποιήσετε είναι τις οριζόντιες Υπηρεσίες. Για παράδειγμα, η Υπηρεσία Προσωπικού είναι

οριζόντια. Η Υπηρεσία Πληροφορικής, η Υπηρεσία Προγραμματισμού. Αυτές οι Υπηρεσίες συνεργάζονται με όλες τις υπόλοιπες Υπηρεσίες. Άρα μπορείτε μέσα από αυτές να περάσετε στοιχεία της δημοτικής πολιτικής, είτε αυτά είναι για την οικονομική δημοτική πολιτική, είτε για τα θέματα προσωπικού, είτε για τα θέματα ψηφιακού μετασχηματισμού.

Θα πρέπει να αποφύγουμε την αυτονόμηση και τα στεγανά μεταξύ των Υπηρεσιών, άρα να προβλέψουμε λειτουργίες συνεργασίας, συντονισμού και ολοκλήρωσης. Εμείς προτείνουμε τα Συμβούλια Συντονισμού, ως ένα εργαλείο συντονισμού, προβλέπουμε επίσης και προτείνουμε ευέλικτες μορφές οργάνωσης, είτε με τη μορφή των Ομάδων Έργου, είτε των Ομάδων Εργασίας, είτε μόνιμες ή ad hoc Επιτροπές. Με συμμετοχή υπαλλήλων από διαφορετικά Τμήματα. Γιατί; Γιατί πολλές αναπτυξιακές παρεμβάσεις έχουν πολυτομεακό ή διατομεακό χαρακτήρα. Ακούσαμε προηγουμένως για τα leader, ακούσαμε πιο προηγουμένως, από το πρώι, για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις και τα σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, αυτές είναι παρεμβάσεις διατομεακού χαρακτήρα και απαιτούν συνεργασία μεταξύ διαφορετικών τμημάτων.

Και τώρα, την τελευταία διαφάνεια, για να μη σας κουράζω. Τον ΟΕΥ μπορείτε να τον συντάξετε για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι για να εφαρμόσετε τον 5056, μια μερική τροποποίηση του ΟΕΥ ή, αν θέλετε, μπορείτε συνολικά να δείτε και να αναμορφώσετε το οργανόγραμμα του Δήμου σας.

Τα βήματα είναι τα εξής. Θα συγκροτήσετε μια Ομάδα Εργασίας, αν αυτή η ομάδα έχει και κάποιον εμπειρογνώμονα ή κάποιον σύμβουλο, κάποιον ειδικό σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης, ακόμα καλύτερα. Η ομάδα θα συγκεντρώσει στοιχεία υφιστάμενης κατάστασης. Αν έχετε προηγουμένως συντάξει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ακόμα καλύτερα, γιατί θα έχουν συγκεντρωθεί πολλά στοιχεία μέσω του Επιχειρησιακού

Προγράμματος. Η ομάδα θα αξιολογήσει την υφιστάμενη κατάσταση, θα εντοπίσει προβλήματα, θα ιεραρχήσει και θα εντοπίσει τα κρίσιμα ζητήματα. Θα ζητηθεί η γνώμη της Δημοτικής Αρχής για τα κρίσιμα ζητήματα η οποία θα δώσει κατευθύνσεις. Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις, η ομάδα θα διατυπώσει προτάσεις αναδιοργάνωσης και θα συνταχθεί το πρώτο σχέδιο Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας. Αυτό το σχέδιο θα επικοινωνηθεί στους εργαζόμενους, στο Σύλλογο των Εργαζομένων, στη Δημοτική Αρχή, στους αιρετούς του Δημοτικού Συμβουλίου, θα συγκεντρωθούν παρατηρήσεις, με βάση τις παρατηρήσεις θα οριστικοποιηθεί το τελικό σχέδιο, θα συνταχθεί η εισηγητική έκθεση και θα γίνουν οι τροποποιήσεις στα περιγράμματα των θέσεων εργασίας, εφόσον απαιτούνται.

Αυτά τα λίγα από εμένα. Καλή θητεία εύχομαι, γόνιμη και δημιουργική. Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Αν τυχόν υπάρχουν κάποιες ερωτήσεις, ευχαρίστως να σας απαντήσω. Θα φροντίσουμε ο οδηγός να είναι όσο το δυνατόν πιο έτοιμος. Βέβαια πρέπει να περάσει και από την έγκριση του Υπουργείου Εσωτερικών, πρέπει να περάσει και από την ΚΕΔΕ, ούτως ώστε να σας διευκολύνουμε στην τροποποίηση που έχετε να κάνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έχουμε κάποιες ερωτήσεις; Όχι.

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Λίτσο.

Καλούμε στο βήμα την κυρία Κουτουγέρα, ένα ιδιαίτερο θέμα, για τη διαχείριση αδέσποτων ζώων, ζώων συντροφιάς, κτηνίατρος, Τμήμα Προστασίας Ζώου Συντροφιάς Ειδικής Γραμματείας για την Προστασία Ζώων Συντροφιάς, του Υπουργείου Εσωτερικών. Ευχαριστούμε πολύ.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Γεια σας, να ευχηθώ καλή αρχή στις νέες Δημοτικές Αρχές.

Ονομάζομαι Μάνια Κουτούγερ, είμαι η κτηνίατρος του

Τμήματος Προστασίας Ζώων Συντροφιάς. Το Τμήμα υπάγεται στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υπάγεται το Τμήμα και στη νεοσύστατη Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς.

Εγώ βρίσκομαι σήμερα εδώ, διότι το Υπουργείο Εσωτερικών είναι πλέον αρμόδιος φορέας για την εποπτεία και το συντονισμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Διαχείρισης Αδέσποτων Ζώων των Δήμων.

Θα κάνω μια πολύ σύντομη αναφορά στο νομικό πλαίσιο, διότι έχει αλλάξει και θα δώσω και κάποιες γενικές κατευθύνσεις για το πώς πρέπει να είναι στημένο ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για αδέσποτα ζώα, διότι θα πρέπει οι νέες Δημοτικές Αρχές να λάβουν συγκεκριμένα μέριμνα, διότι υπάρχουν κάποιες προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις, ενώ ο νόμος προβλέπει και συγκεκριμένα μέσα και εργαλεία που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του προγράμματος του κάθε Δήμου. Το οποίο, μετά την υλοποίησή του, μετά την ετήσια υλοποίησή του, οι Δήμοι θα καταθέτουν στο Τμήμα μας και μία ετήσια αναφορά μέσω της οποίας θα γίνεται και η αξιολόγησή τους.

Το νέο νομικό πλαίσιο είναι ο Ν.4830/21. Ο βασικός σκοπός, το κύριο αντικείμενο του νόμου περιγράφεται στο άρθρο 1 του νόμου, το οποίο έχει αξία σύντομα να το διαβάσουμε:

Σκοπός του παρόντος είναι η προστασία των ζώων συντροφιάς και η εξασφάλιση της ευζωίας τους, η ενίσχυση της υπεύθυνης ιδιοκτησίας των ζώων συντροφιάς, η θέσπιση σαφούς και συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και στρατηγικής για τη δραστηκή μείωση του αριθμού τους μέσω προγραμμάτων υιοθεσίας, με απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων ευζωίας των ζώων.

Αυτός είναι ο σκοπός του νέου νόμου. Στον πυρήνα λοιπόν του νέου νόμου, βρίσκεται η ευζωία των ζώων, η προαγωγή της υπεύθυνης ιδιοκτησίας και της φιλοζωίας.

Προκειμένου ακριβώς να εξυπηρετηθεί ο κύριος σκοπός του νόμου, ο ίδιος ο νόμος εισάγει σημαντικές καινοτομίες.

Καταρχήν ενισχύονται οι διαδημοτικές συνεργασίες, εμβαθύνεται η συνεργασία των Δήμων με τα φιλοζωικά σωματεία και τις φιλοζωικές οργανώσεις, αλλά εμβαθύνεται παράλληλα και η συνεργασία των Δήμων με φιλόζωους πολίτες, μέσω της εισαγωγής του θεσμού της αναδοχής. Οι ανάδοχοι είναι φυσικά πρόσωπα που συνάπτουν συμβάσεις αναδοχής με το Δήμο ή με φιλοζωικά σωματεία ή ιδιώτες που έχουν καταφύγιο και φιλοξενούν αδέσποτα ζώα εντός της οικίας τους.

Η σημαντικότερη καινοτομία όμως είναι η πρόβλεψη για την κατάστρωση από τους Δήμους Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς. Ο νέος νόμος προβλέπει διαδικασία αξιολόγησης των προγραμμάτων αυτών, καθώς και μια πολυεπίπεδη παρακολούθηση των προγραμμάτων, την οποία θα σας παρουσιάσω στην αμέσως επόμενη διαφάνεια.

Εδώ αρκεί να πω πως προκειμένου να εξυπηρετηθεί η ανάγκη αυτής της πολυεπίπεδης παρακολούθησης, προβλέπεται η σύσταση ειδικής θμελούς Επιτροπής Παρακολούθησης, πρόκειται ουσιαστικά για μία εθνική Επιτροπή Παρακολούθησης, προέβλεψε ο νόμος τη σύσταση της Ειδικής Γραμματείας και του Τμήματός μας. Με τον τρόπο αυτό έγινε και μία ανακατανομή αρμοδιοτήτων. Η αρμοδιότητα της ευζωίας των ζώων συντροφιάς μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ενώ σημαντικό εργαλείο για την παρακολούθηση, είναι και η δημιουργία του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς, πρόκειται για μία μεγάλη ηλεκτρονική βάση δεδομένων η οποία περιλαμβάνει υπομητρώο σήμανσης και καταγραφής ζώων συντροφιάς, δεσποζόμενων και αδέσποτων, υπομητρώο καταφυγίων, υπομητρώο φιλοζωικών οργανώσεων και φιλοζωικών σωματείων, υπομητρώο εκτροφένων, αποθετήριο διαβατηρίων ζώων συντροφιάς, βάση

εθελοντικής αιμοδοσίας για ζώα συντροφιάς.

Οι νέες Δημοτικές Αρχές πρέπει να γνωρίζουν ότι πρόσφατα αποφασίστηκε να γίνει και μία προσθήκη στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς μιας εφαρμογής η οποία θα βοηθήσει τους Δήμους να καταθέτουν ηλεκτρονικά τα Επιχειρησιακά τους Προγράμματα. Ενώ προβλέπεται και ένα Μητρώο Παραβατών, το οποίο όμως τηρείται από την Εισαγγελία Αθηνών.

Αυτή είναι η δομή της πολυεπίπεδης παρακολούθησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Οι παλιές 5μελείς Επιτροπές διατηρούνται, η σύστασή τους διατηρείται, αποκτούν όμως νέες αρμοδιότητες. Η κυριότερη νέα αρμοδιότητα είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η παρακολούθησή του κατά την υλοποίησή του και η αυτοαξιολόγηση. Σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης προβλέπεται η Ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης, που σε εθνικό επίπεδο παρακολουθεί τον πληθυσμό των ζώων συντροφιάς και παρέχει καθοδήγηση και η Ειδική Γραμματεία, η οποία έχει την αρμοδιότητα της ευζωίας, εξειδικεύει τις απαιτήσεις του νόμου και παρακολουθεί και αξιολογεί την υλοποίηση των προγραμμάτων των Δήμων.

Η μεταφορά της αρμοδιότητας αύξησε και τη χρηματοδότηση για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Μέχρι στιγμής έχουν εκδοθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών δύο προσκλήσεις, μέσω του Φιλόδημος 2, για τη χρηματοδότηση των καταφυγίων, ενώ για πρώτη φορά έχουν διατεθεί πιστώσεις από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους των Δήμων του Υπουργείου Εσωτερικών, για την κάλυψη αναγκών περίθαλψης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς.

Περνώντας τώρα στο πώς πρέπει να είναι ένα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, έτσι ώστε να γνωρίζουν οι νέες Δημοτικές Αρχές πού θα πρέπει να κατευθυνθούν.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα διαχείρισης των αδέσποτων ζώων είναι και προγράμματα πρόληψης δημιουργίας νέων

αδέσποτων. Αυτό σημαίνει ότι δείχνουν και τα δεσποζόμενα ζώα συντροφιάς.

Ο ρόλος της Ειδικής Γραμματείας, εκτός από την εποπτεία και το συντονισμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, είναι να λαμβάνει μέριμνα έτσι ώστε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που κατατίθεται, να περιλαμβάνει κάποιες κατ' ελάχιστον δράσεις, κάποιες υποχρεωτικές από το νόμο δράσεις.

Εμείς όμως δεν παρακολουθούμε μόνο την υλοποίηση των υποχρεωτικών από το νόμο δράσεων, παρακολουθούμε όλο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, δηλαδή παρακολουθούμε και τις δράσεις οι οποίες δεν εντάσσονται στο... δεν είναι υποχρεωτικές, αλλά ο Δήμος έχει επιλέξει να τις εντάξει στο Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα.

Ο νόμος προβλέπει ότι θα πρέπει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα να συνοδεύεται από προϋπολογισμό των κονδυλίων ανά δράση και από συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της κάθε δράσης. Φυσικά υπάρχουν δράσεις υποχρεωτικές, όπως η κτηνιατρική περίθαλψη, οι οποίες αδιάλειπτα θα πρέπει να παρέχονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, υπάρχουν όμως και άλλες προαιρετικές δράσεις τις οποίες ο Δήμος μπορεί να επιθυμεί να εντάξει, όπως παραδείγματος χάρη επιμορφωτικά προγράμματα ή προγράμματα κατάρτισης προσωπικού, τα οποία μπορεί να έχουν μικρότερο από το ετήσιο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Κάποιες μέρες, κάποιους μήνες.

Οι νέες Δημοτικές Αρχές θα πρέπει να γνωρίζουν ότι υπάρχουν κάποιες προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις, κάποιες προαπαιτούμενες ενέργειες δηλαδή, οι οποίες θα πρέπει να γίνουν, προκειμένου να έρθει ο Δήμος μετά να θέσει τους επιχειρησιακούς του στόχους και να καθορίσει ποια από τα μέσα και τα εργαλεία που του δίνει στα χέρια του ο νόμος θα χρησιμοποιήσει για την υλοποίηση του επιχειρησιακού του σχεδίου.

Στον πίνακα αυτό φαίνονται, οι πέντε πρώτες είναι οι

υποχρεωτικές διοικητικές πράξεις για τις οποίες θα πρέπει να μεριμνήσετε. Οι τρεις τελευταίες που είναι με πράσινο φόντο, είναι προαιρετικές.

Λίγο πιο αναλυτικά, στις προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις, πρέπει καταρχήν να συσταθεί 5μελής Επιτροπή. Η 5μελής απαρτίζεται από δύο φιλόζωους, έναν κτηνίατρο, έναν εκπαιδευτή και ελλείψει αυτού, έναν υπάλληλο του Δήμου και από έναν εκπρόσωπο του Δήμου. Αν δεν υπάρχει 5μελής Επιτροπή, δεν μπορεί να υλοποιηθεί και να κατατεθεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Η συγκρότηση της 5μελούς γίνεται με απόφαση Δημάρχου.

Ο νόμος προβλέπει και τη συγκρότηση ειδικής 3μελούς Επιστημονικής Επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από τρεις κτηνιάτρους, έναν ιδιώτη κτηνίατρο, έναν κτηνίατρο από την οικεία Περιφέρεια και έναν κτηνίατρο ο οποίος ορίζεται από φιλοζωική οργάνωση ή σωματείο. Και αυτή συγκροτείται με απόφαση Δημάρχου.

Συχνά παρατηρούνται δυσκολίες στη σύνθεση των Επιτροπών.

Εμείς σαν Τμήμα, αυτό που έχουμε να πούμε είναι να υπάρχει αυστηρότητα στην τήρηση του νόμου και αυστηρή τήρηση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και συγκεκριμένα των άρθρων 13, 14 και 15 του Κώδικα.

Για την τροποποίηση του ΟΕΥ, ήδη αυτή αναπτύχθηκε. Εμείς όσον αφορά το αρμόδιο Τμήμα για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, θα επισημάνουμε ότι το επίπεδο της μονάδας και η υπαγωγή της στο πλαίσιο του ΟΕΥ, είναι σαφώς στη διακριτική ευχέρεια κάθε Δήμου. Οι Δήμοι θα πρέπει να ορίσουν και υπεύθυνο για θέματα ζώων συντροφιάς. Ο υπεύθυνος αυτός μπορεί να είναι υπάλληλος, μπορεί να είναι εντεταλμένος σύμβουλος ή Αντιδήμαρχος.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι νέες Αρχές πως μέσω της πρόσληψης κτηνιάτρων, θα μπορέσουν να ασκηθούν όλες οι

αρμοδιότητες, όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων που προβλέπει ο νόμος για την αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου.

Υπάρχει και άλλη μία προαπαιτούμενη απόφαση, στην οποία θα πρέπει να δίνεται σημασία, συχνά υποτιμάται, αυτή είναι η απόφαση για τις περιοχές επανατοποθέτησης. Είναι πολύ σημαντική, διότι με αυτό τον τρόπο ελέγχετε, ορίζετε ουσιαστικά, την πυκνότητα των αδέσποτων ζώων των περιφερόμενων στους δρόμους και εμποδίζετε τη δημιουργία αγελών, ορίζετε σημεία παροχής τροφής και νερού και το κυριότερο, εμβαθύνετε την επικοινωνία και τη συνεργασία με τους φιλόζωους πολίτες οι οποίοι ταΐζουν και παρακολουθούν τα ζώα που βρίσκονται στις περιοχές αυτές.

Περνώντας στη στοχοθεσία, ο ίδιος ο νόμος ορίζει κάποιες γενικές κατευθύνσεις. Οι κύριοι άξονες του επιχειρησιακού σχεδιασμού προκύπτουν από την αιτιολογική έκθεση του 4830 και είναι αυτοί που φαίνονται στη διαφάνεια. Ωστόσο, ο κάθε Δήμος μπορεί, σε επίπεδο στρατηγικού σχεδιασμού, να εντάξει και άλλους στόχους, παραδείγματος χάρη μπορεί να θέλει κάποιος Δήμος σε ένα βάθος 5ετίας να θέσει το στρατηγικό στόχο ότι θέλει να δημιουργήσει ένα καταφύγιο, οπότε να δρομολογήσει την ένταξη στο ετήσιο Επιχειρησιακό του Πρόγραμμα, των ανάλογων δράσεων.

Για να αποφασιστεί το ποιοι θα είναι οι επιχειρησιακοί στόχοι, πρέπει να εξειδικευτούν οι ανάγκες. Οι ανάγκες θα εξειδικευτούν βάσει των χαρακτηριστικών του κάθε Δήμου και για αυτό το λόγο η αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης θα πρέπει να γίνεται από προσωπικό το οποίο... από ανθρώπους που έχουν πείρα στη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Είναι πολύ σημαντικό, διότι καμιά φορά μάλλον υπάρχει πρόβλημα στη στοχοθεσία, στην πραγματική, στην εξειδίκευση των πραγματικών αναγκών.

Ο νόμος δίνει συγκεκριμένα εργαλεία και μέσα στα χέρια του Δήμου, προκειμένου να υλοποιήσει το επιχειρησιακό του. Για τη συνεργασία με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις,

επειδή ίσως είναι ένα από τα σημαντικότερα, ίσως το σημαντικότερο εργαλείο και μέσο, θα σταθώ στη συνέχεια.

Συνοπτικά, ο Δήμος μπορεί να συνάπτει δημόσιες συμβάσεις, προγραμματικές συμβάσεις, συμβάσεις μίσθωσης έργου, συνήθως αυτά είναι εργαλεία που τα χρησιμοποιεί ο Δήμος για την κάλυψη παροχών κτηνιατρικής περίθαλψης και για την κάλυψη της παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με τα καταφύγια. Ο νόμος προβλέπει τη συνεργασία με εθελοντές, όχι μόνο εθελοντές φιλόζωους πολίτες, αλλά και με εθελοντές κτηνιάτρους για παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης.

Ο νόμος επίσης προβλέπει πως η άσκηση της ίδιας της αρμοδιότητας της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων, μπορεί ολόκληρη όπως είναι να μεταβιβαστεί από το Δήμο σε ένα διαδημοτικό Σύνδεσμο ή σε μια διαδημοτική συνεργασία. Επίσης, αναφέρει πως κάθε Δήμος θα πρέπει να λαμβάνει μνεία έτσι ώστε μόνος του ή σε συνεργασία με άλλους Δήμους, να ιδρύει και να λειτουργεί δημοτικά ή διαδημοτικά κτηνιατρεία, καταφύγια, αποτεφρωτήρια.

Πάμε τώρα στον πυρήνα του σχεδιασμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Μετά την εξειδίκευση των αναγκών, θα πρέπει να αποφασιστεί πώς ο Δήμος θα χρησιμοποιήσει τα εργαλεία και μέσα που έχει στα χέρια του. Τα εργαλεία και μέσα φαίνονται όλα σε αυτή τη διαφάνεια και θα ήθελα τώρα να σταθώ, γιατί είναι εξαιρετικά σημαντικό και είναι καλύτερα νομίζω να αποτυπώνεται σχηματικά, στην εμβάθυνση της συνεργασίας του με τα φιλοζωικά σωματεία και τις φιλοζωικές οργανώσεις, έτσι ώστε να εξυπηρετείται και ο σκοπός του νόμου.

Προβλέπει ο νέος νόμος ότι οι Δήμοι μπορούν να υπογράψουν έγγραφες συμφωνίες, να συνάπτουν συμβάσεις δηλαδή με φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις. Με τον τρόπο αυτό μπορούν να δίνουν είτε ολόκληρη τη διαχείριση, είτε ένα κομμάτι της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων σε κάποια φιλοζωική.

Προβλέπεται επίσης ότι οι Δήμοι μπορούν, με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, να επιχορηγούν φιλοζωικά σωματεία και φιλοζωικές οργανώσεις. Για να γίνει η επιχορήγηση αυτή, υπάρχουν δύο προϋποθέσεις. Η μία είναι το σωματείο ή η οργάνωση να έχει έδρα στο Δήμο και η δεύτερη προϋπόθεση είναι, κατά την αίτηση επιχορήγησης που καταθέτουν, η αίτηση αυτή να συνοδεύεται και από την περιγραφή του προγράμματος δράσης για το οποίο ζητούν επιχορήγηση και το πρόγραμμα δράσης αυτό, θα πρέπει προηγουμένως να εγκριθεί από την 5μελή Επιτροπή του Δήμου.

Είναι σημαντική η συνεργασία με τις φιλοζωικές οργανώσεις, αλλά το πιο σημαντικό από όλα είναι η αξιοποίηση και μέσω αυτών, του θεσμού της αναδοχής. Μέσω του θεσμού της αναδοχής, τα ζώα συντροφιάς επανεντάσσονται στο φυσικό τους περιβάλλον, το οποίο είναι η οικία μας. Για αυτό το λόγο και η εύρεση αναδόχου και η υιοθεσία αποτελούν ίσως τις σημαντικότερες δράσεις στις οποίες θα πρέπει να δίνει έμφαση το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ενός Δήμου. Διότι ακριβώς υπηρετούν σαφώς το σκοπό του νόμου και επανεντάσσουν τα ζώα συντροφιάς τα περιφερόμενα στους δρόμους, στο φυσικό τους περιβάλλον, το οποίο δεν είναι τα καταφύγια. Τα καταφύγια δεν είναι λύση. Το φυσικό τους περιβάλλον είναι η οικία μας.

Φυσικά σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα πρέπει να αιτιολογείται, να φαίνεται, να αποτυπώνεται σαφώς ποιους επιχειρησιακούς στόχους εξυπηρετεί η κάθε δράση, είτε υποχρεωτική, είτε προαιρετική δράση.

Σύντομα, επειδή τα Επιχειρησιακά Προγράμματα αφορούν και την πρόληψη δημιουργίας νέων αδέσποτων, μπορεί και για τα δεσποζόμενα ζώα να δράσει ο Δήμος. Και είναι σημαντικές οι τρεις προαιρετικές διοικητικές πράξεις, διότι μπορεί ο Δήμος να λαμβάνει απόφαση για να δίνει κίνητρα για σήμανση, στείρωση, υιοθεσία, μέσω voucher, μέσω μείωσης δημοτικών τελών και λοιπά, ενώ πολύ σημαντικά είναι τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα.

Διότι μέσω αυτών επιτυγχάνεται η προαγωγή της φιλοζωίας και της υπεύθυνης ιδιοκτησίας.

Μετά από την υλοποίηση την ετήσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ο κάθε Δήμος θα πρέπει να καταθέσει μία ετήσια αναφορά προς το Τμήμα μας και προς την Ειδική Γραμματεία. Το Τμήμα και η Ειδική Γραμματεία μπορούν να ζητούν διάφορα δεδομένα προκειμένου να αξιολογήσουν τα προγράμματα των Δήμων. Δύναται όμως να προσδιορίζουμε και βασικούς δείκτες απόδοσης. Για να προσδιοριστούν οι βασικοί δείκτες απόδοσης, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Εθνικής Επιτροπής Παρακολούθησης η οποία είναι θμελής και η οποία δεν έχει συγκροτηθεί όμως ακόμα. Θα συγκροτηθεί αφότου τεθεί σε λειτουργία το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς.

Οι βασικοί δείκτες απόδοσης αυτοί, αφορούν απόλυτους στόχους. Στόχους που απόλυτα θέτονται από το νόμο και ακουμπούν πάνω στις κατ' ελάχιστον υποχρεωτικές δράσεις που πρέπει να υλοποιεί κάθε Δήμος. Ο κάθε Δήμος όμως μπορεί και για τον εαυτό του να ορίζει δικούς του δείκτες απόδοσης. Προκειμένου να προβεί ο ίδιος στην αυτοαξιολόγηση του.

Ο ίδιος ο νόμος προϋποθέτει και τη δική του αυτοαξιολόγηση σε ένα βάθος 5ετίας, με τη διαδικασία αξιολόγησης να εκκινεί με πρόταση της Εθνικής αυτής Επιτροπής Παρακολούθησης.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ενημερώσω τις νέες Αρχές πως στις επόμενες μέρες θα εκδοθεί εγκύκλιος από την Ειδική Γραμματεία, στην οποία θα περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος κατάστρωσης ενός επιχειρησιακού σχεδίου, θα αναπτύσσεται το θεσμικό πλαίσιο, θα αναφέρονται αναλυτικά τα μέσα και εργαλεία, οι προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις και λοιπά, θα δίνεται ο βασικός σχεδιασμός και να ενημερώσω πως από το νέο έτος τα Επιχειρησιακά Προγράμματα θα μπορούν να κατατίθενται και ηλεκτρονικά μέσω της νέας πλατφόρμας η οποία δημιουργείται και θα υπαχθεί στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς και θα διευκολύνει σημαντικά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας. Τέτοια ζώα θέλουμε να έχουμε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει κάποια ερώτηση; Μικρόφωνο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καλησπέρα, κυρία Κουτουγέρα, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την εισήγηση και την τοποθέτηση. Είμαι ο Δήμαρχος Χάλκης από τα Δωδεκάνησα.

Δεν ξέρω αν βέβαια είναι δική σας αρμοδιότητα, μάλλον δεν είναι, γιατί...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Δεν έχουμε οικονομική αρμοδιότητα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, όχι, μιλάω για τα ανεπιτήρητα. Δεν μιλάω μόνο για τα αδέσποτα, μιλάω και για τα προβλήματα που έχουμε νομίζω...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ανεπιτήρητα αμνοερίφια; Με τι; Ανεπιτήρητα άλογα; Ανεπιτήρητα παραγωγικά ζώα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα σας πω. Χθες ήμουν στον Πλάτανο Τρικάλων, έχουν με τα αγριογούρουνα. Η Ρόδος έχει ένα τεράστιο πρόβλημα με τα ελάφια, εμείς έχουμε, όπως και τα περισσότερα μικρά νησιά...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Το ξέρω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...με τα κατσίκια και με τα πρόβατα. Και αυτά προφανώς είναι στη δική μας... όχι προφανώς, είναι στη δική μας αρμοδιότητα όσον αφορά τα ανεπιτήρητα. Ειδικά στους μικρούς Δήμους, αυτές οι Επιτροπές, οι 3μελείς, οι 5μελείς, 7μελείς, μπορεί να μην έχουμε 3 μέλη, 5 μέλη, 7 μέλη από τους υπαλλήλους για να μπορέσουμε να τη στελεχώσουμε...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Μπορείτε να τη στελεχώσετε και με λιγότερα μέλη.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Σωστά.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτό είναι σημαντικό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το έχουμε κάνει.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτό θα κάνετε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το θέμα είναι στην πράξη τι κάνουμε.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Στην πράξη, αυτό θα κάνετε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι. Εσείς έχετε αρμοδιότητα για τα ανεπιτήρητα; Για

να μη ρωτήσω δηλαδή κάτι...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ακούστε να σας πω τι γίνεται τώρα με αυτό. Επειδή έχουμε γίνει και εμείς αποδέκτες πολλών εγγράφων στην Υπηρεσία για αυτά. Εμείς έχουμε αρμοδιότητα για τα ζώα συντροφιάς. Όχι για τα παραγωγικά ζώα. Ή και την άγρια πανίδα. Ή και άλλα ζώα. Δυστυχώς υπάρχει ένα μικρό κενό νομοθεσίας. Τα αμνοερίφια είναι παραγωγικά ζώα όταν βρίσκονται, όταν εντάσσονται στο φυσικό τους περιβάλλον, το οποίο είναι η παραγωγική μονάδα. Εκτός της παραγωγικής μονάδας θεωρούνται αδέσποτα. Αδέσποτα ζώα συντροφιάς δεν είναι όμως. Καταλάβατε;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κατάλαβα, αλλά θέλω να δω αν... δεν ξέρω, και σε επίπεδο ΚΕΔΕ...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Στην πραγματικότητα όμως, επειδή η συντριπτική πλειοψηφία των παραγωγικών ζώων προέρχεται από μονάδα, μπορεί να μη (...), να μην είναι σημασμένα, αλλά είναι από μονάδα, συνήθως ανακατεύεται το ΥΠΑΑΤ. Αλλά και το ΥΠΑΑΤ πολλές φορές δηλώνει αναρμόδιο. Και σωστά δηλώνει αναρμόδιο, έτσι; Υπάρχει πρόβλημα με αυτό, το ξέρουμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Υπάρχει τεράστιο πρόβλημα.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ναι, το ξέρω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Υπάρχει τεράστιο πρόβλημα. Το οποίο πλέον, καταστρέφονται και άνθρωποι και περιουσίες και (...) επίπεδο και κοινωνικής συνοχής, ακόμα και τον τουρισμό επηρεάζει, να ξέρετε. Οπότε, δεν ξέρω, μια εισήγηση από την ΚΕΔΕ; Το θέτω σαν θέμα γιατί...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτό το θέμα ήδη συζητιέται, να ξέρετε, δηλαδή στην Ειδική Γραμματεία επειδή έχουμε γίνει και εμείς αποδέκτες πολλών εγγράφων, διότι εμείς έχουμε την αρμοδιότητα της ευζωίας, οπότε γινόμαστε και εμείς αποδέκτες πολλών εγγράφων, υπάρχει αυτή η συζήτηση.

Λύση δεν μπορώ να σας δώσω εγώ τώρα, όχι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Καταθέτω στο Προεδρείο, κύριε Κουκά, να το δούμε

λίγο το θέμα αυτό εμείς σε επίπεδο ΚΕΔΕ, γιατί επηρεάζει πάρα πολλούς Δήμους και μάλιστα σε μία συνάντηση που είχε γίνει στο Γραφείο Πρωθυπουργού, στο Μαξίμου μάλλον, πριν ενάμιση χρόνο, με τους Δημάρχους των μικρών νησιών, το 80% από το Ιόνιο, Βόρειο Αιγαίο και τα Δωδεκάνησα σε εμάς, είχε τεθεί αυτό το θέμα. Δηλαδή δεν μπορούμε να τα ελέγξουμε πλέον. Και κάνουν μεγάλες καταστροφές και σας λέω επηρεάζουν...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Άλλοι Δήμοι έχουν πρόβλημα με άλογα, άλλοι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Επηρεάζουν μεγάλα θέματα

Λοιπόν, ευχαριστώ πολύ, κυρία Κουτουγέρα.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Παρακαλώ.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Καλησπέρα και από εμένα, Κατωπόδης Γεράσιμος, Δήμαρχος Μεγανησίου.

Θα ήθελα να συμπληρώσω στο συνάδελφο και να πω ότι όντως υπάρχει πρόβλημα με τα παραγωγικά ανεπιτήρητα ζώα και εκεί μέσα εγώ εκτός από τα αιγοπρόβατα, θα βάλω και τα μοσχάρια.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Έχετε ανεπιτήρητα μοσχάρια;

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Ναι, ανεπιτήρητα. Τα οποία...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Δεν έχουν ιδιοκτήτη αυτά;

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Έχουν ιδιοκτήτη, φεύγουν, όπως λέτε και εσείς...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Εντάξει.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: ...από εκεί που σταβλίζονται, πολλές φορές το κάνει ο ιδιοκτήτης και επίτηδες, αυτά όμως, να σας πω κάτι άλλο...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτά έχουν ιδιοκτήτη όμως.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Δεν είναι μόνο ότι τρώνε τη βλάστηση, αλλά εγκυμονούν και έναν τεράστιο κίνδυνο για τη ζωή ανθρώπων. Και μάλιστα πρόσφατα, σε ένα δημοσίευμα που είδα, Δήμαρχε, νομίζω στη Μύκονο έγινε ένα ατύχημα, έτσι; Έχασε άνθρωπος τη ζωή του από ένα βοοειδές το οποίο... Σωστά τα λέω, έτσι;

Λοιπόν, τι γίνεται εκεί πέρα; Να σας πω, επειδή εμείς το έχουμε ψάξει, έχουμε κάνει αναφορές στην Περιφέρεια, έχουμε κάνει στις κτηνιατρικές Υπηρεσίες, αλλά ξέρετε κάτι; Υπάρχει ένα

νομοθετικό πλαίσιο το οποίο λέει το εξής. Ωραία, συστήνει ο Δήμαρχος μία Επιτροπή και κατόπιν, υποχρεώνεται ο Δήμαρχος, φανταστείτε σε ένα μικρό Δήμο όπως είναι το Μεγανήσι, να βρει χώρο να τα πιάσει, με ειδικό άνθρωπο, να τα σταβλίσει σε δικό του χώρο ο Δήμος, να επιβάλει 150 € πρόστιμο το κεφάλι και σε περίπτωση που δεν συμμορφωθεί ο ιδιοκτήτης, αυτά πρέπει να πάνε να σφαγιαστούν σε ειδικό χώρο και λοιπά, συν τους κτηνιάτρους που πρέπει να πληρώνει ο Δήμος για όσο αυτά θα είναι σταβλισμένα στο χώρο του Δήμου.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Καλά, και η περισυλλογή αυτών των ζώων δεν είναι εύκολη.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Ναι. Θέλω να πω όμως ότι μας υποχρεώνει να κάνουμε πράγματα τα οποία δεν μπορούμε να κάνουμε. Δηλαδή για να σταβλίσεις στο χώρο... να βρεις χώρο να κλείσεις αυτά τα ζώα, μιλάμε για στρέμματα. Τα οποία δεν είναι εφικτό να υπάρξουν. Και εκεί πάνω πατάει λοιπόν ο κάθε ιδιοκτήτης και κάνει αυτά που κάνει. Και η Περιφέρεια μας απάντησε ότι, ξέρετε, είναι δικό σας θέμα, εμείς δεν μπορούμε, βρείτε εσείς τη λύση.

Δηλαδή θέλω να πω ότι υπάρχει ένα κενό. Ναι μεν υπάρχει...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Υπάρχει. Και πολύ σωστά το θέτετε. Είναι ένα πρόβλημα που έχει αναγνωρισθεί αυτό.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Θα σας πω. Υπάρχει η διάθεση από πλευράς του Δήμου να επιβάλλει τη νομοθεσία, αλλά αυτή η νομοθεσία δεν μπορεί να επιβληθεί λόγω των όρων που βάζει η νομοθεσία στην εκτέλεση...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ναι, είναι τεχνικά δύσκολο έως ανέφικτο.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Στην εκτέλεσή της. Καταλάβατε; Εκεί δηλαδή, δεν ξέρω, κάτι πρέπει να γίνει, γιατί υπάρχει πρόβλημα τεράστιο και εγώ... Εμείς το καλοκαίρι είχαμε, Δήμαρχε, έξι ατυχήματα με τουρίστες οι οποίες έπεσαν πάνω σε βοοειδή. Είναι τεράστιο το πρόβλημα.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ναι, ναι, το γνωρίζουμε.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Αυτό, ευχαριστώ πολύ.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Παρακαλώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ετοιμάζω ένα καταφύγιο ζώων, θα είναι πιστεύω έτοιμο σε 4 – 5 μήνες, στην Αστυπάλαια. Έχω πάρει ήδη κτηνίατρο και έχει προσληφθεί, εδώ και 6 μήνες, επίσης στην Αστυπάλαια. Έχω ένα φιλοζωικό σωματείο το οποίο δεν είναι αναγνωρισμένο με καταστατικό στην Αστυπάλαια. Ποιες είναι τελικά οι δυνατότητες του κτηνιάτρου, οι υποχρεώσεις του ή η καλή του διάθεση, τελικά το σύστημα αυτό να δουλέψει, ανάμεσα στις οργανώσεις, έστω και άτυπες, οι οποίες όμως κάνουν έργο πολλά χρόνια στην Αστυπάλαια και από πλευράς αρμοδιότητας του κτηνιάτρου; Δηλαδή...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Μιλάτε για την αρμοδιότητα του ιδιώτη κτηνιάτρου;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι. Μιλάω για την αρμοδιότητα του δημοτικού.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Του δημοτικού κτηνιάτρου μιλάτε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Για αυτή την αρμοδιότητα. Ο οποίος δημοτικός κτηνίατρος, για παράδειγμα λέει ότι εγώ δεν ασχολούμαι με τα ζώα συντροφιάς των ιδιωτών καθόλου. Δεν θα κάνω εμβόλιο σε κανένα ζώο συντροφιάς, καθόλου. Δεν θα κάνω οποιαδήποτε ενέργεια χορήγησης φαρμάκων σε ένα ζώο συντροφιάς, καθόλου.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Εννοείτε, συγγνώμη που σας διακόπτω, ότι έχετε προσλάβει έναν συνάδελφο ο οποίος αρνείται να προβεί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Έχω προσλάβει, συνάδελφο, που είναι μόνιμος. Μόνιμος είναι. Είναι μόνιμος υπάλληλος του Δήμου.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ο οποίος αρνείται να προβεί στην κτηνιατρική περίθαλψη;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι. Λοιπόν, ο άνθρωπος αυτός λέει, και δεν το προσωποποιώ, είναι θέμα, μου λέει, νομοθεσίας. Και εδώ είναι το θέμα πια. Είναι ξεκάθαρο αυτό το πλαίσιο ή μπορεί να λειτουργήσει κατά το δοκούν ο κτηνίατρος δημοτικός υπάλληλος;

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ο νόμος είναι πολύ συγκεκριμένος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα λοιπόν εδώ θα ήθελα πραγματικά να υπάρχει το εξής. Ένας σαφής οδηγός υποχρεώσεων του καθενός από αυτούς που ασχολούνται με το κομμάτι των ζώων στους Δήμους, του κτηνιάτρου εν προκειμένω ή των Επιτροπών οι οποίες συστήνονται, ούτως ώστε από εκεί και πέρα να ξέρουμε ο καθένας πώς θα κινηθεί.

Γ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Είναι πολύ συγκεκριμένος ο νόμος.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Το καταλαβαίνω τι λέτε για το νόμο, αλλά αυτό που θα ήθελα, πραγματικά είναι αυτό που σας ζητάω. Αυτό θα καταδειχθεί και προς τις οργανώσεις και προς το Δήμο, ούτως ώστε θα βοηθήσει όλους μας για να βρούμε ένα μπούσουλα πώς να διαχειριστούμε αυτή την κατάσταση.

Ένα δεύτερο θέμα το οποίο θέλω να σας πω, πραγματικά το ζητάω αυτό, θα το δείτε ότι θα είναι πολύ ωφέλιμο, γιατί θα λυθούν πολλές παρεξηγήσεις.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτό είναι θέμα προσωπικού περισσότερο. Καταλάβατε τι λέω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι θέμα προσωπικού, αλλά είναι και θέμα...

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ο νόμος λέει ότι τα αδέσποτα περισυλλέγονται, παρέχεται κτηνιατρική περίθαλψη, στερώνονται, εμβολιάζονται...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, δεν είναι τα... Σας λέω, δεσποζόμενα. Άλλα τα αδέσποτα, άλλα τα δεσποζόμενα.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Για τα αδέσποτα μιλάω. Αν προσληφθεί ένας υπάλληλος ο οποίος αρνείται να τελέσει το έργο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, εγώ σας είπα και για τα δεσποζόμενα τα οποία θα φέρουν το ζώο τους στον κτηνίατρο για να το εξετάσει. Το κάνει αυτό ή δεν το κάνει; Το εξετάζει ως ο μόνος κτηνίατρος που υπάρχει στο νησί δημοτικός υπάλληλος ή ασχολείται μόνο με τα αδέσποτα; Είναι πολύ σαφές αυτό το πράγμα.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Το δεσποζόμενο;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αυτός δηλαδή ο άνθρωπος...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Άμα έχει πάρει άδεια για άσκηση ιδιωτικού έργου από το Υπηρεσιακό...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, δεν έχει πάρει. Είναι δημοτικός υπάλληλος. Άρα λοιπόν αυτό τι σημαίνει;

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Και γενικά δεν μπορεί... Δηλαδή και άδεια από το Υπηρεσιακό να μην έχει πάρει, και πάλι δεν...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα αυτό σημαίνει δηλαδή ότι στην Αστυπάλαια που είναι ένα νησί που απέχει τόσα χιλιόμετρα ή μίλια από μία άλλη περιοχή, ο άνθρωπος αυτός δεν μπορεί να παρέχει κανενός είδους υπηρεσία παρά μόνο στα 4 – 5 σκυλιά τα οποία έχω και στις μερικές εκατοντάδες ή χιλιάδες γάτες που είναι αδέσποτες στο νησί, οι οποίες κυκλοφορούν.

Και ρωτάω και λέω λοιπόν τώρα, αυτός ο τρόπος δεν μπορεί να αλλάξει με μια νομοθετική ρύθμιση που θα λέει ότι εφόσον υπάρχει αυτός ο υπάλληλος στο Δήμο, σε αυτές τις περιοχές, όπου δεν υπάρχει άλλος ιδιώτης κτηνίατρος, μπορεί ή δύναται να περιθάψει ένα ζώο συντροφιάς; Και ρωτάω και το εξής θέμα επίσης...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ναι, δώστε άδεια από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο να...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι, ευθυνών. Είναι θέμα ευθυνών. Είναι θέμα ευθύνης.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Το να πάει και να παρέχει δωρεάν, στα πλαίσια της εργασίας του...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Με συγχωρείς, είναι θέμα ευθύνης. Δηλαδή εάν αυτός ο άνθρωπος παρέχει μία υπηρεσία από την καλή του την καρδιά και κάτι συμβεί στο δεσποζόμενο ζώο, αυτός ο άνθρωπος η ευθύνη του, τι γίνεται;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εκεί είναι το πρόβλημα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα λοιπόν, εκεί είναι το πρόβλημα. Αυτό θέλω να πω. Εδώ λοιπόν υπάρχει ανάγκη μερικών νομοθετικών ρυθμίσεων.

Όπως επίσης θα σας πω και ένα άλλο πολύ σημαντικό, που δεν φάνηκε από αυτά που ειπώθηκαν από τους συναδέλφους, αλλά πρέπει να το δούμε μιας και η Υπηρεσία η δικιά σας έχει πάει στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Να ρωτήσω κάτι; Άρα εσείς ουσιαστικά προτείνετε για τις απομακρυσμένες νησιωτικές περιοχές ή τις περιοχές δυσπρόσιτες...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ναι, σαφώς.

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: ...στις οποίες υπάρχει ένας κτηνίατρος, ο οποίος τυγχάνει να είναι και μόνιμος, αυτός έτσι και αλλιώς και χωρίς σύμφωνη γνώμη Υπηρεσιακού Συμβουλίου, μπορεί να ιδιωτεύει. Δεν ζητάτε...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι μόνο να ιδιωτεύει, αλλά να...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος αυτός όταν θα παρέχει κατά την άσκηση του ιδιωτικού έργου παροχής κτηνιατρικής υπηρεσίας, θα αμείβεται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι. Αν είναι υποχρεωμένος να παρέχει...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δήμαρχε, έγινε σαφές, υπάρχει ένα νομοθετικό κενό και είμαι σίγουρος ότι ο κύριος Κωνσταντέλλος με την Επιτροπή Θεσμών, και στην ΚΕΔΕ... Αυτό είναι θέμα νομοθετικής ρύθμισης. Είναι σαφές.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ωραία. Ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και είναι σαφής και η απάντηση του Υπουργείου και είναι σαφής και νομικά, και ως νομικός σας μιλώ, ότι και ο κτηνίατρος δεν μπορεί να αναλάβει μία τέτοια ευθύνη όταν δεν είναι μέσα στις αρμοδιότητές του, γιατί άμα πεθάνει το ζώακι, μετά...

Εφόσον δεν υπάρχει άλλη ερώτηση...

Μ. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Συγγνώμη που διακόπτω. Προβλέπει ο νόμος τη δυνατότητα...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Άσκησης ιδιωτικού έργου.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Κάποια δεσποζόμενα ζώα να περιθάλλπονται δωρεάν. Τα ζώα των ποιμένων, σκύλοι ποιμενικοί και λοιπά. Υπάρχει κάποια...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Περιοριστικά αναφερόμενα. Όχι τη γάτα ή το σκύλο του σπιτιού.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ναι, όχι του οποιουδήποτε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Άρα χρειάζεται μια συμπλήρωση η νομοθεσία, που είναι πολύ σωστό, και είμαι σίγουρος ότι ο κύριος Κωνσταντέλλος το σημείωσε.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Μπορεί να δοθούν κίνητρα για ευαίσθητες ομάδες, voucher και λοιπά... Καταλάβετε;

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εφόσον δεν υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση, να σας ευχαριστήσουμε για την ιδιαίτερα κατατοπιστική εισήγησή σας.

M. ΚΟΥΤΟΥΓΕΡΑ: Ευχαριστώ πολύ και εγώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να είστε καλά.

Και να πω για αυτό που είπατε και οι Δήμαρχοι για τα επιτηρούμενα ανεπιτήρητα, ότι επειδή όντως έγινε ένα φοβερό δυστύχημα προχθές στη Μύκονο, που βγήκε ένα ζώο στο δρόμο και σκότωσε ένα παιδί, έχει να κάνει – και εμείς οι Κυκλαδίτες το ξέρουμε καλά – και με το θέμα της μπαστούρας, το οποίο είναι ένα άλλο θέμα που πρέπει να συζητήσουμε, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι οι χαμηλοί τοίχοι που προβλέπονται από την πολεοδομική νομοθεσία, που δεν επιτρέπονται οι ψηλοί τοίχοι στις Κυκλάδες αλλά χαμηλοί, αν το ζώο δεν έχει και μπαστούρα, που απαγορεύεται η μπαστούρα, πηδάνε τα ζώα. Άρα είναι μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα. Και είναι ένα θέμα που στις Κυκλάδες μας έχει απασχολήσει πάρα πολύ και μας απασχολεί και λύση δεν έχει δοθεί, γιατί υπάρχει σύγκρουση απόψεων για τη διαχείριση των ζώων.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και στα Δωδεκάνησα ενδεχομένως.

Λοιπόν, υπάρχει μία αλλαγή, επειδή δεν έχει έρθει ακόμα ο

κύριος Λέκκας, ο οποίος είναι στο Υπουργείο, θα προχωρήσουμε στην επόμενη θεματική, θα κάνουμε ένα άλμα, θα πάμε στην ΣΤ΄ Θεματική Ενότητα, Δημόσιο Μάνατζμεντ και Επικοινωνιακή Πολιτική, μέχρι να έρθει και ο Καθηγητής.

ΣΤ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Δημόσιο Μάνατζμεντ και Επικοινωνιακή Πολιτική

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και θα καλέσω στο βήμα τον κύριο Πάνο Κολιασάση, για την επικοινωνιακή πολιτική των ΟΤΑ, Διδάκτωρ Πολιτικής Επικοινωνίας του Queen Mary University of London και διδάσκων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Ευχαριστούμε πολύ, καλώς ήρθατε.

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Καλώς σας βρήκα, ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Καλησπέρα σε όλους.

Το θέμα είναι η επικοινωνιακή πολιτική των ΟΤΑ, με επίκεντρο τους Δήμους και τους Δημάρχους.

Αρχικά να πούμε κάποια πολύ σύντομα πράγματα σχετικά με τα βασικά συστατικά της πολιτικής επικοινωνίας. Της επικοινωνίας και της πολιτικής επικοινωνίας. Ο ορισμός που ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις της πολιτικής επικοινωνίας είναι αυτός που βλέπετε στη διαφάνεια και διατυπώθηκε πριν από 100 περίπου χρόνια από έναν Αμερικανό πολιτικό επιστήμονα, τον Χάρολντ Λάσγουελ και συμπυκνώνεται στη φράση: ποιος λέει τι σε ποιον, μέσω ποιου διαύλου και με ποια επίδραση.

Αυτός ο ορισμός μπορεί να μεταφραστεί σε μια αλυσίδα με πέντε κρίκους. Στον πρώτο κρίκο εντάσσεται ο πομπός του μηνύματος, στο δεύτερο κρίκο το μήνυμα που εκπέμπει ο πολιτικός πομπός, στον τρίτο ο διάυλος μέσω του οποίου επικοινωνείται το μήνυμα αυτό στο ακροατήριο, το οποίο είναι ο τέταρτος κρίκος, και

βεβαίως ο αντίκτυπος που έχει το πολιτικό μήνυμα στο ακροατήριο και ο οποίος λαμβάνεται υπόψη στη συνέχεια από τον πολιτικό πομπό, προκειμένου να αναπροσαρμόσει ή να διατηρήσει το περιεχόμενο του πολιτικού μηνύματος που έχει αρχικώς εκπέμψει στο πλαίσιο της επικοινωνιακής του στρατηγικής.

Τώρα η αποτελεσματικότητα της πολιτικής επικοινωνίας, και στην Αυτοδιοίκηση αλλά και σε όλους τους πολιτικούς φορείς μηνυμάτων, είναι προφανώς να πείθουν την κοινή γνώμη ούτως ώστε να κερδίζουν την υποστήριξή της και να τη διατηρούν σε βάθος χρόνου, όχι μόνο δηλαδή κατά τη διεξαγωγή των εκλογών και της αποτύπωσης των εκλογικών αποτελεσμάτων, αλλά και μετεκλογικά, δεδομένου ότι θα υπάρξει και νέα εκλογική αναμέτρηση.

Τώρα, σε ό,τι αφορά, να αναλύσουμε λίγο πιο συγκεκριμένα τους πέντε κρίκους, της αλυσίδας της πολιτικής επικοινωνίας. Στον πρώτο, όπως είπαμε, ανήκουν οι πολιτικοί πομποί, οι οποίοι προφανώς στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι πολιτικοί φορείς κεντρικής πολιτικής σκηνής, κόμματα, κυβερνήσεις, Πρόεδροι, Πρωθυπουργοί, πολιτικοί αρχηγοί, αλλά βεβαίως και σε ό,τι αφορά την Αυτοδιοίκηση οι Δήμαρχοι και οι Περιφερειάρχες.

Σε ό,τι αφορά το πολιτικό μήνυμα, αυτό μπορεί να λάβει τη μορφή μιας πολιτικής διακήρυξης, ενός προεκλογικού προγράμματος, μιας πολιτικής ομιλίας, πολιτικών δηλώσεων, αλλά και βεβαίως πολιτικών διαφημιστικών μηνυμάτων τα οποία μπορούν να προβληθούν και προεκλογικά στα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, ηλεκτρονικά και έντυπα, αλλά βεβαίως πλέον και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που είναι ένας συνήθης πλέον τρόπος επικοινωνίας με την εκάστοτε τοπική κοινή γνώμη.

Σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο των πολιτικών μηνυμάτων που εκπέμπει ένας πολιτικός πομπός, στην προκειμένη περίπτωση ένας Δήμαρχος, η πειστικότητά του, δεδομένου ότι βασικός σκοπός, όπως είπαμε, είναι να πείθει τους ψηφοφόρους, τους δημότες, για

την ορθότητά του, η πειστικότητά του εξαρτάται από τέσσερα χαρακτηριστικά.

Το πρώτο είναι η απλότητα με την οποία διατυπώνεται ένα πολιτικό μήνυμα, η οποία είναι απαραίτητη προκειμένου να γίνεται κατανοητό από το σύνολο των πολιτών, από το σύνολο των δημοτών.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι πρέπει να επαναλαμβάνεται σταθερά. Αυτό παρατηρείται κυρίως κατά τις προεκλογικές περιόδους, κάθε υποψήφιος Δήμαρχος, για παράδειγμα, έχει ένα κεντρικό σλόγκαν προεκλογικό το οποίο το επαναλαμβάνει καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής του καμπάνιας προκειμένου να εντυπωθεί στο μυαλό και στη συνείδηση των ψηφοφόρων, αλλά αυτό είναι χρήσιμο να το επικαλείται ή να το χρησιμοποιεί ως τεχνική και μετεκλογικά, δεδομένου ότι προωθεί μια σειρά από πολιτικές πρωτοβουλίες, οι οποίες συνδέονται με το προεκλογικό του πρόγραμμα. Κάποιος δηλαδή αναλαμβάνει να υλοποιήσει μετεκλογικά τις προεκλογικές του υποσχέσεις. Συνεπώς το να χρησιμοποιεί σλόγκαν ή μότο ή λέξεις κλειδιά τις οποίες να επαναλαμβάνει καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, είναι κρίσιμο, προκειμένου να διατηρεί την εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης.

Το τρίτο χαρακτηριστικό ενός πειστικού πολιτικού μηνύματος είναι ο καθησυχαστικός του χαρακτήρας. Δηλαδή πρέπει το μήνυμα να είναι συμβατό με τις απόψεις, τις ιδέες, τις αντιλήψεις του κοινού του ακροατηρίου στο οποίο απευθύνεται, ούτως ώστε να το καθησυχάζει και να ανταποκρίνεται στις δικές του προτιμήσεις και επιθυμίες.

Και βεβαίως το τέταρτο χαρακτηριστικό έχει να κάνει με την αξιοπιστία του πολιτικού μηνύματος, η οποία κατά κύριο λόγο συνδέεται με την αξιοπιστία του πολιτικού πομπού. Σε ποιο βαθμό δηλαδή ο εκάστοτε Δήμαρχος, η εκάστοτε Δήμαρχος διατηρεί μία αξιοπιστία στα μάτια της κοινής γνώμης της τοπικής κοινότητας στην οποία απευθύνεται, προκειμένου το μήνυμά του να γίνεται

πιστευτό.

Σε ό,τι αφορά το δίαυλο μέσω τον οποίο εκπέμπονται τα πολιτικά μηνύματα, προφανώς εδώ συμπεριλαμβάνονται όλα τα τοπικά μέσα ενημέρωσης, ηλεκτρονικά έντυπα και ψηφιακά, τα social media, τα οποία είναι κυρίαρχα πλέον στη ζωή μας, αλλά και ειδικότερα εργαλεία όπως τα e-mails, όπως τα newsletters, ακόμη και τα έντυπα φυλλάδια, αν και η χρήση τους έχει υποχωρήσει τις τελευταίες δεκαετίες.

Είναι κρίσιμο σε αυτή τη φάση σε ό,τι αφορά το ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, να έχουμε στο νου μας ότι κάποιες λειτουργίες, βασικές μάλλον λειτουργίες που επιτελούν μεταξύ άλλων είναι να επηρεάζουν τη διαμόρφωση της δημόσιας ατζέντας, τα μέσα ενημέρωσης όπως γνωρίζετε ιεραρχούν τις ειδήσεις που προβάλουν από αυτές που θεωρούν σημαντικότερες έως αυτές που θεωρούν λιγότερο σημαντικές και δίνουν σε κάθε μία, ανάλογα με τη σπουδαιότητά της, τον ανάλογο χώρο και χρόνο, επικοινωνιακά. Συνεπώς η ιεράρχησή τους παίζει ρόλο, πολύ περισσότερο δε, αν αναδεικνύουν στην κορυφή της ατζέντας κάποιο θέμα το οποίο ωφελεί ή βλάπτει την εικόνα του εκάστοτε Δήμου και του εκάστοτε Δημάρχου.

Η δεύτερη λειτουργία είναι προφανώς ότι ερμηνεύουν και σχολιάζουν τις πολιτικές ειδήσεις σε τοπικό επίπεδο και η τρίτη ότι λειτουργούν ως, αυτό που ονομάζουμε, δημόσιος φρουρός. Δηλαδή ασκούν έναν ελεγκτικό ρόλο και καλούν σε λογοδοσία τους εκάστοτε Δήμους, τους εκάστοτε Δημάρχους, για τις πολιτικές τους αποφάσεις. Λαμβάνοντας λοιπόν υπόψη τις λειτουργίες που επιτελούν, μπορεί κάποιος να αναπροσαρμόσει ή να προσαρμόσει και την επικοινωνιακή του στρατηγική.

Η άλλη εκδοχή του διαύλου επικοινωνίας των πολιτικών μηνυμάτων είναι βεβαίως το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία έχουν αλλάξει συνολικά το περιβάλλον της πολιτικής επικοινωνίας, από τη στιγμή που το έχουν καταστήσει πιο

πιστικό και πιο πολύπλοκο και για τους πολιτικούς, σε πολιτικό επίπεδο. Πρώτον, γιατί έχουν επιταχύνει ιλιγγιωδώς τη διάδοση και μετάδοση των ειδήσεων και των σχολείων, δεύτερον γιατί έχουν επιτρέψει τα social media στα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, τα οποία διατηρούν λογαριασμούς σε αυτά, να μεταδίδουν ειδήσεις και σχόλια 24 ώρες το 24ωρο, 7 ημέρες την εβδομάδα, αδιάκοπα, και βεβαίως γιατί έχουν ευνοήσει και διευκολύνει την απευθείας αδιαμεσολάβητη επαφή των Δημάρχων με τους δημότες, αλλά και αντιστρόφως. Η επικοινωνία πλέον είναι και αμφίδρομη. Δεν μιλούν μόνο οι Δήμαρχοι στους δημότες, αλλά και οι δημότες στους Δημάρχους και έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν τις απόψεις τους πάρα πολύ εύκολα.

Συνολικά, η πίεση που ασκείται στους εκάστοτε Δημάρχους να ενεργούν με ταχύτητα σε επικοινωνιακό επίπεδο, έχει αυξηθεί γεωμετρικά σε σύγκριση με το παρελθόν. Πολύ περισσότερο δε, όταν οι περισσότεροι και οι περισσότερες Δήμαρχοι αναλαμβάνουν να διαχειριστούν κρίσεις που προκύπτουν, για παράδειγμα, από ακραία καιρικά φαινόμενα και τις επιπτώσεις που έχουν. Άρα η επικοινωνία με τους δημότες σε πραγματικό χρόνο, ενόσω εξελίσσεται αυτή η κρίση, βεβαίως και προληπτικά, πριν εκδηλωθεί, αλλά και κατά τη διάρκειά της, είναι πολύ κρίσιμη για να μπορούν να τη διαχειριστούν αποτελεσματικά.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το ακροατήριο στο οποίο απευθύνονται οι πολιτικοί πομποί, όπως οι Δήμαρχοι, στην κατηγορία αυτή προφανώς ανήκει η ευρύτερη κοινή γνώμη, η ευρύτερη τοπική κοινή γνώμη, το τοπικό εκλογικό Σώμα, αλλά και ειδικές ομάδες δημοτών. Δεδομένου ότι τα ακροατήρια τα οποία συγκροτούν το τοπικό ακροατήριο, είναι πολλά και διαφορετικά μεταξύ τους, έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά, ηλικιακά για παράδειγμα, επαγγελματικά ή εισοδηματικά, είναι προφανές ότι ο εκάστοτε Δήμαρχος χρειάζεται να προσαρμόζει το πολιτικό του μήνυμα στο ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται, ούτως ώστε να είναι όσο γίνεται

περισσότερο πειστικό και να το προβάλλει, να το επικοινωνεί, μέσα από τους κατάλληλους διαύλους, τα κατάλληλα media ή τα κατάλληλα social media.

Σε ό,τι αφορά τώρα το ακροατήριο, ειδικότερα, είναι γεγονός ότι η κοινή γνώμη, και η τοπική κοινή γνώμη, όπως και η ευρύτερη, είναι κατακερματισμένη ως προς τις πηγές από τις οποίες επιλέγει να ενημερωθεί. Συνήθως οι μεγαλύτερης ηλικίας πολίτες επιλέγουν να ενημερωθούν από τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης και κυρίως την τηλεόραση, οι νεότερης ηλικίας κυρίως από το διαδίκτυο και τα social media. Αλλά και όσοι επιλέγουν να ενημερωθούν από τα social media, δεν επιλέγουν στο σύνολό τους... δεν παρακολουθούν όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες. Συνήθως οι πιο πολιτικοποιημένοι παρακολουθούν το Twitter, οι πολύ νεότεροι το Tik Tok, το Instagram και σε ένα βαθμό το YouTube, ενώ το Facebook μέχρι και σήμερα θεωρείται το δημοφιλέστερο, με τη μεγαλύτερη διείσδυση στον πληθυσμό και προσελκύει πολίτες ανεξαρτήτου ηλικίας.

Το κρίσιμο συμπέρασμα είναι ότι εάν κάποιος Δήμαρχος θέλει να διασφαλίσει ότι το μήνυμά του φτάνει παντού, πρέπει να έχει παρουσία παντού. Σε όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες, σε όλα τα social media, αλλά και σε όλα τα μέσα ενημέρωσης. Αλλά δεν μπορεί να εκπέμπει το ίδιο μήνυμα με τον ίδιο τρόπο, μέσα από όλες τις πλατφόρμες. Κάθε μέσο κοινωνικής δικτύωσης έχει τα δικά του χαρακτηριστικά, τεχνολογικά και άλλα, συνεπώς πρέπει να τα αξιοποιεί με βάση τα τεχνολογικά τους χαρακτηριστικά και το βέλτιστο δυνατό τρόπο.

Τώρα, η μέτρηση της επίδρασης ενός πολιτικού μηνύματος μπορεί να γίνει μέσα από τις δημοσκοπήσεις, μέσα από ποσοτικές έρευνες γνώμης, μέσα από ποιοτικές έρευνες γνώμης, από τα σχόλια και τις αντιδράσεις που καταγράφονται στα μέσα ενημέρωσης και στα δημοσιεύματά τους στα ηλεκτρονικά site, αλλά και μέσα προφανώς από τα social media, αλλά βεβαίως και με πιο παραδοσιακούς τρόπους, μέσω της συνάντησης με δημότες.

Σε αυτό το σχήμα αποτυπώνεται ο χαρακτήρας της σύγχρονης πολιτικής επικοινωνίας, υπό την έννοια ότι η επικοινωνία πλέον είναι αμφίδρομη. Από τους πολιτικούς φορείς μέσω των media και των social media προς τους πολίτες, αλλά και αντιστρόφως. Ο κύκλος αυτός είναι συνεχής και αδιάκοπος.

Τώρα, από τη σκοπιά των πολιτικών πομπών, των Δημάρχων εν προκειμένω, θα εξετάσουμε συνοπτικά τρεις επικοινωνιακές στρατηγικές, στοιχεία των οποίων εμπλουτίζουν συνήθως τις επικοινωνιακές πολιτικές των Δημάρχων και σε διεθνές επίπεδο, αλλά σε ένα βαθμό και στην Ελλάδα. Τις δημόσιες σχέσεις, το πολιτικό μάρκετινγκ και τη διαχείριση την επικοινωνιακή των social media.

Σε ό,τι αφορά τις δημόσιες σχέσεις, οι στόχοι αυτής της στρατηγικής είναι δύο. Το πρώτο είναι να μεγιστοποιήσει τη θετική δημοσιότητα για τον εκάστοτε Δήμαρχο ή την εκάστοτε Δήμαρχο και ο δεύτερος στόχος είναι να περιορίσει στο μέτρο του εφικτού την αρνητική δημοσιότητα ή την επικοινωνιακή ζημιά που μπορεί να παράξει μία πολιτική απόφαση, ένα πολιτικό γεγονός.

Είναι κρίσιμο προκειμένου να διαχειριστεί κανείς αποτελεσματικά και τα μέσα ενημέρωσης, και τα social media, να οργανώσει το επιτελείο του με μια κατάλληλη θεσμική διάρθρωση και να το στελεχώσει με ειδικούς ή και επαγγελματίες της επικοινωνίας. Όχι απλά ανθρώπους οι οποίοι είναι έμπιστοι ή ανθρώπους οι οποίοι ασχολούνται – εντός εισαγωγικών – με την επικοινωνία. Είναι καλό να υπάρχει εξειδικευμένη γνώση.

Τρεις ενδεικτικοί τρόποι οργάνωσης ενός επικοινωνιακού επιτελείου, είναι η διάρθρωση, η θεσμοθέτηση ενός Γραφείου Επικοινωνίας, το οποίο ασχολείται κυρίως με τη συγγραφή των ομιλιών, ενός Γραφείου Τύπου και Μέσω Ενημέρωσης το οποίο επικοινωνεί με τα media και διαχειρίζεται τους δημοσιογράφους και βεβαίως ένα Γραφείο Διαχείρισης των Social Media. Προφανώς αυτή η θεσμική διάρθρωση δεν είναι θέσφατο, εξαρτάται από τους

περιορισμούς, θεσμικούς και οικονομικούς που αντιμετωπίζει κάθε Δήμος και ανάλογα βεβαίως με το μέγεθος που έχει και τα media που έχει να διαχειριστεί, μπορεί όμως να αξιοποιηθεί ως ένας τρόπος οργάνωσης της επικοινωνιακής δουλειάς.

Τώρα, οι βασικές λειτουργίες των δημοσίων σχέσεων είναι τέσσερις. Το πρώτο είναι η διαχείριση των μέσων ενημέρωσης, ο βαθμός δηλαδή στον οποίο ένα επικοινωνιακό επιτελείο Δημάρχου προσπαθεί να επηρεάσει την ατζέντα των media, τις ειδήσεις δηλαδή στις οποίες δίνουν μεγαλύτερη έμφαση, αφιερώνουν περισσότερο χώρο και χρόνο επικοινωνιακό και βεβαίως τα σχόλια που κάνουν για τις ειδήσεις αυτές και να τα επηρεάσει επίσης και με επικοινωνιακές πρωτοβουλίες, όπως για παράδειγμα οι συνεντεύξεις που μπορεί να παραχωρεί ένας Δήμαρχος σε ένα μέσο ενημέρωσης ή αναρτήσεις που κάνει στα social media για τα ζητήματα της επικαιρότητας.

Το δεύτερο στοιχείο είναι η διαχείριση της εικόνας. Ανάλογα με τα δυνατά σημεία που αναγνωρίζει ένας επικεφαλής Δήμου σε ό,τι αφορά τη δημόσια εικόνα του και τις προσωπικές του επιδιώξεις, μπορεί να λάβει επικοινωνιακές πρωτοβουλίες που να τονώσουν τα θετικά του στοιχεία και να αποδυναμώσουν τις όποιες αρνητικές πλευρές της δημόσιας εικόνας του.

Η εσωτερική επικοινωνία έχει να κάνει με τη δυνατότητα ενός Δημάρχου να επιλύει τις εσωτερικές διαφωνίες του συνδυασμού του, της παράταξής του, στο πλαίσιο του Δημοτικού Συμβουλίου, πριν γίνουν οι συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων. Κάτι το οποίο είναι σημαντικό από επικοινωνιακή άποψη, διότι σε πολλές περιπτώσεις Δήμων οι συνεδριάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων μεταδίδονται απευθείας από τα social media. Θα το έχετε παρατηρήσει σε κάποιες ψηφιακές πλατφόρμες, επομένως πρέπει οι όποιες εσωτερικές διαφωνίες να επιλύονται πριν.

Και η τέταρτη λειτουργία αφορά τη διαχείριση των πληροφοριών. Δηλαδή ποιες πληροφορίες διαρρέουν και

δημοσιεύονται από το Δήμο, σε σχέση με τα επιμέρους πολιτικά ζητήματα που απασχολούν και την πολιτική επικαιρότητα και τους δημότες.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το πολιτικό μάρκετινγκ, οι ρίζες του βρίσκονται στο εμπορικό μάρκετινγκ. Πρόκειται κυρίως για πρακτικές και τεχνικές μάρκετινγκ οι οποίες αξιοποιούνται από επιχειρήσεις προκειμένου να προσαρμόσουν το προϊόν που πωλούν στις ανάγκες και τις επιθυμίες των καταναλωτών και έτσι με απώτερο σκοπό να αυξήσουν τα κέρδη τους.

Αντιστοίχως οι πρακτικές και οι τεχνικές του εμπορικού μάρκετινγκ τις τελευταίες δεκαετίες αξιοποιούνται από πολιτικούς φορείς, και στην κεντρική πολιτική σκηνή, και στην Αυτοδιοίκηση, προκειμένου το πολιτικό προϊόν, εντός εισαγωγικών, που θέλουν, εντός εισαγωγικών πάλι, να πουλήσουν στους ψηφοφόρους, να είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις και τις επιθυμίες τους και τις ανάγκες τους, ούτως ώστε να κερδίσουν τις εκλογές, αλλά και να διατηρήσουν την εμπιστοσύνη των ψηφοφόρων σε βάθος χρόνου, κατά τη διάρκεια μιας 4ετίας, ούτως ώστε να αυξήσουν τις πιθανότητες επανεκλογής.

Αλλά το πολιτικό μάρκετινγκ και οι τεχνικές του είναι χρήσιμες και κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης, της διοίκησης ενός Δημάρχου, δεδομένου ότι στη σύγχρονη εποχή έχει αυξηθεί η ανάγκη των Δήμων να συμβουλευονται προκαταβολικά τους δημότες τους για την εκπόνηση μίας σειράς πολιτικών πρωτοβουλιών και αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων.

Οι τεχνικές που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διοίκησης, είναι οι επτά που βλέπετε, πάμε να τις δούμε κάπως συνοπτικά μία προς μία.

Το πρώτο είναι η χρήση εργαλείων έρευνας αγοράς. Εδώ μπορεί κανείς να εντάξει δράσεις σε σχέση... όπως είναι η διαβούλευση με ομάδες δημοτών, για επιμέρους ζητήματα. Η ηλεκτρονική επικοινωνία με τους δημότες, μέσω των e-mails ή μέσω

της συμπλήρωσης φόρμας παραπόνων. Η χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών. Της δυνατότητας δηλαδή ενός δημότη, με μία εφαρμογή στο κινητό του, να φωτογραφίζει, για παράδειγμα, μία κακοτεχνία σε ένα πεζοδρόμιο ή σε ένα σημείο της πόλης και να ενημερώνει απευθείας το Δήμο, χωρίς κατ' ανάγκη αυτό να δημοσιοποιείται και στους άλλους δημότες, αλλά ο Δήμος να εισπράξει αυτή την πληροφορία και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα όσο ταχύτερα γίνεται.

Επίσης η μέτρηση των αντιδράσεων στα social media, σήμερα έχουμε τη δυνατότητα με μία ανάρτηση μιας απόφασης ή ανάδειξη ενός προβλήματος, να βλέπουμε σε πραγματικό χρόνο το πώς αντιδρούν οι πολίτες σε αυτό, αν είναι θετικές ή αρνητικές οι αντιδράσεις αυτές.

Συνολικά τέτοιου τύπου τεχνικές είναι χρήσιμες προκειμένου να διαπιστώνουν οι Δήμοι ποιες υπηρεσίες από αυτές που προσφέρουν στους δημότες λειτουργούν και ποιες δεν λειτουργούν και τι πρέπει να αλλάξει προκειμένου να βελτιωθεί η εικόνα τους στην τοπική κοινή γνώμη.

Το δεύτερο στάδιο, η δεύτερη τεχνική πολιτικού μάρκετινγκ έχει να κάνει με το σχεδιασμό ενός πολιτικού προϊόντος. Εφόσον δηλαδή, με τα εργαλεία που είπαμε προηγουμένως, οι Δήμοι εντοπίσουν τις αδυναμίες τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δημότες, μπορούν να αλλάξουν προς το καλύτερο τη δημόσια εικόνα τους. Είτε βελτιώνοντας την παροχή υπηρεσιών, είτε αλλάζοντας τους τρόπους επικοινωνίας με τους δημότες, καθιστώντας, για παράδειγμα, πιο εύχρηστη τη λειτουργικότητα και τη χρήση της ιστοσελίδας του Δήμου, όπως επίσης το να διαμορφώσουν συγκεκριμένα στρατηγικά πλάνα για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πολιτικής, να εκπονήσουν ανάλογες πολιτικές οι οποίες θα υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων, αλλά και να προκαθορίσουν διαδικασίες μέτρησης του αποτελέσματος της εφαρμογής μιας πολιτικής, αλλά

και αξιολόγησής της από τους ίδιους τους δημότες.

Παράδειγμα, αν θέλει ένας Δήμος να εκπονήσει μια πολιτική... έχει ως στόχο μάλλον, την προστασία του περιβάλλοντος. Για να πετύχει αυτό το στόχο, θα μεταφράσει το στόχο αυτό σε επιμέρους, μικρότερους στόχους, όπως είναι ο περιορισμός ρύπανσης, η ανακύκλωση, οι δεντροφυτεύσεις, και θα χαράξει συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής για να πετύχει αυτούς τους επιμέρους στόχους και να μπορέσει στη συνέχεια να διασφαλίσει τη γενικότερη προστασία του περιβάλλοντος της πόλης.

Πριν βεβαίως προχωρήσει στην υλοποίηση μιας πολιτικής, καλό είναι να μπει στη διαδικασία να τη βελτιώσει, λαμβάνοντας υπόψη, πρώτον, τους διαθέσιμους πόρους, και οικονομικούς, και διοικητικούς, που έχει στη διάθεσή του για να πετύχει αυτή την πολιτική, σε περίπτωση που οι πόροι δεν φτάνουν – συνήθως δεν φτάνουν – να ανακατανεύσει την αξιοποίησή τους ούτως ώστε να χρησιμοποιηθούν με τον βέλτιστο τρόπο, να διαχειριστεί τις προσδοκίες που έχουν οι δημότες για την αντιμετώπιση μίας σειράς προβλημάτων με έναν τρόπο όσο γίνεται πιο αποτελεσματικό.

Δεν έχει νόημα ένας Δήμαρχος να υπόσχεται πράγματα που δεν μπορεί να κάνει, διότι θα φανεί η ασυνέπεια στην πράξη μετά από λίγο καιρό και αυτό θα κλονίσει ή θα τραυματίσει την αξιοπιστία του και επίσης είναι σημαντικό οι παροχές, να υπάρχει μία στοχευμένη παροχή υπηρεσιών σε αυτούς που το έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, είτε από άποψη γεωγραφική, είτε από άποψη κοινωνική. Με βάση τον πληθυσμό ή τις περιοχές που συνθέτουν έναν Δήμο. Είναι κρίσιμο νομίζω, να εμπεδώνεται στην τοπική κοινή γνώμη ένα αίσθημα δικαιοσύνης σε ό,τι αφορά τη χάραξη πολιτικών και την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Εφόσον επέλθει λοιπόν η βελτίωση του πολιτικού προϊόντος, ξεκινάει η εφαρμογή. Σύμμαχος σε αυτή την προσπάθεια προφανώς πρέπει να είναι ο διοικητικός μηχανισμός του Δήμου και σε περίπτωση που δεν έχει τις αναγκαίες δεξιότητες, να έχουν

προηγηθεί κάποια προγράμματα επιμόρφωσης ή εκπαίδευσής του για τη βελτίωση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του.

Σε επίπεδο επικοινωνίας είναι χρήσιμο οι Δήμαρχοι, οι Δήμοι, να επικοινωνούν τις πολιτικές αποφάσεις και τις πολιτικές τους δράσεις, να είναι γενικώς ανοιχτοί στη διατύπωση παραπόνων και να απαντούν σε αυτά, είτε ικανοποιώντας αυτά τα παράπονα, είτε εξηγώντας γιατί αυτό που ζητείται από έναν δημότη, μία ομάδα δημοτών, δεν μπορεί να γίνει. Ακόμα δηλαδή και αν ένας Δήμαρχος διαφωνήσει με μία δημοτική ομάδα, αυτό δεν είναι βέβαιο ότι θα του κοστίσει πολιτικά, διότι θα έχει περάσει το μήνυμα σε αυτούς τους ανθρώπους ότι τους έχει ακούσει. Ότι έχει λάβει υπόψη αυτό που του έχουν πει, τους έδωσε σημασία και τους απάντησε. Μπορεί να μην ικανοποίησε το αίτημά τους είτε πλήρως, είτε να το ικανοποίησε μερικώς, αλλά το γεγονός ότι τους άκουσε και τους έλαβε υπόψη, είναι σημαντικό ως προς τη σχέση εμπιστοσύνης που θέλει κανείς να οικοδομήσει ή να διατηρήσει.

Σε κάθε περίπτωση, η παροχή πληροφόρησης προς το κοινό πρέπει να γίνεται με έναν τρόπο εύκολο, εύχρηστο και κατανοητό. Και όταν λέω εύχρηστος, προφανώς εδώ η χρήση ηλεκτρονικών φυλλαδίων, newsletters, η δημοσιοποίηση ετήσιων απολογισμών έργου από τον εκάστοτε Δήμαρχο, μπορεί να τον βοηθήσει σε αυτή την προσπάθεια.

Βεβαίως σε κάποιες περιπτώσεις, ανάλογα με τις πρωτοβουλίες που παίρνει ένας Δήμος, είναι χρήσιμη η πραγματοποίηση σύντομης διάρκειας επικοινωνιακών εκστρατειών, είτε, παραδείγματος χάρη, αν κάποιος Δήμος αντιμετωπίζει ένα σοβαρό πρόβλημα φτώχειας ή κοινωνικών ανισοτήτων στην πόλη του και αναπτύσσει μια σειρά κοινωνικές καινοτομίες, για παράδειγμα στη 10ετία της κρίσης αναπτύχθηκαν πολύ έντονα πρωτοβουλίες όπως το Κοινωνικό Παντοπωλείο, Κοινωνικό Φαρμακείο, Κοινωνικό Φροντιστήριο, άρα το να επικοινωνήσει αυτές τις δράσεις είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Και βεβαίως, στο πλαίσιο του σχεδιασμού για μία πολιτική, είναι χρήσιμο κανείς να έχει προκαθορίσει και συγκεκριμένες διαδικασίες αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας μιας πολιτικής, από τους ίδιους τους δημότες.

Κλείνω το κεφάλαιο του πολιτικού μάρκετινγκ και πάμε στην τελευταία επικοινωνιακή στρατηγική για τους ΟΤΑ, που αφορά τον τρόπο χρήσης των social media.

Όπως είπαμε, οι πλατφόρμες πλέον είναι αρκετές, εμείς θα εστιάσουμε κυρίως στο Facebook, από τη χρήση της οποίας έχουμε και ερευνητικά δεδομένα και μέχρι σήμερα θεωρείται η πιο δημοφιλής ψηφιακή πλατφόρμα. Οι στρατηγικές που θα μπορούσε κανείς να ακολουθήσει, χωρίζονται στις εξής κατηγορίες.

Μπορεί να χρησιμοποιήσει το λογαριασμό του ένας Δήμος ή ένας Δήμαρχος για να παρέχει πληροφόρηση στους δημότες. Δηλαδή να πραγματοποιεί αναρτήσεις στις οποίες θα προβάλλει τις νέες υπηρεσίες, τα νέα προγράμματα και τις νέες δραστηριότητες που προσφέρει ο Δήμος. Όπως, για παράδειγμα, υπηρεσίες Κοινωνικού Παντοπωλείου, Κοινωνικού Φαρμακείου. Ή πρωτοβουλίες σε επίπεδο αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών. Μερικές πόλεις έχουν προχωρήσει σε δράσεις smart city, δηλαδή διαμόρφωσης και χρήσης εφαρμογών είτε μέσα από το site του Δήμου, είτε μέσα από το κινητό, για την έκδοση, για παράδειγμα, ηλεκτρονικών εγγράφων ή για την επικοινωνία με τους δημότες.

Μία δεύτερη εκδοχή είναι κανείς να πραγματοποιεί αναρτήσεις προκειμένου να διαφημίσει εκδηλώσεις πολιτιστικού κυρίως χαρακτήρα των Δήμων.

Μία τρίτη τεχνική είναι να χρησιμοποιεί στοιχεία του marketing για την προβολή του Δήμου συνολικά ως εικόνα. Κάτι το οποίο απευθύνεται κυρίως είτε σε τουρίστες, είτε σε επισκέπτες της πόλης και σχετίζεται, για παράδειγμα, με την προβολή της ιστορίας του, των μνημείων του, των αξιοθέατων και διαμορφώνει ένα brand name, μία ταυτότητα, μία δημόσια εικόνα, πολύ θετική του Δήμου

για τον έξω κόσμο.

Επίσης μπορεί να αξιοποιηθεί το Facebook για την πραγματοποίηση αναρτήσεων σχετικά με την προώθηση της διαφάνειας, και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων ενός Δήμου, για επιμέρους θέματα, αλλά και για την εφαρμοστέα πολιτική. Για παράδειγμα, η ανάρτηση προϋπολογισμών, η ανάρτηση διαδικασιών χρηματοδότησης έργων, η ενημέρωση για την πρόοδο των έργων. Όλα αυτά διαμορφώνουν μία αίσθηση διαφάνειας στους πολίτες και ενισχύουν τη σχέση εμπιστοσύνης μαζί τους.

Δύο ακόμα στρατηγικές που μπορεί κανείς να ακολουθήσει, έχει να κάνει με τη διαχείριση των εντυπώσεων, αυτό αφορά κυρίως τα πρόσωπα των Δημάρχων στο βαθμό για το οποίο ενδιαφέρονται να καλλιεργήσουν συστηματικά μια θετική εικόνα για τον εαυτό τους στα μάτια των δημοτών. Αυτό μπορεί να σχετιστεί και να μεταφραστεί σε αναρτήσεις που προβάλουν τις δημόσιες εμφανίσεις του, τις ομιλίες του, τις επισκέψεις του, τις συνεντεύξεις του.

Επίσης το Facebook, στη συγκεκριμένη περίπτωση, μπορεί να αξιοποιηθεί και για την κινητοποίηση των δημοτών. Δηλαδή μέσω της πραγματοποίησης αναρτήσεων, που καλούν τους πολίτες, τους δημότες, είτε να επισκεφτούν την ιστοσελίδα του Δήμου προκειμένου να ενημερωθούν για μια νέα δράση ή για μια νέα υπηρεσία, να αξιολογήσουν, να μοιραστούν ή να σχολιάσουν μία σχετική ανάρτηση, να λάβουν μέρος ενδεχομένως σε μία διαδικτυακή έρευνα, αν ο Δήμος θέλει να λάβει σε πραγματικό χρόνο τη γνώμη των δημοτών του ή ενός μέρους της τοπικής κοινότητας, ή ενδεχομένως να ψηφίσουν και να συμμετάσχουν σε ηλεκτρονικά, τυπικά ή άτυπα, δημοψηφίσματα.

Μία ακόμα, η τελευταία, στρατηγική που θα μπορούσε κανείς να εφαρμόσει, έχει να κάνει με την πραγματοποίηση αναρτήσεων οι οποίες προάγουν και ενθαρρύνουν το διάλογο με τους δημότες, είτε καλώντας τους να συμμετάσχουν σε συγκεντρώσεις με το Δήμαρχο ή το δημοτικό του επιτελείο, να το πω έτσι, είτε δια ζώσης, είτε

διαδικτυακά, να υποβάλλουν τα σχόλια και τα παράπονά τους και βεβαίως προσκλήσεις για την παρακολούθηση, διαδικτυακά ενδεχομένως, των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, ειδικά όταν συζητούνται ζητήματα κρίσιμης σημασίας.

Αυτά από εμένα. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή. Ελπίζω να ήμουν εντός χρόνου.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε.

Υπάρχει κάποια ερώτηση; Όχι,

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Να καλωσορίσουμε τον Καθηγητή που ήρθε, τον κύριο Λέκκα. Περνάμε ξανά στην Ε΄ Θεματική Ενότητα, Κλιματική Αλλαγή, Πολιτική Προστασία και Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ε΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Κλιματική Αλλαγή – Πολιτική Προστασία και Τοπική Αυτοδιοίκηση

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Καλούμε τον κύριο Ευθύμη Λέκκα, Καθηγητή Δυναμικής Τεκτονικής του ΕΚΠΑ.

Ευχαριστούμε πολύ.

Ε. ΛΕΚΚΑΣ: Καλησπέρα σε όλους.

Όπως αντιλαμβάνεστε, η εποχή που διατρέχουμε είναι μία ιδιαίτερη εποχή, εποχή στην οποία αλλάζουν όλα και αλλάζει κυρίως ο επιχειρησιακός σχεδιασμός Πολιτικής Προστασίας για τους ΟΤΑ, εν μέσω μιας περιόδου εξελισσόμενης κλιματικής κρίσης.

Θα επιχειρήσω να σας δώσω μόνο τα βασικά στοιχεία του επιχειρησιακού σχεδιασμού για τους Δήμους, γιατί όλο το θέμα της Πολιτικής Προστασίας και της διαχείρισης των κινδύνων είναι ένα τεράστιο θέμα το οποίο θα αναπτύξουμε, φαντάζομαι, σε επόμενες ημερίδες, σε επόμενα σεμινάρια, όπως αυτά που κάναμε στο

παρελθόν, ειδικά για τους αιρετούς και τα στελέχη των Δήμων όλης της χώρας.

Έχουμε λοιπόν να κάνουμε με ένα τεράστιο πρόβλημα το οποίο απασχολεί τη διεθνή επιστημονική κοινότητα και όλο τον πληθυσμό στον πλανήτη, ένα τεράστιο πρόβλημα το οποίο αποτυπώνεται από χιλιάδες γεγονότα, με χιλιάδες νεκρούς το κάθε γεγονός κάθε χρόνο σε κάθε σημείο του πλανήτη. Δυστυχώς οι φυσικοί κίνδυνοι οι οποίοι τόσο ευνόησαν τον πλανήτη μας και την ανάπτυξη της ζωής στον πλανήτη, έγιναν με φυσικές καταστροφές και με τεράστιες επιπτώσεις.

Το στίγμα το έδωσε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών στην τελευταία Σύνοδο, την 3^η Σύνοδο, στην οποία ήμουν εθνικός εκπρόσωπος, λέγοντας ότι εκείνο το οποίο έχουμε να κάνουμε γενικότερα ως κράτη, σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι να προσαρμοστούμε στις εξελισσόμενες διαδικασίες. Δεν μπορούμε να πάμε αντίθετα με όλα αυτά που συμβαίνουν στο περιβάλλον, γιατί έχουμε χάσει τη μάχη. Συνεπώς η προσαρμογή είναι το βασικό στοιχείο στο οποίο θα πρέπει να επικεντρώσουμε.

Βιώνουμε μία περίοδο κλιματικής κρίσης, μία περίοδο η οποία τη συνειδητοποιήσαμε... την είχαμε υπολογίσει το 2010, αλλά είχαμε εκτιμήσει ότι θα έρθει το 2050, όμως ήρθε το 2015, το πρώτο γεγονός της κλιματικής κρίσης, ένα γεγονός το οποίο ουσιαστικά αντιστοιχεί στην αύξηση της θερμοκρασίας, με τεράστιες μεταβολές μέσα στην ατμόσφαιρα της γης.

Βεβαίως μεταβολές υπήρχαν πάντοτε στην ιστορία της γης. 4,6 δισεκατομμύρια χρόνια η ιστορία της γης, υπήρχαν χιλιάδες ανατροπές του κλίματος, χιλιάδες περίοδοι με αλλαγές θερμοκρασίας, από τα 1.200 εκατομμύρια χρόνια μέχρι τα 600 εκατομμύρια χρόνια, το λέω (...), ο πλανήτης γη ήταν παγωμένος στους μείον 80 βαθμούς. Στη συνέχεια, μετά τα 600 εκατομμύρια χρόνια μέχρι σήμερα υπέστη πολλές κλιματικές αλλαγές, άλλες είναι περιοδικές, άλλες όχι, αλλά όμως βλέπουμε το τελευταίο χρονικό

διάστημα ότι παρ' όλο που νομίζαμε ότι μπαίναμε σε μία περίοδο ψύξης, μπαίνουμε σε μία περίοδο έντονης θέρμανσης, με την ανθρώπινη παρέμβαση.

Και βεβαίως θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό σημαίνει κλιματική κρίση. Μια κλιματική κρίση η οποία έχει εμφανιστεί ως κλιματικές αλλαγές τα προηγούμενα χρόνια, τα προηγούμενα χιλιάδες χρόνια. Ένα παράδειγμα απλό, πριν 16.000 χρόνια θα μπορούσε κανένας να πάει από τον Πειραιά στην Αίγινα και στον Πόρο πεζή, γιατί είχε κατέβει η στάθμη της θάλασσας, είχε αυξηθεί η θερμοκρασία, αλλά αυτές είναι οι μεταβολές οι οποίες γίνονται περιοδικά κατά τακτά χρονικά διαστήματα, ενώ τώρα βιώνουμε την κλιματική κρίση.

Μία κλιματική κρίση η οποία συντίθεται από ένα σύνολο κινδύνων, περίπου 60 κίνδυνοι συμπεριέχονται στην κλιματική κρίση, όπως οι σεισμοί, τα ηφαίστεια, οι κατολισθήσεις, τα κύματα τσουνάμι, οι δασικές πυρκαγιές, μεγάλα πλημμυρικά φαινόμενα, έντονες βροχοπτώσεις, έντονες χιονοπτώσεις, ακραία καιρικά φαινόμενα, πλημμύρες όπως αυτές στη Θεσσαλία που βιώσαμε πρόσφατα, όλα αυτά συνθέτουν μαζί με επιδημίες, μαζί με πανδημίες, μαζί με κρίσεις ουσιαστικά μετακίνησης των πληθυσμών, μεγάλες αστικές πυρκαγιές εκτός τις δασικές πυρκαγιές, μεγάλα τεχνολογικά ατυχήματα τα οποία εκδηλώνονται σε κάθε σημείο του κόσμου, κύματα τσουνάμι μαζί με βιομηχανικά ατυχήματα...

Εδώ έχουμε να κάνουμε με σεισμό, με πυρηνικό ατύχημα, με τσουνάμι, με μεγάλες δασικές και αστικές πυρκαγιές κατά την εκδήλωση ενός και μόνο κινδύνου, είναι η πολυσυνθετότητα των κινδύνων, την οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Τεχνολογικές καταστροφές, μεγάλες εκρήξεις, όπως αυτό της Βηρυτού που βιώσαμε το 2020 και άλλοι βέβαια κίνδυνοι οι οποίοι προέρχονται από τα δημιουργήματα του ανθρώπου, όπως καταστροφή μεγάλων τεχνικών φραγμάτων, γεφυρών, συγκοινωνιακά ατυχήματα,

ατυχήματα μεταφοράς, πλοία, τρένα, καταπτώσεις και καταρρεύσεις στεγάστρων... Είναι όλα αυτά που συνθέτουν ουσιαστικά όλη... ένα δείγμα κινδύνων που συνθέτει την κλιματική κρίση, που συνθέτουν όλα αυτά τα φαινόμενα τα οποία αποκτούν μία εκθετική μορφή όσον αφορά τον αριθμό και όσον αφορά τις επιπτώσεις που έχουν, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στην Ελλάδα βιώνουμε σαν hot spot της κλιματικής κρίσης, πρώτοι την κλιματική αλλαγή που υπολογίζαμε το 2050 ή 2040, από το 2013. Μία μεγάλη πλημμύρα στη Ρόδο με πολύ μεγάλες επιπτώσεις. Επίσης ένα μεγάλο πλημμυρικό φαινόμενο με έντονα καιρικά φαινόμενα το '19 στον Πλατανιά στα Χανιά, όπου εννιά παραδοσιακές γέφυρες ηλικίας πάνω των 100 ετών, καταστράφηκαν όλες. Που σημαίνει ότι είναι ένα φαινόμενο το οποίο δεν έχουμε συναντήσει τα προηγούμενα 100 χρόνια.

Όπως επίσης επτά γέφυρες στον Λήλαντα ποταμό, σύγχρονες γέφυρες, σύγχρονα δημιουργήματα, με καινούργιο σχεδιασμό, οι οποίες καταστράφηκαν και αυτές από το πλημμυρικό φαινόμενο το 2019 στην Εύβοια.

Επίσης στη Μάνδρα Αττικής ήταν τα ίδια φαινόμενα, όπου διαπιστώνουμε βεβαίως ότι τα πλημμυρικά φαινόμενα δεν είναι μόνο σε συχνότητα, αλλά κάθε φορά μέσα σε αστικούς ιστούς το ύψος του νερού ανεβαίνει σταδιακά. Ενώ στα προηγούμενα πλημμυρικά φαινόμενα είχαμε μικρά ύψη πλημμύρας μέσα στα αστικά συγκροτήματα, τώρα έχουμε να κάνουμε με πολύ μεγάλα ύψη μέσα στα αστικά συγκροτήματα.

Στην Κινέτα, για παράδειγμα, είχαμε δασικές πυρκαγιές και αμέσως τον επόμενο χρόνο είχαμε πλημμυρικά φαινόμενα. Είχαμε την τύχη να καταγράψουμε με drone το ανάγλυφο πριν την πυρκαγιά, μετά την πυρκαγιά και μετά την πλημμύρα και βλέπουμε αυτό το οποίο αποτυπώνεται εδώ σε αυτή τη διαφάνεια, ότι ογκόλιθοι της τάξεως των 20 κυβικών μέτρων μεταφέρθηκαν 400 μέτρα από το πλημμυρικό ρεύμα προς τα κάτω. Και βέβαια το

πλημμυρικό ρεύμα μετά κατέστρεψε την Κινέτα.

Ένα επίσης σημαντικό παράδειγμα είναι το περσινό παράδειγμα στην Αγία Πελαγία στην Κρήτη, όπου είχαμε μία οικιστική ανάπτυξη πολύ υποτυπώδη, πριν την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, βλέπετε το ρέμα πώς διατρέχει μερικά σπίτια και καταλήγει στη θάλασσα, ο οικιστικός ιστός είναι πάρα πολύ αραιός και με το πλημμυρικό φαινόμενο ουσιαστικά και με την αστική ανάπτυξη που έγινε και κατάληψη της κοίτης του ποταμού, έχουμε τα μεγάλα πλημμυρικά φαινόμενα με αρκετούς θανάτους στην ίδια περιοχή. Δυστυχώς η κοίτη του ποταμού θα έπρεπε να είναι στις κόκκινες γραμμές και μέσα στις κόκκινες γραμμές δεν θα έπρεπε να είναι καμία κατασκευή, να μην έχει σχεδιαστεί καμία κατασκευή. Πού; Στην Αγία Πελαγία, σε ένα τουριστικό προορισμό, που είναι πολύ δύσκολο να αποκατασταθεί το περιβάλλον.

Η τρωτότητα ουσιαστικά όλων αυτών των περιοχών που είναι δίπλα στη θάλασσα και που είναι τουριστικές περιοχές, είναι υψηλότερη. Όπως είναι και η τρωτότητα σε δασικές πυρκαγιές.

Έχουμε λοιπόν να κάνουμε με φαινόμενα τα οποία εξελίσσονται μέσα στα τελευταία 10 χρόνια, όπως για παράδειγμα η μεγάλη φωτιά στην Εύβοια και στην Αττική, βλέπουμε εδώ στα Γεράνεια Όρη και βλέπουμε ότι αυτές οι καταστροφές, αυτοί οι κίνδυνοι αναπτύσσονται σε περιοχές που διατρέχουν και άλλους κινδύνους. Και για πρώτη φορά συνειδητοποιήσαμε ότι τα φαινόμενα αυτά που εξελίσσονται στην ατμόσφαιρα, έχουν πολλές φορές άμεση σχέση με τα φαινόμενα που εξελίσσονται κάτω από την επιφάνεια της γης.

Εδώ είναι οι Αλκυονίδες, όπου είχαμε τους σεισμούς, επιπτώσεις από τους σεισμούς, συνεχώς μεγάλη σεισμικότητα και έχουμε επίσης υψηλότερο κίνδυνο από τους υδρομετεωρολογικούς κινδύνους, και από δασικές πυρκαγιές.

Επίσης ο Ιανός είναι ένα κλασικό παράδειγμα, όπου εδώ στο Μύρτο, παραδείγματος χάρη, είχαμε κατασκευάσει πολύ ανθεκτικά

έργα μετά το σεισμό του 2014 και στη συνέχεια αυτά τα έργα καταστράφηκαν από τον Ιανό. Άρα ο σχεδιασμός των έργων θα πρέπει να είναι τελείως διαφορετικός, με τελείως διαφορετική φιλοσοφία από τώρα και πέρα, λαμβάνοντας υπόψη τα νέα δεδομένα τα οποία υπάρχουν.

Το Κέντρο Υγείας στο Μουζάκι που καταστράφηκε από τον Ιανό, και εδώ είναι η επιστημονική απόδειξη της κλιματικής κρίσης που βιώνουμε. Αυτός είναι ο χάρτης ο οποίος δημιουργήθηκε από το Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος, ο χάρτης της πλημμύρας της χιλιετίας για τη Θεσσαλία. Είναι πλημμύρα 25, 50, 100, 500 και 1.000 χρόνων. Δηλαδή είναι η πιο σπάνια πλημμύρα που αναπτύχθηκε. Και στον Ιανό είχαμε τριπλασιασμό της περιοχής που είχαμε υπολογίσει για τα 1.000 χρόνια, για την ακραία περίπτωση. Συνεπώς καλύψαμε και το όριο των 1.000 χρόνων. Και δεν είναι τρεις φορές παραπάνω, είναι εννιά φορές παραπάνω, γιατί εδώ είναι το εμβαδόν.

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, ήρθε ο Daniel, ο οποίος αναπτύχθηκε σε πιο μεγάλη περιοχή από ό,τι είχε αναπτυχθεί ο Ιανός. Έχουμε δηλαδή υπερκερασμό των σχεδίων, όχι μία φορά στη χιλιετία που θα μπορούσε να πει κανένας ότι είναι μια τυχαία διαδικασία, αλλά μέσα σε 3 χρόνια είχαμε δύο φορές υπερκερασμό της πλημμύρας των 1.000 ετών. Να λοιπόν η κλιματική κρίση η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Σε αυτή πρέπει να σχεδιάσουμε. Και δεν πρέπει να σχεδιάσουμε για το μόνο κίνδυνο την πλημμύρα, για παράδειγμα, αλλά πρέπει να σχεδιάσουμε και για όλες τις υποδομές, αριστερά φαίνεται το λιμάνι στη Μηλίνα που καλύφθηκε από ένα κώνο φερτών υλικών, δεξιά έχουμε αλλαγή του αναγλύφου μέσα σε αστική περιοχή, 700 κατολισθήσεις έχουν καταγραφεί στον Ιανό στα Άγραφα, όπως φαίνεται εδώ, ένα τμήμα, και από το 1950 μέχρι το 2020 είχαν καταγραφεί μόνο 300 κατολισθήσεις. Δηλαδή δύο φορές πιο πάνω κατολισθήσεις από ένα και μόνο φαινόμενο. Από τις

κατολισθήσεις που είχαν εκδηλωθεί τα τελευταία 40 χρόνια.

Αυτό ουσιαστικά συνθέτει την κλιματική κρίση, η οποία κλιματική κρίση δεν είναι μόνο η αύξηση της θερμοκρασίας, αλλά συμπαράσχει κινδύνους καινούργιους σε καινούργιες περιοχές, με ιδιαίτερη πολυπλοκότητα οι κίνδυνοι, σε μεγαλύτερες περιοχές, σε περιοχές που δεν εμφανιζόταν μέχρι τώρα, και βέβαια υπάρχει μία συνθετότητα σε όλα τα φαινόμενα τα οποία συγκροτεί την κλιματική κρίση στην οποία θα πρέπει εμείς να σχεδιάσουμε τα επιχειρησιακά μας σχέδια έτσι ώστε να μπορούμε να ανταποκριθούμε.

Βεβαίως δεν είναι μόνο τα υδρομετεωρολογικά φαινόμενα, είναι και οι σεισμοί που βλέπουμε εδώ στη Σάμο και σε άλλες περιοχές, στο Δαμάσι και τα λοιπά, και για αυτά πρέπει να γίνει ένας σχεδιασμός, πολύ δύσκολα φαινόμενα, αλλά να δούμε πώς συντίθεται, ποια είναι η φιλοσοφία που θα πρέπει να έχει κάθε επίπεδο διοίκησης, και οι ΟΤΑ και οι Περιφέρειες και συνολικά η Πολιτεία, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε επιτυχώς, όσο μπορούμε, τα φαινόμενα αυτά.

Βεβαίως στους ΟΤΑ πέφτει ένα μεγάλο βάρος και εδώ θα πρέπει να δούμε και το θεσμικό πλαίσιο το οποίο υπάρχει, αλλά δεν μπορούμε να το αναλύσουμε πλήρως τώρα, θα πρέπει να γίνουν ιδιαίτερες ημερίδες για την ανάλυση του θεσμικού πλαισίου και τις μεταβολές που θα πρέπει να γίνουν στο θεσμικό πλαίσιο, αλλά θα πρέπει να έχουμε υπόψη τα εξής. Τη βασική εξίσωση που είναι, κίνδυνος, τρωτότητα και ρίσκο. Ο κίνδυνος, η τρωτότητα και η διακινδύνευση. Δεν υπάρχει επικινδυνότητα όπως λέει ο νόμος μέσα. Επικινδυνότητα δεν υπάρχει. Τι διακινδυνεύω είναι, δεν είναι τι επικινδυνεύω. Λοιπόν, ο κίνδυνος είναι η βασική εξίσωση. Μεγάλος κίνδυνος, μεγάλη τρωτότητα, αυτά που διακινδυνεύω είναι πάρα πολλά. Μικρός κίνδυνος, μικρή τρωτότητα, αυτά που διακινδυνεύω είναι λιγότερα.

Ο κίνδυνος. Ο κίνδυνος δεν παραμένει σταθερός. Αυξάνεται. Όπως το επιβάλλουν τα δεδομένα της κλιματικής κρίσης. Και όχι

μόνο αυξάνεται, αυξάνεται και ο υδρομετεωρολογικός κίνδυνος και ο γεωδυναμικός κίνδυνος και ο συγκερασμός αυτών των δύο. Συνεπώς ο κίνδυνος αυξάνεται με εκθετικό, θα έλεγε κανένας, ρυθμό.

Η τρωτότητα, πόσο τρωτοί είμαστε. Ή πόσο ανθεκτικοί είμαστε, από την άλλη μεριά. Δυστυχώς η τρωτότητα, παρά την τεχνολογία, παρά τα όσα κάνουμε, παρά τα τεράστια επιστημονικά και τεχνικά επιτεύγματα, αυξάνεται. Αυξάνεται γιατί τα συστήματα είναι πιο πολύπλοκα. Και πάνω σε αυτή την πολυπλοκότητα, εάν ένα στοιχείο αστοχήσει, αστοχούν όλα τα υπόλοιπα στοιχεία. Φανταστείτε πώς θα δομηθεί ο επιχειρησιακός σχεδιασμός εάν καταρρεύσει – που καταρρέει – η κινητή τηλεφωνία. Ή το ίντερνετ. Όλα τα συστήματα, ό,τι και να έχουμε, ακυρώνονται. Ακυρώνονται τουλάχιστον στο κρίσιμο χρονικό διάστημα.

Συνεπώς η τρωτότητα είναι αυτή που αυξάνεται. Και η προσπάθειά μας σε επίπεδο τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό, είναι πώς θα αυξήσουμε την ικανότητά μας να αντισταθούμε. Εκεί παίζεται όλο το παιχνίδι. Τους κινδύνους τους ξεχνάμε. Είναι θέμα φυσικό, είναι θέμα φυσικών διεργασιών, αυξάνονται συνέχεια, δεν μπορούμε να τους περιορίσουμε.

Εκείνο το οποίο μπορούμε να βελτιώσουμε είναι την ανθεκτικότητά μας έτσι ώστε αυτά που διακινδυνεύουμε να είναι πράγματα τα οποία να είναι λιγότερα. Αυτή είναι η βασική εξίσωση, που θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας.

Το άλλο θέμα είναι η διαχείριση των κινδύνων. Διαχείριση των κινδύνων τι είναι; Δεν είναι τίποτα άλλο παρά όλες οι προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα, να μειώσουμε αυτό που διακινδυνεύουμε. Να μειώσουμε αυτό που περιμένουμε. Αυτή η διαχείριση χωρίζεται σε τρία μέρη. Είναι η πρόληψη – ετοιμότητα ή προ-καταστροφικό στάδιο... Άκομψο το προ-καταστροφικό στάδιο, αλλά όντως έτσι είναι. Είναι η απόκριση – ετοιμότητα, συν-καταστροφικό στάδιο. Και η αποκατάσταση – επαναφορά, το μετά-καταστροφικό στάδιο, το

οποίο βιώνουμε τώρα και στη Θεσσαλία.

Λοιπόν, η πρόληψη – ετοιμότητα είναι το άλφα και το ωμέγα για να μειώσουμε την τρωτότητά μας. Εκεί στους Δήμους μπορούν να γίνουν άπειρα πράγματα. Το πρώτο, που δεν έχει γίνει, έχει γίνει σε ελάχιστους Δήμους και πρέπει να το δούμε αυτό πώς θα γίνει, είναι η ανάλυση και η εκτίμηση κινδύνων. Των κινδύνων, όχι μόνο των παλιών κινδύνων, αλλά και των νέων κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική κρίση. Χάρτες με ανάλυση εκτίμησης κινδύνου σε περιοχές στην Ελλάδα, υπάρχουν ελάχιστοι. Χωρίς αυτούς, δυστυχώς, δεν πάμε πουθενά.

Άρα λοιπόν, σε επίπεδο πρόληψης δεν είναι μόνο η ανάλυση – εκτίμηση κινδύνου, είναι η μείωση της τρωτότητας, είναι ο εξοπλισμός, είναι τα επιχειρησιακά σχέδια, είναι η εκπαίδευση – ενημέρωση, είναι οι επιχειρησιακές ασκήσεις οι οποίες θα πρέπει να γίνουν σε επίπεδο Δήμου, σε επίπεδο Περιφέρειας.

Και εδώ θα πρέπει να πούμε ότι ο Πρωθυπουργός προχτές ανακοίνωσε στη Βουλή ότι θα γίνει η πρώτη μεγάλη άσκηση ανάπτυξης πλήρους πεδίου στην Κρήτη το μήνα Φεβρουάριο και το μήνα Απρίλιο, που θα δοκιμαστούν τα πάντα. Εκεί δεν θα είναι μία άσκηση η οποία θα γίνει για να βγούμε φωτογραφία στο τέλος και να πούμε ότι πέτυχε, είναι πολύ πιο καλό η άσκηση να μην πετύχει. Για να δούμε τις αδυναμίες. Όσες φορές είπαμε σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε επίπεδο κυρίως Περιφέρειας – να μην αναφέρω Περιφέρειες – ότι βγήκαμε και κάναμε ασκήσεις και φωτογραφηθήκαμε και δηλώσαμε ότι είμαστε έτοιμοι, την άλλη στιγμή υπήρχαν οι πιο μεγάλες καταστροφές στον ελληνικό χώρο.

Μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα θα προσπαθήσω ως Πρόεδρος της Επιτροπής της άσκησης, τους 24 Δήμους της Κρήτης να τους ενημερώσουμε αρχικά, να καταστρώσουμε τα σχέδιά μας, να δούμε τις ατέλειες των σχεδίων, για να πάμε στην άσκηση να δούμε τι μας λείπει από εκεί και πέρα. Είναι μία περίοδος 4 – 5 μηνών που θα πρέπει να προετοιμάσουμε αυτή την άσκηση.

Αυτή η άσκηση στη συνέχεια, με βάση τις οδηγίες του Πρωθυπουργού, θα γίνεται κάθε χρόνο και σε διαφορετική Περιφέρεια. Που θα συμμετέχουν ο κάθε Δήμος της κάθε Περιφέρειας. Έτσι ώστε να μπορέσουμε πραγματικά να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε μεγάλα γεγονότα. Μέσα από δουλειά που θα γίνει αυτούς τους μήνες και από δοκιμασία που θα γίνει στην άσκηση, που θα υποδείξει τις ατέλειες, σε προσωπικό, σε διαδικασίες, σε μέσα, σε πόρους.

Η απόκριση – επέμβαση είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα. Και είναι πολύ σημαντικό θέμα γιατί εδώ είναι μόλις αρχίζει το γεγονός. Όταν αρχίζει το γεγονός, η απόκριση θα πρέπει να είναι άμεση. Όσο πιο άμεση είναι η απόκριση, τόσο πιο μικρότερες επιπτώσεις έχουμε στους ανθρώπους, αλλά και στον κοινωνικό ιστό και στην οικονομία και στο περιβάλλον και παντού.

Εκεί όμως υπάρχει μία εγγενής αδυναμία. Ποια είναι αυτή η αδυναμία; Η αδυναμία είναι ότι ο Δήμος που υφίσταται την καταστροφή, οι Δήμοι που υφίστανται την καταστροφή, υφίστανται απώλειες σε προσωπικό, σε μέσα, σε ανθρώπους, σε δομές. Συνεπώς πολλές φορές οι Δήμοι που υφίστανται την καταστροφή, δεν έχουν τη δυνατότητα να αντιδράσουν. Καμία δυνατότητα σχεδόν, κάποιες φορές. Ιδίως σε μεγάλες καταστροφές. Όσο ανεβαίνει το επίπεδο της καταστροφής, τόσο μηδενικές είναι οι δυνατότητες των Δήμων και των Υπηρεσιών να αντιδράσουν.

Άρα λοιπόν, δεν θα πρέπει να ρίχνουμε ευθύνες στους Δήμους σε περίπτωση μιας μεγάλης καταστροφής. Τότε θα πρέπει να προστρέξουν οι δυνάμεις που είναι εκτός επιπέδου καταστροφής. Δηλαδή στην Τουρκία, με την αποστολή που κάναμε, η Τουρκία δεν έχει καμία δυνατότητα να αντιδράσει στο μεγάλο σεισμό που έγινε στις αρχές Φεβρουαρίου. Η βοήθεια θα ερχόταν απέξω, γιατί όλες οι δομές είχαν διαλυθεί.

Και η τρίτη περίπτωση είναι η αποκατάσταση- και τελειώνω – η αποκατάσταση είναι η ταχεία επαναφορά της περιοχής αμέσως

μετά τη μεγάλη καταστροφή, αμέσως μετά την έκτακτη ανάγκη. Αυτή η ταχεία επαναφορά γίνεται σε επίπεδο κοινωνικό, γίνεται σε επίπεδο βοήθειας οικονομικής, συνδρομής, στεγαστική συνδρομή και τα λοιπά, αλλά κυρίως σε εκείνο το οποίο θα πρέπει να δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα είναι στα δύο τελευταία μέρη, όπου εκεί στην περίοδο της αποκατάστασης και της ανάκαμψης και των υποδομών, θα πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη ανθεκτικότητα. Η ανθεκτικότητα είναι ο κύριος στόχος που συμβάλλει στο πρώτο στάδιο και την πρόληψη.

Επειδή θα έχουμε τέτοια φαινόμενα συνέχεια και τα βλέπουμε ότι οι υποδομές μας δεν αντέχουν στα φαινόμενα αυτά, θα πρέπει να σχεδιάσουμε υποδομές που θα αντέχουν σε μεγαλύτερα φαινόμενα. Αυτό δεν έχει να κάνει με τη διαστασιολόγηση των μεγάλων τεχνικών έργων που λένε ότι, εντάξει, δεν αντεπεξήλθε αυτή η κοίτη, θα κάνουμε μία μεγαλύτερη κοίτη, θα κάνουμε μεγαλύτερες υποδομές κατά μήκος της κοίτης. Αυτό δεν ισχύει. Ο στόχος είναι, για την ανθεκτικότητα, να κάνουμε έργα τα οποία να είναι εναρμονισμένα στο περιβάλλον, όπως είπε και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, να είναι οικονομικά έργα και να είναι και αποδοτικά έργα. Αυτό είναι το τρίπτυχο της ανοικοδόμησης και της επαναφοράς μιας περιοχής, αλλά τα έργα ουσιαστικά θα πρέπει να είναι έργα συμβατά με το περιβάλλον. Δηλαδή να μην κάνουμε τα σφάλματα, μεγάλες διαστασιολογήσεις.

Στο Βόλο, παραδείγματος χάρη, μέσα στη λεκάνη του Βόλου, έπεσαν 175 εκατομμύρια κυβικά μέτρα σε 6 ώρες. Ήταν αδύνατο να τα παραλάβει οποιοδήποτε τεχνικό έργο υπήρχε στην περιοχή. Συνεπώς θα πρέπει να βρούμε άλλες λύσεις. Και τις λύσεις αυτές τις υποψιαζόμαστε ποιες είναι, αλλά πρέπει όμως να δοκιμαστούν.

Έτσι λοιπόν, τα κύρια προβλήματα διαχείρισης των εκτάκτων αναγκών στους ΟΤΑ, είναι ότι αφ' ης στιγμής γίνει ένα γεγονός, πρέπει να ληφθεί ένας μεγάλος αριθμός αποφάσεων μέσα σε ελάχιστα χρονικά διαστήματα. Που αυτό σημαίνει ότι πρέπει να

υπάρχει τεράστια εμπειρία.

Το δεύτερο είναι ότι επειδή υπάρχουν απώλειες, αυτό που σας είπα προηγουμένως, που υφίστανται οι ίδιες οι επιχειρησιακές και υπηρεσιακές δομές των Δήμων, είναι αδύνατο ένας Δήμος να ανταποκριθεί. Εκτός αν είναι μικρές οι καταστροφές, οπότε μπορούμε να ανταποκριθούμε.

Υπάρχουν ελάχιστα χρονικά περιθώρια, υπάρχει η έλλειψη εμπειρίας από τους αιρετούς και από τα στελέχη των Δήμων, οπωσδήποτε, έτσι; Δεν μπορούμε να τους προσάψουμε κάτι για αυτό. Και στη συνέχεια υπάρχει ένα πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο το οποίο θα πρέπει να αποσαφηνιστεί. Σε γενικές γραμμές έχει αποσαφηνιστεί, αλλά θα πρέπει να δούμε τι κάνει ο καθένας.

Δεν προχωρώ παρακάτω, προσδοκώ ότι στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα διοργανωθούν ημερίδες οι οποίες θα αναλύουν εκτενώς όλα αυτά τα θέματα και πιστεύω ότι μέσα από όλη αυτή τη διαδικασία της κλιματικής κρίσης, θα μπορέσουμε να βρούμε τις διόδους έτσι ώστε να είμαστε πιο ασφαλείς σε μελλοντικά γεγονότα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Έχουμε κάποια ερώτηση για τον Καθηγητή; Όχι.

Κύριε Καθηγητά, ήσασταν χείμαρρος. Ευχαριστούμε πολύ.

Επομένως, ολοκληρώνουμε και την ενότητα της κλιματικής αλλαγής και ξανά γυρνάμε στην ενότητα Δημόσιο Μάνατζμεντ.

ΣΤ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:

Δημόσιο Μάνατζμεντ και Επικοινωνιακή Πολιτική

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Είναι η τελευταία ομιλία, η οποία θα γίνει υβριδικά. Είναι ο κύριος Πάνος Μαΐστρος, Εμπειρογνώμων Δημοσίου Μάνατζμεντ και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καλησπέρα, κύριε Μαΐστρο.

Π. ΜΑΪΣΤΡΟΣ: Καλησπέρα, κύριε Κουκά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο οποίος θα μας μιλήσει για τις πρώτες 100 ημέρες της Δημοτικής Αρχής. Είμαστε όλοι αφτιά.

Π. ΜΑΪΣΤΡΟΣ: Πρόεδρε, επειδή είναι κουρασμένοι όσοι συμμετείχαν, θα προσπαθήσω να είμαι όσο το δυνατόν πιο συνοπτικός και να επιμείνω μόνο σε ορισμένα που είναι πολύ σημαντικά. Η εισήγηση είναι δική μου και του κυρίου Γιάννη Γούπιου, ο οποίος είναι ζωντανά μαζί σας, αν χρειαστεί κάποια διευκρίνιση, μπορεί να απαντήσει ο Γιάννης ο Γούπιος.

Σας βομβαρδίσαμε με πάρα πολλές πληροφορίες. Το ερώτημα που γεννιέται ασφαλώς σε όλους με το που φεύγουν από την ημερίδα, είναι: καλά είναι όλα αυτά, αλλά πώς ξεκινάω την 1^η του Γενάρη; Τι κάνω τις πρώτες 100 ημέρες;

Εδώ θα προσπαθήσω να επιμείνω λοιπόν σε αυτά τα οποία είναι τα σημαντικότερα για το ξεκίνημα.

Το πρώτο και σημαντικό είναι ότι θα πρέπει το όραμα της Δημοτικής Αρχής να μεταφραστεί σε ένα συνεκτικό δημοτικό σχέδιο δράσης, που ουσιαστικά θα αποτελεί το κοινωνικό συμβόλαιο με τους δημότες. Αυτό το δημοτικό σχέδιο δράσης που θα έχει η Δημοτική Αρχή, είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για το πολιτικό μάνατζμεντ, για την πολιτική διεύθυνση του Δήμου. Και για να μπορέσει να κρατήσει και τη δημοτική ομάδα συνεκτική, όπως είπε ο κύριος Κολιαστιάσης είναι πάρα πολύ σημαντικό, μέσα από μία διαδικασία επικοινωνίας με τα μέλη της δημοτικής ομάδας, εκλεγέντες Δημοτικούς Συμβούλους, να διατηρηθεί η συνοχή και η ενότητα.

Αυτό το εργαλείο επίσης μπορεί να βοηθήσει στον προγραμματισμό, τον επιχειρησιακό σχεδιασμό, την παρακολούθηση του δημοτικού έργου, λογοδοσία, διαφάνεια, δημοσιότητα και τα λοιπά. Άρα έχοντας λοιπόν ένα δημοτικό σχέδιο δράσης το οποίο θα το παρακολουθείτε και στην εξέλιξή του, μπορεί να νιώθετε μία σιγουριά για τη συνέχεια του δημοτικού έργου.

Ξεκινάμε με τα θέματα διακυβέρνησης.

Οργάνωση της δημοτικής ομάδας. Αντιδήμαρχοι, αμειβόμενοι και μη, Δημοτικοί Σύμβουλοι που θα αναλάβουν καθήκοντα, τακτική λειτουργία της δημοτικής ομάδας όπως είπαμε, η συγκρότηση της Δημοτικής Επιτροπής, οι κανονισμοί λειτουργίας των συλλογικών Οργάνων. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε τους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων, είναι σημαντικό συστατικό στοιχείο της Δημοτικής Αρχής και βεβαίως τα γραφεία των δημοτικών παρατάξεων.

Όσον αφορά το θέμα του μάνατζμεντ. Αναφέρθηκε η ανάγκη για επιλογή Γενικού Γραμματέα, ειδικών συνεργατών και Συμβούλων. Θα επαναλάβω αυτό που ακούστηκε ήδη, ότι επιλέγουμε όχι τόσο κάποιον επειδή του έχουμε εμπιστοσύνη, όσο περισσότερο επειδή γνωρίζει και θα μας βοηθήσει.

Μην ξεχάσετε να επισκεφτείτε τα κτίρια και τις Υπηρεσίες του Δήμου σε όλη την Περιφέρειά του, για να νιώθουν, επειδή πολλές φορές πολλές Υπηρεσίες δεν είναι στο κέντρο του Δήμου, να νιώθουν όλοι οι υπάλληλοι και τα στελέχη που συνεργάζονται μαζί σας, να νιώθουν ότι τους γνωρίζετε και ότι έχετε φροντίδα και μέριμνα για αυτούς. Βεβαίως μπορείτε να ζητήσετε από τους Διευθυντές τις προτάσεις τους για να λυθούν τα σημαντικότερα προβλήματα.

Έρχομαι στο θέμα της οργάνωσης και λειτουργίας και ψηφιακού μετασχηματισμού. Είπε αρκετά και ο Ηλίας ο Λίτσος. Είναι πολύ σημαντικό να οργανώσετε το Γραφείο Δημάρχου. Θα έχετε ένα μικρό επιτελείο συνεργατών, Γραμματέας και λοιπά, που θα σας βοηθήσει. Επίσης είναι σημαντικό να έχετε μία ψηφιακή βάση δεδομένων για να παρακολουθείτε την υλοποίηση των αποφάσεων. Αυτό είναι μία μεγάλη αδυναμία. Παίρνουν αποφάσεις οι Δήμαρχοι ή τα Δημοτικά Συμβούλια, αλλά κανείς δεν ασχολείται με το πότε και πώς υλοποιούνται.

Το θέμα της ενσωμάτωσης των Νομικών Προσώπων ειπώθηκε.

Μην ξεχάσετε, σύμφωνα με το νόμο πρέπει να υπάρχει γιατρός εργασίας και τεχνικός ασφαλείας. Ο γιατρός εργασίας και ο τεχνικός ασφαλείας είναι απαραίτητοι, σύμφωνα με το νόμο, και θα πρέπει να μην το παραλείψετε.

Για το νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας μίλησε αναλυτικά ο Ηλίας ο Λίτσος και βεβαίως θα δείτε σε ποιο βαθμό έχει ψηφιοποιηθεί η Δήμος, οι λειτουργίες του, οι Υπηρεσίες του και αν έχει και σε ποιο βαθμό έχει προχωρήσει το έργο, το τεχνικό δελτίο, ας το πούμε έτσι, που αφορά το έργο των έξυπνων πόλεων.

Στα θέματα οικονομικού προγραμματισμού ήταν πολύ αναλυτικοί, σε ορισμένα θέματα εποπτείας, η κυρία Λιγωμένου και ο Γιάννης ο Γούπιος, δεν θα επιμείνω σε αυτά.

Είναι σημαντικό να δείτε τον προϋπολογισμό του 2024, να νιώσετε ότι σας εκφράζει και αν χρειάζεται κάποια τροποποίηση και βελτίωση.

Μια από τις μεγάλες αδυναμίες που θα συναντήσετε είναι βέβαια τα θέματα των ελλείψεων προσωπικού. Ειπώθηκε ήδη ένα θέμα ελλείψεων προσωπικού σε διάφορες Υπηρεσίες, είναι σημαντικό να προγραμματίσετε έγκαιρα τα αιτήματά σας για την επόμενη περίοδο.

Το πρόγραμμα δράσης το ανέφερα ήδη, το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα... Είναι από τα πρώτα ζητήματα που θα σας απασχολήσουν με την εγκατάστασή σας στο Γραφείο Δημάρχου.

Και βεβαίως πρέπει να δείτε κατά πόσο μπορεί να ανταποκριθούν οι Υπηρεσίες που υπάρχουν, αν υπάρχει Υπηρεσία Δόμησης, ΥΔΟΜ, ή στηρίζεται ο Δήμος σε άλλων Δήμων μεγαλύτερων με προγραμματική σύμβαση.

Και βεβαίως η ωρίμανση των σημαντικών προγραμμάτων και έργων. Θυμάμαι σε μια παλιότερη δεκαετία, όταν ρώτησα έναν επιτυχημένο Δήμαρχο ποιο ήταν το μυστικό της επιτυχίας του, ήταν ότι την πρώτη χρονιά της δημοτικής θητείας δεν την αφιέρωσε να κάνει κανένα έργο. Την αφιέρωσε να κάνει όλες τις μελέτες και τις

αδειοδοτήσεις για να ωριμάσει έργα. Και επομένως τις επόμενες χρονιές είχε έτοιμους φακέλους και προσέφερε δυνατότητα απορρόφησης κονδυλίων από τα προγράμματα και οι αρμόδιες Αρχές ήταν ευχαριστημένες που είχαν ώριμα έργα.

Ένα από τα δυσκολότερα ζητήματα που θα αντιμετωπίσετε είναι το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων και κυρίως το θέμα της ανακύκλωσης. Εδώ αυτή η επικοινωνιακή πολιτική, την οποία ανέπτυξε ο κύριος Κολιαστάσης, θα είναι πάρα πολύ σημαντική. Δεν είναι εύκολο να πετύχουμε την ανακύκλωση των στερεών αποβλήτων σε τέσσερα ρεύματα, να πείσουμε τους πολίτες να μη ρίχνουν τα απόβλητά τους σε οποιονδήποτε κάδο. Χρειάζεται λοιπόν, εκτός από τον εξοπλισμό που λείπει, να διαμορφώσουμε και ένα πολύ καλό επικοινωνιακό πρόγραμμα.

Ειπώθηκε ήδη, δεν θα το επαναλάβω, είναι πάρα πολλά τα τοπικά σχέδια που πρέπει να εκπονήσετε ή να υποστηρίξετε. Το Τεχνικό Επιμελητήριο ασχολείται με το τοπικό πολεοδομικό σχέδιο, χρειάζεται το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, το ΣΒΑΚ, και τα υπόλοιπα τα οποία αναφέρονται. Θα σας έρθει, όπως είπε ο Γιάννης ο Γούπιος, το PowerPoint και επομένως θα μπορείτε να έχετε μια εικόνα.

Δεν μπορεί όλα αυτά να γίνουν με το καλημέρα, θα πρέπει να προγραμματιστούν στη διάρκεια της δημοτικής θητείας σας.

Θα ήθελα εδώ να σταθώ λιγάκι. Οι σχολικές μονάδες, οι κοινωνικές δομές, η Πολιτική Προστασία, είναι ζητήματα που θα πρέπει να παίξουν ένα ιδιαίτερο ρόλο στο ξεκίνημα.

Και κυρίως έρχομαι στα 3 τελευταία bullets. Πρέπει να γίνει ένας έλεγχος αν οι παιδικές χαρές, αν τα γήπεδα και οι κτιριακές εγκαταστάσεις εφαρμόζουν τα πρότυπα που υπάρχουν. Για να μη σας τύχει καμιά στραβή στη βάρδια σας, θα πρέπει να νιώσετε σιγουριά ότι έχει γίνει ένας έλεγχος εφαρμογής των προτύπων, των κανόνων που αφορούν τις κοινωφελείς εγκαταστάσεις του Δήμου. Παιδικές χαρές, γήπεδα, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, που

πρέπει, όσοι δεν έχετε, να εγκαταστήσετε την πυροπροστασία, γιατί θα ήταν πραγματικά πολύ σοβαρό το πρόβλημα αν κάτι από αυτά αστοχήσει.

Και το θέμα της επικοινωνίας, για το οποίο αναφέρθηκε αναλυτικά ο κύριος Κολιαστάσης. Είναι χρήσιμο ενδεχομένως να οργανώσετε έγκαιρα την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας της Δημοτικής Αρχής. Η εκτίμηση του Προέδρου της ΚΕΔΕ και άλλων μαζί, είναι ότι δεν θα αποδώσει τόσο πολύ όσο φανταζόμαστε, αλλά θα το οργανώσουμε.

Η ιστοσελίδα του Δήμου.

Είναι σημαντικό να βρούμε με ποιο τρόπο, με ένα πρόγραμμα δια βίου μάθησης, θα οργανώσουμε τον εγγραμματισμό των πολιτών. Γιατί μπορεί να προσφέρουμε ψηφιακές υπηρεσίες, αλλά πρέπει και οι πολίτες σιγά – σιγά να μπορούν, όσο γίνεται περισσότερο, όσο γίνεται περισσότεροι, ενδεχομένως με τη βοήθεια των παιδιών και των εγγονιών τους, να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν τις ψηφιακές υπηρεσίες.

Και μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα ψηφιακά εργαλεία τα οποία αναφέρονται στη συνέχεια. Πλατφόρμα καταγραφής αιτημάτων, διαβούλευσης και ενημέρωσης και αναζήτησης των συλλογικών αποφάσεων.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας. Εάν έχετε κάποια απορία, ο Γιάννης ο Γούπιος είναι μαζί σας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ποιος συνάδελφος έχει καμιά απορία;

Ευχαριστούμε κύριε Μαΐστρο.

Ευχαριστούμε όλους τους εισηγητές, ευχαριστούμε και εσάς, γιατί παρά τις δύσκολες καιρικές συνθήκες καταφέρατε από τα νησιά να έρθετε και θεωρώ ότι έγινε εποικοδομητική ενημέρωση και λύθηκαν και αρκετές απορίες σε επίμαχα θέματα.

Κλείνοντας, οφείλω να πω ότι απουσιάσαμε για ένα χρονικό διάστημα ορισμένα άτομα από το Διοικητικό Συμβούλιο, γιατί πήγαμε στον Υπουργό τον Σκυλακάκη, μαζί με τον Λιβάνιο και τον

Γραφάκο, τον Γενικό Γραμματέα και συζητήσαμε ένα πάρα, πάρα πολύ σοβαρό ζήτημα, των ΔΕΥΑ της χώρας. Των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης – Αποχέτευσης της χώρας. Που ελάχιστες είναι εκείνες οι οποίες είναι υγιείς, στη συντριπτική τους πλειοψηφία χρωστάνε και ιδιαίτερα έχουν επωμιστεί και επιβαρυνθεί με το ενεργειακό κόστος, δηλαδή τους λογαριασμούς της ΔΕΗ. Αλλά και με άλλες οφειλές σε τρίτους. Και μας έκαναν μία πρόταση προκειμένου να διαθέσει 250 εκατομμύρια το Υπουργείο, για να άρει το βάρος, το επαχθές αυτό βάρος των οφειλών προς τη ΔΕΗ και να γίνει και μία ρύθμιση σχετική, με bonus και για τους εργαζόμενους και λοιπά, σε ό,τι αφορά τις προς τρίτους άλλες, εκτός ηλεκτρικού ρεύματος, οφειλές. Και να γίνει μία οργάνωση, όπως οι ΦΟΔΣΑ. Περίπου 15 τέτοιοι φορείς σε όλη την Ελλάδα. Με έλεγχο αυτών των φορέων απόλυτο, από την ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση. Εμείς δηλαδή, δικά μας Όργανα είναι αυτά. Με βάση και το πνεύμα να μη χτυπάνε την πόρτα του Δημάρχου και να του λένε: τι, θα μου κόψεις το νερό; Δεν θα σε ψηφίσω ποτέ. Ανέφερα ένα, έτσι, λίγο πιασάρικο θέμα, το οποίο το ξέρουμε όλοι.

Και ήμασταν εκεί. Έγινε μία καταρχήν συζήτηση. Στην Ελλάδα υπάρχουν 124 Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης και υπάρχουν και 147 περίπου, αν δεν κάνω λάθος, περιπτώσεις που η διαχείριση της ύδρευσης γίνεται από τον ίδιο τον κορμό του Δήμου. Θα μας απασχολήσει το θέμα αυτό, κινείται προς τη θετική κατεύθυνση, διότι υπάρχει και χρήμα που διατίθεται. Αν μας καλούσαν να μας ρυθμίσουν, εντός εισαγωγικών, χωρίς να διαθέσουν δεκάρα, τώρα μιλάμε για 250 εκατομμύρια, αντιλαμβάνεστε ότι δεν θα δεχόμασταν. Και τώρα καταρχήν, θα συζητηθεί στα Όργανα, θα υπάρξει ενημέρωση για το τι θα γίνει.

Ένα άλλο θέμα σοβαρό, το τέλος ταφής, θα βγούμε μπροστά εμείς σαν ΚΕΔΕ και θα ετοιμάσουμε μία πρόταση και θα λέμε, τι λέει η νομοθεσία; Ότι το τέλος ταφής, το οποίο το παίρνετε, τιμωρητικά θα έλεγα εγώ, γιατί εμείς δεν φταίμε οι Δήμοι για το ότι δεν

προχώρησαν τα εργοστάσια ανακύκλωσης και τα λοιπά στο βαθμό που έπρεπε, αλλά αφού ισχύουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες και τα παίρνετε, πού τα πάτε αυτά τα χρήματα; Στον ΕΟΑΝ.

Ποιος διευθύνει τον ΕΟΑΝ και τον διοικεί; Ο εκάστοτε Υπουργός του ΥΠΕΚΑ. Μάλιστα. Και θα μας τα δώσει πίσω με μορφή έργων. Και λέω εγώ. Αφού κάνει πρώτα π.χ. στην εκλογική του Περιφέρεια όλα τα έργα που θέλει ή κατά το βούλεσθαι. Αφού είναι δικά μας, θα βγούμε εμείς μπροστά και θα πούμε, θέλουμε... 200 εκατομμύρια είναι αυτά; Τώρα είναι καμιά 35. 60 και 60, 120. Πάμε 155 θα μαζευτούν. Και το δεύτερο 6μηνο θα ξεπεράσουν τα 200 εκατομμύρια. Έτσι δεν είναι, κύριε Γούπιε;

Θα βγούμε εμείς μπροστά και θα πούμε, ζητάμε τα χρήματα αυτά να μας επιστραφούν ως εξής. Με κάδους ανακύκλωσης, π.χ. μπλε κάδους, με καφέ κάδους, με απορριμματοφόρα ανακύκλωσης και με ό,τι άλλο θα δούμε, θα μελετήσουμε και θα ζητήσουμε να γίνει ένα πρόγραμμα για να πάρουμε αυτά τα λεφτά εμείς με βάση τις ανάγκες των Δήμων, κι όχι με βάση τον προγραμματισμό, όταν θέλει, όποτε θέλει και όπως θέλει, ο εκάστοτε Υπουργός.

Σε αυτή την προσπάθεια, με τον κύριο Λιβάνιο που μιλήσαμε, θα είναι αρωγός και θα βοηθήσει και μάλλον θα έχουμε θετική εξέλιξη.

Τέλος, αυτό που θέλω να πω για τα ζητήματα τα επικοινωνιακά που τέθηκαν, τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης του αξιώματος, ο λαός έκανε το καθήκον του. Τώρα από εδώ και πέρα την ευθύνη για το αν θα πάμε καλά ή όχι σαν Δήμαρχοι καθ' όλη τη διάρκεια της 4ετίας, την έχουμε εμείς οι ίδιοι, πώς διαχειριζόμαστε ένα αξίωμα που μας δόθηκε.

Εγώ θα έλεγα, κάνω έκκληση, ύστερα από έξι 4ετίες σε ένα αξίωμα, να είμαστε προσιτοί, και τον εαυτό μου βάζω μέσα, να έχουμε και ώρες κοινού, να διημερεύουμε και να διανυκτερεύουμε με την έννοια να απαντάμε στα τηλέφωνα. Ο λόγος σου με χόρτασε και το ψωμί σου φά' το, λέει ο πολίτης. Άλλο πράγμα είναι να μη

μπορείς να κάνεις κάτι και να αρνείσαι να δεχθείς έναν πολίτη, και άλλο πράγμα είναι να τον δεχθείς και να του εξηγήσεις γιατί δεν γίνεται αυτό.

Θέματα αλαζονείας, συμπεριφορές δηλαδή τέτοιες, δεν ταιριάζουν. Γιατί την ύβρη και την αλαζονεία την ακολουθεί εν συνεχεία η νέμεση, η τιμωρία. Και μετά λέμε, φταίει εκείνος, φταίει ο άλλος... Πρώτα θα ρίχνουμε τις ευθύνες στον εαυτό μας. Γιατί στις θέσεις αυτές, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πήγαμε γιατί μας έβαλε το πιστόλι κανείς στο κεφάλι και μας είπε θα γίνεις Δήμαρχος με το ζόρι, με τη θέλησή μας πήγαμε. Και όταν το χαιρέσαι και το κάνεις, βγαίνει αυτό. Και ο πολίτης το εισπράττει και το καταλαβαίνει. Και πολύ έργο να μην κάνει κανείς, μόνο το ότι θα ακολουθήσει κοινωνικά μία αποδεκτή συμπεριφορά και ότι θα προσπαθήσει και θα τρέξει, και το φιλότιμο αυτό ο κόσμος το εκτιμάει.

Έπαρση, αλαζονεία και συμπεριφορές οι οποίες δεν υπάρχουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, και όπου υπάρχουν πέφτει ο πέλεκυς της λαϊκής ετυμηγορίας. Το ζήσαμε, το είδαμε, δεν θέλω να πω τέτοιες περιπτώσεις.

Και τέλος, σε ό,τι αφορά τις δημοσκοπήσεις, το ένα, το άλλο και τα λοιπά. Εγώ στη ζωή μου δεν έχω κάνει ποτέ δημοσκόπηση και έχω ένα Δήμο 70.000. Εσείς έχετε πιο μικρούς Δήμους στα νησιά, αν εξαιρέσουμε δυο -τρεις περιπτώσεις. Η καλύτερη δημοσκόπηση είναι όταν βγαίνεις στο δρόμο, να μη βλέπεις κανέναν να αλλάζει πεζοδρόμιο για να μη σε χαιρετίσει. Ή να έρχεται πάνω σου και να σε χαιρετάει. Δόξα τω Θεώ, οι Δήμοι σας δεν είναι το Παρίσι ή το Λονδίνο ή η Αθήνα. Μπορεί κανείς μέσα σε μία 4ετία να μιλήσει από μία έως εβδομήντα φορές με ορισμένους ανθρώπους. Αρκεί να το επιδιώκει και να το θέλει. Και αυτή θα είναι η προίκα και τα θεμέλια για την επόμενη εκλογή. Και αν γίνει και έργο, ακόμα καλύτερα. Αλλά έργο άμα κάνεις μόνο, και δεν έχεις όλα τα άλλα που προανέφερα, δεν βγαίνεις.

Να είστε καλά...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ευχαριστούμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, τα χρήματα θα είναι από ένα τριακόσια τόσο, το '22, ένα πεντακόσια και κάτι, ένα εφτακόσια σαράντα αυτά που αφορούν τους ΚΑΠ. Όπως σας το είπα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Λόγω την αύξηση των εσόδων, όπως... Δεν το διατύπωσα σωστά.

Τώρα, για το κομμάτι εδώ της ΔΕΥΑ...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Α, εμείς μιλάμε τώρα επί πραγματικής βάσης, αγαπητέ Δήμαρχε. Άλλο τι θέλουμε. Ότι θα έπρεπε να πάρουμε με βάση τις αποδόσεις 1 δις επιπλέον.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θέλω τώρα να πω για τις ΔΕΥΑ. Εδώ το άρθρο 102 του συντάγματος και το 101, που είναι για τη νησιωτικότητα, είναι πολύ σημαντικό. Δηλαδή τώρα εμείς στα νησιά δεν μπορούμε με το μοντέλο του ΦΟΔΣΑ να λειτουργήσουμε. Δηλαδή εμείς, ο Δήμος Νάξου είχε ΔΕΥΑ, δεν είχε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μην κουράζεσαι. Έχει ληφθεί...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είναι η ιδιαιτερότητα σοβαρή. Ακούστε να σας πω...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το ξέρω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και ακούμε και διάφορα. Και ακόμα και τα Λιμενικά Ταμεία στα νησιά, όχι με νόμο, αλλά μπορούν, εδώ βλέπω στις Κυκλάδες που γνωρίζω, υπάρχουν Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία που δεν έχουν υπάλληλο. Πώς να λειτουργήσει αυτό το Λιμενικό Ταμείο;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το γνωρίζουμε, το θέσαμε υπόψη τους.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Τι θέλω να πω; Στα πλαίσια της εγγύτητας, πρέπει οι Δήμοι να είναι ισχυροί. Δηλαδή να έχουν... Και βέβαια να προσπαθούν να στελεχωθούν και ούτω κάθε εξής. Είναι πολύ σημαντικό, δεν μπορούμε να... Είναι δύσκολο να... Λόγω της εδαφικής ασυνέχειας. Σας ευχαριστώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έχετε δίκιο απόλυτο. Αλλά ακούστε κάτι. Έχει σημασία και το πώς παίρνει νερό και από πού παίρνει νερό ένα

νησί, έτσι; Και με τι τρόπο. Αυτά όλα θα ληφθούν υπόψη στη μελέτη η οποία έγινε και ολοκληρώθηκε και να ξέρετε και κάτι άλλο. Ότι φυσικά θα ληφθεί υπόψη η ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει κάθε περιοχή. Φυσικά.

Και κάτι άλλο. Δεν σημαίνει ότι επειδή θα γίνει ένας ΦΟΔΣΑ, ύδρευσης, καταλάβετε; Διαχείρισης νερού. Ότι θα έρχεται από εκεί που είναι η έδρα του ΦΟΔΣΑ στο νησί για να επισκευάσει τη βλάβη, το ένα, το άλλο και τα λοιπά. Το προσωπικό που υπηρετεί στις νυν ΔΕΥΑ, ως παράρτημα, διοικητικά, του ΦΟΔΣΑ του ενιαίου, θα εξακολουθήσει να λειτουργεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... Τώρα την Αστυπάλαια ασ πούμε, ή κάποιο νησί μικρό ή το Κουφονήσι, ποιος θα ενδιαφερθεί; Θα πάρει...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Χρωστάει η ΔΕΥΑ η δική σας;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όχι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Α, για αυτό μιλάτε έτσι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε κάτι. Εγώ δεν σας είπα ότι θα γίνει αυτό. Ακούστε με. Εγώ σας είπα τι συζητήθηκε, γιατί μας κάλεσαν και τι...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν είναι λειτουργικό.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μισό λεπτό. Και τι ενημέρωση...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Για τα νησιά υπάρχει μεγάλος προβληματισμός λόγω των ιδιαιτεροτήτων. Αλλά σας λέω, όλα θα τα λάβουν υπόψη. Εμείς δεν πήγαμε εκεί να πούμε ναι, συμφωνούμε. Μια ενημέρωση μας έκαναν. Ακούσαμε. Εντάξει; Από εκεί και πέρα θα δούμε τι θα γίνει.

Αν όμως αφήσουμε ως έχουν τα πράγματα, δεν μιλάμε μόνο για τα νησιά, μιλάμε για όλη την Ελλάδα, σύμφωνοι; Δεν μπορεί να συνεχιστεί το φαινόμενο μία ΔΕΥΑ, δεν μιλάω για εσάς, προσέξτε, να χρωστάει 13 εκατομμύρια ευρώ στο ρεύμα, στη ΔΕΗ 5, μετά άλλαξε και πήρε την εταιρεία τάδε ξανά και αλλάζει συνέχεια

παρόχους για να τα βγάλει πέρα ο εκεί Δήμαρχος που παρέλαβε μία κατάσταση ο ένας από τον άλλον.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε τώρα και κάτι άλλο. Και επίσης δεν μπορεί να χρωστάνε εκατομμύρια σε προμηθευτές. Σε πομόνες, σε δίκτυα, σε έργα που κάνανε...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Γίνεται. Υπάρχει στην Αττική ΔΕΥΑ που δεν έχει πληρώσει ποτέ ηλεκτρικό ρεύμα. Γιατί αυτά τώρα τα λέμε μεταξύ μας, εδώ, οικογένεια είμαστε. Ούτε δημοσιογράφους έχουμε, ούτε κανέναν. Φύγανε όλοι. Πρέπει όμως να τα δούμε.

Και θα μπορούσα να πω ότι εγώ δεν έχω ΔΕΥΑ. Έχω την ΕΥΑΘ και η Αττική έχει την ΕΥΔΑΠ. Δεν ασχολούμαι καθόλου με αυτό το θέμα. Ή διαφωνώ με τη λύση που θα δοθεί. Δεν είναι έτσι όμως, πρέπει όλοι μαζί να δούμε τι θα κάνουμε.

Φυσικά και πρέπει να ληφθούν οι ιδιαιτερότητες που έχουν τα νησιά, δεν το συζητάμε.

Ορίστε.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Πρόεδρε, Κατωπόδης, από Δήμο Μεγανησίου.

Αν και νέος στο κουρμπέτι, να πω κάτι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Καλώς ήρθες. Και καλές υπομονές.

Γ. ΚΑΤΩΠΟΔΗΣ: Να είστε καλά.

Θεωρώ ότι το κάθε νησί, είναι προσωπική μου άποψη αυτή και από αυτά που βλέπω από την Περιφέρεια Λευκάδος, πρέπει να έχει δικό του, αυτόνομο, Λιμενικό Ταμείο. Αυτή τη στιγμή εμείς υπαγόμαστε στο Δήμο Λευκάδος, λοιπόν, εξαιτίας αυτού δεν υπάρχουν υπάλληλοι για εισπράξεις, δεν έχουμε το απαραίτητο σέρβις στα λιμάνια, με πίλαρ ή οτιδήποτε και το Μεγανήσι αυτή τη στιγμή, όπως έλεγα και στο Δήμαρχο εκεί, λόγω της ανάπτυξης που έχει, θεωρείται η Μύκονος του Ιονίου, έτσι την παρουσιάζουν τα δημοσιεύματα, με αποτέλεσμα περίπου να χάνουμε 250.000 ευρώ το χρόνο επειδή δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε όπως θέλουμε

σαν νησί. Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει και αυτό να το δείτε.

Εμείς αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε, παρ' όλο που έγιναν οι αλλαγές στα Νομικά Πρόσωπα, εμείς αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να δημιουργήσουμε δικό μας Λιμενικό Ταμείο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε. Έχετε δίκιο ότι θα πρέπει να υπάρξουν εξατομικευμένες ειδικές πολιτικές και για τα έργα, και για τα διοικητικά ζητήματα σε ό,τι αφορά τα νησιά και τη νησιωτικότητα. Εγώ με το που ανέλαβα τον Ιούλιο Πρόεδρος, έστειλα επιστολή, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες, με αιτιολογική έκθεση και σαν δικηγόρος και με ένα σχέδιο νόμου προς το Υπουργείο, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε την ορεινότητα και τη νησιωτικότητα στους μικρούς ορεινούς και μικρούς νησιωτικούς Δήμους. Για να αποτελέσει τη βάση συζήτησης. Για να μη λείει ο Υπουργός, ας πούμε, ανέθεσα στις Υπηρεσίες του Υπουργείου να το ετοιμάσουν. Όχι, πάρε το έτοιμο.

Όπως και για τον Κώδικα. Θα κάνουμε τον Κώδικα. Ναι. Με τι θα τον κάνεις τον Κώδικα; Πάρε τη μαγιά. Δηλαδή τι; Καταγεγραμμένες 500 αρμοδιότητες, 500 θεσμικές ρυθμίσεις που αφορούν, νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Υπουργικές Αποφάσεις και Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, που αφορούν την Αυτοδιοίκηση έμμεσα ή άμεσα. Για να γίνει ο Κώδικας.

Και το άλλο. Πήραμε μία απόφαση ύστερα από το Συνέδριο της Θεσσαλονίκης το '21, το '22 στο Βόλο, αλλά δεν την εφαρμόζαμε. Θα έμενε στα χαρτιά. Όταν παίρνεις όμως αποφάσεις στα Συνέδρια, που είναι το Συνέδριο το ανώτατο Όργανο της Αυτοδιοίκησης, πρέπει να την εφαρμόζεις. Έτσι, εσείς ας πούμε, σαν νησί, με βάση το κριτήριο το πληθυσμιακό... Τι πληθυσμό έχετε; Για το Μεγανήσι λέω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ωραία. Θα έπρεπε να το κλειδώσετε το μαγαζί. Αν δεν λαμβάνονταν υπόψη και η νησιωτικότητα και το ένα και το άλλο. Για να πάρετε, με βάση την απόφαση που σας αποστείλαμε και σας

ενημερώσαμε, τα επιπλέον χρήματα. Και παίρνετε επιπλέον χρήματα, από τους ΚΑΠ. Δεν παίρνετε;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... όταν κάνεις μεγάλες συγχωνεύσεις εταιρειών, όπως έγιναν οι ΦΟΔΣΑ ας πούμε στο Νότιο Αιγαίο, με ένα νόμο, προσέξτε τώρα, εδώ επιβαρύνθηκε το κόστος. Αυξήθηκε το κόστος. Δηλαδή τι θα έπρεπε η κοινή λογική; Κάνουμε μια μεγάλη κλίμακα, ενοποιούμαστε, για ποιο; Για να δώσουμε μείωση στην τιμή. Εδώ τώρα έχουμε μία αύξηση τραγική. Και όλοι, και οι μικροί Δήμοι από τις Κυκλάδες που γνωρίζουμε, και οι μεγάλοι. Και ο Δήμος Νάξου... Έχει πάνω από μισό εκατομμύριο.

Τώρα εγώ λοιπόν, σαν Δήμαρχος τώρα που θα... είμαι και που θα συνεχίσω τώρα, θα πρέπει να κάνω αύξηση τελών. Με πρώτη αιτία το κόστος του ΦΟΔΣΑ, όχι το τέλος ταφής. Άσε το τέλος ταφής. Αυτό πάει. Δηλαδή δεν υπάρχει λογική σε αυτή τη χώρα. Για αυτό πρέπει να είμαστε λειτουργικοί. Κοινή λογική. Νησί, ισχυρός Δήμος. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε εμείς οι αυτοδιοικητικοί. Νησί, όλα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακούστε κάτι. Πολύ ωραία. Αλλά για να μη μακραίνουμε περισσότερο, γιατί τελείωσε η ημερίδα, τώρα θα σας δώσω το λόγο, στο βάθος που ζητάτε, τους είπαμε θέλουμε και μία παρουσίαση της τιμολογιακής πολιτικής σε αυτό το εγχείρημα. Τυχαία δεν πήγαμε εκεί. Κάναμε δηλαδή συζήτηση 2 ώρες, όσο έλειπα και δεν με βλέπατε.

Ορίστε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα από Σύρο, Δημοτικός Σύμβουλος, ίσως και από τους νεότερους εδώ, και Αντιπρόεδρος της ΔΕΥΑΣ.

Πάνω στο πνεύμα του...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πόσο χρονών είσαι, αγόρι μου;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είμαι 34, είμαι στην Αυτοδιοίκηση από τα 24, από Πρόεδρος Κοινότητας.

Πάνω στο πνεύμα του κυρίου Λιανού, το Δήμαρχου Νάξου, συμφωνώ απόλυτα και έχω πολύ μεγάλες ενστάσεις για αυτό, για τη δημιουργία τύπου ΦΟΔΣΑ στη ΔΕΥΑΣ και κάτι άλλο που πρέπει να προσέξετε, εμείς...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μη νομίζετε ότι θα αλλάξει τίποτα, όπως είπαν. (...). Η διοίκηση...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αν αλλάξει με το μοντέλο του ΦΟΔΣΑ που έγινε για τα σκουπίδια, καταστραφήκαμε. Εμείς φτάσαμε το 1,5 εκατομμύριο ευρώ να δίνουμε για το ΦΟΔΣΑ μας. Όπως...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και θα σας πω. Στις Κυκλάδες, και πιστεύω και στα Ιόνια νησιά, το νερό είναι βιομηχανικό προϊόν. Δεν μπορούμε να εξισώσουμε με τις ορεινές περιοχές που έχουν γεωτρήσεις, που έχουν πηγές, την παραγωγή νερού τη δική μας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και ελεύθερη ροή.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Και ελεύθερη ροή. Προσέξτε, εμείς ήμασταν μία βιώσιμη επιχείρηση διότι έχουμε και το ακριβότερο νερό στην Ελλάδα, έτσι;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Παιδιά, δεν θέλω να το αναλύσουμε αυτό, γιατί δεν το έβαλα ως θέμα. Απλώς ήθελα να σας πω για ποιο λόγο έλειψα 2 ώρες, γιατί μας κάλεσαν και μας παρουσίασαν ένα σχέδιο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Η εύρεση λύσης εξυγίανσης όμως, δεν πρέπει να γίνει οριζόντια σε όλες τις ΔΕΥΑΣ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το έχω καταλάβει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εμείς μόνο από την ενεργειακή κρίση πληγήκαμε, δεν είχαμε χρέη πριν. Μόνο από το '19. Υπήρχαν ΔΕΥΑ στη Βόρεια Ελλάδα που τους χαρίστηκαν χρέη πριν το '19 και αυτή τη στιγμή πάλι έχουν χρέη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Στην Αττική να δεις.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... που έχει κάνει τεράστια απορρόφηση χρημάτων. Και έχει αναγνωριστεί και από όλους τους

πολιτικούς παράγοντες. Έκκληση, αυτό να το θέσετε με την ηγεσία...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ωραία, θα το δούμε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...ότι τα νησιά τα οποία έχουν επιχειρήσεις ύδρευσης οι οποίες δουλεύουν, είναι ανταποδοτικές και παρουσιάζουν θετικό έργο, να μην καταργηθούν.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μόνο αυτό που λες, Δήμαρχέ μου, έχει και ένα αν.